

RAPORT **o stanie miasta** **- 2015 -**

(stan na 31 grudnia 2015 r.)



Raport o stanie miasta 2015 zawiera dane wg stanu na 31 grudnia 2015 r., chyba że zaznaczono inaczej. Opracowanie powstało w oparciu o materiały źródłowe jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Tarnowa, miejskich jednostek organizacyjnych i innych instytucji.
Redakcja: Piotr Filip

Oddaję do Państwa dyspozycji „Raport o stanie miasta” za 2015 rok. W obszernym opracowaniu znajdują Państwo szczegółowe, rzetelne informacje dotyczące Tarnowa i jego mieszkańców. Podobnie jak w przypadku poprzednich edycji „Raportu” także tym razem prezentowany materiał obejmuje różne dziedziny takie jak: gospodarka, rynek pracy, inwestycje, edukacja, kultura, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, sport i rekreacja.

Wszystkie prezentowane dane oparte są na źródłowych danych i były przygotowane według tej samej metodologii, co w latach poprzednich. Dzięki temu można łatwo porównać ze sobą sytuację w mieście w kolejnych latach, odnosząc ją do poszczególnych dziedzin.

Jednym z najważniejszych wniosków, płynących z lektury jest wyraźna poprawa na rynku pracy. W ciągu roku liczba bezrobotnych spadła o blisko 800 osób. Rok 2015 był trzecim kolejnym rokiem, w którym odnotowano zmniejszenie się liczby osób pozostających bez pracy, ale tym razem spadek był największy. Co ważniejsze, pracodawcy z Tarnowa zaoferowali w 2015 roku blisko 5250 miejsc pracy czyli o ponad 1100 więcej niż rok wcześniej. W ciągu roku zatrudnienie podjęły 3263 osoby, które dotychczas pozostały bez pracy.

Wśród najważniejszych działań, których efektem ma być stymulowanie rozwoju gospodarczego i przyciąganie inwestorów, znalazły się: oddanie do użytku strefy aktywności gospodarczej z inkubatorem przedsiębiorczości, uruchomienie bezpłatnej strefy coworkingowej (DESK) dla prowadzących działalność gospodarczą, wprowadzenie ulg w podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy i realizacja programu promocji przedsiębiorczości w tarnowskich szkołach.

W efekcie zrealizowanych w 2015 roku inwestycji poprawie uległ komfort życia w mieście. Nowy parking przy dworcu PKP z chwilą przywrócenie ruchu kolejowego ograniczonego remontami zapewne ułatwi życie pasażerom, a zmodernizowane ulice pozwolą na wygodne poruszanie się po mieście. Obiekty poddane termomodernizacji są nie tylko tańsze w utrzymaniu, ale poprawiają również estetykę. Basen w Mościach po remoncie odwiedzają już tysiące tarnowian, a nowe obiekty sportowe służą amatorom różnych dyscyplin sportu.

Lektura „Raportu” pozwala z jednej strony uzyskać wiedzę o skali przedsięwzięć realizowanych w mieście, a z drugiej uświadomić sobie jak ogromne są potrzeby miasta. Zaspokojenie ich wszystkich w jednym roku nie jest możliwe. Dlatego konieczne jest planowanie i wskazywanie priorytetów na każdy kolejny rok.

Zachęcam do dzielenia się w tej kwestii swoimi opiniami i sugestiami. Państwa głos to dla mnie najważniejsza wskazówka przy podejmowaniu strategicznych decyzji.

Prezydent Miasta Tarnowa

Roman Cipiela

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA	7
1.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, OBSZAR I STRUKTURA PRZESTRZENNA MIASTA	7
1.2 DEMOGRAFIA.....	12
2. WŁADZE MIASTA	15
2.1 UCHWAŁODAWCZA – RADA MIEJSKA W TARNOWIE.....	15
2.2 WYKONAWCZA - PREZYDENT MIASTA TARNOWA.....	16
2.3 JEDNOSTKI POMOCNICZE – RADY OSIEDLI.....	17
2.4 CIAŁA DORADCZE	17
2.5 MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I JEDNOSTKI POWIĄZANE	26
3. GOSPODARKA	31
3.1. GOSPODARKA W LICZBACH.....	31
3.2 STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ (SAG)	32
3.3 POMOC PUBLICZNA	37
3.4 INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU	39
4. RYNEK PRACY	39
4.1 POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA	39
4.2 DZIAŁANIA NA RZECZ BEZROBOTNYCH	43
5. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA.....	50
7. MIENIE KOMUNALNE.....	70
7.1 STAN MIENIA KOMUNALNEGO	70
8. INWESTYCJE	78
8.1 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	78
8.2 GOSPODARKA MIESZKANIOWA	78
8.3 OŚWIATA I WYCHOWANIE	78
8.4 KULTURA FIZYCZNA	79
8.5 KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO.....	79
8.6 EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA.....	79
8.7 ADMINISTRACJA PUBLICZNA.....	79
8.8 GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	79
8.9 POMOC SPOŁECZNA	80
8.10. INWESTYCJE SPÓŁEK MIEJSKICH	80
9. KOMUNIKACJA I TRANSPORT.....	84
9.1 ORGANIZACJA RUCHU.....	84
9.2 STAN MOTORYZACJI	85
10 GOSPODARKA KOMUNALNA	86
10.1 GOSPODARKA ODPADAMI I OCZYSZCZANIE MIASTA.....	86
10.3 ZIELEŃ MIEJSKA I PLACE ZABAW	90
10.4 CMENTARNICTWO WOJENNE.....	90
10.5 OŚWIETLENIE ULICZNE	90
10.6 PUBLICZNY TRANSPORT ZBIOROWY	91
10.7 DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK ZWIĄZANYCH Z GOSPODARKĄ KOMUNALNĄ.....	92
MIEJSKI ZARZĄD CMENTARZY	92
11. ŚRODOWISKO NATURALNE	93
11.1 STAN ŚRODOWISKA.....	93
12.OCHRONA ZDROWIA.....	97

12.1 PODMIOTY LECZNICZE GMINY MIASTA TARNOWA.....	98
12.2 PROGRAMY POLITYKI ZDROWOTNEJ - PROMOCJA ZDROWIA I PROFILAKTYKA.....	101
13. POMOC SPOŁECZNA	106
13.1 POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM.....	106
PUNKTY INFORMACYJNE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	106
13.2 PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	111
13.3 POMOC DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I WSPÓLUZALEŻNIONYCH.....	111
13.4 ŚWIADCZENIA RODZINNE, POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW ORAZ DODATKI MIESZKANIOWE	117
13.5 POMOC TARNOWSKIM RODZINOM W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH.....	120
13.6 POMOC DZIECIOM POZBAWIONYM OPIEKI BIOLOGICZNYCH RODZICÓW	123
13.7 PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	126
13.8 DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ OSÓB STARSZYCH.....	127
13.9 PRACA SOCJALNA I DZIAŁANIA NIESTANDARDOWE.....	129
13.10 DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKICH JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ	132
13.11 NIEPUBLICZNE DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ.....	145
14. EDUKACJA	145
14.1 EDUKACJA W LICZBACH.....	145
14.2 FINANSE EDUKACJI	148
14.4 POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW, STYPENDIA I WYRÓŻNIENIA	158
14.5 KADRY I ICH DOSKONALENIE	160
14.6 EDUKACJA, WYCHOWANIE I PROFILAKTYKA ZAGROZEŃ, OPIEKA I BEZPIECZEŃSTWO, PROGRAMY EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZE	162
15. KULTURA.....	167
15.1 WYDARZENIA ARTYSTYCZNE:	168
15.2 POZOSTAŁE IMPREZY I WYDARZENIA.....	170
15.3 MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY I ICH DZIAŁALNOŚĆ.....	171
15.4 POZOSTAŁE INSTYTUCJE KULTURY DZIAŁAJĄCE W TARNOWIE	178
16 SPORT I REKREACJA	179
16.1 ORGANIZACJE SPORTOWE	182
16. 2 WYDARZENIA I IMPREZY SPORTOWE.....	188
16.3 OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE	188
16.4 STYPENDIA I NAGRODY	189
16.5 SPORT I WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY	189
16.6 TARNOWSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI.....	193
16.7 DZIAŁALNOŚĆ TARNOWSKIEGO CENTRUM INFORMACJI.....	196
17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	204
17.1. DZIAŁALNOŚĆ POLICJI I STRAŻY MIEJSKIEJ.....	204
17.2 BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA	211
17.3 OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA	213
17.4 OBRONA CYWILNA, DZIAŁANIA ANTYKRYZYSOWE.....	214
18. ADMINISTRACJA.....	215
18.1 ORGANIZACJA URZĘDU MIASTA TARNOWA	215
18.2 ZATRUDNIENIE I JEGO JAKOŚĆ W URZĘDZIE MIASTA TARNOWA	216
18.3 SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ	217
18.4 NADZÓR I KONTROLA	224
18.5 KONTROLE ZEWNĘTRZNE	228
18.6 INFRASTRUKTURA INFORMATYCZNA	237

19. PROMOCJA MIASTA	238
20. WSPÓLPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA	244
20.1 MIASTA I REGIONY PARTNERSKIE	244
20.2 UCZESTNICTWO W ZWIĄZKACH I STOWARZYSZENIACH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	245
21.1 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE MIASTA	246
21.2 WSPÓLPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	246
22. OCHRONA KONSUMENTÓW	251
23 RAPORT W PIGUŁCE	252
24. SPIS TABEL I WYKRESÓW	258
24.1 SPIS TABEL	258
24.2. SPIS WYKRESÓW	262

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna miasta

Tarnów to druga w kolejności aglomeracja w Małopolsce. Jedną z najmocniejszych stron miasta jest jego położenie - na skrzyżowaniu ważnych europejskich szlaków handlowych. Międzynarodowa trasa E4 z zachodu na wschód (Zgorzelec - Medyka) krzyżuje się z drogą krajową nr 73 z północy na południe (Warszawa - Nowy Sącz - granica ze Słowacją). Miasto Tarnów posiada połączenie z Krakowem autostradą A4 oraz bezpośrednie połączenia kolejowe z Kijowem, Odessą, Bukaresztem, Budapesztem, Koszycami, a także Krakowem, Warszawą, Poznaniem, Szczecinem i Gdańskiem. Najbliższe lotniska znajdują się w odległości około 100 km od Tarnowa: w Krakowie - Balicach, obsługujące także połączenia międzynarodowe oraz w Jasionce koło Rzeszowa, notujące wzrost znaczenia dzięki obsłudze tanich linii lotniczych.

Miasto zajmuje obszar 72,38 km². Pod względem administracyjnym Gmina Miasta Tarnowa jest miastem na prawach powiatu – powiatem grodzkim. Sąsiaduje z 17 miejscowościami, należącymi do pięciu gmin będących częścią powiatu tarnowskiego – powiatu ziemskiego.

Tabela nr 1: Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków

Wyszczególnienie	Wartość
Powierzchnia geodezyjna	7.238 ha
Liczba obrębów geodezyjnych	174
Liczba działek ewidencyjnych	44.399
Liczba budynków (ujawnionych w EGiB)	23.492
Liczba lokali o wyodrębnionym prawie własności	17.380

Źródło: Wydział Geodezji Urzędu Miasta Tarnowa

Strukturę funkcjonalno – przestrzenną miasta Tarnowa tworzą:

- 1) zurbanizowana tkanka miejskiej zabudowy usługowo – mieszkaniowej, obejmująca historyczne centrum wraz z przyległymi do niego terenami,
- 2) zlokalizowany we wschodniej części miasta zwarty zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług, obejmujący między innymi osiedla: Jasna, Westerplatte, Legionów Dąbrowskiego oraz Zielone i osiedle Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS),
- 3) zespoły uporządkowanej zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej
 - Mościc, Koszyc i Zbylitowskiej Góry, w zachodniej części miasta,
 - Krzyża i Piaskówki, w północnej części,
 - Osiedla Nauczycielskiego, we wschodniej części,
 - Osiedla w rejonie ul. Dąbala i ul. Krakowskiej – w części południowo – zachodniej miasta,
 - Zabłocia, w części południowej miasta,
- 4) pozbawione kompozycji przestrzennej i podlegające procesom przekształceń tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Klikowej, Chyszowie i Rzędzinie,
- 5) tereny przemysłowe i przemysłowo – składowe zlokalizowane w zachodniej i północno – zachodniej części miasta, w tym: Zakładów Azotowych S.A. w Tarnowie-Mościcach,

Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. , Zakładów Mechanicznych w Tarnowie i zakładów w obszarze Piaskówki,

6) tereny usługowe i handlowo – hurtowe zlokalizowane w zachodniej części miasta – w rejonie ul. Czystej, Giędlowej i południowej części miasta - w rejonie ul. Przemysłowej, Tuchowskiej i Krakowskiej,

7) tereny zieleni i krajobrazu bez zabudowy, obejmujące m.in. parki miejskie, rezerwat „Debrza” oraz obszary w rejonie Góry Św. Marcina, Stawów Krzyskich i Lasu Lipie.

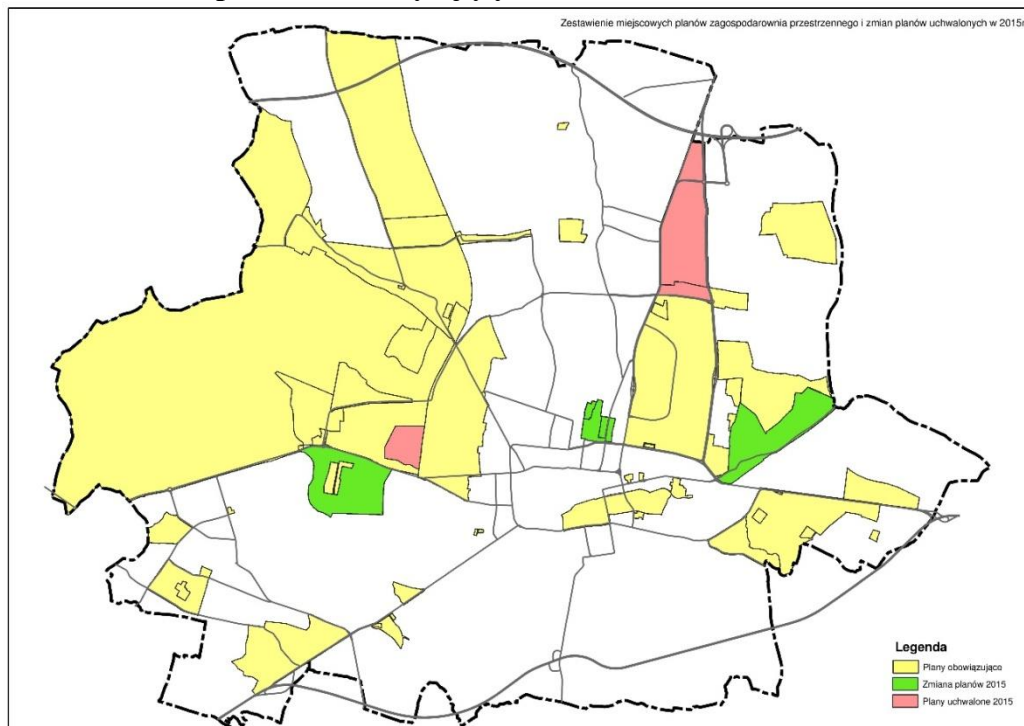
W stanie istniejącym układ przestrzeni miejskiej charakteryzuje się rozczłonkowaną, zurbanizowaną strukturą przestrzenną, której uzupełnienie stanowią tereny nieusystematyzowanej zieleni niskiej i wysokiej oraz obszary wolne od zabudowy.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W 2015 r. przygotowano konkurs „TARNÓW-NOWE MIASTO” na opracowanie koncepcji zagospodarowania południowo-zachodniej części śródmieścia Tarnowa, w tym poprzemysłowego terenu byłego Owintaru – rozstrzygnięty w grudniu 2015 r., uzyskując sześć koncepcji urbanistycznych możliwych do wykorzystania w pracach nad planem miejscowym.

W okresie 2015 roku zakończono sześć procedur planistycznych. Rada Miejska w Tarnowie uchwaliła trzy nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: w rejonie ul. Błonie, ul. Hodowlanej oraz ul. Nowodąbrowskiej w sąsiedztwie węzła autostrady. Dokonano zmiany w trzech obowiązujących planach miejscowych: w rejonie ul. Orkana, ul. Prostopadłej i ul. Siewnej.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i zmiany planów uchwalone w 2015 r. na tle planów obowiązujących w mieście



Źródło: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 2: Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian planów uchwalonych w 2015 r.

Nazwa planu (pow. obszaru objętego planem)		Nazwa zmiany planu	Nr uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie	Cel planu /zmiany planu
1		2	3	4
1		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulic Orkana, Wolańskiej i Marii Dąbrowskiej	Nr VII/70/2015 z dnia 5 marca 2015 r.	Tereny usług i tereny zabudowy mieszkaniowej
2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Tarnowa w rejonie ul. Błonie, ronda Niepodległości i ul. Nowodąbrowskiej (ok. 11,5 ha)		Nr VIII/76/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r.	Teren pod obiekt handlowy wielkopowierzchniowy i nowe tereny usług (komercyjne i publiczne) oraz rozwiązania komunikacyjne

3		<p>Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, położonego w centralnej części miasta Tarnowa terenu wyznaczonego ulicami: Szpitalną, Słoneczną, Błogosławionego Księdza Romana Sitki, Józefa Poniatowskiego, Franciszka Żwirki, Prostopadłą, Józefa Dwernickiego, Cegielnianą i Bitwy pod Cedynią</p>	<p>Nr XI/123/2015 z dnia 25 czerwca 2015 r</p>	<p>Zmiana i rozszerzenie funkcji terenów usługowych (Centrum Usług Wspólnych) oraz rozwiązań komunikacyjnych</p>
4		<p>Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Tarnowa, w rejonie ulicy Mościckiego, Równej i Siewnej</p>	<p>Nr XI/124/2015 z dnia 25 czerwca 2015 r.</p>	<p>Poszerzenie terenu infrastruktury elektroenergetycznej</p>
5	<p>Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa w rejonie ul. Hodowlanej (ok. 21,0 ha)</p>		<p>XV/159/2015 z dnia 22 października 2015 r.</p>	<p>Teren pod obiekt handlowy wielkopowierzchniowy i nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej</p>

6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Tarnowa wyznaczonego al. Jana Pawła II, ul. Nowodąbrowską i autostradą A4 – „Krzyż Wschód – I” (ok. 88,0 ha)		Nr XIX/200/2015 z dnia 29 grudnia 2015 r.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (od strony ul. Nowodąbrowskiej) i zabudowy usługowej (od strony al. Jana Pawła II).
---	--	--	---	--

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Tarnowa

Łącznie w 2015 r. objęto nowymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego ok. 120,5 ha terenów miasta i przystąpiono do sporządzenia pięciu nowych miejscowych planów oraz trzech zmian planów obowiązujących.

Tabela nr 3: Zestawienie podjętych w 2015 r. procedur planistycznych

Obszar planu/ zmiany planu		Podstawa prawna	Cel planu/ zmiany planu
1		2	3
1	rejon ulicy Wilczej – „Krzyż- Wschód II”	uchwała Nr VIII/77/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 kwietnia 2015 r.	tereny zabudowy produkcyjnej i usług, przebieg obwodnicy wschodniej w ciągu drogi krajowej nr 73
2	rejon ul. Heleny Marusarz i Szpitala Wojewódzkiego im. Świętego Łukasza	uchwała Nr VIII/78/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 kwietnia 2015 r.	tereny zabudowy mieszkaniowej i usług, przebieg obwodnicy wschodniej w ciągu drogi krajowej nr 73
3	rejon ul. Wiśniowej i Kalinowej – „Krzyż - Zachód I”	uchwała Nr X/109/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 maja 2015 r.	tereny zabudowy mieszkaniowej i usług, zieleni rekreacyjnej
4	rejon ul. Bajkowej i Czereśniowej – „Krzyż - Północ”	uchwała Nr X/110/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 maja 2015 r.	tereny zabudowy mieszkaniowej i usług, zalesienia
5	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie-Mościcach w rejonie ulic: Zbylitowskiej, Chemicznej, Azotowej oraz linii kolejowej Kraków – Przemysł	uchwała Nr XI/120/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 czerwca 2015 r.	lokalizacja siedziby Straży Granicznej i usług podstawowych

6	rejon ulic: Jastruna, Elektrycznej i al. Piaskowej	uchwała Nr XI/121/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 czerwca 2015 r.	teren parku „Piaskówka”, tereny zabudowy mieszkaniowej
7	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie potoku Wątok	uchwała Nr XV/158/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 października 2015 r.	tereny zabudowy mieszkaniowej i usług
8	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa, w rejonie byłej strefy Zakładów Azotowych	uchwała Nr XIX/199/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2015 r.	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i produkcyjno-usługowej

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 4: Zestawienie wydanych pozwoleń na budowę obiektów budowlanych

Formy budownictwa		Liczba wydanych pozwoleń	Liczba budynków (liczba mieszkań)
1		2	3
1	Budownictwo jednorodzinne	95	124 (146)
2	Budownictwo wielorodzinne	1	1 (58)
3	Budynki zbiorowego zamieszkania	1	1
4	Budynki biurowe	6	6
5	Budynki handlowo-usługowe	22	30
6	Budynki transportu i łączności	18	25
7	Budynki przemysłowe	22	51
8	obiekty kulturalne, o charakterze edukacyjnym, szpitali, zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	2	2
9	Pozostałe budynki niemieszkalne	6	6
10	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	126	126
11	Pozostałe obiekty	336	339

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Tarnowa

1.2 Demografia

Ogólna liczba mieszkańców Tarnowa zmniejszyła się o 893 osoby, w tym o 355 kobiet i o 538 mężczyzn, chociaż stanowiło to tylko 0,8 % ogółu.

Tabela nr 5: Liczba ludności Tarnowa w latach 2014 – 2015

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2014	Liczba osób w 2015	Dynamika w %
Mieszkańców ogółem, w tym:	111.631	110.738	99,20

zameldowani na pobyt stały	108.942	108.112	99,23
zameldowani na pobyt czasowy	2.689	2.626	97,65
kobiety	59.193	58.838	99,40
mężczyźni	52.438	51.900	98,97
uprawnieni do głosowania w wyborach powszechnych	91.044	90.479	99,37

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W zakresie migracji różnice w dynamice tych zjawisk są o wiele większe, a wszystkie wskaźniki są również ujemne. Natomiast godnym podkreślenia jest fakt, że czasowo wyjechało za granicę mniej o prawie 25 % tarnowian, co przekłada się na spadek o 78 osób.

Tabela nr 6: Migracja w latach 2014 – 2015

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2014	Liczba osób w 2015	Dynamika w %
przybyło do Tarnowa z innych gmin na pobyt stały	851	817	96,00
zmieniło miejsce zamieszkania na terenie Tarnowa	1.466	1.364	93,04
wymeldowało się z pobytu stałego w Tarnowie (do innych gmin, za granicę –	1.811	1.510	83,37
zgłosiło czasowy wyjazd za granicę	323	245	75,85

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Migracja w ramach tarnowskich osiedli wskazuje, że w 2015 r. dodatnią dynamikę odnotowano w osiedlach Rzędzin, Gumniska, Klikowa, Krzyż oraz Koszyce i chociaż nie był to znaczny przyrost, tam przybyło stałych mieszkańców. W Osiedlu Mościce nie odnotowano żadnych zmian.

Tabela nr 7: Liczba stałych mieszkańców w osiedlach w latach 2014 – 2015

Wyszczególnienie	2014	2015	Dynamika w %
Osiedle Nr 1 „Starówka”	9.472	9.291	98,08
Osiedle Nr 2 „Strusina”	15.056	14.910	99,03
Osiedle Nr 3 „Piaskówka”	11.593	11.421	98,51
Osiedle Nr 4 „Grabówka”	12.178	11.973	98,31
Osiedle Nr 5 „Rzędzin”	2.572	2.601	101,12
Osiedle Nr 6 „Gumniska”	6.317	6.359	100,66
Osiedle Nr 7 „Krakowska”	2.886	2.846	98,61
Osiedle Nr 8 „Mościce”	10.214	10.214	100
Osiedle Nr 9 „Chyszów”	1.873	1.867	99,67
Osiedle Nr 10 „Klikowa”	2.473	2.569	103,88
Osiedle Nr 11 „Krzyż”	5.822	5.837	100,25
Osiedle Nr 12 „Jasna”	12.291	12.094	98,39

Osiedle Nr 13 „Westerplatte”	5.930	5.917	99,78
Osiedle Nr 14 „Legionów”	2.353	2.324	98,76
Osiedle Nr 15 „Koszyce”	2.354	2.358	100,16
Osiedle Nr 16 „Zielone”	5.558	5.531	99,51
Razem	108.942	108.112	99,23

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Niewielkie zmniejszenie się gęstości zaludnienia na terenie miasta jest naturalnym pokłosiem zmniejszenia się liczby zameldowanych mieszkańców przy stałej powierzchni miasta.

Tabela nr 8: Gęstość zaludnienia w latach 2014 – 2015

Rok	Powierzchnia km ²	Liczba ludności	Liczba ludności na 1 km ²
2014	72,4	111.361	1.538
2015	72,4	110.738	1.529

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Niepokojącym zjawiskiem społecznym jest istotny spadek przyrostu naturalnego, jakiego nie notowano w latach ubiegłych.

Tabela nr 9: Przyrost naturalny w latach 2014 – 2015

Lata	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny	Dynamika w %
2014	951	1.016	- 65	93,60
2015	848	1.030	- 182	82,33

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 10: Wybrane pozycje z ewidencji prowadzonych przez Urząd Stanu Cywilnego

Rodzaj zadania	2014	2015
Liczba sporządzonych aktów urodzeń	2.254	1.974
liczba sporządzonych aktów małżeństw	858	775
Liczba sporządzonych aktów zgonów	1.578	1.739
Liczba wydanych decyzji administracyjnych dotyczących wpisu zagranicznego aktu stanu cywilnego do polskich ksiąg stanu cywilnego.	324	488
Ilość wydanych decyzji administracyjnych dotyczących sprostowania lub uzupełnienia aktów stanu cywilnego	417	439
Ilość wydanych decyzji administracyjnych dotyczących administracyjnej zmiany imienia lub nazwiska	83	107
Ilość wydanych zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą	66	22

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego w Tarnowie

2. WŁADZE MIASTA

2.1 Uchwalodawcza – Rada Miejska w Tarnowie

Rada Miejska w Tarnowie jest organem stanowiącym i kontrolnym Gminy Miasta Tarnowa (GMT). Do kompetencji Rady Miejskiej w Tarnowie należy w szczególności:

- uchwalanie statutu Gminy Miasta Tarnowa,
- uchwalanie budżetu miasta, rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu,
- uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uchwalanie programów gospodarczych,
- tworzenie jednostek pomocniczych (rad osiedli), po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy oraz ustalanie zakresu działania tych jednostek, a także zasad przekazywania im składników mienia do korzystania i przekazywania środków budżetowych na realizację zadań przez te jednostki,
- podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach,
- podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych miasta, przekraczających zakres zwykłego zarządu,
- podejmowanie uchwał w sprawach współdziałania z innymi gminami oraz wydzielanie na ten cel odpowiedniego majątku,
- podejmowanie uchwał w sprawach herbu miasta, nazw ulic i placów, a także wznoszenia pomników,
- nadawanie Honorowego Obywatelstwa Miasta Tarnowa,
- kontrola działalności prezydenta, miejskich jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych miasta, poprzez działalność komisji rewizyjnej.

W 2015 roku odbyło się 15 sesji Rady Miejskiej w Tarnowie, podczas których podjęto 184 uchwały. Cztery sesje odbyły się w trybie nadzwyczajnym, jedna miała charakter uroczysty.

Tabela nr 11 : Prace komisji Rady Miejskiej w Tarnowie w roku 2015

Nazwa Komisji Rady Miejskiej	Liczba posiedzeń	Liczba opinii	Liczba wniosków
Komisja Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych	19	110	33
Komisja Sportu, Rekreacji i Turystyki	12	4	15
Komisja Kultury i Ochrony Zabytków	12	11	17
Komisja Ekonomiczna	15	107	7

Komisja Zdrowia	8	17	3
Komisja Rewizyjna	16	8	25
Komisja Oświaty	15	25	43
Komisja Porządku Publicznego	10	2	21
Komisja Rodziny i Spraw Społecznych	13	35	10

Zródło: Kancelaria Rady Miejskiej w Tarnowie

2.2 Wykonawcza - Prezydent Miasta Tarnowa

Prezydent Miasta Tarnowa jako organ wykonawczy gminy posiada prerogatywy określone wprost w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn.zm.). Do kompetencji prezydenta należy w szczególności:

- wykonywanie uchwał Rady Miejskiej,
- kierowanie bieżącymi sprawami miasta oraz reprezentowanie go na zewnątrz,
- wydawanie aktów prawnych w zakresie swoich kompetencji w formie zarządzeń,
- wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej,
- wykonywanie kompetencje ustawowe starosty powiatowego,
- ustalanie zadań w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej i kontrolowanie ich realizacji,
- zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Do kompetencji Prezydenta, jako kierownika Urzędu Miasta Tarnowa (UMT) należy:

- organizowanie funkcjonowania Urzędu w sposób zapewniający prawidłową realizację jego zadań,
- planowanie pracy Urzędu i nadzorowanie wykonywanych zadań,
- realizacja zadań polityki kadrowej, dbanie o należyty dobór pracowników Urzędu, ich ocenę oraz podnoszenie kwalifikacji i skuteczności ich pracy,
- gospodarowanie środkami na wynagrodzenia pracowników Urzędu oraz innymi funduszami będącymi w jego dyspozycji, w granicach ustalonych w budżecie Miasta na bezpośrednie funkcjonowanie Urzędu,
- rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między członkami kierownictwa Urzędu oraz kierownikami jednostek organizacyjnych Urzędu,
- wydawanie aktów kierownictwa wewnętrznego,
- podpisywanie dokumentów i korespondencji zastrzeżonych w § 8 Regulaminu,
- reprezentowanie Urzędu na zewnątrz oraz składanie oświadczeń woli dotyczących jego funkcjonowania oraz gospodarowanie mieniem Urzędu,

- koordynowanie i nadzorowanie zadań ochrony informacji niejawnych wykonywanych przez Pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych,
- organizowanie, nadzorowanie i określanie zadań pracowników w zakresie gospodarki finansowej i rachunkowości,
- organizowanie, nadzorowanie i określanie zadań pracowników w zakresie kontroli i sprawozdawczości,
- koordynowanie kontroli zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania Urzędu, z wyjątkiem kontroli dotyczących realizacji budżetu Miasta,
- nadzór nad realizacją wniosków pokontrolnych i przygotowaniem odpowiedzi do organów kontrolnych w odniesieniu do zaleceń pokontrolnych.

Działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Tarnowa w 2015 r., w Urzędzie Miasta Tarnowa wydano 82.833 decyzji administracyjnych, od których wniesiono 126 odwołań, z czego organ drugiej instancji uchylił 54 decyzje.

2.3 Jednostki pomocnicze – Rady Osiedli

Rady Osiedli stanowią jednostki pomocnicze Gminy Miasta Tarnowa, wybierane na okres czteroletniej kadencji przez mieszkańców tych osiedli. Do zakresu działania osiedla należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedla oraz wspieranie organów Miasta w wykonywaniu ich zadań, w tym m.in.:

- określanie przedsięwzięć dotyczących Osiedla z zakresu infrastruktury technicznej, potrzeb kulturalnych, oświatowych, zdrowotnych, ekologicznych, ładu estetycznego oraz potrzeb podkreślających uczucia patriotyczne i pamięć historyczną Miasta oraz regionu tarnowskiego, wymagających sfinansowania z budżetu Miasta - w granicach kwot przeznaczonych na te cele, określonych przez Prezydenta Miasta Tarnowa,
- określanie przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej osiedla wymagających sfinansowania z budżetu miasta, w granicach kwot przeznaczonych na te cele,
- udział w rozpatrywaniu i przygotowaniu projektów rozstrzygnięć dotyczących zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedla,
- opiniowanie zagadnień poddanych konsultacjom przez Radę Miejską w Tarnowie.

W 2015 roku w Tarnowie działało 13 Rad Osiedli.

2.4 Ciała doradcze

W 2015 r. przy Prezydencie Miasta Tarnowa działały następujące ciała doradcze:

1. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa
2. Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa
3. Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa
4. Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa
5. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna
6. Rada Gospodarcza

7. Tarnowska Rada Seniorów

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa

Do zakresu działania Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych (Społeczna Rada) należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów miejskich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miejską w Tarnowie pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W skład Społecznej Rady wchodzi pięć osób. Jej członkami do września 2015 r. byli:

Przewodnicząca: Dorota Budzyńska,
Wiceprzewodniczący: Andrzej Ziembowski,
Sekretarz: Magdalena Drożdż,
Tomasz Wardzała,
Aneta Michalska-Kocjan

W 2015 r. zakończyła się poprzednia kadencja Społecznej Rady na lata 2011-2015. Na mocy Zarządzenia Nr 392/2015 Prezydent Miasta Tarnowa z dnia 30 września 2015 r. w sprawie powołania członków Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa ukonstytuowała się Społeczna Rada na lata 2015-2019 w składzie:

Przewodnicząca: Dorota Budzyńska,
Wiceprzewodniczący: Andrzej Ziembowski,
Sekretarz: Aneta Michalska-Kocjan,
Lucyna Cichoń,
Maria Gajda.

W 2015 roku Społeczna Rada odbyła cztery posiedzenia, na których zajmowała się następującymi sprawami:

1) Czterokrotnie opiniowała propozycje uchwał Rady Miejskiej w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) przyznane powiatom wg algorytmu, oraz wysokość kwot przeznaczonych na poszczególne zadania, zgodnie z aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

2) Zaopiniowała pozytywnie propozycję zmiany Kart Oceny Merytorycznej Wniosków „P” i „O” o dofinansowanie ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2015 r., a także oceniła wnioski złożone w ramach programu przez wnioskodawców wykazujących szczególne utrudnienia.

3) Ustaliła zasady dofinansowania ze środków PFRON zadań realizowanych w 2015 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych oraz turnusów rehabilitacyjnych).

4) Zweryfikowała wnioski dotyczące dofinansowania uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.

5) Omówiła skutki wejścia w życie rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON (Dz. U. 2014 poz. 1835) oraz zmieniającego rozporządzenie w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. 2014 poz. 1937), zwiększających dofinansowanie na poszczególne zadania.

6) Przedyskutowała celowość istnienia klas integracyjnych w szkołach masowych oraz uczestnictwa dzieci niepełnosprawnych w szkołach specjalnych czy ośrodkach specjalnych na wniosek Radnych Rady Miejskiej w Tarnowie.

7) Wniosła propozycje i zaopiniowała pozytywnie projekt „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w mieście Tarnowie na lata 2016-2020”.

Przewodnicząca Społecznej Rady wzięła udział w posiedzeniu Komisji Zdrowia Rady Miejskiej w Tarnowie dotyczącym placówek ochrony zdrowia i ich dostępności dla osób niepełnosprawnych. Członkowie Społecznej Rady brali udział w organizacji obchodów „Małopolskich Dni Osób Niepełnosprawnych”.

Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa

Rada Sportu, zgodnie z ustawą o sporcie, jest ciałem doradczym i opiniodawczym dla organu wykonawczego danej jednostki samorządu terytorialnego. Członkowie rad sportu wykonują swoje funkcje społecznie. Do zadań Rady Sportu należy w szczególności opiniowanie: strategii rozwoju Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kultury fizycznej, projektu budżetu Miasta w części dotyczącej kultury fizycznej, projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie dotyczących rozwoju kultury fizycznej, programów dotyczących bazy sportowej na terenie Tarnowa, projektów uchwał, o których mowa w art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, wniosków o przyznanie wyróżnień, nagród i stypendiów sportowych zgodnie z odpowiednią uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie w tym zakresie.

Zarządzeniem Nr 18/2015 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie powołania w Gminie Miasta Tarnowa Rady Sportu, ustalenia jej składu, zasad powoływania i odwoływania członków oraz ustalenia regulaminu działania, wprowadzono nowe zasady powoływania Rady, jej składu, a także prowadzenia działalności.

Zgodnie z Zarządzeniem Rada Sportu składa się z maksymalnie 16 członków, a w jej skład wchodzi:

- przedstawiciel właściwej w sprawach kultury fizycznej komisji Rady Miejskiej w Tarnowie,
- przedstawiciel właściwego w sprawach kultury fizycznej wydziału Urzędu Miasta Tarnowa,
- przedstawiciel instytucji kultury fizycznej Gminy Miasta Tarnowa,
- przedstawiciel Tarnowskiego Miejskiego Szkolnego Związku Sportowego,
- przedstawiciel sportowego środowiska szkół wyższych mających siedzibę na terenie miasta,
- 11 przedstawicieli środowisk sportowych Tarnowa - osoby pełniące funkcje statutowe we władzach klubów lub trenerzy i instruktorzy).

Skład Rady Sportu ustalony został w zarządzeniu Nr 91/2015 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie powołania imiennego składu Rady Sportu Gminy Miasta Tarnowa. Od tej chwili skład Rady Sportu przedstawia się następująco:

Przewodniczący Rady: Marek Niemczura,
Zastępca Przewodniczącego: Bogdan Banaś,
Zastępca Przewodniczącego Krzysztof Janas,
Sekretarz: Marek Baran,
Stanisław Klimek,
Edward Rusnarczyk,

Robert Wardzała,
Miroslaw Cierniak,
Waclaw Grzesik,
Boguslaw Kwiek,
Piotr Skrzyniarz,
Urszula Swierczek,
Waldemar Urban,
Jaroslaw Walaszek,
Andrzej Ziembowski,
Michal Zurowski.

W roku 2015 Rada Sportu odbyła trzy posiedzenia:

1) W dniu 13 kwietnia 2015 r. odbyło się pierwsze posiedzenie w nowej kadencji Rady. Program posiedzenia przedstawiał się następująco:

- zaopiniowanie wniosków w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe,
- rozpoczęcie prac nad złożonym projektem wstępnym nowej uchwały w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, a także warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych za osiągnięcia w działalności sportowej oraz rodzajów tych wyróżnień i wysokości nagród pieniężnych.

2) W dniu 4 maja 2015 r. odbyło się posiedzenie będące kontynuacją posiedzenia z 13 kwietnia. Program posiedzenia przedstawiał się następująco:

- kontynuacja dyskusji na temat wstępnego projektu uchwały w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, a także warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych za osiągnięcia w działalności sportowej oraz rodzajów tych wyróżnień i wysokości nagród pieniężnych,
- sprawy bieżące i wolne wnioski.

3. W dniu 17 września 2015 r. odbyło się kolejne posiedzenie Rady. Program posiedzenia przedstawiał się następująco:

- omówienie wykonania budżetu w zakresie kultury fizycznej w pierwszym półroczu 2015 r.,
- zgłoszenie wniosków do budżetu w zakresie kultury fizycznej na rok 2016,
- sprawy bieżące i wolne wnioski.

Członkowie Rady Sportu wzięli również udział w dwóch posiedzeniach Komisji Sportu, Rekreacji i Turystyki Rady Miejskiej w Tarnowie:

- w dniu 25 maja 2015 r. w omawianiu wstępnego projektu uchwały w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości

stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, a także warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych,

- w dniu 4 września 2015 r. w omawianiu tematów związanych z realizacją zadań w pierwszym półroczu 2015 r. w zakresie sportu i kultury fizycznej – wynikających z przyjętego budżetu Gminy Miasta Tarnowa na rok 2015 oraz z wstępnymi wnioskami do budżetu Gminy Miasta Tarnowa na rok 2016.

Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa

Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa stanowi organ opiniodawczo-doradczy Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach dotyczących kultury. Powoływana jest na okres trwania kadencji Prezydenta Miasta Tarnowa.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 1 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, Prezydent Miasta Tarnowa wydał zarządzenie Nr 49/2015 z dnia 20 lutego 2015 r. w sprawie powołania Rady Kultury Miasta Tarnowa, wprowadzenia jej regulaminu oraz ustalenia składu osobowego.

W skład Rady Kultury Miasta Tarnowa wchodzi:

Przewodnicząca Rady (do 30 listopada 2015 r.): Anna Śliwińska,

Zastępca Przewodniczącej Rady (od 1 grudnia 2015 r. p.o. Przewodniczącego): Piotr Kopa,

Sekretarz: Grazyna Nowak,

Adam Balas,

Tadeusz Bałchanowski,

Tomasz Cyz,

Jolanta Drużyńska,

Monika Faron-Miśtak,

Maria Kanior,

Łukasz Maciejewski,

Witold Pazera,

Jacek Purchla.

W 2015 r. odbyły się trzy posiedzenia Rady Kultury Miasta Tarnowa, na których omawiano m.in. wydarzenia kulturalne w 2015 r., działalność miejskich instytucji kultury, opiniowano projekt budżetu na 2016 rok oraz plany na najbliższe lata.

Ponadto 24 listopada i 1 grudnia 2015 r. odbyły się spotkania przedstawicieli Rady Kultury oraz Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Rady Miejskiej w Tarnowie z dyrektorami miejskich instytucji kultury w związku z decyzją Prezydenta Tarnowa o ich ponownym powołaniu na czas określony bez przeprowadzania konkursów.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa

W 2015 roku Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa działała w składzie osobowym określonym zarządzeniem Prezydenta Miasta Tarnowa nr 69/2014 z dnia 7 lutego 2014 r. z uwzględnieniem zmian osobowych w składzie Komisji dokonanych zarządzeniami: nr 11/2015 z dnia 20 stycznia 2015 r., nr 114/2015 z dnia 14 kwietnia 2015 r. oraz nr 483/2015 z dnia 11 grudnia 2015 r. Ostateczny skład Komisji, kształtuje się następująco:

Przewodniczący: Roman Ciepela,

Zastępca Przewodniczącego: Katarzyna Łącka-Sutkowska,

Jan Niedojadło,

Kazimierz Żurowski,

Małgorzata Proszowska,

Bogumiła Porębska,

Jadwiga Stankiewicz,
Miroslaw Moryl,
Janusz Jachym,
Arkadiusz Bara,

do udziału w pracach komisji z głosem doradczym powołani zostali:

Krzysztof Tomasik,
Tadeusz Sitko.

W roku 2015 Komisja obradowała na dwóch posiedzeniach. Na posiedzeniu w dniu 21 kwietnia Komisja dokonała oceny zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców miasta Tarnowa na podstawie:

- informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie o stanie bezpieczeństwa miasta Tarnowa w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2014 r.,
- sprawozdania Komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie ze swojej działalności, a także informacji o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego miasta Tarnowa w 2014 r.,
- informacji Komendanta Straży Miejskiej w Tarnowie o działalności Straży Miejskiej (SM) w Tarnowie w 2014 r.

Na posiedzeniu w dniu 17 grudnia Komisja obradowała w celu wypracowania opinii do projektu budżetu miasta Tarnowa na 2016 r., z punktu widzenia planowanych wydatków związanych z bezpieczeństwem publicznym, w szczególności przeciwdziałaniu zagrożeniom porządku publicznego i zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców na terenie Tarnowa. Podczas obrad poruszono kwestie oświetlenia ulicy Mokrej oraz czyszczenia lamp na deptaku przy ul. Jasnej. Omówione zostało planowane zadanie inwestycyjne dot. „Modernizacji Systemu Ostrzegania o Zagrożeniach na terenie miasta Tarnowa”, które zapisane zostało w projekcie budżetu na 2016 rok.

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Tarnowie powołana została zarządzeniem Nr 316/2007 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 6 września 2007 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Tarnowie z późn. zm. Jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach zagospodarowania przestrzennego.

Komisja powołana jest do opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokonywanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa ocen i analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

W 2015 r. Komisja pracowała w składzie sześciu osób:

Przewodnicząca: Jolanta Pawlus,
Wiceprzewodnicząca: Barbara Knapik,
Sekretarz: Małgorzata Abramowicz,
Małgorzata Przybysz-Ławnicka,
Ewa Bień,
Janusz Jagliński.

W 2015 r. Komisja zebrała się na pięciu posiedzeniach, na których wydała, wymagane art. 17 pkt. 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, opinie o projektach sześciu planów i trzech zmian planów miejscowych

sporządzanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa, a opracowywanych przez Wykonawców wyłonionych w drodze przetargów nieograniczonych.

Na posiedzeniu w dniu 12 stycznia 2015 r. opiniowano projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, położonego w centralnej części miasta Tarnowa terenu wyznaczonego ulicami: Szpitalną, Słoneczną, bł. Księdza Romana Sitko, Józefa Poniatowskiego, Franciszka Żwirki, Prostopadłą, Józefa Dwernickiego, Cegielnianą i Bitwy pod Cedynią. Zmiana planu opracowywana była zgodnie z uchwałą Nr LI/663/2014 z dnia 22 maja 2014 r. na wniosek właściciela działek dotyczący zmiany przeznaczenia terenów usługowych i zieleni na tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z usługami i zabudowy wielorodzinnej – oraz na wniosek Gminy Miasta Tarnowa dotyczący dopuszczenia w terenie usług administracji innego rodzaju usług.

Na posiedzeniu w dniu 19 stycznia 2015 r. opiniowano dwa projekty planów: projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu miasta Tarnowa w rejonie ulicy Hodowlanej oraz projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa w rejonie ulic: Józefa Piłsudskiego, Józefa Czapskiego, Witolda Gombrowicza. Projekt miejskiego planu zagospodarowania przestrzennego terenu miasta Tarnowa w rejonie ulicy Hodowlanej o pow. ok. 21 ha, sporządzony na podstawie uchwały Nr XXVIII/423/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2012 r., dotyczył umożliwienia lokalizacji w terenach usługowych obiektu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz wprowadzenia terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej od strony ul. Mościckiego, a zabudowy hurtowo-składowej od strony północnej obszaru planu. Zaprojektowano podział na tereny funkcjonalne i ich obsługę komunikacyjną w oparciu o system dróg publicznych powiązanych z ul. Hodowlaną. Do opracowania drugiego planu w rejonie ulic: Józefa Piłsudskiego, Józefa Czapskiego, Witolda Gombrowicza, o powierzchni ok. 9,2 ha przystąpiono na podstawie uchwały Nr LI/662/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 maja 2014 r. Przedłożony projekt dotyczył terenu dawnej strzelnicy, obecnie wolnego od zabudowy, stanowiącego własność Gminy Miasta Tarnowa. W projekcie planu przeznaczono większość terenu pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Wyznaczono obsługę komunikacyjną nowego osiedla poprzez projektowany układ dróg publicznych podłączonych do przedłużenia ul. Piłsudskiego, a honorując specyfikę miejsca przeznaczono dawny „kulochwył”- górkę po północnej stronie obszaru na teren zieleni urządzonej. Projekt był zgodny z ustaleniami zmienionego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

Na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2015 r. opiniowano dwa projekty zmian planów: zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Tarnowa w rejonie ulic Mościckiego, Równej i Siewnej oraz zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie pomiędzy ulicami: Starodąbrowską, Nowodąbrowską, Błonie, Jana Pawła II i Słoneczną. Podstawą przystąpienia do opracowania zmiany planu w rejonie ulic Mościckiego, Równej i Siewnej był wniosek właściciela terenu – TAURON S.A. i uchwała Nr LIII/685/2014 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 czerwca 2014 r. Zmiana planu dotyczyła powiększenia terenu stacji transformatorowej, korekty przebiegu linii zabudowy oraz zapisów wskaźników jako ustaleń szczegółowych, w obszarze o powierzchni ok. 0,7213 ha.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie pomiędzy ulicami: Starodąbrowską, Nowodąbrowską, Błonie, Jana Pawła II i Słoneczną opracowywana była zgodnie z uchwałą Nr XIX/247/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2012 r. i licznymi wnioskami dotyczącymi dokonania zmian na rysunku i w tekście planu z 2006 r. Dotyczyły one możliwości rozbudowy Centrum Handlowego „Gemini Jasna Park” poprzez zmianę zapisanych parametrów i ustaleń rysunku planu, korekty wskaźników dla innych terenów usługowych, mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych, dotychczas

uniemożliwiających ich zagospodarowanie, zmiany przeznaczenia terenów niewykorzystanych przez zapisy dla infrastruktury technicznej oraz korekty klasyfikacji i przebiegu dróg. Projekt zmiany obejmującej cały obszar planu – ok. 194 ha, dostosowano do zmienionego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.

Na posiedzeniu w dniu 7 grudnia 2015 r. opiniowano dwa projekty planów: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Tarnowa w rejonie ulicy Wiśniowej i Kalinowej – „Krzyż – Zachód I” oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Wilczej – „Krzyż Wschód II”.

Projekt miejskiego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Wiśniowej i Kalinowej – „Krzyż – Zachód I” o powierzchni ok. 84 ha, sporządzony na podstawie uchwały Nr X/109/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 maja 2015 r., dotyczył ustalenia przeznaczenia terenów uzbrojonych i dobrze skomunikowanych, położonych po zachodniej stronie ul. Krzyskiej w otoczeniu lasów i stawów. W rozwiązaniach projektowych, w ślad za studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa, nawiązano do zabudowy już istniejącej: mieszkaniowej jednorodzinnej oraz do wskazanej roli rekreacyjnej obszaru.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Wilczej – „Krzyż Wschód II” kompleksowo przedstawił zagospodarowanie ok. 132 ha gruntów położonych w północno-wschodniej części miasta, w pobliżu autostrady A-4 i granic administracyjnych z gminą Lisia Góra. Podstawą sporządzenia projektu planu była uchwała Nr VIII/779/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 kwietnia 2015 r. Dominującym przeznaczeniem wprowadzonym planem jest zabudowa produkcyjno-usługowa z uwagi na sąsiedztwo węzła autostradowego „Tarnów-Krzyż” i wskazania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa. Projekt honoruje istniejące zagospodarowanie pojedynczych działek zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz chroni walory przyrodnicze obszaru.

Na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2015 r. opiniowano dwa projekty planów: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Tarnowa w rejonie ulicy Bajkowej i Czereśniowej – „Krzyż – Północ” oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru w rejonie ulicy Heleny Marusarz i Szpitala Wojewódzkiego im. Św. Łukasza.

W projekcie miejskiego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Bajkowej i Czereśniowej – „Krzyż – Północ”, o powierzchni ok. 113 ha, sporządzonym na podstawie uchwały Nr X/110/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 maja 2015 r., przedstawiono przeznaczenie terenów położonych po północnej stronie autostrady A4 w rejonie rezerwatu „Debrza”, zgodnie z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa. Zaproponowano zwarte osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w oparciu o istniejący układ ulic pomiędzy ul. Nowodąbrowską i rezerwatem oraz enklawę zabudowy jednorodzinnej przy ul. Bajkowej. Projekt uwzględnia wyjątkowe walory przyrodnicze obszaru i wskazuje możliwość jego rekreacyjnego wykorzystania.

Drugi z opiniowanych projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczył 162 ha obszaru w rejonie ulicy Heleny Marusarz i Szpitala Wojewódzkiego im. Św. Łukasza. Opracowany zgodnie z uchwałą Nr VIII/778/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 kwietnia 2015 r. przedstawił zagospodarowanie terenów we wschodniej części miasta przy granicy administracyjnej z gminą Skrzyszów. Determinantą zagospodarowania przestrzeni w tym rejonie Tarnowa pozostaje przebieg planowanego przełożenia drogi krajowej nr 73 do węzła „Lwowska” drogi krajowej nr 4, przy wskazaniu głównie mieszkaniowej funkcji dla obecnych terenów rolnych. Istotnym w opracowaniu

przedmiotowego planu jest zaproponowanie i uzyskanie uzgodnień dla właściwych rozwiązań obsługi komunikacyjnej.

Podczas posiedzeń Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna podjęła dziewięć uchwał wydając opinie pozytywne dotyczące przedłożonych opracowań.

Rada Gospodarcza

Rada Gospodarcza pełni funkcję ciała doradczego Prezydenta Miasta Tarnowa, w zakresie rozwoju tarnowskiej przedsiębiorczości. W skład Rady wchodzi reprezentanci tarnowskich samorządów gospodarczych, nominowani do tych funkcji na podstawie Aktów Powołania.

Skład Rady Gospodarczej w roku 2015 tworzyli:

Janusz Wiśniewski,
Witold Szczypiński,
Martin Neumann,
Krzysztof Jagiełło,
Marek Zieliński,
Marian Wiatr,
Andrzej Ciupryk,
Zbigniew Proć,
Jan Błaszkiwicz,
Jacek Sumera,
Marek Głuszak,
Magdalena Gadecka-Bukało,
Leszek Nowicki.

W 2015 r. Rada Gospodarcza obradowała czterokrotnie. Tematy poszczególnych posiedzeń dotyczyły m.in.:

- działań podejmowanych przez miasto w celu pobudzenia lokalnego rozwoju gospodarczego, aktualnej oferty kształcenia zawodowego, skierowanej do uczniów tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych,

- konsultacji w sprawie „Programu wykonawczego do Strategii Rozwoju Miasta „Tarnów 2020. Aktywny, Komfortowy, Silny”, w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na lata 2016-2020”,

- kierunków rozwoju miasta na lata 2016 – 2017,

- uruchomienia Inkubatora Przedsiębiorczości Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A.

Tarnowska Rada Seniorów

Tarnowska rada Seniorów (TRS) została powołana we wrześniu 2015 r. W skład TRS wchodzi 12 osób, w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych i rad osiedli wybrani w wyborach, a także przedstawiciele Rady Miejskiej w Tarnowie i przedstawiciele Prezydenta Miasta Tarnowa. TRS jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach dotyczących polityki społecznej Miasta wobec pokolenia 60+. Jest też ciałem o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym wobec organów Gminy Miasta Tarnowa, z którymi współpracuje we wszystkich obszarach dotyczących seniorów.

Skład Tarnowskiej Rady Seniorów na lata 2015 – 2019:

Przewodnicząca Rady: Lidia Jaźwińska,
Wiceprzewodnicząca: Grażyna Kondracka,
Sekretarz: Maria Gogojewicz-Pęcherek,
Maria Kanior,

Barbara Koprowska,
 Piotr Wójcik,
 Maria Halina Gawle,
 Zofia Grzywacz,
 Danuta Kisielewska,
 Maria Papuga,
 Marian Sarkowicz,
 Barbara Sierakowska-Karczewska.

Celami działalności Rady jest także przełamywanie stereotypów na temat stylu życia i potrzeb seniorów, budowanie wizerunku seniora aktywnego, wspieranie i upowszechnianie różnorodnych inicjatyw realizowanych na rzecz seniorów oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów.

W 2015 r., Tarnowska Rada Seniorów zajmowała się:

- rozpoznaniem środowiska senioralnego miasta, pod kątem integrowania i aktywizowania seniorów do wspólnych działań,
- zebraniem danych o organizacjach i instytucjach zajmujących się sprawami seniorów, o realizowanych przez nie programach i projektach, o miejscu spraw senioralnych w strategii Tarnowa oraz rocznym budżecie Miasta,
- konsultacjami Programu Działań Na Rzecz Osób Starszych w Mieście na lata 2015 – 2020,
- podjęciem rozmów i ustaleniem zasad współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w Tarnowie poprzez aktywne włączenie się w organizację imprez i uroczystości realizowanych na rzecz seniorów,
- nawiązaniem współpracy z Młodzieżową Radą Miasta Tarnowa, zorganizowano wspólne posiedzenia Młodzieżowej Rady Miasta Tarnowa i TRS,
- współpracą w organizacji Tygodnia Seniora, inicjowaniem w przedsięwzięć związanych z obchodami dnia osób starszych,
- organizacją w ramach partnerstwa wspólnie z Rzecznikiem Konsumentów oraz Rzecznikiem Praw Klientów działającym w grupie TAURON, przy współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej (PWSZ), warsztatów „Energia dla Seniora” i Świątecznego Koncertu dla Seniora.

2.5 Miejskie jednostki organizacyjne i jednostki powiązane

Tabela nr 12: Wykaz tarnowskich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek powiązanych

LP.	JEDNOSTKI BUDŻETOWE	Zatrudnienie	
		Liczba osób	Liczba etatów
1.	Przedszkole Publiczne Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	27	23,60
2.	Przedszkole Publiczne Nr 3 w Tarnowie	21	19,53
3.	Przedszkole Publiczne Nr 4 w Tarnowie	15	12,52

4.	Przedszkole Publiczne Nr 5 w Tarnowie	22	20,85
5.	Przedszkole Publiczne Nr 6 w Tarnowie	25	22,61
6.	Przedszkole Publiczne Nr 8 „Pod Stokrotką” w Tarnowie	44	44,55
7.	Przedszkole Publiczne Nr 12 w Tarnowie	29	27,17
8.	Przedszkole Publiczne Nr 13 w Tarnowie	20	19,12
9.	Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym w Tarnowie	35	32,15
10.	Przedszkole Publiczne Nr 15 w Tarnowie	21	20,04
11.	Przedszkole Publiczne Nr 17 w Tarnowie	29	27,10
12.	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	41	40,11
13.	Przedszkole Publiczne Nr 19 w Tarnowie	26	25,07
14.	Przedszkole Publiczne Nr 20 w Tarnowie	25	22,97
15.	Przedszkole Publiczne Nr 21 w Tarnowie	25	23,87
16.	Przedszkole Publiczne Nr 24 w Tarnowie	31	29,43
17.	Przedszkole Publiczne Nr 26 w Tarnowie	27	26,02
18.	Przedszkole Publiczne Nr 27 w Tarnowie	17	11,95
19.	Przedszkole Publiczne Nr 29 im. Marii Konopnickiej w Tarnowie	31	27,84
20.	Przedszkole Publiczne Nr 31 w Tarnowie	29	26,05
21.	Przedszkole Publiczne Nr 32 w Tarnowie	39	36,55
22.	Przedszkole Publiczne Nr 33 w Tarnowie	31	28,74
23.	Przedszkole Publiczne Nr 34 w Tarnowie	48	46,04
24.	Przedszkole Publiczne Nr 35 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	47	44,91
25.	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stanisława Konarskiego w Tarnowie	40	39,14
26.	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej w Tarnowie	58	61,31
27.	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie	56	42,23
28.	Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Tarnowie	62	65,12
29.	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich w Tarnowie	82	84,74
30.	Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Romana „Sybiraka” Sanguszki w Tarnowie	28	24,19

31.	Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11 im. Marii Dąbrowskiej w Tarnowie	56	58,88
32.	Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Stefana Jaracza w Tarnowie	53	54,60
33.	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Generała Józefa Bema w Tarnowie	63	56,28
34.	Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie	78	67,52
35.	Gimnazjum Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Tarnowie	74	81,27
36.	Gimnazjum Nr 4 im. Jerzego Brauna w Tarnowie	62	54,09
37.	Gimnazjum Nr 6 im. Jana Pawła II w Tarnowie	38	38,10
38.	Gimnazjum Nr 11 im. Romana Brandstaettera w Tarnowie	58	58,97
39.	I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie	81	82,09
40.	III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie	85	84,73
41.	V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka , w Tarnowie	41	39,26
42.	VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	47	47,20
43.	XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie	46	40,29
44.	Technikum Nr 11 w Tarnowie	0	0,00
45.	Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie	100	99,15
46.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie	95	100,34
47.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie	73	60,53
48.	Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie	84	74,94
49.	Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego w Tarnowie	150	150,90
50.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie	128	128,69
51.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Tarnowie	87	80,03
52.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie	88	85,17
53.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Tarnowie	82	79,41
54.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	68	67,16
55.	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie	92	100,58
56.	Zespół Szkół Plastycznych w Tarnowie	76	71,33

57.	Zespół Szkół Specjalnych dla Nieślyszących i Słabo Słyszających w Tarnowie	35	35,15
58.	Zespół Szkół Sportowych im. Polskich Olimpijczyków w Tarnowie	97	92,12
59.	Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych w Tarnowie	52	50,25
60.	Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie	91	90,48
61.	Zespół Specjalnych Szkół Przystępnych w Tarnowie	14	12,22
62.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie	103	102,35
63.	Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego	44	44,21
64.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Eugenii Gierat w Tarnowie (SOSW)	211	218,08
65.	Bursa Międzyszkolna w Tarnowie	61	57,28
66.	Pałac Młodzieży w Tarnowie	99	73,99
67.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie (PPP)	28	28,70
68.	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie (SPPT)	14	13,35
69.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy (TOIKiWOP)	18	13,75
70.	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie (COPOW)	22	20,00
71.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” w Tarnowie (Pogotowie Opiekuńcze)	14	13,00
72.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie	9	8,40
73.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom” w Tarnowie	14	13,50
74.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom” w Tarnowie	8	6,70
75.	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie (DPS)	134	132,50
76.	Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie (DPS)	55	54,00
77.	Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie	10	9,00
78.	Zespół Żłobków w Tarnowie	119	116,00
79.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	150	136,00
80.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Tarnowie	8	8,00
81.	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie (PUP)	117	114,87
82.	Straż Miejska w Tarnowie	63	63,00

83.	Targowiska Miejskie	48	46,25
84.	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji (TOSiR)	140	139,50
85.	Tarnowskie Centrum Informacji (TCI)	9	8,25
86.	Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie	58	57,50
87.	Urząd Miasta Tarnowa	448	444,25
Razem		5.229	5.059,68

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

LP.	ZAKŁADY BUDŻETOWE	Zatrudnienie	
		Liczba osób	Liczba etatów
1.	Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie (MZC)	35	34,08
LP.	MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY	Zatrudnienie	
		Liczba osób	Liczba etatów
1.	Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie (BWA)	12	11,00
2.	Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie (MBP)	61	60,75
3.	Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie (Teatr)	62	59,75
4.	Tarnowskie Centrum Kultury (TCK)	33	29,19
Razem		168	160,69
LP.	SAMODZIELNE PUBLICZNE ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ	Zatrudnienie	
		Liczba osób	Liczba osób
1	Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie	753	745,99
LP.	SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO	Zatrudnienie	
		Liczba osób	Liczba etatów
1.	Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie (MZB)	292	288,00
2.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie (MPEC)	244	244,00

3.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie (MPGK)	237	224,80
4.	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Tarnowie (MPK)	212	212,00
5.	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. w Tarnowie (MCM)	127	126,30
6.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. (PUK)	101	99,60
7.	Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	88	85,70
8.	Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	61	55,80
9.	Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (TW)	15	12,70
10.	Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. w Tarnowie (ZPS)	10	9,00
Razem		1.387	1.357,90
Ogółem zatrudnienie w samorządowych jednostkach organizacyjnych i jednostkach powiązanych		7.572	7.358,34

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

3. GOSPODARKA

3.1. Gospodarka w liczbach

W 2015 r. w Tarnowie działalność prowadziło 11.400 podmiotów gospodarki narodowej, w tym wg form organizacyjno-prawnych:

1. sektor publiczny - 300
2. sektor prywatny - 11.039, w tym m.in.:
 - spółki prawa handlowego - 1.118
 - spółdzielnie - 45
 - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 8.077

Różnica pomiędzy ogólną liczbą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Tarnowa (11.400), a liczbą podmiotów wg form organizacyjno - prawnych (11.339) wynika z faktu, iż od 2014 r. do liczby podmiotów gospodarki narodowej wg form organizacyjno - prawnych nie wlicza się podmiotów, które w chwili rejestracji REGON, nie wybrały prawnej formy działalności.

Według danych uzyskanych przez Wydział Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miasta Tarnowa do największych firm w mieście należą:

- 1) pod względem zatrudnienia:
 - Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Tarnowie (2.551 osób. Zatrudnienie w tarnowskim oddziale PSG Sp. z o.o. (O/Tarnów obejmuje od 2013 roku siedem zakładów gazowniczych: Lublin, Sandomierz, Kielce, Rzeszów, Jasło, Kraków, Tarnów),
 - Grupa Azoty S.A. w Tarnowie (2.077 osób),
 - Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie (861 osób),
 - ATB TAMEL S.A. (759 osób),
 - TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Tarnowie (297 osób),

- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Tarnowie (288 osób),
- Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (244 osoby)
- Zespół Przychodni Specjalistycznych w Tarnowie Sp. z o.o. (238 osób)
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. (212 osób),
- Spółdzielnia Pracy „Tarnowska Odzież” (203 osoby).

2) pod względem uzyskanych przychodów:

- Grupa Azoty S.A. w Tarnowie (1.776.651.000 zł),
- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Tarnowie 1.054.325.745 zł. Przychody tarnowskiego oddziału PSG Sp. z o.o. (O/Tarnów obejmuje od 2013 roku, siedem zakładów gazowniczych: Lublin, Sandomierz, Kielce, Rzeszów, Jasło, Kraków, Tarnów),
- ATB TAMEL S.A. (169.566.726 zł),
- Tarnowska Spółdzielnia Spożywców „SPOŁEM” (75.758.681 zł),
- Becker Farby Przemysłowe Sp. z o.o. (75.600.000 zł),
- Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego „FRITAR” S.A. (72.909.000 zł),
- Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (63.139.115 zł),
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. (56.138.342 zł),
- PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. (52.438.534 zł),
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Tarnowie (32. 436.017 zł).

3) pod względem poniesionych nakładów inwestycyjnych:

- Grupa Azoty S.A. (18.765.000 zł),
- Becker Farby Przemysłowe Sp. z o.o. (18.753.000 zł),
- Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie (18.346.113 zł),
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. (16.643.309 zł),
- TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Tarnowie (7.500.000 zł),
- Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (7.000.000 zł),
- ATB TAMEL S.A. (6.534.424 zł),
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Tarnowie (5.264.234 zł),
- MGGP Aero Sp. z o.o. (5.000.000 zł),
- Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. (3.423.500 zł).

3.2 Strefy Aktywności Gospodarczej (SAG)

Tarnów jest ważnym ośrodkiem gospodarczym, zwłaszcza w branży chemicznej, maszynowej, budowlanej oraz spożywczej. O atrakcyjności miasta świadczy dobry klimat dla inwestycji tworzony przez władze Tarnowa.

Na terenie miasta funkcjonuje instytucja otoczenia biznesu - Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A, której działania ukierunkowane są na tworzenie korzystnych warunków i klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości oraz konsolidację wszystkich rozproszonych terenów inwestycyjnych w mieście. Spółka zarządza terenami inwestycyjnymi o powierzchni blisko 61 hektarów, ulokowanymi w czterech parkach przemysłowych, a wielkość ta ulega systematycznemu zwiększaniu.

1) Parki Przemysłowe „Czysta I” i „Czysta II”

Tereny, jakimi zarządza Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., u zbiegu ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz ul. Czystej, zajmują powierzchnię 29,7097 ha. Na koniec 2015 r. w obszarze tym funkcjonowało osiem podmiotów, dających zatrudnienie łącznie około 280 osobom.

W 2015 r. Zarząd Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. podpisał z firmą Pracownia Ślusarska Bartosz Wójcik umowę sprzedaży nieruchomości stanowiącej działkę nr 1/303 obręb 200 o pow. 0,4121 ha położonej w Tarnowie – Chyszowie, na terenie Parku Przemysłowego „Czysta”. Inwestor ten na zakupionym terenie uzyskał przywileje Specjalnej

Strefy Ekonomicznej. W 2015 r. również firma Becker Farby Przemysłowe Sp. z o.o. otrzymała zezwolenie na rozbudowę Zakładu Produkcyjnego Ciekłych Farb Przemysłowych. Ponadto firma „ZEGAR Sp. Jawna Wojciech Dzikowski i Alicja Zyder uzyskała pozwolenie na budowę zamierzenia inwestycyjnego dotyczącego budowy hali produkcyjno - magazynowej wraz z zapleczem administracyjno – socjalnym.

Firmy, które do dnia 31.12.2015 r. zakupiły teren lub uzyskały zezwolenie na działalność w Parkach Przemysłowych „Czysta I” i „Czysta II”:

- BECKER Farby Przemysłowe Sp. z o.o. (produkcja farb i lakierów przemysłowych, w tym specjalistycznych farb z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne),

- ELMARK - Tarnów (przetwórstwo tworzyw sztucznych),

- CESTOR Sp. z o.o. (produkcja elementów budowlanych o szerokim zastosowaniu),

- ABM SOLID S.A. (branża naukowo- badawczo- wdrożeniowa, budowlana),

- Fabryka Styropianu ARBET Bartosik, Czernicki, Funke, Kuncer, Muzyczuk Spółka Jawna (produkcja styropianu),

- Zakład Elementów Konstrukcyjnych Sp. z o.o. (produkcja elementów ze stali, kształtek wieńcowych do zastosowania w branży budowlanej),

- UNIPRESS Mariusz Dobrzański, Marcin Węgrzynek S.C. (branża poligraficzna),

- SUMMIT PACKAGING POLSKA Sp. z o.o. (branża przetwórstwa tworzyw sztucznych - produkcja zaworów do aerozoli),

- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe MOSKITO Marek Jeleń (produkcja elementów do moskitier ramkowych, okiennych i drzwiowych),

- ZEGAR Wojciech Dzikowski i Alicja Zyder Spółka Jawna (mechanika precyzyjna, produkcja karniszy ze stali nierdzewnej i mosiądzu),

- BERENDSEN TEXTILE SERVICE Sp. z o.o. (serwis odzieży roboczej),

- DHL EXPRESS POLAND Sp. z o.o., (centrum przeładunkowo-magazynowe dla obsługi kołowego transportu towarowego),

- KON- INS- BUD MONTAŻ Sp. z o.o. (produkcja konstrukcji stalowych),

- PURINOVA Sp. z o.o. (produkcja artykułów chemicznych),

- Pracownia Ślusarska Bartosz Wójcik (obróbka skrawaniem CNC).

2) Park Przemysłowy „Mechaniczne”

W Parku Przemysłowym „Mechaniczne” Spółka zajmuje się przywracaniem na tych terenach działalności produkcyjnej, podejmując działania poprawiające stan budynków przejętych od Zakładów Mechanicznych, wprowadza na te tereny nowe firmy. Część z nich uzyskała przywileje Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Spółka w celu zespolenia i uzupełnienia posiadanych terenów pod realizację rozbudowy Strefy Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne” dokonała zakupu trzech działek od prywatnych właścicieli, o łącznej powierzchni 0,5835 ha, przygotowując w ten sposób dla inwestorów tereny pod inwestycje o powierzchni 20,1417 ha. Planowane są kolejne zakupy nieruchomości.

W 2015 r. Zarząd Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. podpisał z firmą ELPLC Sp. z o.o. umowę sprzedaży nieruchomości stanowiącej działki nr 351/2 i 347/39 obręb 199, o łącznej pow. 0,8443 ha, położonej w Tarnowie przy ul. Kochanowskiego 30. Inwestor planuje budowę na przedmiotowym terenie zakładu produkcyjnego maszyn oraz linii technologicznych.

Ponadto Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. podpisał z firmą Energy Solutions Sp. z o.o. umowę sprzedaży nieruchomości nr 351/1 obręb 199 o pow. 0,9077 ha położonej w Tarnowie przy ul. Kochanowskiego 30. Inwestor planuje na przedmiotowym terenie budowę zakładu produkcyjnego o pow. 1200 m² oraz budynek biurowy o pow. 800 m². Planowane jest stworzenie w ciągu trzech lat blisko 30 nowych miejsc pracy.

Na koniec 2015 r. na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” powierzchnia obiektów kubaturowych wyniosła 33.583,01 m², a działalność gospodarczą prowadziło tam 27 przedsiębiorców, zatrudniających łącznie około 150 pracowników. Są to:

- INTERIOR IS LIFE (produkcja mebli),

- Usługi Remontowo-Budowlane Grzegorz Dzedzic (magazyn, składowanie maszyn i urządzeń budowlanych),

- Firma Usługowo-Remontowa „ALEX” Przemysław Bazia (usługi remontowe),

- GALECO Sp. z o.o. (produkcja systemów rynnowych),

- Firma Handlowo- Usługowo - Produkcyjna „BLACHODACH” Janusz i Bartosz Bochnak Spółka Jawna (produkcja systemów rynnowych oraz akcesoriów blacharskich),

- GREEN HOUSE Sp. z o.o. (produkcja altanek ogrodowych),

- GLOBUS Sp. z o.o. (konstrukcje stalowe),

- Autoryzowany Serwis Wózków Widłowych „REM-WÓZ” (serwis wózków widłowych),

- DORTECH II Magdalena Jargas (produkcja uszczelnień do kominków),

- DORTECH EU Magdalena Jargas, Sebastian Jargas Sp. j. (produkcja uszczelnień do kominków),

- Firma Handlowa Wiesław Hebda (chemia budowlana),

- IRON PUMP A/S (produkcja odlewów żeliwnych),

- Firma „AMRO” Joanna Mróz (magazyn, składowanie mebli pokojowych do złożenia),

- Firma Handlowo Usługowo Produkcyjna „PARMAR” Marcin Partyka (plac składowy),

- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MEKO” Mariusz Jurczyk (plac składowy),

- Hurtownia Materiałów Budowlanych „ASPOL” Andrzej Strzelczyk (plac składowy),
- Firma Usługowa ALFA-DŹWIG S.C. (konserwacja i naprawa urządzeń dźwigowych),
- Ośrodek Szkolenia Kierowców „KRAMEX”,
- Usługi Budowlano – Transportowe ANKO S. Onak, B. Stanuszek Sp. j. (usługi budowlane),
- Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów S.A. (usługi budowlane),
- Przedsiębiorstwo Usługowe ARAGORN Sp. z o.o. (magazyn),
- PROFES Robert Mamala (pokrycia dachowe),
- C-PLAST Sp. z o.o. (przetwórstwo tworzyw sztucznych),
- Copytec (magazyn kserokopiarek),
- Poręba Machine Tool Sp. z o.o. (magazyn form),
- BuDoM Zakład Remontowo Budowlane Robert Siemieniec (usługi remontowo-budowlane),
- POLTRANS Sp. z o.o. (wynajem autokarów i busów).

3) Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”

W 2009 r. Gmina Miasta Tarnowa wniosła aportem do Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. nieruchomości gruntowe położone w Tarnowie, obejmujące tereny na północ od ul. Kryształowej oraz al. Piaskowej. Teren ten jest określany mianem Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowy”. Działki leżące w obrębie 66 o powierzchni 4,6705 ha, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. Nr 39 poz. 229), zostały objęte statusem Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W marcu 2011 r. Zarząd Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. podpisał z firmą Polski Asfalt Sp. z o.o. umowę sprzedaży działek, o łącznej powierzchni 2,9909 ha, położonych w obrębie 66 przy ul. Kryształowej w Tarnowie, w celu realizacji projektu polegającego na budowie wytwórni mas mineralno-bitumicznych na działkach. Do zagospodarowania przez potencjalnych inwestorów pozostaje nadal teren o powierzchni blisko 1,68 ha.

W październiku 2014 r. Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. podpisał z firmą Biogazownia Tarnów Sp. z o.o. Spółka w organizacji, długoletnią umowę dzierżawy nieruchomości gruntowych o pow. 1,6796 ha zlokalizowanych przy ul. Kryształowej pod projekt elektrociepłowni biogazowej.

Ponadto Spółka zamierza przeznaczyć pod realizację przedsięwzięcia „Budowa farmy fotowoltaicznej w Tarnowie” kolejny teren, położony w obrębie 67 przy ul. Traktorowej, o łącznej powierzchni 6,9119 ha. Teren ten oznaczony jest w części zachodniej jako tereny zielone, a w części wschodniej kompleksu dopuszcza się możliwość prowadzenia komercyjnej działalności rozrywkowej, sportowej lub rekreacyjnej. Spółka prowadzi obecnie rozpoznanie w zakresie możliwości pozyskania środków na dofinansowanie tego projektu.

Firmy obecne w Zielonym Parku Przemysłowym „Kryształowy”:

- Fabryka Silników Elektrycznych TAMEL S.A. (produkcja silników elektrycznych),

- PROFITECH Sp. z o.o. (sprzedaż maszyn i środków czyszczących),
- Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego FRITAR S.A. (produkcja mrożonek),
- UNOPOL Spółka Jawna (produkcja chrupek kukurydzianych),
- CEGBUD Cegielnia Krzyż Adamczyk Spółka Jawna (produkcja artykułów budowlanych),
- MS Sp. z o.o. (centrum logistyczne firmy Goodyear),
- Firma Handlowa KWANT (hurtownia elektryczna),
- BRUK-BET Sp. z o.o. (produkcja artykułów budowlanych),
- Huta Szkła EWA (produkcja szkła gospodarczego),
- STALPRODUKT S.A. (produkcja stali),
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo - Usługowe HUETTER (produkcja artykułów myśliwskich),
- ELTAR Sp. z o.o. (zakład wytwórczy materiałów budowlanych, usługi techniczne),
- Polski Asfalt Sp. z o.o. (wytwórnia mas mineralno-bitumicznych).

Bardzo ważną inwestycją realizowaną w ostatnich latach z wykorzystaniem dofinansowania z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (MRPO) na lata 2007-2013 były projekty „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - etap I i II”, których dofinansowanie wyniosło odpowiednio 13.253.805,71 i 3.281.678,78 złotych.

W 2015 r. zakończono realizację projektu „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - etap III” w ramach MRPO - Działanie 4.3 B „Strefy aktywności gospodarczej o powierzchni powyżej 20 ha”. Łączna wartość projektu wyniosła 34.643.959,81 złotych.

Etap pierwszy objął kompleksowe uzbrojenie nowych terenów Parku Przemysłowego „Mechaniczne” poprzez budowę drogi publicznej z rondem w miejscu połączenia z ulicami Mościckiego i Czystą wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą na odcinku łączącym ul. Kochanowskiego poprzez sieć dróg wewnętrznych w istniejącej strefie. W 2012 r. inwestycja ta została zakończona. Dodatkowo wykonano dla potrzeb terenu SAG: odcinek kolektora sanitarnego, odcinek sieci wodociągowej dla zaopatrzenia SAG w wodę do celów produkcyjnych i przeciwpożarowych oraz odcinek kanalizacji opadowej wraz z pompowniami przewałowymi dla celów przeciwpowodziowych.

Etap drugi zakładał poszerzenie oraz scalenie istniejącej SAG „Mechaniczne” poprzez kompleksowe uzbrojenie nowych terenów pod lokowanie inwestycji przemysłowych i usługowych, tak aby nowo przyłączone tereny stanowiły funkcjonalną całość z dotychczasowym obszarem. Przedmiotowy projekt przewidywał budowę dwóch odcinków dróg wewnętrznych wraz z towarzyszącą infrastrukturą oraz budowę kanalizacji deszczowej dla strefy wraz z uzbrojeniami, kanalizacji sanitarnej oraz dodatkowego odcinka sieci wodociągowej.

Etap trzeci zakładał budowę około dwukilometrowego odcinka drogi oraz utworzenie przez TKP S.A. Inkubatora Przedsiębiorczości w jednej z hal na terenie Zakładów Mechanicznych. Nowa droga jest kontynuacją już funkcjonującego odcinka pomiędzy wybudowanym rondem

przy ul. W. Wody, a ul. Kochanowskiego. Droga ta połączyła dwie ważne miejskie arterie komunikacyjne, czyli ulice Mościckiego i Krakowską. W ramach tej inwestycji wykonano drogi do terenów inwestycyjnych, dozbrojono teren oraz przebudowano budynek nr 103 na potrzeby Inkubatora Przedsiębiorczości.

Utworzony w ramach projektu Inkubator Przedsiębiorczości ma na celu stworzenie klimatu i warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości oraz zapewnić start i rozwój nowo powstającym firmom. Ponadto, umożliwi on podjęcie działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy, oraz pobudzenie lokalnych inicjatyw gospodarczych. Przyczyni się to do zwiększenia szans dla zaistnienia i utrzymania się na rynku podmiotom gospodarczym w pierwszych, najtrudniejszych latach działalności.

Zadania te zrealizowane zostały przez Miasto, przy udziale dwóch partnerów, tj. Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. i Tarnowskich Wodociągów Sp. z o.o.

Wszystkie realizowane projekty w ogólnym założeniu mają wpłynąć na stworzenie atrakcyjnego obszaru inwestycyjnego do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania. Nowo powstałe tereny wyróżniają się zwartością, dogodną lokalizacją oraz przygotowaną infrastrukturą. Realizacja projektów przyczyni się do rozwoju istniejącego Parku Przemysłowego „Mechaniczne”. Ponadto rozbudowa SAG umożliwi pozyskanie inwestorów zewnętrznych, zaspokojenie ich potrzeb i stworzenie warunków do lokowania się kolejnych, nowych podmiotów gospodarczych na terenie Tarnowa i tym samym tworzenia nowych miejsc pracy.

3.3 Pomoc publiczna

Przedsiębiorcy inwestujący na terenie Tarnowskiej Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej (SSE) mogą uzyskać pomoc publiczną przyznawaną w formie zwolnienia od podatku dochodowego. Warunkiem niezbędnym do uzyskania pomocy publicznej jest pozyskanie zezwolenia od Krakowskiego Parku Technologicznego na prowadzenie działalności gospodarczej na tym terenie. Wysokość pomocy publicznej jest zróżnicowana ze względu na wielkość firmy. Małe firmy otrzymują najwyższy poziom pomocy publicznej, który w województwie małopolskim wynosi 55% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą. Średnie firmy mogą liczyć na 45%, natomiast duże firmy 35%. Ulgę w podatku dochodowym mogą uzyskać firmy realizujące nowe projekty inwestycyjne, które spełniają równocześnie dwa kryteria:

- minimalna kwota inwestycji na terenie SSE wynosi 100.000 euro,
- prowadzona działalność gospodarcza spełnia warunki do udzielenia pomocy publicznej określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 listopada 2014 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych (Dz. U. z dn. 10.12.2014 r. poz. 1755).

Na terenie stref aktywności gospodarczej firmy posiadają możliwość uzyskania zwolnienia z opłacania podatku od nieruchomości. Funkcjonujące zwolnienia przysługują na zasadzie praw nabytych, a ulgi stanowią pomoc publiczną regionalną i pomoc de minimis. Ulgi te wynikają z następujących uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie:

- uchwała Nr XII/184/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców działających na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie - Podstrefa Tarnów,

- uchwała Nr XL/550/2009 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 października 2009 r. w sprawie warunków udzielania przez Gminę Miasta Tarnowa zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną.

Terytorialnie zwolnienia obowiązują na terenie Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowy”, Parku Przemysłowego „Mechaniczne” oraz na terenach Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie - Podstrefa w Tarnowie.

Kwota udzielonej, w 2015 r., pomocy publicznej wyniosła 20.233.830 zł. W tym 19.325.322 zł stanowi pomoc de minimis udzielona przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie (PUP).

Formy pomocy udzielane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie:

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego - art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla osoby bezrobotnej - art. 46 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),

- prace interwencyjne - art. 51, art. 59 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),

- roboty publiczne – art. 57 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),

- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia - art. 60 d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),

- premia udzielona pracodawcy w ramach bonu stażowego - art. 66l ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),

- refundacja pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w ramach bonu zatrudnieniowego - art. 66 m ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),

- bon na zasiedlenie, o którym mowa w art. 66 n o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),

- finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach środków KFS - art. 69 b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.),

- zwrot opłaconych składek, o których mowa w art. 12 ust. 3 a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94 poz. 651, z późn. zm.),

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON – art. 12a ustawy

z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.),

- wyposażenie stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON - art. 26 e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.).

3.4 Instytucje otoczenia biznesu

Instytucje otoczenia biznesu działające w Tarnowie w 2015 r.:

- 1) Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowie,
- 2) Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie,
- 3) Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Tarnowie,
- 4) Polskie Stowarzyszenie Chrześcijańskich Przedsiębiorców Koło w Tarnowie,
- 5) Powszechna Agencja Handlowa w Tarnowie,
- 6) Małopolska Izba Rolnicza w Tarnowie,
- 7) Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.,
- 8) Naczelna Organizacja Techniczna - Rada w Tarnowie,
- 9) Punkt Informacyjny FEM (Fundusze Europejskie w Małopolsce) w Tarnowie,
- 10) Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego,
- 11) Biuro Terenowe Fundacji Rozwoju Regionu Rabka w Tarnowie,
- 12) Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Tarnowa,
- 13) Wydział Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miasta Tarnowa.

4. RYNEK PRACY

4.1 Poziom i struktura bezrobocia

Na koniec grudnia 2015 roku bez pracy pozostawało 4.571 mieszkańców Tarnowa. Na przestrzeni 2015 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 14,8% tj. o 792 osoby z 5.363 osób w grudniu 2014 r. do 4.571 osób na koniec grudnia 2015 r. Jest to kolejny, trzeci rok, w którym odnotowano spadek bezrobocia na tarnowskim rynku pracy. Spadek ten był o 272 osoby większy niż w 2014 r.

Poziom bezrobocia w 2015 roku miał typowy przebieg sezonowego bezrobocia z wyraźną tendencją spadkową. Po wzrostach w styczniu i lutym do poziomu 5.700 osób, nastąpił systematyczny spadek, a w listopadzie i grudniu bezrobocie ponownie wzrosło.

Na tarnowskim rynku pracy w 2015 roku wystąpiły następujące zjawiska:

- nastąpił spadek bezrobocia o 792 osoby do poziomu 4.571 osób,
- stopa bezrobocia w trakcie roku spadła o 1,4 punktu procentowego do poziomu 8,3% na koniec grudnia 2015 r.,
- na przestrzeni 2015 roku od pracodawców z Tarnowa wpłynęło 5.249 (w całym regionie 8.320) miejsc pracy i aktywizacji zawodowej,
- spośród wyłączonych z ewidencji w 2015 roku, pracę podjęło 3.263 osoby bezrobotne, co stanowiło 46,5% osób wyrejestrowanych,
- pracodawcy z terenu Tarnowa w ramach zwolnień grupowych rozwiązyali umowy o pracę z 75 pracownikami. Było to o osiem osób więcej niż w 2014 roku,

- zmniejszył się odsetek oraz liczba bezrobotnej młodzieży z 14,3% w 2014 roku, do 11,2% w 2015 roku, na koniec 2015 roku bez pracy pozostawało 513 osób w wieku do 25 lat, tj. o 257 mniej niż w końcu 2014 roku,

- zmniejszył się odsetek oraz liczba bezrobotnych w wieku do 30 lat z 29,6% w 2014 roku, do 24,7% w 2015 roku, na koniec 2015 roku bez pracy pozostawało 1.130 osób w wieku do 30 lat, tj. o 457 mniej niż w końcu 2014 roku,

- zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia o 110 osób, z poziomu 1.393 osób w 2014 roku do poziomu 1.283 osoby w 2015 roku. Osoby w wieku powyżej 50 lat stanowiły w końcu 2015 roku 28,1% ogółu bezrobotnych tj. o 2,1% więcej niż w 2014 roku,

- spadła liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy o 109 osób, z poziomu 767 osób w 2014 roku, do poziomu 658 osób na koniec 2015 roku,

- zmniejszyła się liczba osób długotrwale bezrobotnych o 368 osób, z poziomu 3.177 osób w 2014 roku do poziomu 2.809 osób w 2015 roku. Długotrwale bezrobotni stanowili w końcu 2015 roku 61,5% ogółu bezrobotnych tj. o 2,3% więcej niż w 2014 roku.

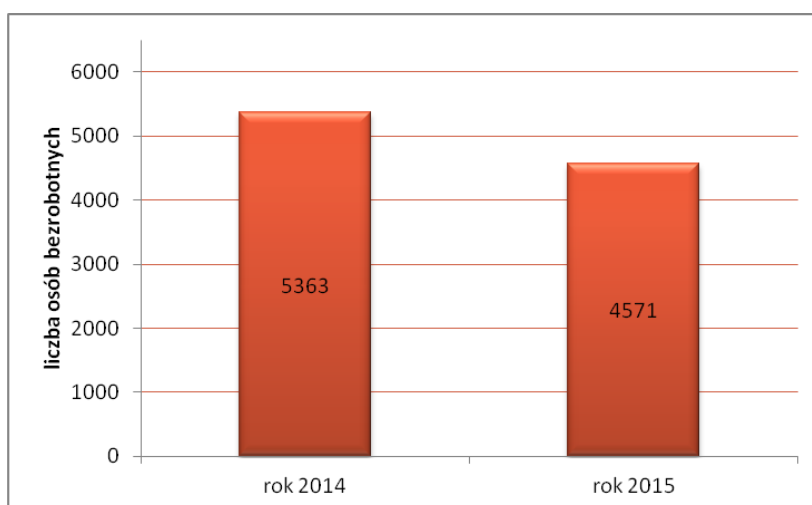
Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie spowodowały pozyskanie środków finansowych z Funduszu Pracy (FP) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) na aktywizację bezrobotnych w kwocie blisko 33.7000.000 zł. Środki te w 2015 roku, pozwoliły objąć wsparciem znaczną grupę bezrobotnych mieszkańców Tarnowa m.in.:

- zaktywizowano 1.324 osoby bezrobotne z Tarnowa, tj. o 185 osób więcej niż w 2014 roku,

- zwiększyła się liczba bezrobotnych mieszkańców Tarnowa, którzy podjęli działalność gospodarczą na własny rachunek, korzystając z dotacji na rozpoczęcie działalności z 228 w 2014 roku do 230 w 2015 roku,

- zwiększyła się liczba nowych miejsc pracy dla bezrobotnych utworzonych w ramach doposażenia stanowisk pracy ze 148 w 2014 roku do 150 w 2015 roku.

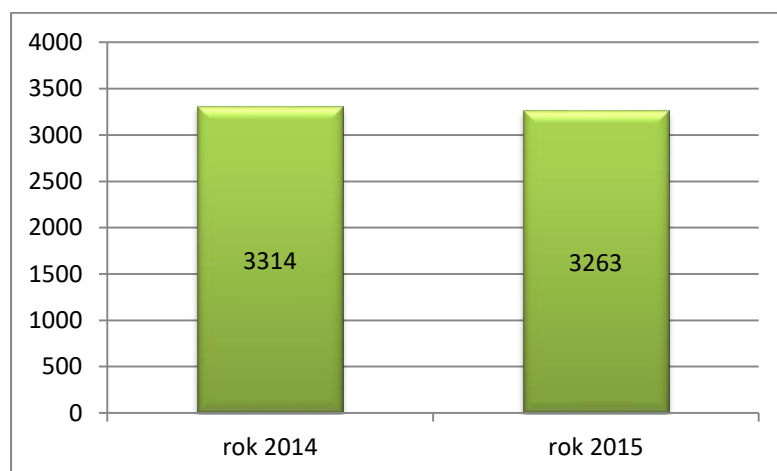
Wykres nr 1: Poziom bezrobocie w Tarnowie w latach 2014-2015



Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

niż w 2014 roku, kiedy pracę podjęło 3.314 osób bezrobotnych z Tarnowa. Stanowili oni wówczas 45,5% osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych.

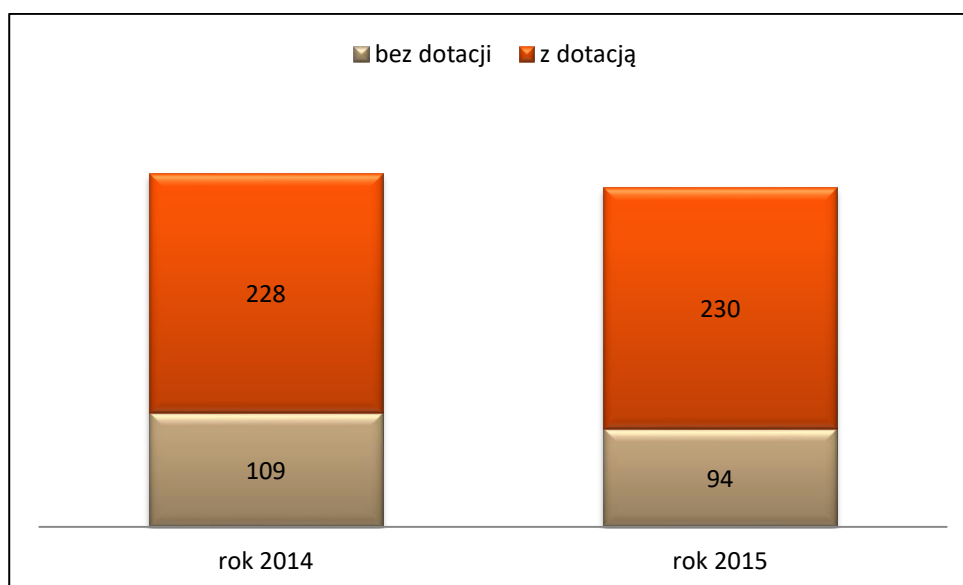
Wykres nr 4: Liczba osób podejmujących zatrudnienie w latach 2014-2015



Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2015 roku 324 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podjęło działalność gospodarczą, w tym 230 osób skorzystało z dotacji udzielonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na uruchomienie własnej działalności.

Wykres nr 5: Bezrobotni mieszkańcy, którzy podjęli działalność gospodarczą w latach 2014-2015

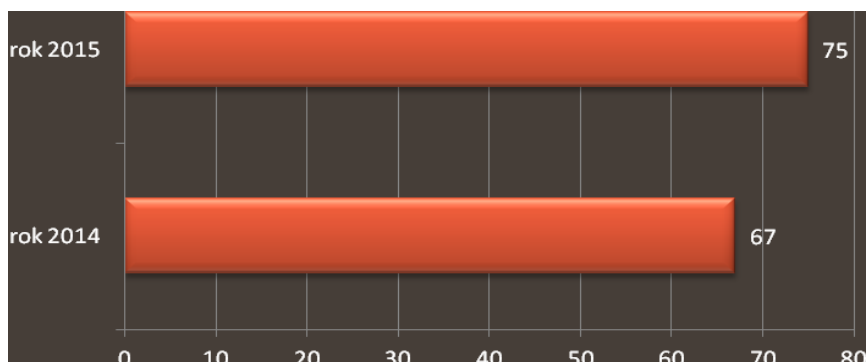


Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2015 roku zwolnienia grupowe w zakładach pracy w regionie tarnowskim były na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Na przestrzeni 2015 roku czterech pracodawców z Tarnowa dokonało zwolnień grupowych, na skutek których pracę straciło 75 osób.

Pracodawcy, którzy w 2015 roku dokonali zwolnień to: Tarnowska Spółdzielnia Mieszkaniowa – 40 osób, NOMI S.A. – 21 osób, PGNiG Technologie S.A. – 11 osób, PKO Bank Polski S.A. – trzy osoby.

Wykres nr 6: Liczba osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych w latach 2014-2015



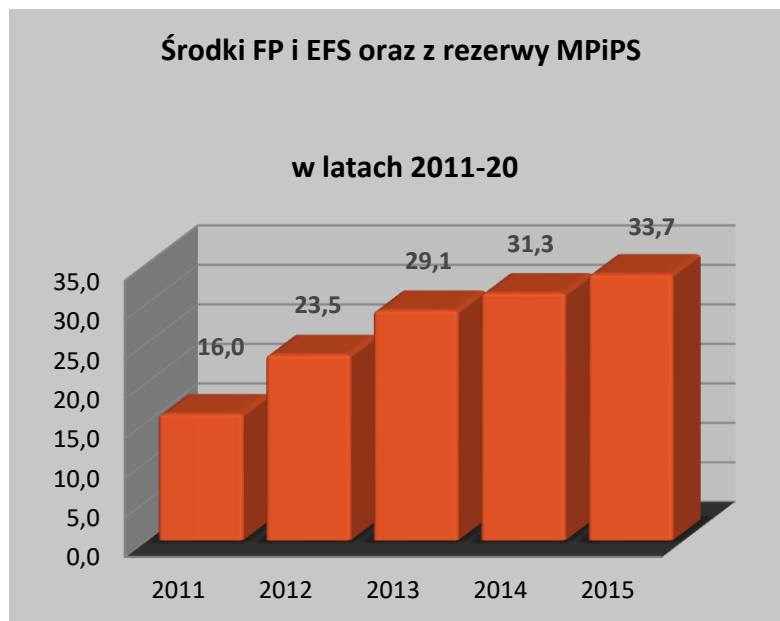
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

4.2 Działania na rzecz bezrobotnych

W 2015 roku na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał środki w wysokości 33.654.300 zł, w tym:

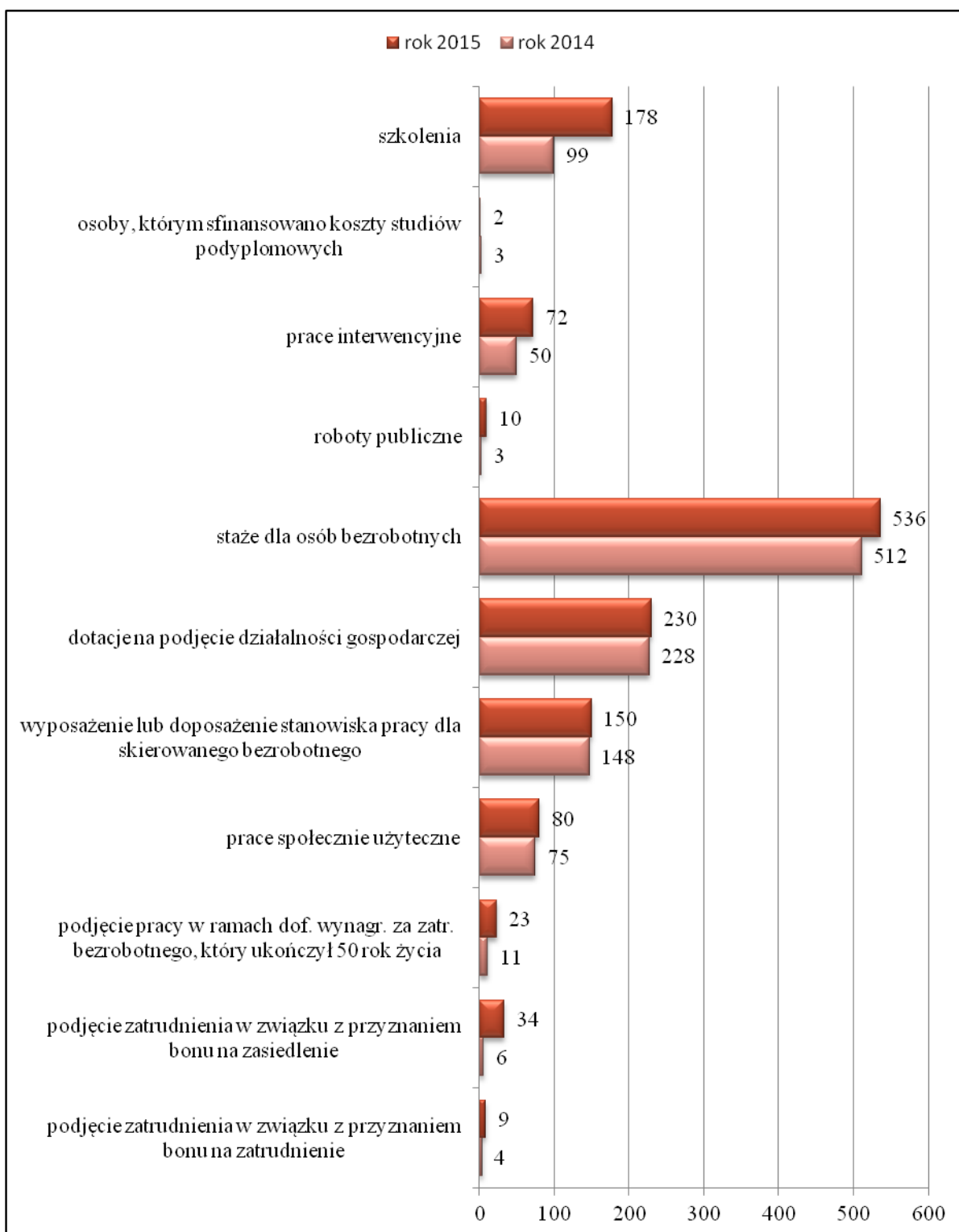
- 11.470.900 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 - Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (I) – Młodzi na start”,
- 2.387.400 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 - Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (I) Mój rozwój moja szansa”,
- 14.229.300 zł z Funduszu Pracy (algorytm),
- 484.800 zł z Funduszu Pracy na realizację programu regionalnego GWARANCJA 50+,
- 5.081.900 zł dodatkowe środki z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na realizację:
 - programu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia (463.200 zł),
 - programu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (451.000 zł),
 - programu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (1.579.300 zł),
 - programu Aktywizacja i Integracja (38.000 zł),
 - programu aktywizacji osób bezrobotnych w wieku od 30 do 50 roku życia (2.550.400 zł).

Wykres nr 7: Finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej



Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Wykres nr 8: Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z miasta Tarnowa zaktywizowane w ramach programów wsparcia finansowanych z EFS i FP w latach 2014 i 2015



Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu

Programy i projekty realizowane w roku 2015

Projekty współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

1) Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (I) – Młodzi na start” – realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Projekt realizowany od 1 stycznia 2015r. do 30 czerwca 2016r. Wartość projektu to 12.809.362,54 zł. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku od 18 do 29 roku życia, zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Tarnowie, zakwalifikowanych do pierwszego profilu pomocy (tzw. bezrobotni aktywni) lub drugiego profilu pomocy (tzw. wymagający wsparcia), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu. W ramach projektu 1.419 uczestników skorzystało w 2015 r. z następujących form wsparcia:

- staże: 1.029 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dotacje): 260 osób,
- prace interwencyjne: 50 osób,
- bony na zasiedlenie – 81 osób.

2) Projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów (I) Mój rozwój, moja szansa” – realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Projekt realizowany od 1 maja 2015r. do 30 czerwca 2016r. Wartość projektu to 2.806.400 zł. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i m. Tarnów, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie jako osoby bezrobotne zakwalifikowane do pierwszego lub drugiego profilu pomocy, należące co najmniej do jednej z poniższych grup: osoby powyżej 50 roku życia, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami, kobiety. W ramach projektu 283 uczestników skorzystało w 2015 r. z następujących form wsparcia:

- staże: 90 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dotacje): 38 osób,
- szkolenia z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej dla osób otrzymujących dotacje: 40 osób,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego: 37 miejsc pracy,
- prace interwencyjne: 29 osób,
- szkolenia zawodowe: 88 osób.

3) Projekt „Twoja szansa” – projekt partnerski wdrożony w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL), realizowany w partnerstwie, w którym Liderem było Stowarzyszenie Aktywnego Wspierania Gospodarki z siedzibą we Wrocławiu Projekt realizowany od 1 stycznia 2014r. do 30 czerwca 2015r. Wartość projektu to 4.355.279 zł.

Celem głównym projektu było zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej wśród 300

mieszkańców (w tym 225 kobiet) sześciu gmin powiatu tarnowskiego - Radłowa, Szerzyn, Tuchowa, Wietrzychowic, Wojnicza i Żabna oraz trzech gmin powiatu bocheńskiego - Lipnicy Murowanej, Łapanowa i Żegociny. W ramach projektu zrealizowano:

- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym,
- indywidualne konsultacje z psychologiem,
- warsztaty budowania motywacji,
- warsztaty terapeutyczne,
- coaching indywidualny,
- szkolenia zawodowe (dla 100 uczestników),
- staże zawodowe (dla 207 osób).

W projekcie uczestniczyło 307 osób (w tym 245 kobiet), z tego 299 osób długotrwale bezrobotnych (w tym 237 kobiet), 250 osób z terenów wiejskich (w tym 200 kobiet). Udział w projekcie zakończyły 294 osoby.

- 4) Projekt „50+ dojrzały, potrzebny, kompetentny” – projekt partnerski** realizowany w ramach POKL 2007-2013 przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Wiosna” i Powiatowymi Urzędami Pracy w Krakowie, Chrzanowie, Tarnowie i Powiatowym Urzędem Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego.

Projekt realizowany od 1 października 2013 r. do 31 października 2015 r. Wartość projektu to 3.800.000 zł. Celem projektu było podniesienie aktywności zawodowej i społecznej osób po 50 roku życia pozostających bez pracy, zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z Małopolski, poprzez stworzenie modelu pracy wolontariuszy po 45 roku życia z osobami po 50 roku życia. W ramach projektu wdrażane były następujące działania bezpośrednio skierowane do jego uczestników:

- inspirujące spotkania grupowe dla uczestników projektu,
- indywidualne spotkania wolontariuszy z uczestnikami,
- spotkania dotyczące aktywizacji zawodowej,
- filmy inspirujące,
- staże zawodowe dla 90% uczestników (średnia długość trwania stażu: cztery miesiące),
- gale podsumowujące projekt.

W projekcie ogółem uczestniczyło 255 osób, w tym 59 osób z Tarnowa i powiatu tarnowskiego; 73% uczestników to kobiety, 63% to osoby długotrwale bezrobotne, 78% to mieszkańcy miast, 17% to osoby posiadające wykształcenie wyższe.

- 5) Projekt „Express do zatrudnienia – innowacyjny model aktywizacji osób bezrobotnych” - projekt partnerski** innowacyjny testujący, wdrożony w trybie systemowym w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Projekt realizowany od 1 października 2012r. do 31 października 2015r. Wartość projektu to 12.000.000 zł. Liderem projektu był Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, natomiast partnerzy biorący udział w realizacji przedmiotowego projektu to: Firma doradcza KPMG Advisory Sp. z o. o. sp. k., mająca doświadczenie w budowaniu brytyjskiego modelu zlecenia usług pośrednictwa pracy, która do projektu wniosła także zasoby osobowe swojej firmy partnerskiej z Wielkiej Brytanii – KPMG UK, Powiatowe Urzędy Pracy z Chrzanowa,

Oświęcimia, Gorlic, Tarnowa, Dąbrowy Tarnowskiej i Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu.

Celem projektu było poprawienie jakości działań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Cel został zrealizowany poprzez wypracowanie

i przetestowanie modelu zlecenia podmiotom zewnętrznym aktywizacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach. W projekcie ogółem uczestniczyło 1.000 osób, w tym z terenu powiatu tarnowskiego 254 osoby.

6) Projekt „Profesjonalne kadry” – projekt konkursowy wdrożony w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

Projekt realizowany od 1 stycznia 2013r. do 30 czerwca 2015r. Wartość projektu to 825.331,17 zł. Finansowanie: 85% Unia Europejska w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i 15% z krajowych środków publicznych. Głównym celem przedsięwzięcia był wzrost zatrudnienia wśród pracowników kluczowych PUP w Tarnowie oraz utrzymanie i wzmocnienie obowiązujących standardów zatrudnieniowych oraz podniesienie jakości usług świadczonych przez PUP w Tarnowie.

Osiągnięto zaplanowany efekt końcowy realizując:

- dofinansowanie zatrudnienia siedmiu doradców zawodowych i czterech pośredników pracy,
- specjalistyczne szkolenia dla wszystkich kluczowych pracowników Urzędu i studia podyplomowe dla 10 pracowników.

Działania te spowodowały wzrost dostępności usług Urzędu oraz wzrost specjalistycznych kwalifikacji zawodowych kluczowych pracowników Urzędu, a to z kolei przełożyło się bezpośrednio na wzrost zadowolenia klientów Urzędu z jakości świadczonych usług.

Programy realizowane w 2015 roku ze środków Funduszu Pracy

1) Program regionalny „Gwarancja 50+” – finansowany ze środków Funduszu Pracy oraz budżetu województwa małopolskiego.

Program realizowany od 25 maja 2015r. do 31 grudnia 2016r. Wartość programu to 1.450.476 zł. Celem programu jest aktywizacja zawodowa 120 osób bezrobotnych po 50 roku życia, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie jako osoby bezrobotne (w 2015 r. - 60 osób i w 2016 r. - 60 osób). Osoby uczestniczące w programie w 2015 r. skorzystały z następujących form wsparcia:

- staże (43 osoby),
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – dotacje (10 osób),
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (7 miejsc pracy).

Ponadto, w ramach programu:

- 50 osób bezrobotnych skorzystało ze szkolenia inspirującego (trwającego 84 godziny zegarowe), gdzie omawiane były tematy dotyczące zatrudnienia i poszerzenia umiejętności przydatnych na rynku pracy,
- 15 osób zostało objętych indywidualnym wsparciem przez wolontariusza – tutora, w działaniach prowadzących do osobistego rozwoju uczestnika, zdobywania kompetencji cenionych wśród pracodawców, wzmocnienia motywacji, aktywności i zaangażowania w dążeniu do powrotu na rynek pracy. Wolontariusz i uczestnik programu wspólnie przez osiem spotkań pracowali nad motywacją, wyznaczaniem celów, planowaniem działań i samopoznaniem.

2) Program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w 2015 r. pozyskał dodatkowe środki na aktywizację osób młodych do 25 roku życia w wysokości 463.200 zł. Otrzymane środki pozwoliły na aktywizację 57 osób, w ramach następujących form wsparcia:

- prace interwencyjne (22 miejsca pracy),
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dotacje) – poprzedzone szkoleniem z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej (dziewięć osób),
- bony szkoleniowe (10 osób),
- bony stażowe (pięć osób),
- bony na zasiedlenie (11 osób).

3) Program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia

W związku z koniecznością aktywizacji osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osób powyżej 50 roku życia Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał środki na ich aktywizację w wysokości 451.0000 zł. W ramach przyznanej kwoty 64 osobom udzielono wsparcia w postaci:

- dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia (27 osób),
- stażu (10 osób),
- robót publicznych (20 osób),
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (siedem osób).

4) Program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w 2015 r. uruchomił dodatkowy program dla osób bezrobotnych do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, posiadających, co najmniej jedno dziecko do szóstego roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności oraz osób długotrwale bezrobotnych, na który pozyskał środki w wysokości 1.579.300 zł. Z programu skorzystało ogółem 191 osób, które zostały objęte następującymi formami wsparcia:

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dotacje – 18 osób),
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (41 miejsc pracy),
- roboty publiczne (25 osób),
- prace interwencyjne (49 miejsc),
- staż (10 osób),
- bony zatrudnieniowe (20 osób),
- bony szkoleniowe (18 osób),
- dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia (10 osób).

5) Program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat

Z uwagi na wysoką liczbę osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie, niezbędne było uruchomienie programu, który umożliwiłby im wejście lub powrót na rynek pracy. Na realizację tego programu pozyskano środki w wysokości 2.550.400 zł. Środki te zostały przeznaczone na aktywizację 181 osób w ramach:

- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej (dotacje) – poprzedzone szkoleniem z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej (100 osób),
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (30 stanowisk pracy),
- miejsc interwencyjnych (29 osób),
- stażu (14 osób),
- szkoleń indywidualnych (8 osób).

6) Program Aktywizacja i Integracja

W związku z potrzebą aktywizacji osób bezrobotnych znajdujących się w trzecim profilu pomocy i korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie uruchomił Program Aktywizacja i Integracja, na który pozyskał dodatkowe środki w wysokości 38.000 zł. Do realizacji programu przystąpiło osiem gmin powiatu tarnowskiego - gmina Tarnów, Gromnik, Wojnicz, Skrzyszów, Szerzyny, Lisia Góra, Wierzchosławice i Radłów.

Ze względu na złożoność problemu aktywizacji zawodowej osób oddalonych od rynku pracy reintegracja tych osób wymagała połączenia działań aktywizacyjnych i integracyjnych oraz wspólnego działania tut. Urzędu wraz z ośrodkami pomocy społecznej działającymi na terenie powiatu tarnowskiego oraz podmiotami statutowo działającymi na rzecz reintegracji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach Programu Aktywizacja i Integracja zaktywizowano łącznie 40 osób bezrobotnych znajdujących się w trzecim profilu pomocy.

7) Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w wieku co najmniej 45 lat

Na realizację działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w wieku powyżej 45 roku życia Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w 2015 r. pozyskał środki Funduszu Pracy z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości 1.600.000 zł. Z otrzymanych środków skorzystało 101 pracodawców, aktywizując łącznie 440 osób powyżej 45 roku życia. Działania, jakimi zostały objęte ww. osoby to: kursy, studia podyplomowe, egzaminy, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

8) Działania finansowane w 2015 roku ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie prowadził działania na rzecz mieszkańców Tarnowa w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON, których wartość wynosiła 229.400 zł. Środki te umożliwiły aktywizację 16 osób niepełnosprawnych poprzez utworzenie trzech stanowisk pracy w wyniku refundacji kosztów ich wyposażenia, przeszkolenie 10 osób niepełnosprawnych oraz przyznanie trzem osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.

5. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA

Rozwój miasta jest procesem długofalowym i złożonym. Kierunki rozwoju Tarnowa wyznacza „Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2020” (Strategia) przyjęta uchwałą nr XI/111/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 30 czerwca 2011 roku.

Wizja zawarta w Strategii sformułowana została następująco: *„Tarnów - miasto komfortu i rozwoju, pomnażające bogactwa”, natomiast „misją władz samorządowych Tarnowa jest jak najlepsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz podnoszenie poziomu życia w mieście, poprzez świadczenie nowoczesnych usług i wspieranie rozwoju”.*

Cele, jakie założono do realizacji w tym okresie, skupiają się wokół trzech obszarów polityki rozwoju: Rozwój Gospodarczy, Komfort Życia oraz Regionalne Oddziaływanie.

Dla każdego z wymienionych obszarów wskazano cel strategiczny, będący oczekiwanym wyróżnikiem Tarnowa w danym obszarze oraz wyrażający jego pożądany stan w 2020 r. oraz zaproponowano listę celów operacyjnych i tzw. głównych przedsięwzięć.

Przedsięwzięcia zawarte w obszarze „Rozwój Gospodarczy” mają przede wszystkim na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta oraz pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości. Priorytetowymi zadaniami inwestycyjnymi są zadania związane z rozwojem stref aktywności gospodarczej oraz rozbudową infrastruktury drogowej i poprawa parametrów połączenia Tarnowa z autostradą oraz z sieciami dróg krajowych i wojewódzkich. Do największych ukończonych w 2015 r. zadań należała realizacja trzeciego etapu strefy aktywności gospodarczej wraz utworzeniem inkubatora przedsiębiorczości.

Tendencje zachodzące obecnie w gospodarce ukierunkowały działania zawarte w strategii również na wspieranie lokalnej przedsiębiorczości – wzmocnienie pozycji rynkowej rodzimych podmiotów oraz umożliwienie rozwoju przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Dużą rolę pełni promowanie przedsiębiorczości wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, a także realizowanie działań sprzyjających tworzeniu wizerunku Tarnowa jako ośrodka wymiany myśli gospodarczej.

W 2015 r. kontynuowane były działania związane z kształtowaniem i promocją postaw przedsiębiorczości wśród tarnowskiej młodzieży. Miejski system wsparcia dla przedsiębiorców został poszerzony o Strefę przedsiębiorcy DESK (Darmowa E-biznesowa Strefa Kreatywności), oferującą mikro firmom, nie posiadającym własnego zaplecza, darmową powierzchnię biurową. Celem przygotowania i promocji wspólnej oferty inwestycyjnej subregionu tarnowskiego podpisano porozumienie o współpracy gospodarczej z gminami aglomeracji tarnowskiej. Przygotowana została dokumentacja techniczna na przebudowę istotnych ciągów drogowych w rejonie zlokalizowanych w zachodniej i północnej części miasta stref aktywności gospodarczej.

Drugi obszar strategiczny, określony jako „Komfort Życia”, ma najbardziej złożony charakter. Zakłada on realizację szeregu przedsięwzięć z różnych dziedzin, mających doprowadzić do poprawy warunków życia mieszkańców. Głównym celem w tym obszarze jest podejmowanie działań podnoszących standardy miejskich usług i infrastruktury oraz gwarantujących wysoką estetykę przestrzeni miejskich. Zamierzenia te realizowane są przede wszystkim poprzez budowę nowej i modernizację dotychczasowej infrastruktury użyteczności publicznej, a także poprzez rewitalizację miejskich obszarów. W ramach tego obszaru realizowane są zadania infrastrukturalne związane z budową i przebudową układu komunikacyjnego miasta, ulepszeniem systemu transportu miejskiego, a także gospodarką zasobami i ochroną środowiska.

Największym ukończonym w 2015 r. projektem w tym obszarze strategicznym była budowa parkingu typu „Park & Ride” oraz ingerencja z systemem Małopolskiej Karty Aglomeracyjnej.

Kontynuowane były zadania związane z termomodernizacją i modernizacją infrastruktury użyteczności publicznej (ukończono przebudowę Miejskiego Domu Sportu, poprawiono dostępność dla osób niepełnosprawnych do obiektów urzędu)

Rozpoczęto prace związane z opracowaniem nowego programu rewitalizacji oraz przygotowano dokumentację techniczną dla projektu „Nowe przestrzenie zdarzeń”, mającego na celu podniesienie estetyki przestrzeni miejskich i wprowadzenie nowych funkcjonalności.

Celem dalszego rozwoju nowoczesnych instrumentów zarządzania administracją i zapewnienia mieszkańcom dostępu do usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną przygotowano dokumentację na utworzenie m.in. centrum usług wspólnych oraz tarnowskiego parku doświadczeń.

Realizacja przedsięwzięć zawartych w drugim obszarze zmierza również do podniesienia jakości kształcenia i stworzenia wsparcia dla młodzieży uzdolnionej, a także do rozwoju i popularyzacji inicjatyw społecznych i współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W ramach tego obszaru zawarto też szereg działań związanych z pomocą oraz długoterminową opieką dla mieszkańców oraz wpływających na poprawę bezpieczeństwa w mieście.

Trzeci obszar strategiczny, „Regionalne Oddziaływanie”, zawiera przede wszystkim przedsięwzięcia mające na celu umocnienie pozycji Tarnowa jako ośrodka regionalnego, silnie oddziałującego na swoje otoczenie. Realizowane zadania i prowadzona aktywność powinna wykraczać poza granice miasta i dotyczyć także mieszkańców z terenów przyległych do Tarnowa.

Cel główny w tym obszarze to umocnienie pozycji Tarnowa jako ponadlokalnego ośrodka usług medycznych i edukacji. Dlatego też, projekty realizowane w ramach tego obszaru, to zadania wpływające na rozwój kształcenia akademickiego i ponadlokalnego, a także zadania związane ze specjalistycznymi usługami medycznymi.

Ponadto przyjęte założenia mają na celu przyciągnięcie turystów do miasta i stworzenie wizerunku Tarnowa jako regionalnego centrum czasu wolnego oraz miejsca atrakcyjnego turystycznie. Realizowane przedsięwzięcia zmierzają do wzmocnienia funkcji miasta jako obszaru kultury i rekreacji. W obszarze tym przewidziano również działania opierające się na współpracy z samorządami sąsiadujących gmin, polegające m.in. na prowadzeniu polityki rozwojowej bądź opracowaniu modeli współpracy w podstawowych sferach życia mieszkańców.

W 2015 r. największym realizowanym przedsięwzięciem była budowa pawilonu zabiegowego w szpitalu im. E. Szczeklika. Kontynuowana była organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych o ponadlokalnym oddziaływaniu.

Do największych strategicznych przedsięwzięć, ukończonych w latach 2012-2015, należą:

- rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne” – etap I, II, III
- utworzenie inkubatora przedsiębiorczości
- budowa ronda na skrzyżowaniu al. Jana Pawła II – Błonie, w ciągu drogi krajowej nr 73,
- budowa połączenia z węzłem Krzyż autostrady A4,
- budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Kwiatkowskiego i Witosa,
- modernizacja ciągu ulic Spokojna-Elektryczna: Rozbudowa ul. Spokojnej na odcinku od ul. Nowodąbrowskiej do ul. Krzyskiej,
- budowa parkingu typu „Park&Ride”,
- przebudowa Miejskiego Domu Sportu,
- budowa monitoringu wizyjnego na Stadionie Miejskim,
- modernizacja obiektów użyteczności publicznej w Tarnowie - poprawa efektywności energetycznej,

- modernizacja przedszkoli publicznych w Tarnowie - poprawa efektywności energetycznej
 - termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,
 - budowa nowego budynku Przedszkola Publicznego nr 8 przy ul. Olszynowej,
 - rewitalizacja centrum miasta,
 - przebudowa placu handlowego „Burek”,
 - rewaloryzacja budynku Bractwa Strzeleckiego w Tarnowie wraz z otoczeniem i adaptacja na potrzeby BWA,
 - platforma zintegrowanych E-usług dla mieszkańców Tarnowa z elementami Karty Mieszkańca,
 - budowa zintegrowanego systemu informacji przestrzennej, wspomagającego zarządzanie Gminą Miasta Tarnowa,
 - rekultywacja IV sektora składowiska,
 - adaptacja budynku przy ul. Pszennej na lokale komunalne,
 - budowa domu dla bezdomnych,
 - budowa budynku szkolno-dydaktycznego w Zespole Szkół Muzycznych,
 - Centrum Kształcenia Budowlanego w Zespole Szkół-Budowlanych,
 - przebudowa Zespołu Szkół Plastycznych,
- budowa „Poligonu Energooszczędności” w ramach projektu „Małopolskie laboratorium budownictwa pasywnego” przy Zespole Szkół Budowlanych,
- wdrożenie elektronicznego systemu obiegu i archiwizacji badań obrazowych w specjalistycznym szpitalu im. E. Szczeklika,
 - budowa pawilonu zabiegowego w szpitalu im. E. Szczeklika.

6. FINANSE

6.1 Gminy Miast Tarnowa

Plan budżetu Miasta Tarnowa na grudzień 2015 r. wyniósł po stronie dochodów 597.164.342,70 zł. Łączne, zrealizowane dochody Miasta Tarnowa wyniosły 587.488.381,66 zł, stanowiąc 98,38 % uchwalonego planu rocznego.

Tabela nr 13: Wykonanie dochodów według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania

010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	37.137,22	37.757,30	101,67%
150	PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	926.946,00	0,00	0,00%
500	HANDEL	1.166.000,00	1.220.203,60	104,65%
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	61.470.783,00	60.043.520,20	97,68%
630	TURYSTYKA	135.000,00	132.901,65	98,45%
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	19.090.726,00	14.769.153,52	77,36%
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	938.253,00	1.283.146,87	136,76%
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	2.302.862,70	3.200.229,88	138,97%
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	835.857,00	826.461,66	98,88%
752	OBRONA NARODOWA	2.500,00	2.489,58	99,58%
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA	14.378.408,00	14.317.821,29	99,58%
756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIE POSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	207.143.884,00	202.300.141,66	97,66%
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	182.407.644,00	182.547.215,44	100,08%
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	17.290.011,22	16.849.124,77	97,45%
851	OCHRONA ZDROWIA	8.997.875,20	9.030.302,83	100,36%
852	POMOC SPOŁECZNA	42.212.935,36	42.955.512,18	101,76%
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	6.973.661,00	6.942.101,86	99,55%
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	2.165.832,00	2.046.883,24	94,51%
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	20.780.037,00	21.328.023,36	102,64%
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	727.609,00	490.288,41	67,38%
926	KULTURA FIZYCZNA I SPORT	7.180.381,00	7.165.102,36	99,79%
OGÓŁEM		597.164.342,70	587.488.381,66	98,38%

Źródło: Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 14: Wykonanie dochodów w podziale na najważniejsze źródła dochodów w porównaniu do roku 2014

Źródło dochodów	Wykonanie 2014 r.	2015			Dynamika	% wyk. 2015 r.
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	539.267.294,88	597.164.342,70	587.488.381,66	98,38%	108,94%	100,00%
z tego:						
a/ subwencje	181.272.061,00	182.399.149,00	182.399.149,00	100,00%	100,62%	31,05%

b/ dotacje	80.263.343,82	81.994.323,70	81.452.182,45	99,34%	101,48%	13,86%
c/ dochody pozostałe	267.621.304,72	285.628.990,00	278.668.976,11	97,56%	104,13%	47,43%
w tym:						
- podatki	183.185.049,02	195.670.525,00	190.733.374,23	97,48%	104,12%	32,47%
- dochody z majątku	11.957.380,73	18.885.655,00	14.628.537,29	77,46%	122,34%	2,49%
- opłaty	35.239.509,01	33.479.470,00	33.363.415,61	99,65%	94,68%	5,68%
- pozostałe	37.239.365,96	37.593.340,00	39.943.648,98	106,25%	107,26%	6,80%
d/ środki zewnętrzne pomocowe	10.110.585,34	47.141.880,00	44.968.074,10	95,39%	444,76%	7,65%

Źródło: Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Urzędu Miasta Tarnowa

Plan wydatków na koniec 2015 r. wyniósł 622.099.029,70 zł. Wydatki zostały wykonane w 96,50 % i wyniosły 600.336.391,71 zł.

Tabela nr 15: Wykonanie planu wydatków w ujęciu działowym

Dział	Opis	2015 r.			Struktura % wyk.
		plan roczny	wykonanie	% wyk.	
010	Rolnictwo i łowiectwo	47.137,22	44.310,65	94,00	0,01
020	Leśnictwo	3.000,00	2.870,00	95,67	0,00
150	Przetwórstwo przemysłowe	1.749.317,00	794.353,00	45,41	0,13
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	50.000,00	25.830,00	51,66	0,00
500	Handel	1.578.074,00	1.554.864,50	98,53	0,26
600	Transport i łączność	117.060.241,00	112.859.834,86	96,41	18,80
630	Turystyka	821.786,00	812.150,58	98,83	0,14
700	Gospodarka mieszkaniowa	5.261.306,00	3.940.536,67	74,90	0,65
710	Działalność usługowa	1.516.253,00	1.339.596,09	88,35	0,22
750	Administracja publiczna	35.725.549,70	34.698.610,15	97,13	5,78
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	835.857,00	826.461,66	98,88	0,14
752	Obrona narodowa	2.500,00	2.489,58	99,58	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	18.557.357,00	18.537.222,98	99,89	3,09
757	Obsługa długu publicznego	6.000.000,00	5.694.553,88	94,91	0,95
758	Różne rozliczenia	6.571.628,00	1.925.095,64	29,29	0,32
801	Oświata i wychowanie	238.949.297,22	236.273.179,09	98,88	39,36
851	Ochrona zdrowia	12.896.734,20	12.783.915,05	99,13	2,13
852	Pomoc społeczna	70.585.176,36	69.192.741,96	98,03	11,52
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	14.020.580,00	13.681.629,59	97,58	2,28
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	22.794.878,00	22.204.524,31	97,41	3,70
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	32.818.213,00	31.209.766,40	95,10	5,20

921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	11.624.216,00	11.036.400,94	94,94	1,84
926	Kultura fizyczna	22.629.929,00	20.895.454,13	92,34	3,48
	Ogółem	622.099.029,70	600.336.391,71	96,50	100,00

Źródło: Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 16: Budżetowe wykonanie wydatków w podziale na działalność bieżącą i majątkową w porównaniu do wykonania za 2014 r.

Rodzaj wydatków	Wykonanie 2014 r.	2015			Dyna mika % 4 : 2	Struktura	
		plan roczny	wykonanie	wyk %		2014 %	2015 %
1	2	3	4	5	6	7	8
Wydatki ogółem	541.121.251,50	622.099.029,70	600.336.391,71	96,50	110,94	100,00	100,00
z tego:							
a/ majątkowe	52.249.070,98	107.463.301,00	98.614.367,08	91,77	187,22	9,66	16,43
b/ bieżące	488.872.180,52	514.635.728,70	501.722.024,63	97,49	102,79	90,34	83,57

Źródło: Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Urzędu Miasta Tarnowa

Na 31 grudnia 2015 r. obciążenie gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek w Narodowym i Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie wynosiło 10.232.784,22 zł, kredytów w bankach krajowych – 231.006.942,95 zł; łącznie 241.239.727,17 zł. W stosunku do 31 grudnia 2014 r. było większe o 10.853.066,00 zł. Od kredytów i pożyczek zostały zapłacone odsetki w łącznej kwocie 5.694.553,88 zł.

Spółki miejskie

Na koniec 2015 r. Gmina Miasta Tarnowa była wyłącznym udziałowcem siedmiu spółek prawa handlowego:

- Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.,
- Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.,
- Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.,
- Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.,

mniejszościowym udziałowcem w spółce Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (47,5%) oraz większościowym akcjonariuszem w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. (56,1%) i Tarnowskim Klasterze Przemysłowym S.A. (98,9%).

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. sprawuje zwykły zarząd w imieniu Prezydenta Miasta Tarnowa nad budynkami stanowiącymi mienie komunalne Gminy Miasta Tarnowa oraz budynkami administrowanymi na zlecenie będącymi własnością osób fizycznych, zapewniając równocześnie odpowiedni stan techniczny tych zasobów.

Zadania własne z zakresu budownictwa mieszkaniowego Gmina Miasta Tarnowa realizuje poprzez utworzone do tego celu w 1999 r. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Od początku swojej działalności Spółka wybudowała 10 budynków

mieszkalnych o łącznej liczbie 678 mieszkań, położonych przy ul. M. Dąbrowskiej, Apa J. Ablewicza i Osiedlu Zielonym, nad którymi prowadzi stały zarząd administracyjny.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. świadczy usługi w sferze gospodarki odpadami, oczyszczania miasta oraz wywozu nieczystości stałych i płynnych. Pierwsze dwie kategorie usług Spółka świadczy w ramach zadań powierzonych przez Gminę Miasta Tarnowa jako podmiot wewnętrzny. Spółka posiada regionalną instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

Podstawową działalnością Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. jest świadczenie usług w zakresie przewozów pasażerskich. Spółka na potrzeby działalności podstawowej prowadzi również szeroko rozwiniętą działalność pomocniczą.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa wykonuje szereg zadań powierzonych przez Gminę Miasta Tarnowa, między innymi w zakresie zarządzania gminnym składowiskiem odpadów, zagospodarowania odpadów komunalnych zielonych i wielkogabarytowych, prowadzenia punktów selektywnej zbiórki odpadów, utrzymania czystości i porządku w mieście oraz wykonywania robót drogowych.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. zajmują się świadczeniem usług medycznych. Przychodnie realizują swoje zadania w głównej mierze w oparciu o umowy zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia, szczególnie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnych specjalistycznych świadczeń medycznych, rehabilitacji leczniczej, psychiatrii oraz diagnostyki medycznej. Ponadto realizują świadczenia medyczne pacjentom komercyjnie, a także na rzecz innych podmiotów w ramach zawartych umów.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. prowadzą działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miasta Tarnowa oraz sąsiednich gmin, zapewniając ciągłość dostawy wody o odpowiedniej jakości oraz niezawodnego odprowadzania ścieków. Jest to największa co do wielkości majątku spółka komunalna.

Drugą pod względem wielkości majątku spółka to Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A., która świadczy usługi w zakresie zaopatrywania odbiorców zasilanych ze źródeł i węzłów ciepłych Spółki w energię ciepłą i ciepłą wodę użytkową.

Głównym celem działalności Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. jest dążenie do tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarstwu Tarnowa i regionu, m.in. poprzez budowę stabilnego i odpowiadającego potrzebom inwestora systemu zachęt dla uruchamiania na terenie miasta przedsięwzięć produkcyjno-usługowych, a tym samym tworzenia nowych miejsc pracy.

Tabela nr 17: Struktura kapitałowa spółek wg stanu na koniec 2015 r.

Nazwa spółki	Nazwa podmiotu	Wartość udziałów/akcji w tys. zł procentowy udział
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	GM T	735,5

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	GMT	2.958,5
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	GMT	26.005,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	GM T	7.778
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	GMT	32.733,5
Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	GMT	18.034
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	GMT	12.690
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	GMT	25.681,6 (56,1%)
	NFOŚ i GW	18.000 (39,3%)
	WFOŚ i GW	2.085 (4,6%)
	Ogółem	45.766,6 (100%)
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	GMT	80.731,5 (47,5%)
	Gmina Tarnów	40.912 (24,1%)
	Gmina Skrzyszów	27.182,0 (16,0%)
	Grupa Azoty S.A.	21.050 (12,4%)
	Ogółem	169.875,5 (100%)
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	GMT	27.541,1 (98,9%)
	Pozostali akcjonariusze	317,4 (1,1%)
	Ogółem	27.858,5 (100%)

Źródło: Wydział Gospodarowania Mieniem Urzędu Miasta Tarnowa

Wielkość zaangażowanego przez Gminę Miasta Tarnowa majątku w spółkach komunalnych wyrażona wartością objętych udziałów/akcji w kapitale zakładowym spółek w zamian za wniesioną gotówkę bądź aporty rzeczowe wynosi blisko 235.000.000 zł, co stanowi 68,2% łącznej wartości kapitału zakładowego spółek komunalnych stanowiącej kwotę 344.500.000 zł.

Tabela nr 18: Wartość składników majątkowych na koniec 2015 r.

Nazwa spółki	Aktywa trwale w mln zł
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	334,9
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	111,9
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	86,5
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	31,4
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	21,9
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	21,0
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	19,2
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	12,1
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	11,6
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	5,5

Źródło: Wydział Gospodarowania Mieniem Urzędu Miasta Tarnowa

Wartość składników majątkowych spółek komunalnych na koniec 2015 r. kształtowała się na poziomie 656.000.000 zł. Największy majątek posiadają Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o., którego wartość stanowi 51,1% ogółu majątku spółek.

Tabela nr 19: Wyniki finansowe miejskich spółek na koniec 2015 r.

Nazwa spółki	Wynik finansowy netto w tys. zł		
	2013	2014	2015
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	5.908	5.952	7.618
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	4.709	1.911	3.210
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	751	1.112	1.072
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	140	1.060	1.021
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	1.086	535	622
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	435	409	524
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	-286	258	316
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	11	-878	316
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	103	156	272
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	847	407	33

Źródło: Wydział Gospodarowania Mieniem Urzędu Miasta Tarnowa

Na koniec 2015 r. wszystkie spółki komunalne osiągnęły dodatni wynik finansowy. Kwota zysku wypracowanego przez spółki za 2015 r. wynosi 15.000.000 zł, tj. o 37,4% więcej od sumarycznej kwoty zysku osiągniętego za 2014 r. i 9,5% więcej w porównaniu do 2013 r. Największy zysk, zarówno za 2015 r., jak i za lata poprzednie, wypracowany został w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. Zyski ze swojej działalności spółki przeznaczają głównie na działalność inwestycyjną.

Tabela nr 7 20: Wielkość zatrudnienia w osobach i etatach na koniec 2015 r.

Nazwa spółki	Zatrudnienie	
	osoby	etaty
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	292	288
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	244	244
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	237	224,8
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	212	212
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	127	126,3
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	101	99,6
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	88	85,7
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	61	55,8
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	15	12,7
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	10	9

Źródło: Wydział Gospodarowania Mieniem Urzędu Miasta Tarnowa

Spółki komunalne według stanu na koniec 2015 r. zatrudniały 1 387 osób na 1.357,9 etatach. Najwięcej zatrudnionych, 292 osób, było w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym Sp. z o.o.

6.2 Środki zewnętrzne

W roku 2015 w Tarnowie jednocześnie realizowane były projekty w ramach dwóch unijnych okresów finansowania. Zakończone zostały prawie wszystkie projekty realizowane w ramach perspektywy finansowania unijnego 2007-2013, natomiast w ramach aktualnej 2014-20, instytucje zarządzające funduszami unijnymi rozpoczęły nabory projektów.

Działania Miasta Tarnowa w roku 2015 ukierunkowane były, podobnie jak w roku poprzednim, przede wszystkim na rozwój gospodarczy i poprawę jakości życia mieszkańców, zgodnie ze Strategią Rozwoju Miasta Tarnów 2020. Projekty z udziałem środków zewnętrznych wpisywały się w te ogólne cele i miały na celu zwiększenie gospodarczej atrakcyjności Tarnowa, wprowadzenie optymalnych rozwiązań drogowych, pomoc społeczną, a także troskę o środowisko oraz jakość kształcenia i wychowania najmłodszych mieszkańców miasta. W bieżącym roku realizacja wielu istotnych projektów została zakończona, złożono także wnioski o dofinansowanie kilku ważnych dla rozwoju Tarnowa inwestycji. Część projektów pozostawała natomiast w trakcie realizacji.

Projekty inwestycyjne

„Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – etap I”

Projekt z udziałem środków pochodzących z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, którego rzeczowa realizacja zakończona została w roku 2013, obejmował kompleksowe uzbrojenie terenu i poprawę dostępności do terenu Strefy Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne” poprzez budowę dróg publicznych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, rondem, budową kanalizacji deszczowej, sanitarnej, oświetleniowej i wodociągowej, a także ciągów pieszo-rowerowych. Realizacja projektu zakończona została w dniu 5 sierpnia 2015 r. Całkowity koszt projektu wyniósł: 22.274.481 zł, w tym zawiera się dofinansowanie w wysokości 13.253.805 zł.

Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – etap II

Projekt z udziałem środków pochodzących z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 stanowił kontynuację działań podjętych w ramach projektu Gminy Miasta Tarnowa „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – etap I” i obejmował dozbrojenie, a co za tym idzie, poszerzenie kompleksowo przygotowanych terenów inwestycyjnych. Dozbrojenie dodatkowych terenów podniosło atrakcyjność inwestycyjną strefy aktywności gospodarczej „Mechaniczne” w Tarnowie oraz ułatwiło komunikację pomiędzy dozbrojonymi już, w ramach pierwszego etapu inwestycji, obszarami strefy, oraz węzłem autostrady A4 w Tarnowie-Krzyżu. To przyczyniło się w znaczny sposób do aktywizacji gospodarczej przemysłowych obszarów Tarnowa. Zadanie zwiększa możliwość rozwoju przedsiębiorczości i powstania nowych miejsc pracy.

Zakres rzeczowy inwestycji obejmował dozbrojenie terenu SAG „Mechaniczne”, tj. budowę: sieci wodociągowej, sieci kanalizacji deszczowej (wraz z przykanalikami), sieci kanalizacji sanitarnej oraz budowę dróg z ciągami pieszo-rowerowymi (skomunikowanych z drogami zaplanowanymi w ramach realizacji etapu I) wraz z instalacją oświetlenia ulicznego.

Okres realizacji projektu to lata 2011-2015. Całkowity koszt projektu wyniósł 6.055.698 zł, w tym zawiera się dofinansowanie w wysokości 3.265.853 zł.

„Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – etap III”

Projekt zrealizowany w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Jest to kontynuacja działań podjętych w ramach etapów pierwszego i drugiego, realizowanych przez Gminę Miasta Tarnowa wraz z Tarnowskim Klasterem Przemysłowym S.A. w Tarnowie w latach 2009-2013 (I etap) i 2011-2015 (II etap). Zadanie umożliwiło aktywizację kolejnych terenów (50ha), tworząc „szkielet” liczącej ponad 90 ha Strefy

Aktywności Gospodarczej. Wszystkie zamierzone i wykonane prace przyczyniły się do scalenia i dozbroyenia istniejącego Parku Przemysłowego „Mechaniczne”, wpłynęły również na znaczną poprawę atrakcyjności inwestycyjnej tych przemysłowych terenów poprzez ich dozbroyenie i ułatwienie do nich dostępu.

Projekt przewidywał powstanie drogi, która w znaczący sposób poprawiła komunikację pomiędzy węzłem Wierchosławice i węzłem Krzyż (strona północna) autostrady A4, a południową częścią miasta.

W ramach trzeciego etapu wykonano drogi, dozbroyono kolejne tereny oraz przebudowano i rozbudowano budynek oznaczony nr 103 tworząc największy w województwie małopolskim Inkubator Przedsiębiorczości. W najbliższych latach, do roku 2020, w wyniku realizacji projektu SAG III, przewiduje się zlokalizowanie 11 przedsiębiorstw, oraz utworzenie 46 stałych miejsc pracy w strefach inwestycyjnych. Okres realizacji projektu to lata 2012-2015.

Wartość zadania wyniosła 34.649.248 zł, a wysokość dofinansowania 16.748.931 zł, z czego kwota 8.421.737 zł stanowi pomoc publiczną.

„Małopolski System Informacji Turystycznej (MSIT)”

Projekt zrealizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w partnerstwie z poszczególnymi gminami, w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Celem projektu było zbudowanie zintegrowanego Systemu Informacji Turystycznej w Województwie Małopolskim, składającego się z warstwy analogowej oraz warstwy cyfrowej, połączonych zintegrowanym systemem zarządzania, według ujednoliconych standardów. Gmina Miasta Tarnowa, jako partner projektu w latach 2008-2011, przystosowała pomieszczenia Tarnowskiego Centrum Informacji wraz z zakupem odpowiedniego sprzętu. Rzeczowa realizacja inwestycji zakończona została w roku 2011, natomiast realizacja projektu zakończona została w dniu 16 lipca 2015 r. Wartość zadania Gminy Miasta Tarnowa jako partnera projektu wyniosła 329.295 zł.

„Budowa połączenia autostrady A4 (węzeł Krzyż) z drogą wojewódzką Nr 977”

Projekt zrealizowany w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Projekt polegał na poprawie dostępności dróg regionalnych do autostrady i obejmował budowę nowych dróg, infrastruktury około drogowej, obiektów inżynierii drogowej (most na potoku Wątok) oraz przebudowę i poprawę parametrów istniejących dróg. Rzeczowa realizacja inwestycji zakończona została w roku 2012, natomiast realizacja projektu zakończona została w dniu 22 września 2015 r., po uprzednim dokonaniu przez Gminę Miasta Tarnowa zwrotu części dotacji pobranej na rzecz budowy połączenia alei Jana Pawła II z węzłem „Krzyż” autostrady A4 w kwocie 13.872.624 zł wraz z należnymi odsetkami. Wartość zadania wyniosła 87.877.812 zł, a wysokość dofinansowania 38.645.160 zł.

„Integracja transportu kolejowego z transportem zbiorowym lub prywatnym w mieście Tarnowie (Park&Ride)”

W listopadzie 2015 r. zakończono realizację projektu, 4 grudnia 2015 r. nastąpiło oficjalne otwarcie parkingu. Projekt zrealizowany został przez Targowiska Miejskie Gminy Miasta Tarnowa w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Przedmiotem projektu była budowa i organizacja węzła przesiadkowego w ramach systemu parkingów Park&Ride zlokalizowanego przy ul. Do Huty w celu skomunikowania terenów położonych na południe od dworca kolejowego z resztą miasta, jak również stworzenie zwartego systemu komunikacji uwzględniającego komunikację miejską. W wyniku realizacji inwestycji utworzony został czynny całą dobę węzeł przesiadkowy z 340 miejscami postojowymi dla samochodów na parkingu wielopoziomym oraz 10 miejscami dla

motocykli i 30 miejscami dla rowerów na parkingu odkrytym. Przebudowane zostały ulice: Monopolowa, Do Huty i Grunwaldzka oraz wybudowano pętlę autobusową i budynek stróżówki. Okres realizacji projektu to lata 2012-2015. Koszt całkowity wyniósł 16.107.629 zł, włączając w to koszty robót dodatkowych poniesionych w 2015 r. już po zakończeniu realizacji projektu, w tym dofinansowanie w kwocie 11.080.894 zł.

„Modernizacja przyszkolnego, ogólnodostępnego boiska sportowego z pasem treningowym i bieżnią przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie, Os. Legionów H. Dąbrowskiego 16”

Zadanie, dofinansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki, obejmowało modernizację obiektu piłkarsko-atletycznego: boiska trawiastego przeznaczonego do gry w piłkę nożną, pasa treningowego boiska o nawierzchni trawiastej oraz bieżni czterotorowej i ogrodzenia, a także budowę oświetlenia, które umożliwiło dłuższe użytkowanie obiektu. Z obiektu mogą korzystać osoby niepełnosprawne, gdyż wykonano szerokie bramki wejściowe, pozwalające na wjazd wózkiem inwalidzkim, podjazdy na schodach, szerokie chodniki, niskie krawężniki i zniwelowano wszelkie bariery architektoniczne. Okresem realizacji inwestycji był rok 2014, natomiast rozliczenie końcowe projektu nastąpiło na początku 2015 r. Wartość zadania to 567.098 zł, w tym 113.400 zł dofinansowania.

„Zwiększanie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w subregionie tarnowskim – etap II”

Projekt obejmował wykonanie badań i opracowanie dokumentacji projektowej, która będzie mogła być wykorzystana przy okazji starania się o dofinansowanie zadań inwestycyjnych w ramach środków finansowych przygotowanych przez Unię Europejską do wykorzystania w latach 2014-2020.

Opracowana dokumentacja obejmuje plany:

- rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 973, na odcinku od skrzyżowania ul Kwiatkowskiego – Czysa – Mościckiego, poprzez przebudowę istniejącego pasa ruchu i budowę drugiego pasa ruchu w ciągu ulic Czysa – Wyszyńskiego do skrzyżowania z ul. Klikowską,
- rozbudowy drogi powiatowej w ciągu ulic Spokojna – Elektryczna na odcinku od skrzyżowania z ul. Krzyską, łącznie ze skrzyżowaniem, do skrzyżowania z ul. Klikowską, poprzez przebudowę istniejącego pasa ruchu i budowę drugiego pasa ruchu.

Wniosek o dofinansowanie projektu złożono w 2014 r. w ramach wciąż jeszcze dostępnych środków perspektywy finansowej na lata 2007-2013 Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, natomiast realizacja i rozliczenie projektu nastąpiło w roku 2015.

Wartość opracowania dokumentacji to 925.119 zł, w tym dofinansowanie ze środków pomocowych wyniosło 526.491 zł.

„Nowe Przestrzenie Zdarzeń”

Projekt otrzymał decyzję o przyznaniu wsparcia ze środków perspektywy finansowej na lata 2007-2013 Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Realizacja i rozliczenie projektu nastąpiło w roku 2015. Zadanie obejmowało przeprowadzenie badań i opracowanie dokumentacji projektowej niezbędnej do realizacji następujących, przewidzianych do realizacji w kolejnych latach, przedsięwzięć:

1) „Bulwary Rzemiosła Dawnego”

Przedsięwzięcie zakłada utworzenie traktu pieszego w formie bulwarów na zdegradowanych brzegach przebiegającego przez centrum miasta potoku Wątok. Rekreacyjny charakter miejsca będzie doskonałym zapleczem dla prezentacji w stylowych pawilonach ginących zawodów i rzemiosła z terenu Małopolski.

2) „Podgrodzie XXI wieku”

Przedsięwzięcie zakłada przede wszystkim uporządkowanie estetyki i funkcji placu oraz ulicy Klasztornej z uwzględnieniem wyników przeprowadzonych uprzednio wykopalisk archeologicznych. Układ kompozycyjny placu został podyktowany wynikami badań archeologicznych i odtworzenie na ich podstawie dwóch zabytkowych bastei obronnych stanowiących niegdyś element systemu fortyfikacji miasta. Przedsięwzięcie zakłada częściową rekonstrukcję wału fortecznego łączącego pierwotnie oba te projekty. Przedsięwzięcie ma na celu aranżację przestrzeni placu, wyposażenie go w ławki oraz w oświetlenie. Główną i wiodącą funkcją placu będzie funkcja rekreacyjna i spacerowa, udostępniona na całym obszarze placu, bez regulacji alejkami o twardej nawierzchni. Główny ciąg komunikacji pieszej łączący ulicę Klasztorną z ulicą Bernardyńską przejmie chodnik biegnący przy wschodniej pierzei. Przedsięwzięcie zakłada wymianę nawierzchni chodnika oraz wyposażenie go w oświetlenie uliczne. Wzdłuż ulicy Bernardyńskiej zostały zaprojektowane 4 stanowiska postojowe dla samochodów osobowych. Cała przestrzeń Placu Morawskiego zostanie wyposażona w latarnie uliczne oraz elementy iluminacji drzewa będącego pomnikiem przyrody.

3) „Modernizacja „Małych Schodów” i murów miejskich oraz placu przy ul. Bernardyńskiej”
Przedsięwzięcie zakłada zrewitalizowanie zdegradowanego terenu w otoczeniu zniszczonych, zabytkowych murów miejskich. Przewiduje się odrestaurowanie widocznego fragmentu murów miejskich, z uwzględnieniem przebudowy historycznego ciągu komunikacyjnego (tzw. Małych Schodów), łączących rynek starego miasta z ul. Bernardyńską.

4) Odnowienie zabytkowego centrum miasta.

Przedsięwzięcie zakłada odnowę zniszczonej nawierzchni Rynku oraz placu Kazimierza. Wartość opracowania dokumentacji dla wszystkich czterech przedsięwzięć wyniosła 361.046 zł, w czym zawiera się dofinansowanie w kwocie 292.965 zł.

„Przygotowanie projektu Tarnowskie Gniazda Inteligentnych Specjalizacji”

Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Jest to kolejne zadanie z zakresu opracowania dokumentacji projektowej, która będzie mogła być wykorzystana przy okazji starania się o dofinansowanie zadań inwestycyjnych w ramach środków finansowych przygotowanych przez Unię Europejską do wykorzystania w latach 2014-2020.

Realizacja projektu rozpoczęła się w roku 2014, natomiast w 2015 r. zadanie zostało zakończone. Powstała w wyniku realizacji projektu dokumentacja dotyczy budowy inteligentnego budynku wraz z wyposażeniem, w którym zlokalizowane zostaną:

1) Centrum Kompetencji Cyfrowych (Centrum Usług Wspólnych) zapewniające m.in. efektywne przechowywanie i wymianę danych pomiędzy instytucjami samorządowymi w subregionie tarnowskim, a także odpowiednio wydajne łącza oraz struktury środowisk dla portali brokerowych i dla jednostek kooperujących. Celem Centrum jest optymalizacja i harmonizacja zasobów i systemów gromadzenia, przetwarzania, obróbki, udostępniania i wymieniania danych, wykorzystywanych przez instytucje samorządowe, uwzględniające zarówno urzędy gmin, jak i ich podległe jednostki organizacyjne. Docelowo Centrum obsługiwać ma około 30 gmin, które podpisały stosowne deklaracje współpracy.

2) Centrum Praktyk, Modelowania, Projektowania i Implementacji – jednostka skupiająca praktyków, projektantów z dziedziny IT, dzielących się wiedzą i doświadczeniem z młodymi adeptami innowacyjnych kierunków, tworzących wspólne systemy informatyczne, udostępniające produkty nieodpłatnie inkubowanym przedsiębiorcom.

3) Tarnowski Park Doświadczeń, który będzie miejscem skupiającym się różnego rodzaju „eksperymentownie”, „doświadczalnie” i „laboratoria”, w których możliwe będzie zgłębianie tajników techniki poprzez doświadczenia i eksperymentowanie.

Wartość projektu obejmującego opracowanie dokumentacji to 794.273 zł, w tym zawiera się dofinansowanie w wysokości 414.225 zł.

„Modernizacja układu drogowego w Tarnowie”

Projekt dofinansowany został ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 i był realizowany w latach 2011-2015.

W ramach niniejszego przedsięwzięcia zrealizowano trzy zadania inwestycyjne: budowę ronda na skrzyżowaniu ulic Kwiatkowskiego i Witosza w Tarnowie, rozbudowę ul. Spokojnej na odcinku od ul. Nowodąbrowskiej do ul. Krzyskiej, rozbudowę ul. Mickiewicza i al. Solidarności.

Głównym celem projektu było stworzenie korzystnych warunków do rozwoju stref inwestycyjnych zlokalizowanych w północnej i zachodniej części Tarnowa dzięki poprawie korytarzy łączących miasto z węzłami autostrady A4 Tarnów Zachód i Tarnów Północ. Istotnym celem realizowanej inwestycji była również poprawa jakości życia mieszkańców subregionu tarnowskiego i Gminy Miasta Tarnowa.

W listopadzie 2015 Gmina Miasta Tarnowa podpisała umowę o dofinansowanie powyższych inwestycji ze środków pochodzących z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Łączna wartość powyższych trzech inwestycji składających się na projekt „Modernizacja układu drogowego w Tarnowie” ostatecznie wyniosła blisko 20.100.000 zł. Projekt ten wybrany został do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 jako jeden z projektów kluczowych objętych wsparciem UE.

Łączne wydatki związane z realizacją projektu to 20.996.006,25 zł brutto.

Kwota dofinansowania wg umowy o dofinansowanie wynosi: 15.100.000 zł.

Wkład własny Gminy Miasta Tarnowa: 5.899.214,40 zł.

„Modernizacja boiska wielofunkcyjnego i boiska do badmintona przy Gimnazjum nr 4 i Szkole Podstawowej nr 8 w Tarnowie”

Projekt dofinansowany przez Ministra Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF) w ramach Programu Modernizacji Sportowej.

Projekt polega na remoncie i modernizacji wielofunkcyjnego terenu sportowego, w tym: boiska do piłki ręcznej, boiska do gry w koszykówkę, boiska do piłki siatkowej, siłowni zewnętrznej, boisk do badmintona, bieżni ze skoczną i rozbiegiem skoku wzwyż, treningowego trawiastego boiska do piłki nożnej oraz terenu rekreacyjnego zielonego wraz z ogrodzeniem i oświetleniem obiektu. Zakończenie realizacji projektu zaplanowano na rok 2016.

Wartość dofinansowania wg umowy podpisanej w dn. 14 sierpnia 2015 r. wynosi 414.000 zł.

„Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej w Tarnowie”

W 2015 r. realizowano roboty budowlane w 10 budynkach użyteczności publicznej objętych projektem „Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej w Tarnowie”, który otrzymał dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Pracami objęte zostały:

Przedszkole Publiczne nr 5,
Przedszkole Publiczne nr 12,
Przedszkole Publiczne nr 15,
Przedszkole Publiczne nr 19,

Gimnazjum nr 2,
I Liceum Ogólnokształcące,
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2,
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5,
Szkoła Podstawowa nr 14 i Gimnazjum nr 6,
warsztaty Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.

W ramach robót wykonano docieplenie ścian i dachów, elewację, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację/wymianę instalacji ciepłowniczych w budynkach na systemy bardziej przyjazne dla środowiska, a w trzech obiektach zainstalowane zostały kolektory słoneczne na potrzeby ciepłej wody użytkowej. W Przedszkolu Publicznym nr 15 prace zakończone zostały jesienią 2015 roku. W pozostałych budynkach roboty budowlane zakończone zostaną do końca marca 2016 roku.

Złożono również wnioski o dofinansowanie uzupełniające obejmujące kolejnych 5 budynków użyteczności publicznej (Przedszkole Publiczne nr 4, Przedszkole Publiczne nr 17, Przedszkole Publiczne nr 27, sala gimnastyczna przy Gimnazjum nr 11, kompleks budynków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego wraz z internatem, Zespołu Szkół dla niesłyszących i Słabo Słyszących oraz Szkoły Muzycznej). Zakończenie realizacji projektu zaplanowano na marzec 2017. Wartość zadania po rozszerzeniu to 17.455.512,80 zł, zaś dofinansowanie wyniesie 9.671.729,44 zł.

„Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Tarnowie – etap II”

W 2015 r. podpisana została umowa o dofinansowanie projektu w ramach Mechanizmów finansowych EOG. Realizację zadania zaplanowano na lata 2015-2017. W ramach realizacji projektu pięć budynków (Przedszkole Publiczne Nr 18, Hala Sportowa CKZiU przy ul. Chemicznej, Pałac Młodzieży, Hala Sportowo-Widowiskowa przy ul. Gumniskiej, Urząd Miasta przy ul. Nowej 4) poddanych zostanie termomodernizacji oraz modernizacji systemów CO. W ramach zadania wykonane zostanie docieplenie ścian i dachów, wykonanie elewacji, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja/wymiana instalacji ciepłowniczych w budynkach na systemy bardziej przyjazne dla środowiska i wymiana oświetlenia na energooszczędne. W roku 2015 rozpoczęto prace w budynku Przedszkola Publicznego nr 18. Wartość zadania to 6.972.766 zł, a wartość dofinansowania to 4.873.475,93 zł.

W ramach naboru Kart Projektu do Poddziałania 4.3.2 Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej - SPR Regionalnego Programu Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 złożone zostały trzy karty dotyczące projektów termomodernizacyjnych:

Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Tarnowie – etap II obejmujący pięć budynków użyteczności publicznej (Przedszkole Publiczne nr 4, Przedszkole Publiczne nr 17, Przedszkole Publiczne nr 27, sala gimnastyczna przy Gimnazjum nr 11, kompleks budynków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego wraz z internatem, Zespołu Szkół dla niesłyszących i Słabo Słyszących oraz Szkoły Muzycznej). Dla tych obiektów złożony został również wniosek o dofinansowanie w ramach Mechanizmów Finansowych EOG. W wypadku otrzymania dofinansowania karta projektu zostanie wycofana.

Budowa Centrum Przygotowań Paraolimpijskich – Przebudowa Hali Sportowej Jaskółka przy ul. Traugutta 3A w Tarnowie.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Gminy Miasta Tarnowa – etap III obejmujący 14 budynków (Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną, budynek Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Goldhammera, Zespół Szkół Budowlanych – budynek główny, budynek Ośrodka

Geodezyjnego i budynek warsztatów szkolnych, Przedszkole Publiczne nr 1, Przedszkole Publiczne nr 20, Szkołę Podstawową nr 8 wraz z Gimnazjum nr 4, XVI Liceum Ogólnokształcące, Budynek administracyjny Zespołu Żłobków i Targowisk Miejskich, Budynek przeznaczony na Zakład Aktywności Zawodowej, Budynek pracy społecznej na ul. Gumniskiej, Filia nr 12 Miejskiej Biblioteki Publicznej).

Planowany termin przystąpienia do konkursu wniosków o dofinansowanie dla tych zadań to drugi kwartał 2016 roku. Prace realizowane będą w latach 2017-2018.

„Modernizacja systemu ostrzegania o zagrożeniach na terenie miasta Tarnowa”

30.12.2015 r. złożony został wniosek o dofinansowanie projektu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 z poddziałania 5.1.2 Wsparcie służb ratunkowych. Planowana inwestycja zakłada modernizację obecnie funkcjonującego na terenie miasta Tarnowa Radiowego Systemu Włączania Syren RSWS 2000 w oparciu o nowoczesny system alarmowania. Projekt zakłada wyposażenie 24 punktów alarmowania w nowe cyfrowe syreny elektroniczne o dużej mocy i wymianę instalacji, modernizację centrali alarmowej zainstalowanej w budynku Straży Miejskiej w Tarnowie przy ul. Nadbrzeżnej Dolnej 7 oraz utworzenie dodatkowego stanowiska alarmowania zlokalizowanego w budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Nowej 4.

W 2015 r. rozpoczęto realizację projektu:

- wykonano dokumentację projektową: koncepcję programowo-przestrzenną, koncepcję wymiany urządzeń alarmowania wraz z zestawieniem kosztów, inwentaryzację i ocenę techniczną punktów alarmowania, projekty architektoniczno-budowlane, szczegółową specyfikację techniczną,

- dostarczono i zamontowano: syrenę elektroniczną wraz z włączeniem jej do systemu RSWS 2000 w budynku przy ul. Solidarności 5-9, centralę alarmową sterującą systemem RSWS 2000 w budynku przy ul. Nadbrzeżnej Dolnej 7, dodatkowe stanowisko cyfrowego sterowania syrenami w budynku przy ul. Nowej 4 oraz zdemontowano dotychczas używane urządzenia wchodzące w skład obecnie funkcjonującego systemu RSWS 2000/3000 w ww. lokalizacjach,

- wykonano analizy finansowe i ekonomiczne niezbędne do złożenia wniosku aplikacyjnego.

Koszt prac wykonanych w ramach projektu w 2015 r. wyniósł 114.746,70 zł. Projekt realizowany będzie w latach 2015-2016, jego koszt całkowity wyniesie 796.548,00 zł, z czego dofinansowanie (jeśli zostanie przyznane) wyniesie 518.080,00 zł. Rozstrzygnięcie konkursu na dofinansowanie projektu zaplanowano na 2016 r.

„Małopolska Chmura Edukacyjna – projekt pilotażowy” – kontynuacja projektu

W roku 2015 rozpoczęto kontynuację projektu Małopolska Chmura Edukacyjna – projekt pilotażowy, realizowanego w partnerstwie z Akademią Górniczo – Hutniczej w Krakowie (lidera projektu). Projekt ma na celu stworzenie infrastruktury informatycznej niezbędnej do realizacji zajęć edukacyjnych dla uczniów we współpracy z uczelniami wyższymi przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informatycznych. W wyniku realizacji projektu w szkołach ponadgimnazjalnych powstaną nowoczesne klasy multimedialne wyposażone w sprzęt służący do komunikacji poprzez platformę multimedialną i umożliwiającą dostarczenie innowacyjnych usług i aplikacji edukacyjnych.

W listopadzie 2015 r. złożona została oferta w ramach naboru ogłoszonego przez AGH dla organów prowadzących szkoły ponadgimnazjalne na partnerów do realizacji projektu Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 poddziałania 2.1.3 E-usługi w edukacji. Do udziału w projekcie zgłoszonych zostało osiem tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych: ZSB, ZSO nr 1, ZSO nr 2, I LO, III LO, ZSME, XVI LO, VLO.

Lider projektu nie wskazał jeszcze, jaki będzie koszt realizacji projektu w każdej ze szkół. Na razie zobowiązał każdego z partnerów do zabezpieczenia wkładu własnego w kwocie 10.000 zł na doposażenie już istniejących pracowni (ZSB, ZSO nr 1, ZSO nr 2) oraz 25.000 zł na wyposażenie nowych pracowni multimedialnych (I LO, III LO, ZSME, XVI LO, VLO). W 2015 r. nie poniesiono żadnych kosztów w związku z realizacją projektu.

Projekty nieinwestycyjne

Edukacja

„Małopolska Chmura Edukacyjna – wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania i rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkół licealnych z terenu WM - pilotaż”

W 2015 r. zakończono realizację tego pilotażowego projektu, dofinansowanego ze środków pochodzących z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt realizowany był w partnerstwie, którego liderem było Województwo Małopolskie.

Głównym celem projektu było stworzenie ram współpracy krakowskich uczelni wyższych z liceami z terenu województwa dla rozbudzenia i rozwijania zainteresowań młodzieży kierunkami kształcenia zgodnymi z inteligentną specjalizacją regionu. W ramach projektu w liceach wdrażane były programy rozwojowe zakładające m.in. realizację eksperymentalnego systemu wirtualnych zajęć w modelu „odwróconych lekcji” (flipped classroom) w czasie rzeczywistym z ośmiu obszarów tematycznych: fizyki, informatyki, matematyki, biologii, chemii, przedsiębiorczości, społeczeństwa obywatelskiego oraz środowiska i żywności. Projekt obejmował również realizację kół naukowych oraz letnich warsztatów naukowych w wymienionych obszarach tematycznych. Całość możliwa była do realizacji dzięki zainstalowanej uprzednio (w ramach komplementarnego projektu infrastrukturalnego) nowoczesnej platformie informatycznej dostarczania usług i aplikacji edukacyjnych wykorzystującej technologię chmury obliczeniowej, umożliwiającej interaktywną współpracę pomiędzy szkołami a uczelniami na terenie województwa, poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii takich jak video-konferencje, multimedia, mobilny dostęp. W Gminie Miasta Tarnowa projekt był realizowany w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Tarnowie. Zadanie cieszyło się dobrymi opiniami, w związku z czym zdecydowano o kontynuacji projektu także w latach 2016-2020.

Okres realizacji: lata 2014-2015. Wartość całego projektu wyniosła ponad 2.700.000 zł, z czego wartość projektu w części realizowanej przez GMT to 100.873,62 zł (kwota ta została w całości sfinansowana ze środków zewnętrznych).

Działania związane z Małopolską Chmurą Edukacyjną realizowane były również w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie, jako jedno z zadań w ramach projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”.

„Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”

W 2015 r. zakończyła się realizacja projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Był to projekt systemowy, którego liderem był Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. To jeden z najważniejszych projektów edukacyjnych w skali całego kraju. Głównym jego celem było wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy i poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach praktycznych nauki zawodu, konsultacjach z zakresu doradztwa

edukacyjno-zawodowego oraz w zajęciach języków obcych branżowych. Projekt obejmował też doposażenie szkół w sprzęt techniczny i dydaktyczny. Jednym z komponentów projektu była realizacja Małopolskiej Chmury Edukacyjnej w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie.

Okres realizacji obejmuje lata 2010-2015. Wartość projektu w części realizowanej przez Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego to prawie 8.200.000 zł, z czego ponad 87% zostało dofinansowane ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa.

Projekty edukacyjne, związane z mobilnością uczniów i nauczycieli

Na przestrzeni kilku ostatnich lat tarnowskie szkoły chętnie włączały się w projekty edukacyjne o stosunkowo niewielkich nakładach finansowych, polegające na współpracy ich wychowanków z uczniami w innych europejskich miast, wymianach młodzieżowych oraz wyjazdach osób kształcących się oraz kadry nauczycielskiej na zagraniczne praktyki zawodowe. Realizacja tego typu projektów przyczynia się do poznania przez młodych ludzi kultury mieszkańców innych krajów, a także do wzmocnienia kluczowych umiejętności uczniów biorących udział w wyjazdach oraz do zdobycia cennych doświadczeń zawodowych i życiowych. Także w 2015 r. realizowane były tego typu projekty, dofinansowane przede wszystkim ze środków Programu Erasmus+ oraz Programu „Uczenie się przez całe życie” i Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

W 2015 r. zakończył się projekt „Dziedzictwo kultury w społeczeństwie pluralistycznym - tradycje religijne”, realizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 od 2013 r. w ramach Programu „Uczenie się przez całe życie” Comenius. Głównym celem projektu było promowanie świadomości znaczenia różnorodności religijnej, kulturowej i językowej w Europie i poza nią oraz wsparcie edukacji interkulturowej. Przedsięwzięcie miało też na celu zwalczanie rasizmu i wrogości w stosunku do innych tradycji i wspieranie walki z wszelkimi formami dyskryminacji. W trakcie projektu odbyły się wizyty i spotkania partnerskie, konferencje, seminaria, warsztaty, zorganizowano też wystawy i wycieczki. W projekt zaangażowane były szkoły z siedmiu krajów - Polski, Rumunii, Bułgarii, Turcji, Portugalii, Hiszpanii i Włoch. Wartość wydatków w projekcie to prawie 83.000 zł.

W tym roku zakończył się też (pod kątem finansowym) projekt mobilności „My pathway to my students” dofinansowany ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, realizowany przez V Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie. Projekt otrzymał prawie 45.000 zł dofinansowania. Działania projektowe związane były z wyjazdem siedmiu nauczycieli do Włoch, gdzie w partnerskiej szkole podnosili oni swoje kwalifikacje zawodowe w zakresie diagnozowania potrzeb uczniów, w tym dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, oraz opracowania dostosowań i indywidualnych programów rozwoju.

Jak co roku, także i w 2015 r. realizowane były projekty wymiany młodzieży w ramach programu Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. Na dwa tygodniowe pobyty w Niemczech swoich uczniów wysłało III Liceum Ogólnokształcące, na co otrzymało dofinansowanie w łącznej kwocie prawie 12.000 zł.

W 2015 roku w tarnowskich szkołach realizowane były projekty w ramach programu Erasmus+, który w nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020 zastąpił funkcjonujący dotychczas program „Uczenie się przez całe życie”. Jest to program dofinansowujący ze środków europejskich projekty edukacyjne i rozwojowe – obejmujące zdalną współpracę pomiędzy europejskimi instytucjami partnerskimi lub wyjazdy zagraniczne w celu wspólnej

realizacji zadań, nauki i zdobywania doświadczeń – realizowane przez szkoły, uczelnie wyższe i stowarzyszenia.

Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie kontynuował rozpoczęty już w roku 2014 projekt „Experience Occupational – Tecno Trends In Europe East-West”, który otrzymał dofinansowanie w ramach programu Erasmus+ w wysokości 10.920 euro. Projekt ten obejmował wyjazd sześciuosobowej grupy uczniów Technikum Nr 4 im. Tadeusza Tertila wraz z opiekunem na trzytygodniowy staż zawodowy do Niemiec, wiosną 2015 r. Uczniowie pracowali w firmach z branży mechanicznej i elektrycznej, zdobywając cenne doświadczenia, a także ucząc się języków obcych branżowych.

W 2015 r. Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych rozpoczął realizację także drugiego projektu Erasmus+, pod bardzo zbliżoną nazwą: „Experience Occupational-Tecno-Trends in Europe East - West +”. Projekt, na cel analogiczny jak w przypadku projektu poprzedniego, otrzymał dofinansowanie w kwocie 11.912 euro. Oba przedsięwzięcia były kontynuacją projektów realizowanych przez ZSM-E w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” Leonardo da Vinci.

Udziałem w programie Erasmus+ zainteresowały się także inne tarnowskie szkoły, które w 2015 r. licznie wnioski o dofinansowanie z tych środków własnych projektów. Realizację wieloletnich przedsięwzięć rozpoczęły: Zespół Szkół Technicznych w Tarnowie, Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Tarnowie.

Projekt „Europejska praktyka elektryka i elektronika” ZST dotyczy zagranicznych praktyk zawodowych na Węgrzech, w mieście partnerskim Tarnowa – Veszprém. Przedsięwzięcie to przyczynić się ma do zwiększenia kompetencji i rozwoju uczniów i nauczycieli, zdobycia praktycznego doświadczenia zawodowego, a także podwyższenia ich umiejętności językowych. Projekt otrzymał 45.740 euro dofinansowania.

Projekt ZSB „Energooszczędne budownictwo szkieletowe” polega na odbyciu przez dwie grupy po 24 uczniów trzytygodniowych staży zawodowych w partnerskiej szkole na Słowacji. Jeden z tych staży odbył się jesienią 2015 r., drugi został zaplanowany na wiosnę 2016 r. Celem projektu jest zdobycie umiejętności praktycznych związanych ze wznoszeniem energooszczędnych obiektów o konstrukcji szkieletowej i więźbowej. Projekt otrzymał 98.316 euro dofinansowania.

Celem projektu „Od pasji do zawodu”, realizowanego przez ZSO 5 jest stymulowanie aktywności młodych ludzi w kierunku odnajdywania swoich zainteresowań, talentów, rozwijania pasji, a poprzez to aktywnego przygotowania do przyszłego zawodu. Projekt ma za zadanie wyposażyć uczniów w taką wiedzę, umiejętności oraz wykształcić takie postawy, które pomogą im w przyszłości znaleźć i utrzymać upragnioną pracę. Projekt obejmuje działania czterech partnerskich instytucji (z Polski, Portugalii, Turcji i Hiszpanii). Otrzymane dofinansowanie to 95.205 euro.

Pomoc społeczna

Projekt „Stawiamy na aktywność. Działania aktywizujące klientów MOPS w Tarnowie”, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, po wielu latach realizacji (od 2008 r.) został w 2015 r. zakończony. Adresowany był do osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Beneficjenci projektu objęci zostali kontraktami socjalnymi, Programem Aktywności Lokalnej oraz Indywidualnym Programem Usamodzielnienia. W projekcie realizowane były działania o charakterze środowiskowym, m.in. edukacja społeczna i obywatelska, organizowanie i inspirowanie udziału społeczności lokalnej w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym. Podczas realizacji działań projektowych, zastosowano instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej oraz działania środowiskowe. Przyczyniło się to do

realizacji zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Miasta Tarnowa jakim jest udzielanie osobom i rodzinom takiego wsparcia, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę na zaspokojenie niezbędnych potrzeb, zapewni skuteczną realizację ról społecznych oraz stworzy możliwości osobistego rozwoju.

Wartość projektu to prawie 5.800.000 zł, z czego 92,3 % było dofinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz budżetu państwa.

Aktywizacja rynku pracy

W 2015 r. zakończyły się trzy projekty realizowane przez PUP w Tarnowie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, mające na celu aktywizację osób bezrobotnych, zorganizowanie dla nich płatnych staży zawodowych, udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (wzmocnienie przedsiębiorczości mieszkańców Tarnowa i okolic) i udzielanie wsparcia w zakresie szkoleń i doradztwa zawodowego.

Projekt „Profesjonalne kadry” miał na celu utrzymanie i wzmocnienie przyrostu zatrudnienia wśród doradców zawodowych i pośredników pracy PUP w Tarnowie. Całkowita wartość projektu to ponad 825.000 zł, w tym wkład własny Gminy Miasta Tarnowa, w połowie refundowany z Funduszu Pracy, wyniósł prawie 124.000 zł.

Celem projektu pn. „Express do zatrudnienia - innowacyjny model aktywizacji osób bezrobotnych” było wypracowanie i przetestowanie modelu zlecenia podmiotom zewnętrznym usługi doprowadzenia do zatrudnienia osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy. W projekcie zaplanowanymi działaniami objęto 1.000 osób bezrobotnych z powiatów: tarnowskiego, oświęcimskiego, dąbrowskiego, chrzanowskiego, gorlickiego i miasta Nowy Sącz. Całkowita wartość projektu, realizowanego w partnerstwie, wyniosła ok. 12.000.000 zł, natomiast wartość tarnowskiej części projektu, w całości dofinansowanego, to prawie 93.000 zł.

Do udziału w realizowanym w partnerstwie projekcie „Twoja szansa” zostało zrekrutowanych 295 osób bezrobotnych, zamieszkałych na terenie powiatu tarnowskiego, zarejestrowanych w PUP Tarnów. Dla uczestników projektu przewidziano możliwość skorzystania z następujących form wsparcia: poradnictwa zawodowego oraz indywidualnej diagnozy, pośrednictwa pracy, zajęć budowania motywacji oraz indywidualnych warsztatów, szkoleń zawodowych (różnotematycznych). Wartość tego projektu w części realizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie to 25.500 zł, w pełni dofinansowana, natomiast wartość całego projektu wyniosła ponad 4.300.000 zł.

Zakończone projekty zostały zastąpione projektem nowym, realizowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnowskim i mieście Tarnów (I) – Młodzi na start”. Zadanie obejmuje świadczenie usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, organizację staży, miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych, miejsc pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy, przyznawanie bonów na zasiedlenie oraz przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Realizacja projektu zaplanowana jest na lata 2015-16, a jego wartość to prawie 12.500.000 zł.

7. MIENIE KOMUNALNE

7.1 Stan mienia komunalnego

Mieniem komunalnym - zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) - „jest własność i inne prawa majątkowe należące do

poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych komunalnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw”.

Na mienie Gminy Miasta Tarnowa składają się:

- majątek jednostek i zakładów budżetowych,
- majątek instytucji kultury,
- majątek samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- majątek jednoosobowych spółek Gminy,
- udziały i akcje Gminy w spółkach prawa handlowego,
- grunty stanowiące własność Gminy, zarówno będące przedmiotem użytkowania wieczystego, użytkowania, trwałego zarządu, jak i pozostające w zasobie i oddane w dzierżawę, użyczenie, bądź są przygotowywane do zagospodarowania.

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na koniec 2015 r. wyniosła 1.617.762.812,19 zł, i była wyższa od wartości mienia z końca 2014 r. o 125.919.477,29 zł.

Tabela nr 21: Wielkość poszczególnych składników mienia

Wyszczególnienie	Wartość mienia na koniec roku wg wartości księgowej brutto	
	2014	2015
Mienie rozdysponowane	1.491.843.334,90	1.617.762.812,19
Jednostki i zakłady budżetowe (z wyłączeniem szkół i przedszkoli)	861.652.498,47	953.848.836,10
Szkoly podstawowe	35.911.038,13	38.173.536,02
Szkoly ponadpodstawowe	108.499.917,74	111.344.051,97
Przedszkola	32.693.974,70	33.815.671,90
Instytucje kultury	29.295.749,27	29.693.783,09
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	52.542.895,13	69.768.628,83
Jednoosobowe spółki Gminy	236.950.511,46	246.821.554,28
Udziały i akcje Gminy w spółkach	134.296.750,00	134.296.750,00
Mienie nierozdysponowane	520.657.556,16	200.391.863,93
Budynki pozostające w zasobie i budynki administrowane przez MZB Sp. z o.o.:	114.918.290,55	132.786.852,76
Inne środki trwałe i pozostałe środki trwałe	401.764.757,88	63.614.230,48
Wartości niematerialne i prawne	2.797.242,73	2.813.515,69
Dobra kultury	1.177.265,00	1.177.265,00
Grunty	160 322 021,99	171 014 943,61

Źródło: Wydział Gospodarowania Mieniem Urzędu Miasta Tarnowa

Gospodarowanie mieniem komunalnym

W 2015 r. władze Miasta prowadziły gospodarkę mieniem komunalnym obejmującą następujące działania:

1. Zbyto w trybie przetargów nieograniczonych:

- nieruchomość oznaczoną numerami działek 34/6 i 36/14 obrębu 107 położonych przy ul. Stanisława Lema o łącznej powierzchni 672 m² z przeznaczeniem pod budowę budynku mieszkalnego, jednorodzinnego w zabudowie bliźniaczej,

- nieruchomość oznaczoną numerami działek 17/2 i 18/2 obrębu 279 położonych przy ul. Czarna Droga o łącznej pow. 721 m² z przeznaczeniem pod budowę budynku mieszkalnego, jednorodzinnego,
- nieruchomość oznaczoną numerem działki 97/45 obrębu 106 położonej przy ul. Prostopadłej o powierzchni 785 m² z przeznaczeniem pod teren zabudowy usługowej,
- nieruchomość oznaczoną numerem działki 4/2 obrębu 254 położonej przy ul. Nadbrzeżnej Górnej o powierzchni 525 m² z przeznaczeniem pod teren zabudowy mieszkaniowej wysokiej,
- nieruchomość oznaczoną numerem działki 67 obrębu 252 położonej u zbiegu ul. Urszulańskiej i Narutowicza o powierzchni 475 m² z przeznaczeniem pod teren zabudowy śródmiejskiej zlokalizowany w obszarze zabytkowym wraz z numerem wpisu do rejestru dobra kultury współczesnej.
- zabudowanej nieruchomości a adresie ul. Najświętszej Marii Panny 13C oznaczoną numerem działki 136/2 obrębu 253 o powierzchni 341 m².

2. Zbyto w trybie przetargu ustnego ograniczonego do właścicieli sąsiednich nieruchomości:

- nieruchomość oznaczoną numerem działki 83/3 obrębu 308 położoną przy al. Tarnowskich o powierzchni 477 m².

3. Oddano w użytkowanie wieczyste na okres 40 lat w trybie przetargu ustnego nieograniczonego w celu wybudowania obiektu handlowego z zachowaniem istniejącej funkcji bezpłatnych szaleatów:

- nieruchomość oznaczoną numerem działki 54/22 obrębu 192 położoną przy ul. Kwiatkowskiego o powierzchni 440 m².

4. Zbyto w trybie bezprzetargowym:

- pięć działek uzupełniających do własności przyległych o łącznej powierzchni 384 m²,
- udział wynoszący 1/6 części w nieruchomości oznaczonej numerem działki 5468/1, o powierzchni 9.300 m², położonej w miejscowości Niedźwiada, gmina Ropczyce.

5. Przeprowadzono 41 przetargów ustnych nieograniczonych na zbycie nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa.

6. Nabyto na rzecz Gminy Miasta Tarnowa:

- udział wynoszący 68/176 części w nieruchomości oznaczonej numerem działki 108/8 obrębu 308 o powierzchni 920 m² położonej przy ul. Jana Leńka,
- udział wynoszący 1/2 części w zabudowanej nieruchomości o adresie ul. Piastowska 10, oznaczonej numerem działki 28 obrębu 254 o powierzchni 475 m²,
- nieruchomość oznaczoną numerem działki 127/13 obrębu 101 o powierzchni 82 m² położonej przy ul. Ablewicza (jako tzw. „resztkówka”).

7. Sprzedano 82 lokale mieszkalne w 46 budynkach komunalnych za łączną kwotę 1.048.587,74 zł, w tym jeden lokal mieszkalny w budynku Tarnowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.

8. Sporządzono 623 dokumenty dotyczące dzierżaw:

- zawarto umów - 387,
- protokoły naliczające opłaty za bezumowne użytkowanie terenu - 179,
- aneksy do umów - 19,
- rozwiązania umów - 23,
- zezwolenia na okazjonalne zajęcia terenu - 15.

9. Sporządzono trzy umowy użyczenia, w tym:

- nieruchomość położona przy ul. Zbylitowskiej w Tarnowie, zabudowana budynkiem byłej szkoły - na rzecz Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tarnowie,
- nieruchomość położona przy ul. Krzyskiej w Tarnowie, oznaczona jako działka nr 25 obrębu 018 z przeznaczeniem pod kompleks rekreacyjno-sportowy – na rzecz Klubu Sportowego „Iskra”,
- nieruchomość położona u zbiegu ulic: Brama Pilźnieńska – Żydowska, oznaczona jako działka nr 65/2 obrębu 228 w części o powierzchni 100 m², w celu zlokalizowania na niej ogólnodostępnego letniego ogródka.

10. Przeprowadzono 11 przetargów dotyczących dzierżaw:

- terenów rekreacyjnych,
- terenów pod uprawy polowe,
- terenu pod parking.

11. Podpisano umowy dzierżawy z:

- Spółką Garden, na nieruchomości położonej przy ul. Romanowicza 1 w Tarnowie o łącznej powierzchni 8.316 m² w celu prowadzenia działalności gospodarczej związanej z uprawą krzewów ozdobnych,
- z osobą fizyczną, na działki nr 3/4 i 3/5 obrębu 259 o łącznej powierzchni 218 m² z przeznaczeniem pod budynek gospodarczo-garażowy z częścią mieszkalną na poddaszu,
- z osobą fizyczną, na nieruchomości położone w Tarnowie, w rejonie ulicy Lotniczej o łącznej powierzchni 93 ha, z przeznaczeniem pod uprawy rolne.

12. W zakresie prawa użytkowania wieczystego wydano:

- 13 decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Tarnowa oraz jedną decyzję o odmowie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Tarnowa,
- 13 wypowiedzeń opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa dotyczących terenów wykorzystywanych na cele usługowe,
- 14 wypowiedzeń opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa dotyczących terenów wykorzystywanych na cele mieszkaniowe,
- 39 wypowiedzeń dotyczących zmiany stawki procentowej ze względu na zmianę sposobu korzystania z nieruchomości (zmiana z 1% na 3%),
- 17 wypowiedzeń opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu państwa dotyczących terenów wykorzystywanych na cele usługowe,
- 14 wypowiedzeń opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa dotyczących terenów wykorzystywanych na cele mieszkaniowe,
- dwa wypowiedzenia dotyczące zmiany stawki procentowej ze względu na zmianę sposobu korzystania z nieruchomości (zmiana z 1% na 3%).

12. Ustalono lub wygaszono trwały zarząd na rzecz jednostek organizacyjnych i zakładów budżetowych Gminy Miasta Tarnowa – 27 decyzji.

13. Uzgodniono salda składników nieruchomości 64 jednostek organizacyjnych z gminnym zasobem nieruchomości.

14. Przejęto 76 działek na rzecz Gminy Miasta Tarnowa pod drogi.

Zasoby lokalowe

W Gminie Miasta Tarnowa zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem reguluje Uchwała Nr XXIX/426/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2013-2017. Natomiast realizację zadań nałożonych ustawowo umożliwiła podjęta przez Radę Miejską w Tarnowie Uchwała Nr XXXIV/452/2009 z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa (Dz. U. Woj. Małop. z 2014 r., poz.3652 – tekst jednolity).

Mieszkaniowy zasób Miasta stanowi ogółem 2.648 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 111.328 m², w tym 417 lokali posiadających status lokali socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 11.975 m² i dziewięć lokali posiadających status tymczasowych pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 96 m².

Lokale te położone są w 120 budynkach stanowiących w 100% własność Miasta oraz w 124 budynkach stanowiących własność Miasta i osób fizycznych (Wspólnoty Mieszkaniowe).

Zasobem zarządza Miejski Zarząd Budynków Spółka z o. o. w Tarnowie, którego zakres działania ogranicza się do sprawowania zwykłego zarządu budynkami stanowiącym mienie komunalne.

Koszty utrzymania mieszkaniowego zasobu Miasta pokrywane są z wpływów czynszu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych, które w całości pozostają w dyspozycji zarządcy.

Tabela nr 22: Wpływy i wydatki w mieszkaniowym zasobie Gminy Miasta Tarnowa

Wyszczególnienie	Rok 2015
Należne wpływy z lokali mieszkalnych (zł)	6.041.305
Koszty utrzymania mieszkaniowego zasobu (zł)	7.501.848
SALDO	- 1.460.543
% pokrycia kosztów należnymi wpływami	80,53
Należne wpływy z lokali użytkowych (zł)	3.652.491
Koszty utrzymania lokali użytkowych (zł)	1.793.778
SALDO	1.858.713
Rzeczywiste wpływy z lokali mieszkalnych (zł)	5.866.720
% ściągłości czynszów z lokali mieszkalnych	97,11
Rzeczywiste wpływy z lokali użytkowych (zł)	3.536.940
% ściągłości czynszów z lokali użytkowych	96,83

Źródło: Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

Od dnia 1 lipca 2013 r. obowiązuje stawka czynszu w wysokości sześciu złotych za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z wyłączeniem lokali socjalnych. Może być ona obniżona maksymalnie o 45% przy uwzględnieniu czynników obniżających tj. położenie lokalu, wyposażenie itp. Stawka czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu socjalnego wynosi 1,65 zł. Od tego czasu stawki czynszu za lokale należące do Miasta nie uległy zmianie. Ponadto Gmina Miasta Tarnowa posiada zasób osiem pomieszczeń tymczasowych, a czynsz za te pomieszczenia naliczany jest w wysokości czynszu jak za lokale socjalne.

Wynajem lokali mieszkalnych i realizacja wyroków eksmisyjnych

Zasady wynajmu lokali mieszkalnych należących do Miasta reguluje uchwała w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa, która określa między innymi wymogi jakie muszą spełniać wnioskodawcy czyniący starania o wynajem lokalu.

Tabela nr 23: Realizacja uchwały w latach 2014 i 2015

Lp.	Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.
1.	Liczba złożonych wniosków : - o wynajem lokalu na czas nieoznaczony - o wynajem lokalu socjalnego	66 49	76 46
2.	Liczba osób umieszczonych na listach osób uprawnionych do wynajmu lokalu: - na czas nieoznaczony - socjalnego	43 25	25 40
3.	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych w trybie szczególnym (uprawnienie do wynajmu lokalu na czas nieoznaczony)	24	7
4.	Liczba wydanych skierowań	30	88
5.	Skreślenia z list z uwagi na niespełnianie kryteriów uchwały przy ponownej weryfikacji przed skierowaniem do wynajmu lokalu	6	16

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

W dniu 30 kwietnia 2015 r. opracowano listy osób uprawnionych na których ujęto 65 osób do wynajmu lokali na czas nieoznaczony i lokali socjalnych. Ponadto siedmiu wnioskodawców uzyskało uprawnienie do otrzymania lokalu na czas nieoznaczony w trybie szczególnym (osoby te nie są objęte listami). Listy zostały opracowane z wniosków, które wpłynęły w 2014 roku. O kolejności realizacji wniosków osób uprawnionych do wynajmu lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta decyduje system punktacji zgodny z zasadami określonymi w załączniku do uchwały.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. na wynajem lokalu na czas nieoznaczony oczekiwało łącznie 52 wnioskodawców ujętych na listach osób uprawnionych do wynajmu takiego lokalu (jeden uprawniony w 2012 r., dziewięciu uprawnionych w 2013 r., 25 uprawnionych w 2014 r. i 17 uprawnionych w 2015 r.). Natomiast na wynajem lokalu socjalnego oczekiwało łącznie 97 wnioskodawców ujętych na listach osób uprawnionych do wynajmu takiego lokalu (trzech uprawnionych w 2010 r., sześciu uprawnionych w 2011 r., 19 uprawnionych w 2012 r., 16 uprawnionych w 2013 r., 18 uprawnionych w 2014 r. i 35 uprawnionych w 2015 r.).

Do końca 2015 r. zrealizowano łącznie 69 wniosków o wynajem lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony z tytułu niskich dochodów i niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych oraz 19 wniosków o wynajem lokalu socjalnego z tytułu bardzo niskich dochodów. W 2015 r. 16 osób skreślono z list uprawnionych do wynajmu lokali z zasobów GMT.

W 2015 r. wpłynęły łącznie 122 wnioski, z czego 72 o wynajem lokalu na czas nieoznaczony, a 46 o wynajem lokalu socjalnego. Wnioski te zostaną ostatecznie rozpatrzone do końca czerwca 2016 r.

Oprócz wynajmu lokali na czas nieoznaczony na rzecz osób objętych listą, Miasto realizuje również wynajem takich lokali osobom uprawnionym w trybie szczególnym (osoby te nie są wykazywane na przedmiotowych listach). Oczekujących na wynajem lokalu na czas nieoznaczony w tym trybie było 23 wnioskodawców.

Podsumowując, na koniec 2015 r. na wynajem lokalu na czas nieoznaczony oczekiwało łącznie 75 wnioskodawców, a na wynajem lokalu socjalnego oczekiwało 97 wnioskodawców. Powyższe osoby zostały uprawnione do wynajmu lokali na podstawie przepisów uchwały. Ponadto lokale na czas nieoznaczony wynajmowane są również jako lokale zamienne na rzecz rodzin zamieszkujących w budynkach komunalnych np. przeznaczonych do remontu, z uwagi na planowane przez Miasto inwestycje lub gdy zachodzi konieczność opróżnienia lokali położonych w gminnych budynkach szkół, placówek oświatowych czy w przypadku zapewnienia lokalu w związku z klęską żywiołową. W roku 2015 wydano dwa skierowania do objęcia tej kategorii lokali z tytułu:

- wykwaterowania z budynku przy ul. Mościckiego 264A w Tarnowie przeznaczonego do wyburzenia w ramach rozbudowy wałów przeciwpowodziowych rzeki Białej;
- wykwaterowania w związku z planowaną zmianą przeznaczenia i przekwalifikowania zajmowanego lokalu mieszkalnego w budynku przy ul. Sanguszków 28A spełniającego dotychczas rolę internatu na lokale użytkowe.

Ponadto na koniec 2015 r. pozostaje do realizacji przekwaterowanie z budynku przy ul. Rynek 4 przeznaczonego na potrzeby Tarnowskiego Parku Doświadczeń. Z tego tytułu w 2016 r. Gmina będzie zmuszona do zabezpieczenia dwóch lokali zamiennych.

Osoby, które uzyskały uprawnienie do lokalu socjalnego w wyroku sądowym uprawnione są do zawarcia umowy najmu bez uprzedniego objęcia listą. W tym przypadku o kolejności realizacji wyroków decyduje nie tylko data wpływu wyroku i liczba odzyskiwanych lokali socjalnych ale również metraż tych lokali czy też porozumienia z wierzycielami.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. łączna liczba niezrealizowanych wyroków eksmisyjnych wynosiła 156. W 2015 roku wpłynęło 47 wyroków eksmisyjnych, natomiast zrealizowano 84

wyroki. Tym samym do realizacji na koniec 2015 r. pozostało 119 wyroków orzekających eksmisję z czego 100 z prawem oraz 19 bez prawa do lokalu socjalnego, które wpłynęły od wierzycieli z różnych zasobów. Ponadto GMT, po wezwaniu przez komornika sądowego realizującego wyrok, może być jeszcze zobowiązana do zapewnienia siedmiu tymczasowych pomieszczeń na rzecz osób objętych wyrokami eksmisyjnymi bez prawa do lokalu socjalnego lub zamiennego.

W przypadku orzeczonych sędownie wyroków eksmisyjnych, w których sąd przyznał uprawnienie do lokalu socjalnego, przy braku ich realizacji właścicielowi lokalu przysługuje od gminy pełne roszczenie odszkodowawcze. W 2015 roku Gmina z tego tytułu wypłaciła odszkodowanie w wysokości 6.933,92 zł.

Zapisy uchwały określają również zasady postępowania w przypadku zamian lokali oraz w zakresie regulacji tytułów prawnych do lokali należących do GMT.

W 2015 r. rozpatrzono i pozytywnie zweryfikowano cztery wnioski o zamianę lokali mieszkalnych pomiędzy stronami, jak również jeden wnioskodawca wniósł o zamianę na inny mniejszy lokal będący w dyspozycji Miasta, który spełniałby kryteria do przyznania dodatku mieszkaniowego. Wniosek ten zostanie zrealizowany w momencie, gdy GMT będzie dysponować odpowiednim lokalem mieszkalnym. Ponadto zrealizowano jeden wniosek o zamianę lokalu złożony z 2014 r. przez osobę poruszającą się na wózku inwalidzkim przez zaproponowanie jej lokalu na parterze.

W 2015 roku siedem osób ubiegało się o zawarcie umowy najmu na zajmowane bez tytułu prawnego lokale mieszkalne i stan ten zalegalizowano poprzez zawarcie umów najmu z dwoma osobami, w jednym przypadku odmówiono legalizacji, a cztery wnioski pozostały do rozpatrzenia w 2016 r.

Wpłynęło również sześć wniosków o przywrócenie tytułu prawnego osobom, którym wypowiedziano najem z uwagi na zadłużenie, a które spłaciły zadłużenie oraz wpłaciły kaucję za lokal. Wnioski te zostały pozytywnie załatwione.

Uwzględniając ustawowy obowiązek gminy w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, aby go w pełni zrealizować GMT na koniec 2015 r. winna zapewnić łącznie 197 lokali socjalnych (z czego 100 lokali socjalnych z tytułu realizacji sądowych wyroków eksmisyjnych i 97 lokali socjalnych na rzecz wnioskodawców objętych listami uprawnionych do wynajmu takiego lokalu) oraz 77 lokali na czas nieoznaczony (z czego 52 na rzecz wnioskodawców objętych listami uprawnionych do wynajmu takiego lokalu, 23 na rzecz wnioskodawców uprawnionych w trybie szczególnym oraz 2 z tytułu zabezpieczenia lokali zamiennych).

Ponadto Miasto, po wezwaniu przez komornika sądowego realizującego wyrok, może być jeszcze zobowiązana do zapewnienia siedmiu tymczasowych pomieszczeń na rzecz osób objętych wyrokami eksmisyjnymi bez prawa do lokalu socjalnego lub zamiennego. Realizacja przez GMT powyższego zadania odbywa się w oparciu o posiadany zasób mieszkaniowy, a lokale mieszkalne pozyskiwane są przede wszystkim w wyniku naturalnego ruchu ludności.

W pierwszym półroczu 2015 r. GMT zrealizowała rozpoczętą w 2013 r. inwestycję poprzez dokończenie budowy budynku przy ul. Konnej w Tarnowie, w wyniku której pozyskała 30 pełnokomfortowych mieszkań. Niedokończony budynek został przejęty przez Miasto od Agencji Nieruchomości Rolnych. Inwestycja zakładała dobudowanie drugiego piętra do istniejącego budynku oraz dokończeniu budowy. Miasto korzystało z finansowego wsparcia w ramach Rządowego programu wsparcia finansowego z Funduszu Dopłat tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych. Warunkiem pozyskania tych środków pomocowych było powiększenie przez Miasto zasobu lokali socjalnych lub mieszkań chronionych w liczbie i o łącznej powierzchni użytkowej co najmniej równej liczbie i łącznej powierzchni użytkowej utworzonych lokali. W tym celu Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie zrealizował w 2015 r. budowę budynku

mieszkalnego z 58 lokalami socjalnymi przy ul. Spytki w Tarnowie, które weszły w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Tarnowa. Zasiedlenie ww. budynku odbywało się na przełomie 2015/2016 r.

Powyższe zadania ujęte były w Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2013-2017, w którym jako priorytetowe zapisano powiększenie zasobu szczególnie lokali socjalnych, w liczbie których od lat Miasto notuje duży deficyt.

8. INWESTYCJE

W 2015 roku wydano 41.694.402 zł, z czego 41.436.817 zł stanowią wydatki na zadania inwestycyjne.

8.1 Transport i łączność

Na zadania z zakresu transportu i łączności przeznaczono w 2015 roku kwotę 29.133.454 zł.

- wykonano trzeci etap rozbudowy Strefy Aktywności Gospodarczej, w ramach którego wykonano przebudowę i rozbudowę budynku nr 103 na potrzeby Inkubatora Przedsiębiorczości,

- opracowano projekty budowy zajezdni przy ul. Nowodąbrowskiej oraz połączenia ul. Tuchowskiej z al. Tarnowskich.

8.2 Gospodarka mieszkaniowa

Na zadania z zakresu gospodarki mieszkaniowej przeznaczono w 2015 roku kwotę 704.344 zł.

- zakończono budowę budynku komunalnego przy ul. Konnej,

- wykonano przyłącze kanalizacji sanitarnej do budynku przy ul. Kaczej.

8.3 Oświata i wychowanie

Na zadania z zakresu oświaty i wychowania przeznaczono w 2015 roku kwotę 6.107.515 zł.

- rozpoczęto realizację inwestycji w ramach poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Tarnowie (szkół i przedszkoli), w tym zakończono termomodernizację budynku Przedszkola Publicznego nr 15,

- wykonano modernizację kuchni w Szkole Podstawowej nr 8,

- wykonano remont dachu budynku Zespołu Szkół Ekonomiczno- Ogrodniczych,

- opracowano dokumentacje projektowe: modernizacji boiska sportowego przy Gimnazjum nr 2, budowy windy w budynku III Liceum Ogólnokształcącego, rozbudowy o windę budynku przy ul. Zbylitowskiej 9 do potrzeb osób niepełnosprawnych,

- opracowano Program Funkcjonalno – Użytkowy dla trzech sal sportowych przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2, Szkole Podstawowej nr 3 i Szkole Podstawowej nr 18.

8.4 Kultura fizyczna

Na zadania z zakresu kultury fizycznej przeznaczono w 2015 roku kwotę 3.304.559 zł.

- wybudowano monitoring wizyjny oraz system identyfikacji kibica na Stadionie Miejskim w Tarnowie,
- wykonano modernizację nawierzchni boiska przy ul. Westerplatte,
- wykonano remont i modernizację boiska sportowego do piłki nożnej oraz budowę oświetlenia na Os. Legionów H. Dąbrowskiego,
- opracowano dokumentacje projektowe: budowy boiska przy Gimnazjum nr 4 i Szkole Podstawowej nr 8, „Centra Aktywnego Wypoczynku w tym trasy biegowo - rowerowe”, remontu i modernizacji boiska sportowego do piłki nożnej na obiektach TOSIR, przy ul. Wojska Polskiego 14.

8.5 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Na zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przeznaczono w 2015 r. kwotę 355.635 zł.

- opracowano Program Funkcjonalno – Użytkowy dla modernizacji amfiteatru przy ul. Kopernika,
- opracowano dokumentację projektową dla projektu „Nowe przestrzenie zdarzeń”.

8.6 Edukacyjna opieka wychowawcza

Na zadania z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej przeznaczono w 2015 r. kwotę 389.074 zł.

- wykonano modernizację kuchni w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego,
- wykonano oświetlenie skweru aktywności miejskiej (skate park + mała architektura) na terenach zielonych Pałacu Młodzieży.

8.7 Administracja publiczna

Na zadania z zakresu administracji publicznej przeznaczono w 2015 r. kwotę 896.590 zł.

- rozbudowano budynek przy ul. Mickiewicza 2 o szyb windy do obsługi osób niepełnosprawnych oraz budynki biurowe Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Goldhammera 3 oraz Nowa 4 o szyb windy przystosowany dla osób niepełnosprawnych,
- wykonano łącze światłowodowe między budynkiem Urzędu Miasta Tarnowa ul. Nowa 4 i ul. Mickiewicza 2.

8.8 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Na zadania z zakresu pomocy społecznej przeznaczono w 2015 r. kwotę 545.646 zł.

- wykonano projekt budowy studni głębinowej na os. Legionów na potrzeby utrzymania terenów zieleni miejskiej,

- opracowano dokumentację projektową termomodernizacji pięciu obiektów w ramach programu „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Gminy Miasta Tarnowa”: budynku hali sportowej Zespołu Szkół Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, hali sportowej Pałacu Młodzieży, budynku Pałacu Młodzieży, budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ul. Nowej 4 oraz budynku Przedszkola nr 18. W budynku Przedszkola nr 18 rozpoczęto prace termomodernizacyjne).

8.9 Pomoc Społeczna

W Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48, w roku 2015 poniesiono wydatki na inwestycje w kwocie 55.874 zł. Kwota ta zawierała koszt wymiany dwóch palników kotłów C.O., zakup zmywarki do naczyń, koncentratora tlenu a także kap wentylacyjnych, wentylatorów dachowych i klimatyzatorów freonowych. Na remonty w 2015 r. przeznaczono 114.400 zł. Obejmowały one malowanie kuchni i zaplecza, remont bramy wjazdowej oraz remont wnętrza Domu.

Na inwestycje dla Zespołu Żłobków GMT przeznaczyła w 2015 r. kwotę 34.538 zł. Kwota ta objęła wykonanie instalacji hydrantów wewnętrznych w Żłobku nr 1, a także zakup urządzenia zabawowego do ogrodu Żłobka nr 1 i zakup zmywarki do Żłobka nr 2.

Na inwestycje w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie przeznaczono w 2015 r. 10.286 zł. Kwota ta objęła zadania i zakupy mające na celu poprawę warunków pracy.

8.10. Inwestycje spółek miejskich

W 2015 roku wartość ogółem zrealizowanych nakładów inwestycyjnych wyniosła 47.800.000 zł, tj. o 46,6% więcej od wartości nakładów poniesionych w 2014 r. i o 29,9% więcej od nakładów poniesionych w 2013 r.

Tabela nr 24: Wielkość inwestycji w spółkach zrealizowanych w 2015 r.

Nazwa spółki	Nakłady inwestycyjne w mln zł		
	2013	2014	2015
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	12,3	14,7	16,6
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	10,7	13,5	11,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	7,2	0,7	5,3
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	0,8	0,1	4,7
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	0,6	0,7	3,4
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	0,3	0,3	2,2
Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	1,0	0,7	1,6
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	3,5	1,0	1,3
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	0,2	0,6	1,0
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	0,2	0,3	0,2

Źródło: Wydział Gospodarowania Mieniem Urzędu Miasta Tarnowa

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych wykonanych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie w 2015 r. należą:

Modernizacja sieci i węzłów ciepłych

W 2015 r. wykonano ostatni etap prac innowacyjnego projektu modernizacji sieci ciepłowniczej w Tarnowie „Ograniczenie strat i poprawa pewności dostaw ciepła poprzez

modernizację sieci ciepłowniczej w Tarnowie”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, który realizowany był przez Spółkę w latach 2010-2015.

W 2015 r. zmodernizowano Magistralę Zachodnią Tarnowa, którą ciepło dostarczane jest do odbiorców w rejonie od ul. Spokojnej do ul. Romanowicza i ul. Brandstaettera. Zlikwidowano ponadto wymiennikownie grupowe przy ulicach: Wiejskiej, Wieniawskiego, Siennej, Szpitalnej, Rogoyskiego, Polnej, Powstańców Warszawy. W miejsce zlikwidowanych wymiennikowni powstały 163 indywidualne, nowoczesne węzły cieplne w budynkach, do których przed modernizacją ciepło dostarczane było z wymiennikowni grupowych. Od jesieni 2015 r. wszystkie budynki w Tarnowie są zasilane w ciepło z węzłów indywidualnych, co umożliwia pełną regulacyjność dostaw ciepła do budynków i dostosowanie parametrów pracy węzłów do potrzeb mieszkańców poszczególnych obiektów.

Łącznie, w ramach projektu, MPEC zmodernizował 17,6 km oraz 272 węzły cieplne, a metropolitalna sieć światłowodowa Tarnowa wydłużyła się o 37,4 km.

Całkowita wartość projektu to 54.833.397 zł, z czego 30.868.488 zł to kwota współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Przyłączenia nowych odbiorców ciepła systemowego

Do końca 2015 r. do systemu ciepłowniczego MPEC Tarnów przyłączono 13 obiektów gospodarczych i mieszkalnych, w tym między innymi znajdującą się na terenie Zakładów Mechanicznych Halę nr 1, centrum handlowe przy ul. Lwowskiej, obok sklepu Kaufland, budynki wielorodzinne przy ul. Warzywnej i Wieniawskiego, budynek Przychodni Centermed przy ul. Szujskiego, a także Centrum Edukacyjne Libertia przy al. Solidarności. Łączna moc zamówiona przyłączonych obiektów wynosi 3,58 MW. W 2015 r. Spółka odnotowała wzrost ogrzewanej powierzchni o 11.101,68 m², na dzień 31 grudnia 2015 r. MPEC ogrzewał łącznie 2.060.025,59 m² powierzchni użytkowej i mieszkalnej.

Poszerzenie rynku odbiorców i rozbudowa instalacji centralnej ciepłej wody w ramach realizacji Programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo”

W 2015 r. do Programu przystąpiło 26 budynków. Z oferty CCW w ramach Programu skorzystali mieszkańcy 1.162 lokali, o łącznej mocy zamówionej 0,97 MW. Wcześniej odbiorcy ci korzystali z alternatywnych form podgrzewania wody użytkowej za pośrednictwem piecyków gazowych i elektrycznych podgrzewaczy wody.

W latach 2007 – 2015 do Programu „Centralna Ciepła Woda – komfort i bezpieczeństwo” włączono w sumie 100 budynków wielorodzinnych w Tarnowie, w których przyłączono 5.816 mieszkań.

Rozwój metropolitalnej sieci światłowodowej Tarnowa

W 2015 roku Spółka wybudowała dwa kilometry sieci światłowodowych magistralnych. Na dzień 31 grudnia 2015 r. MPEC S.A. posiadał 118 km sieci światłowodowych. Metropolitalna sieć światłowodowa Tarnowa ma łącznie 159 km długości.

Realizacja programu Inteligentne ciepło

MPEC posiada inteligentny system ciepłowniczy, który pozwala na zintegrowane zarządzanie pracą sieci i węzłów cieplnych na odległość. Dzięki dokonanej na przestrzeni lat inwestycji praca systemu przez 24 godziny na dobę jest monitorowana i sterowana zdalnie w Centrum Dyspozytorskim MPEC Tarnów. Zmiany ustawień pracy poszczególnych elementów systemu dokonywane są bez konieczności interweniowania w miejscu ulokowania węzłów czy przepompowni. System dokonuje także analizy parametrów pogodowych,

z uwzględnieniem informacji historycznych, dostarczając niezbędnych danych do optymalizacji pracy sieci i poprawy efektywności energetycznej w czasie rzeczywistym. W Programie pracują obecnie 952 obiekty - węzły ciepłne, kotłownie, przepompownie - oraz dodatkowych 134 węzłów ze zdalnym odczytem liczników PSION.

W 2015 r. na potrzeby przyłączy nowych odbiorców oraz w ramach modernizacji systemu Spółka wybudowała łącznie:

- 3.397,8 mb sieci ciepłowniczej w technologii rur preizolowanych,
- 184 węzły ciepłne w ramach modernizacji systemu i przyłączy nowych odbiorców,
- 27 istniejących węzłów rozbudowano o moduł centralnej ciepłej wody.

Długość sieci eksploatowanej przez Spółkę na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 103.258 mb, w tym 87.230 mb nowoczesnych sieci preizolowanych. W 2015 r. łącznie poniesione nakłady inwestycyjne wyniosły 16.600.000 zł.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. w 2015 r. realizowała zadania związane z rozbudową oraz modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Wśród inwestycji o charakterze sieciowym, które pochłonęły znaczne środki finansowe należy wymienić rozbudowę sieci wodociągowej w ulicach: Rzędzińskiej, Braci Saków, Zagumnie, Kochanowskiego (w rejonie SAG), Bystrej (do Hospicjum Via Spei), Do Huty - Spytki z Melsztyna, Liściastej, a także rozbudowę sieci kanalizacyjnej w ulicach: Nowodąbrowskiej (w rejonie stacji Shell), Gruntowej, Orkana – Wiadukt, Szujskiego, Sportowej, Kochanowskiego (rozbudowa kolektora kanalizacyjnego na terenie Zakładów Mechanicznych). Wykonano również modernizację sieci wodociągowej w ulicach: Obywatelskiej, Długiej – Odległej, Krakowskiej – Bocznej (przy BDG), Wiadukt, Środkowej, Skorupki, Kochanowskiego (od ul. Krakowskiej do ul. Fredry), Nauczycielskiej, Orkana, Warsztatowej, Do Huty, Grunwaldzkiej, Malczewskiego oraz modernizację sieci kanalizacyjnej w ulicach: Torowej, Do Huty, Grunwaldzkiej, Bandrowskiego (od ul. Krakowskiej do ul. Bema), Romanowicza, Słonecznej, Ludowej.

Poza inwestycjami o charakterze sieciowym Spółka zleciła również wykonanie projektu w związku z budową instalacji termicznej hydrolizy i fermentacji osadu z odzyskiem energii elektrycznej z biogazu na terenie Zakładu Oczyszczalni Ścieków. Spółka realizowała także zadania związane z modernizacją Zakładu Uzdatniania Wody, Zakładu Oczyszczalni Ścieków, modernizowano obiekty budowlane i energetyczne, hydroformie i przepompownie ścieków. Dokonano zakupów związanych z usprzętowieniem i komputeryzacją.

Wartość nakładów inwestycyjnych ogółem za 2015 r. wynosiła 11.500.000 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w 2015 r. poniosła nakłady na zadania inwestycyjne w wysokości 5.300.000 zł, w tym 4.500.000 zł przeznaczono na zakup pięciu nowoczesnych, niskopodłogowych klimatyzowanych autobusów o obniżonej emisji spalin marki Solaris. Pozostałe środki przeznaczono na modernizację stację kontroli pojazdów, zakup i montaż cyfrowego monitoringu w pięciu autobusach oraz klimatyzatorów w siedmiu autobusach, a ponadto zakupiono używany autobus marki Mercedes.

Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.

W 2015 r. Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. kontynuował inwestycje na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne”, mające na celu podniesienia stanu technicznego posiadanych zasobów. Najwięcej, 1.900.000 zł, przeznaczono na inwestycje w budynku przy ul. Kochanowskiego 32. Ogółem kwota inwestycji w 2015 roku wyniosła 4.700.000 zł, przy czym kwota ta obejmuje również uzyskane nieruchomości oraz udziały w nieruchomościach, w ramach odszkodowań i podpisanych ugód z Gminą Miasta Tarnowa (około 1.900.000 zł).

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w 2015 r. wydatkowała na inwestycje kwotę 3.400.000 zł, która została przeznaczona przede wszystkim na realizację inwestycji „Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z przeznaczeniem na lokale socjalne przy ul. Spytki” (3.100.000 zł). Spółka corocznie ponosi koszty remontów w celu utrzymania w należyтым stanie technicznym zasobów mieszkaniowych i lokali użytkowych będących w zarządzie Spółki. Koszty tych prac wyniosły około 3.300.000 zł.

Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

W 2015 r. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. poniosło nakłady inwestycyjne w kwocie 2.200.000 zł, które dotyczyły zadania związanego z budową budynku wielorodzinnego przy ul. Sportowej o łącznej liczbie 50 mieszkań.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. w 2015 r. wydatkowała na inwestycje kwotę 1.600.000 zł, która została przeznaczona głównie na rozpoczęcie rozbudowy budynku przychodni przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie (1.100.000 zł). Pozostałe środki przeznaczono na zakup wyposażenia i sprzętu medycznego, w tym najwięcej, blisko 300.000 zł przeznaczono na zakup aparatu ultrasonograficznego.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Łączne wydatki inwestycyjne Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w 2015 r. przekroczyły 1.000.000 zł i dotyczyły przede wszystkim rozbudowy i doposażenia Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Pozostałe środki finansowe przeznaczono na zakup pojazdów do prowadzenia podstawowej działalności Przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.

W 2015 r. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie ponad 1.000.000 zł, które zostały przeznaczone na remont bądź zakup pojazdów i urządzeń do prowadzenia podstawowej działalności Przedsiębiorstwa.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Łączne wydatki inwestycyjne Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. w 2015 r. wyniosły 200.000 zł i dotyczyły przede wszystkim zakupu wyposażenia i urządzeń medycznych, a także modernizacji węzła ciepłowniczego i wentylacji oraz wykonania projektu zamiennego na przebudowę pierwszego piętra i parteru budynku przychodni.

9. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

9.1 Organizacja ruchu

Zadania wynikające z przepisów dotyczących ruchu na drogach publicznych, a w szczególności: zarządzanie ruchem na drogach publicznych w granicach miasta, prowadzenie spraw w zakresie projektów organizacji ruchu drogowego, załatwianie spraw dotyczących wykorzystania dróg w sposób szczególny, planowanie budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, uzgadnianie rozwiązań komunikacyjnych oraz opiniowanie zakresu prac i wydatków związanych z bieżącym utrzymaniem oznakowania pionowego, poziomego ulic i sygnalizacji świetlnej realizowane były w 2015 roku przez Referat Inżynierii Ruchu Drogowego w Wydziale Usług Ogólnomiejskich Urzędu Miasta Tarnowa, a od dnia 1 maja 2015r. przez nowo powołaną jednostkę organizacyjną Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie. Wykonywano następujące czynności:

1. Przeprowadzono bieżące i okresowe kontrole w zakresie czytelności oznakowania pionowego, poziomego i sygnalizacji świetlnej. Korekty dokonywane były na bieżąco. ZDiK w Tarnowie dokonywał także analizy zastosowanych rozwiązań organizacji ruchu poprzez prowadzone kontrole własne, wnioski Policji, Straży Miejskiej oraz mieszkańców miasta w wyniku, których:

- opracowano i wprowadzono w życie projekty zmian w stałej organizacji ruchu na skrzyżowaniu ulic Obrońców Poczty Polskiej z Marynarki Wojennej, ulicach Do Huty, Modrzewiowej, Łaziennej, Lwowskiej, Osiedla Zielonego, Akacyjowej, Pszennej, Traugutta, Przecznicy Strusińskiej, Klikowskiej, Cichej, Czarnej Drodze, Wspólnej, Zagumnie, Niedojadły, Niedomickiej, Okrężnej, Wolańskiej, Zbylitowskiej, Czerwonych Klonów, Kwiatkowskiego, Bitwy o Wał Pomorski, Sadowej, Marusarz, Krzyskiej i Placu Bema oraz rozszerzono strefę płatnego parkowania na ulicach Dworcowej i Kościuszki,
- wykonano sześć progów zwalniających wyspowych i cztery liniowe progi zwalniające listwowe,
- zamontowano 685 mb barier ochronnych i ogrodzeń,
- wyznaczono trzy przejścia dla pieszych,
- oznakowano 10 miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych a także wyznaczono miejsca do parkowania przy ulicy Marii Dąbrowskiej,
- zamontowano pięć luster drogowych dla poprawy widoczności na skrzyżowaniach,
- zamontowano 12 słupków blokujących dla wyeliminowania przejazdu w miejscach niebezpiecznych.

2. W zakresie sygnalizacji świetlnej (w utrzymaniu ogółem 45 szt.) wykonano:

- wymianę trzech masztów sygnalizacyjnych,
- wymianę 60 latarni sygnalizacyjnych ogółem,

- wymianę 20 przycisków dla pieszych,
- korekty trzech programów sygnalizacji.

3. W imieniu i z upoważnienia Prezydenta Miasta Tarnowa zatwierdzono:

- 57 projektów stałej organizacji ruchu,
- 163 projekty czasowych zmian organizacji ruchu,
- 12 decyzji na wykorzystanie dróg w sposób szczególny.

9.2 Stan motoryzacji

Tabela nr 25: Stan ewidencji prowadzonych w Wydziale Komunikacji UMT

Lp.	Rodzaj ewidencji	Stan na dzień 31.12.2014 r.	Stan na dzień 31.12.2015 r.
1.	Liczba zarejestrowanych pojazdów	67.217	69.212
2.	Liczba osób uprawnionych do kierowania pojazdami	58.990	59.768
3.	Liczba uprawnionych stacji kontroli pojazdów funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa	22	23
4.	Liczba uprawnionych ośrodków szkolenia kierowców funkcjonujących na terenie Tarnowa	16	14
5.	Liczba uprawnionych diagnostów	58	61
6.	Liczba uprawnionych instruktorów nauki jazdy/wykładowców	172	133
7.	Liczba przedsiębiorców, dla których wydano zaświadczenia uprawniające do wykonywania krajowych przewozów drogowych rzeczy i osób na potrzeby własne	259	268
8.	Liczba przedsiębiorców, którym udzielono licencji uprawniających do wykonywania krajowego transportu drogowego rzeczy, osób lub taksówką	552	572
9.	Liczba zezwoleń wydanych na linie komunikacyjne, podlegające kompetencji Prezydenta Miasta Tarnowa, obejmujące obszar wyłącznie Tarnowa lub Tarnowa i powiatu sąsiadującego	114	115
10.	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	29.101	29.406

Źródło: Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 26: Szczegółowy wykaz ewidencji pojazdów

Rodzaj pojazdu:	stan na dzień 31.12.2014	stan na dzień 31.12.2015
samochody osobowe	48.191	49.593
samochody ciężarowe	8.394	8.578
ciągniki samochodowe	587	665
samochody specjalne	502	520
autobusy	289	302
naczepy	540	597
przyczepy	1.078	1.090
przyczepy lekkie	2.888	2.924
motorowery	1.931	1.954
motocykle	2.212	2.366
ciągniki rolnicze	471	482
pojazdy samochodowe inne	134	141
Ogółem	67.217	69.212

Zródło: Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa

10 GOSPODARKA KOMUNALNA

Gospodarka komunalna obejmuje cały szereg zadań z zakresu użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Zadania Gminy Miasta Tarnowa z tego zakresu obejmują m. in.: gospodarkę wodno-ściekową, utrzymanie zieleni miejskiej, oświetlenie uliczne oraz gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta.

10.1 Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi gospodarki odpadami, od 1 lipca 2013 r. odpowiedzialnym za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest samorząd. Na terenie miasta Tarnowa obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi do dnia 30 kwietnia 2015 r. realizowała jednostka budżetowa Gminy Miasta Tarnowa - Tarnowski Organizator Komunalny (TOK), na podstawie uchwały Nr XXVI/368/2012 z dnia 27 września 2012 r. Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie przekształcenia samorządowego zakładu budżetowego pod nazwą Zarząd Komunikacji Miejskiej w Tarnowie w jednostkę budżetową pod nazwą Tarnowski Organizator Komunalny oraz upoważnienia dyrektora TOK do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej. Od 1 maja 2015 r. zgodnie z Zarządzeniem Nr 96/2015 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Tarnowa, zadania te przejął Referat Gospodarki Komunalnej przy Wydziale Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miasta Tarnowa i Referat Opłat za Gospodarowanie Odpadami Komunalnymi przy Wydziale Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa. Realizując zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250), Wydział Infrastruktury Miejskiej oraz Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa wykonały następujące zadania:

- ogłosił i rozstrzygnął kolejny przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W ramach postępowania przetargowego zostały złożone oferty:
- Sektor I: Trans-Formers Karpatia Sp. z o. o., MPGK Sp. z o. o., Konsorcjum firm w składzie: AVR Sp. z o.o. i AVR S.p.A.,

- Sektor II: PUK van Gansewinkel Kraków Sp. z o. o., Trans-Formers Karpatia Sp. z o. o., MPGK Sp. z o. o., Konsorcjum firm w składzie: AVR Sp. z o.o. i AVR S.p.A.,
- Sektor III: Trans-Formers Karpatia Sp. z o. o., MPGK Sp. z o. o., Konsorcjum firm w składzie: AVR Sp. z o.o. i AVR S.p.A.,
- Sektor IV: Trans-Formers Karpatia Sp. z o. o., Konsorcjum firm w składzie: AVR Sp. z o.o. i AVR S.p.A.

Umowy na świadczenie w/w usług zostały podpisane z firmami: Trans-Formers Karpatia Sp. z o. o. (sektor I), PUK van Gansewinkel Kraków Sp. z o. o. (sektor II), MPGK Sp. z o. o. (sektor III) oraz Trans-Formers Karpatia Sp. z o. o. (sektor IV). Umowy podpisano w terminie umożliwiającym rozpoczęcie usługi od dnia 1 lipca 2015 roku. W ramach realizacji tych umów od właścicieli nieruchomości odebrano łącznie 34.574,34 Mg odpadów,

- powierzył wykonania zadania publicznego w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych spółkom komunalnym posiadającym instalacje wpisane do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Małopolskiego, tj.: MPGK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zebranych: papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe) oraz PUK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych, odpadów zielonych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego),

- zapewnił funkcjonowania na terenie miasta dwóch punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), do których właściciele nieruchomości dostarczają różnorodne odpady problemowe. Niezależnie od możliwości przekazania przez mieszkańców tych odpadów do PSZOK, zorganizowano również akcje odbierania mebli i innych odpadów wielkogabarytowych i zielonych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości. W roku 2015 dokonano rozbudowy i modernizacji obydwu istniejących punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,

- kontrolował prawidłowe wykonywanie zadań wynikających z zawartych umów w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych,

- przeprowadził kampanię informacyjno – edukacyjną na temat funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ramach kampanii wyemitowano audycje radiowe, przeprowadzenie zabaw oraz konkursów edukacyjno – ekologicznych w ramach ekologicznego festiwalu, przeprowadzono szkolenia i wycieczki informacyjno - ekologiczne dla tarnowskich placówek oświatowych oraz wydrukowano ulotki i plakaty informacyjne. Prowadzenie takich kampanii jest niezbędne dla zapewnienia wywiązywania się z nałożonego na gminę obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz osiągnięcia założonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych oraz budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,

- zapewnił administracyjną systemu, w ramach której od właścicieli nieruchomości na bieżąco przyjmowane są deklaracje oraz ich korekty, jak również wpłaty opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Na dzień 31 grudnia 2015 r. złożonych zostało 35.348 deklaracji i ich korekt. W wyniku prowadzonych przez wydziały UMT działań informacyjnych i kontrolnych w 2015 r. liczba złożonych deklaracji wzrosła o około 500,

- przyznał w 2015 r., na podstawie Uchwały Nr XXXVI/514/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie, dopłaty w ramach programu Rodzina 3+ na łączną kwotę 36.369 zł,

- udostępnił na stronach internetowych GMT informacje wymagane w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Od 1 stycznia 2012 r. realizowany jest obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Na koniec grudnia 2015 r. do rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Tarnowa wpisanych było 30 przedsiębiorców.

Wydział Infrastruktury Miejskiej prowadzi także działania mające na celu usuwanie dzikich wysypisk. W tym zakresie działań w roku 2015 zebrano 120 ton odpadów.

10.2 Gospodarka wodno – ściekowa

Prace podejmowane przez Wydział Infrastruktury Miejskiej na ciekach wodnych mają na celu zarówno ich bieżące utrzymanie, jak też przeciwdziałanie powodziom, które w ostatnich latach coraz częściej nawiedzają miasto. Prace te polegają na konserwacji, remoncie, regulacji, przebudowie i odbudowie rowów i potoków zlokalizowanych na terenie Tarnowa. Wszystkie te działania mają na celu poprawę stanu technicznego cieków oraz zwiększenie przepustowości koryta i przepływu w nich wody poprzez ich wykoszenie, odmulenie, udroźnienie przepustów, usunięcie zakrzaczeń i zatorów, likwidację wyrw, remont przepustów oraz umocnienie dna i skarp elementami kamiennymi bądź betonowymi zabezpieczającymi je przed obrywaniem się, szczególnie podczas przepływu wielkich wód. Dodatkowo, w ramach szeroko pojętej gospodarki wodno-ściekowej realizowane są również prace w zakresie odwadniania terenu i odprowadzania wód opadowych.

W 2015 r. wykonano w tym zakresie następujące prace:

1) przebudowa potoku Klikowskiego – etap II, na odcinku o długości 662 mb, od ul. Żytniej w górę potoku,

2) przebudowa stawu w Parku Piaskówka – etap III,

3) odcinkowa bieżąca konserwacja poniższych cieków wodnych:

- potoku Wątok, na odcinkach: od ul. Grunwaldzkiej do ul. Droga do Huty, od kościółka przy ul. Tuchowskiej do ul. Najświętszej Marii Panny i od ul. Dąbrowskiego do ok. 150 m powyżej przelewu burzowego w rejonie ul. Burtniczej, na łącznej długości 2.687 mb,

- potoku Stary Wątok, na odcinkach: od ul. Fabrycznej do ul. Przemysłowej oraz w rejonie ul. Kraszewskiego, na łącznej długości 645 mb,

- potoku Klikowskiego, na odcinku od ok. 100 m poniżej ul. Czajki do ul. Elektrycznej, na długości 3.392 mb,

- rowu melioracyjnego w rejonie ul. Modrzewiowej, na długości 480 mb,

- rowu Bagienko, na odcinku w Parku Piaskówka, na długości 405 mb,

- rowu „k/Tuczarni”, na odcinku od ul. Rzędzińskiej do wylotu z kanału na os. Nauczycielskim, na długości 807 mb,

- rowu melioracyjnego w rejonie ulic Grunwaldzkiej i Robotniczej, na długości 190 mb,

- rowu Lotniczego, na odcinku od południowej obwodnicy miasta Tarnowa do ul. Lotniczej, na długości 620 mb,
 - rowów „k/Działek” i „Od Alei Tarnowskich”, na łącznej długości 576 mb,
 - rowu Jaracza, na odcinku od ujścia do potoku Czarna do ok. 50 mb powyżej ul. Nowodąbrowskiej, na długości 287 mb,
 - rowu w rejonie ul. Szymborskiej, na długości 120 mb,
 - rowu w rejonie ul. Nowodąbrowskiej, na długości 140 mb,
 - rowu w rejonie ul. Wiśniowej, na długości 35 mb,
 - rowu Świerczkowskiego, na odcinku po ok. 30 mb powyżej i poniżej przepustu w ul. Czarna Droga, na długości ok. 60 mb,
 - rowów przy łączniku autostradowym w rejonie ul. Wilczej i ul. Sarniej, na długości 1.320 mb,
 - rowu przy ul. Widok, na odcinku od ul. Widok do ul. Starodąbrowskiej, na długości 35 mb,
 - rowu „Od Strusinka”, na odcinku od ujścia do potoku Strusinka do ok. 100 m poniżej południowej obwodnicy miasta Tarnowa, na długości 647 mb,
 - rowu „Od Strzelnicy”, na odcinku od przepustu w ul. Elektrycznej do przepustu w al. M. B. Fatimskiej, na długości 1.768 mb,
 - rowu Romanowicza, na odcinku od ujścia do potoku „Od Strzelnicy” do wylotu z kanału poniżej ul. Romanowicza, na długości 502 mb,
 - rowu Olszynowego, na odcinku od ujścia do potoku Mrozówka do przepustu w ul. M. Dąbrowskiej, wraz z odpływem od „Źródełka”, na długości 805 mb,
 - remont dwóch klap stalowych przepustu wałowego na rowie Świerczkowskim wraz z remontem studni,
 - likwidacja zatorów, powstałych po gwałtownych zjawiskach atmosferycznych, z koryta potoków: Wątok, w rejonie ul. Gęziej i ul. Juraszka, Stary Wątok, w rejonie ul. Fabrycznej i ul. ks. Skorupki,
 - utrzymanie i konserwacja pięciu sztuk klap zwrotnych przepustów wałowych zlokalizowanych na wylotach rowów odwadniających do potoku Wątok wzdłuż ul. Spytki z Melsztyna.
- Na realizację powyższych zadań wydatkowano kwotę 988.759,57 zł.

10.3 Zieleń miejska i place zabaw

Tereny urządzonej zieleni miejskiej, stanowiącej własność Gminy Miasta Tarnowa, w tym parki, były w 2015 r. podzielone na rejony i utrzymywane przez cztery firmy wyłonione na podstawie postępowania przetargowego oraz Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych na podstawie zamówienia „in house”.

Zakres realizowanych prac obejmował w szczególności utrzymanie zimowe alejek i chodników, koszenie roślinności, sadzenie kwiatów, utrzymywanie w czystości terenów zieleni i urządzeń znajdujących na nich oraz bieżące utrzymanie fontann.

W roku 2015 zakupiono ok. 50.000 szt. kwiatów jednorocznych. Zostały one wysadzone przede wszystkim w centrum miasta.

Poza bieżącym utrzymaniem w roku 2015 Gmina Miasta Tarnowa zrealizowała na terenach zieleni miejskiej następujące zadania:

- zagospodarowanie skweru na osiedlu Klikowa,
- I etap przebudowy schodów i alejek w Parku Sanguszków,
- nasadzenie 337 drzew i 3.315 krzewów,
- odnowienie 84 ławek (pomalowano oraz wymieniono i uzupełniono zniszczone lub brakujące deski) oraz zakup czterech nowych ławek.

Gmina Miasta Tarnowa zarządza 20 ogólnodostępnymi placami zabaw i dwoma siłowniami zewnętrznymi.

W 2015 roku zakupiono i zamontowano nowe urządzenia zabawowe na placach zabaw oraz nowe elementy do istniejących urządzeń zabawowych za łączną kwotę 49.120 zł.

Zakupiono i zamontowano siłownie zewnętrzne przy ul. Błonie i Czarna Droga oraz w Parku Strzeleckim za łączną kwotę 50.956 zł. Wykonano ogrodzenia na placach zabaw na os. 25-lecia PRL, przy ul. Pracy i ul. Waszkiewicza, a także wymieniono nawierzchnię wraz z podbudową alejek i chodników na placach zabaw przy ul. Skowronków i Burtniczej. Łączny koszt prac to 96.266 zł.

10.4 Cmentarnictwo wojenne

Groby i cmentarze wojenne są objęte stałym utrzymaniem w ramach którego tereny wokół nich są porządkowane i koszone. Ponadto, przeprowadzono prace remontowo – konserwatorskie przy pomniku centralnym na cmentarzu wojennym nr 200 przy ul. Chyszowskiej za kwotę 9.000 zł.

10.5 Oświetlenie uliczne

Wykonano dwie inwestycje polegające na budowie oświetlenia ulicznego. Miały one miejsce przy:

- ul. Czarna Droga, Kruszyny, Grota Roweckiego, boczna ul. Obrońców Tobruku, Zielna (I etap) za kwotę 70.450 zł,
- ul. Łanowej, Mostowej, Jagiellońskiej za kwotę 58.428 zł.

Ponadto Zarząd Dróg i Komunikacji wykonał prace polegające na dostawieniu trzech słupów oświetlenia ulicznego oraz podniesienia czterech zapadniętych słupów oświetlenia ulicznego na Osiedlu Nauczycielskim za kwotę 12.418 zł. Koszt nadzoru inspektorskiego nad

powyższymi inwestycjami wyniósł 2.829 zł. Zarząd Dróg i Komunikacji wykonał również inwestycję polegającą na dostosowaniu słupów oświetlenia ulicznego do zasilenia oświetlenia świątecznego. Koszt tych prac wyniósł 49.850 zł.

W celu obniżenia kosztów sprzedaży energii oraz usprawnienia sterowania oświetleniem ulicznym zakupiono pięć reduktorów mocy oraz dziewięć układów sterowania i monitoringu pracy oświetlenia ulicznego za łączną kwotę 107.730 zł w następujących lokalizacjach:

Reduktory mocy: ul. Bocheńskiego, Plac Rybny, Park Legionów, Park Sanguszków, ul. Nad Białą – Czerwona. Sterowniki: Park Legionów, Park Sanguszków, ul. Nad Białą – Czerwona, ul. Krzyska, Plac Bohaterów Getta, Skwer Piszów, Osiedle Zielone, ul. Rydza Śmigłego, Aleja Katyńska.

10.6 Publiczny transport zbiorowy

Podstawowe parametry eksploatacyjne linii komunikacyjnych

W 2015 roku TOK (ZDiK) był organizatorem 28 linii komunikacji miejskiej, charakteryzującej się następującymi danymi:

- liczba linii komunikacji miejskiej: 28,
- łączna długość linii komunikacyjnych: 361 km,
- łączna długość tras: 201 km, w tym na terenie miasta 112 km, a poza miastem 89 km,
- liczba autobusów w ruchu w szczycie przewozowym: 75 szt.
- miesięcznie w 2015 roku autobusami komunikacji miejskiej w Tarnowie przewożono 1.000.000 pasażerów.

W 2015 r. zostało rozstrzygnięte jedno postępowanie przetargowe na obsługę linii komunikacji miejskiej, zakres zamówienia objął wszystkie linie tarnowskiej komunikacji miejskiej na okres od dnia 1 listopada 2015 do dnia 30 czerwca 2016 roku. Jedynym wykonawcą składającym ofertę było MPK Sp. z o.o. i temu też wykonawcy zostało udzielone zamówienie.

W 2015 r. wszystkie linie tarnowskiej komunikacji miejskiej komunikację obsługiwał jeden operator, którym było MPK Sp. z o.o. w Tarnowie.

Sprzedaż w 2015 r.

Wielkość sprzedaży brutto ogółem wyniosła w 2015 roku 13.098.456 zł, z czego ze sprzedaży biletów uzyskano 12.422.708 zł.

Powyższe kwoty sprzedaży biletów są wynikiem sprzedaży następującej ilości sztuk biletów:

- bilety przeznaczone do kasowania - 3.534.025 szt.,
- bilety okresowe o różnych okresach ważności - 46.762 szt.

Koszty związane z transportem publicznym w 2015 roku

W 2015 roku na wszystkich liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej zostało wykonane 4.657.838,5 km za łączną kwotę brutto 27.826.006 zł. Kwota ta została wypłacona do MPK Sp. z o.o w Tarnowie jako do jedynego operatora obsługującego linie tarnowskiej komunikacji miejskiej.

Z ogólnej ilości kilometrów wykonanej na liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej wykonanych zostało:

- na terenie Gminy Miasta Tarnowa - 3.945.454,1 km,
- na terenie Gminy Tarnów - 611.116,6 km,
- na terenie Gminy Lisia Góra - 59.094,6 km,
- na terenie Gminy Pleśna – 42.174,2 km.

Tereny gmin: Tarnów, Lisia Góra i Pleśna były obsługiwane na podstawie zawartych porozumień.

W 2015 roku Tarnowski Organizator Komunalny, a od 1 maja 2015 r. Zarząd Dróg i Komunikacji w Tarnowie, w ramach powierzonych zadań, wykonał remont kilku wiat przystankowych, naprawy kilkudziesięciu uszkodzonych wiat (obejmującej wymianę uszkodzonych szyb, listew przyszybowych itp.) a także wyposażył kilkanaście przystanków w nowe wiaty oraz słupki przystankowe. Łączny koszt wszystkich wymienionych działań wyniósł 196.000 zł.

10.7 Działalność jednostek związanych z gospodarką komunalną

Miejski Zarząd Cmentarzy

Miejski Zarząd Cmentarzy zarządza i utrzymuje cmentarze komunalne zlokalizowane w Tarnowie:

- cmentarz zabytkowy Stary przy ul. Narutowicza,
- cmentarz w Krzyżu przy ul. Krzyskiej,
- cmentarz w Mościcach przy ul. Czarna Droga,
- cmentarz w Klikowej przy ul. Zagumnie 34A.

W ramach statutowej działalności świadczy usługi cmentarne i pogrzebowe.

W 2015 roku wykonano na cmentarzach komunalnych 731 pogrzebów, w tym 317 obsługiwane przez Miejski Zarząd Cmentarzy oraz 414 przez pozostałe prywatne zakłady pogrzebowe.

Wpływy z usług cmentarno-pogrzebowych i sprzedaży grobów murowanych wyniosły 3.103.497,23 zł.

W 2015 roku zrealizowano inwestycję „Remont kaplicy Radzikowskich pw. św. Józefa na cmentarzu Starym w Tarnowie”, a także rozpoczęto realizację zadania „Modernizacja kaplicy cmentarnej wraz z otoczeniem” na cmentarzu w Krzyżu.

Wybudowano również siedem grobów dwumiejscowych i cztery groby czteromiejscowe na cmentarzu w Mościcach, a także 11 grobów dwumiejscowych w stanie surowym i dwa groby rotacyjne na cmentarzu w Klikowej.

W ramach bieżącego utrzymania cmentarzy wykonano następujące prace remontowo-konserwatorskie:

1. Cmentarz Stary:

- konserwacja i remont zabytkowych nagrobków na cmentarzu Starym: rodziny Świerczyńskich-Rampeltów śp. Józefa Salibilla 10.01.1951 r.

- odnowienie tablic epitafijnych i ułożenie kostki wokół grobu rodziny Lippóczych

2. Cmentarz Krzyż:

- remont Alei Głównej Kwatery Żołnierzy Polskich

3. Cmentarz Mościce:

- budowa siedmiu grobów murowanych dwumiejscowych i czterech grobów czteromiejscowych sprzedanych w przetargu ofertowym

4. Cmentarz Klikowa:

- budowa 11 grobów dwumiejscowych w stanie surowym
- budowa dwóch grobów murowanych rotacyjnych

- zainstalowanie monitoringu

5. Biuro MZC

- zakończenie prac nad elektroniczną inwentaryzacją cmentarza (GROBONET)

Na cmentarzach komunalnych w Krzyżu, Mościcach i Starym prowadzone były prace w drzewostanie polegające na ścinie drzew, ograniczeniu koron i usuwaniu systemów korzeniowych, a na cmentarzu w Klikowej pielęgnacja klombów z dekoracyjną roślinnością. Ponadto, z wypracowanych środków własnych, cmentarze wyposażone zostały w sprzęt, niezbędny do utrzymania porządku i świadczenia usług.

Tabela nr 27: Koszt robót wykonanych przez Miejski Zarząd Cmentarzy

Konserwacja i remonty zabytkowych nagrobków – cm. Stary	35.068,95 zł
Remont i konserwacja kaplicy Radzikowskich pw. św. Józefa – cm. Stary	153.665,56 zł
Przebudowa i modernizacja kaplicy i otoczenia – cm. Krzyż	49.292,91 zł
Remont alei głównej Kwatery Żołnierzy Polskich – cm. Krzyż	16.700,00 zł
Budowa grobów murowanych – cm. Mościce	107.415,48 zł
Budowa grobów w stanie surowym – cm. Klikowa	29.912,00 zł
Budowa grobów rotacyjnych – cm. Klikowa	15.083,52 zł
Wykonanie systemu zabezpieczenia elektronicznego (monitoringu) – cm. Klikowa	9.290,32 zł
Prace pielęgnacyjne drzewostanu i roślinności	45.835,07 zł
Zakończenie elektronicznej inwentaryzacji cmentarza (GROBONET) – cm. Mościce	32.580,34 zł
Remont uszkodzonego grobowca i wymiana attyki – cm. Krzyż	2.492,87 zł
Roboty dekarские na chlorowni i kaplicach – cm. Mościce, cm. Klikowa	6.597,78 zł
Wydatki inwestycyjne (zestaw komputerowy)	3.522,08 zł
Wydatki majątkowe i zakupy (wyposażenie, wycena grobowca wielopiętrowego, sprzęt do chlorowni)	29.291,00 zł
Ogółem koszty poniesione przez Miejski Zarząd Cmentarzy za zrealizowane w 2015 roku zamówienia	536.747,88 zł

Źródło: Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie

11. ŚRODOWISKO NATURALNE

11.1 Stan środowiska

O stanie zanieczyszczenia atmosfery w Tarnowie decyduje emisja z miasta, emisja z okolicznych powiatów i emisja napływowa z kierunku zachodniego. Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w Tarnowie są kotłownie i paleniska indywidualne, komunikacja, zakłady przemysłowe oraz przedsiębiorstwo energetyki ciepłej. Do zanieczyszczeń energetycznych (pochodzących z procesów spalania paliw) należą: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, pyły. Wśród zanieczyszczeń pochodzących z procesów technologicznych wymienić należy: pyły zawierające metale ciężkie (ołów, kadm, rtęć) oraz węglowodory m.in. benzo(a)piren, zanieczyszczenia gazowe nieorganiczne (chlor, chlorowodór, amoniak), zanieczyszczenia gazowe organiczne (metan, ksylen, toluen, styren, benzen, fenol, formaldehyd, chlorek winylu, freony, halony). Do atmosfery dostaje się wiele zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw silnikowych. Należą do nich: tlenek węgla, węglowodory, tlenki azotu, dwutlenek siarki, aldehydy i pyły. Jakość powietrza w Tarnowie na tle innych miast naszego województwa przedstawia się dobrze. Z przeprowadzonych w 2015 r. pomiarów zanieczyszczeń powietrza w mieście wynika, że wartości dopuszczalne stężeń zanieczyszczeń podstawowych, tj. dwutlenku siarki

(SO₂), tlenku węgla (CO), tlenku azotu (NO), dwutlenku azotu (NO₂), pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu są dotrzymywane, za wyjątkiem tlenków azotu (NO_x), których stężenie średnioroczne wyniosło 34 µg/m³, czyli jest o cztery µg/m³ powyżej granicy normy (spadek o jeden µg/m³ w stosunku do roku ubiegłego). Stężenie dwutlenku siarki (SO₂) jest nieco niższe niż w roku 2014 i wynosi 7,1 µg/m³. Stężenia tlenku azotu (NO) oraz dwutlenku azotu (NO₂) są na tym samym poziomie co w 2014 r. i wynoszą odpowiednio: osiem µg/m³ oraz 22 µg/m³. Stężenie pyłu zawieszonego PM10 utrzymało się na poziomie 31 µg/m³, podtrzymując tendencję spadkową wartości tego parametru od 2012 r., kiedy to roczna średnia dla niego przekroczyła wartość normy i wynosiła 41 µg/m³. Wzrost stężenia zauważono tylko w przypadku tlenku węgla (CO) - z 328 µg/m³ w 2014 r. do 349 µg/m³ w 2015 r.

Źródłem pyłu zawieszonego w powietrzu jest energetyczne spalanie węgla, komunikacja i przemysł. Największe przekroczenia dopuszczalnych norm dla pyłu zdarzały się w okresie zimowym (luty, marzec, listopad) w czasie trwania sezonu grzewczego. Na jakość powietrza w tym okresie wpływ ma stosowanie niskiej jakości węgla, zmieszanego z mułem węglowym, który ma dużą zawartość związków siarki, popiołu i przy spalaniu uwalnia trujące substancje oraz korzystanie z niesprawnych, przestarzałych urządzeń grzewczych, niegwarantujących optymalnych warunków spalania.

Badania wód realizowane są w oparciu o wieloletnie programy monitoringu środowiska dla województwa małopolskiego. Najświeższe badania przeprowadzono w 2014 r., a klasyfikację stanu wód powierzchniowych dla miasta Tarnowa stworzono w oparciu o wyniki badań monitoringowych wód w czterech punktach pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych w trzech jednolitych częściach wód powierzchniowych, na rzekach Dunajec, Biała i Wątok. Jakość wód w zakresie elementów biologicznych w tym okresie odpowiadała: II klasie w rzece Dunajec od zbiornika Czchów do ujścia, III klasie w rzece Biała od Rostówki do ujścia i Wątok. Elementy hydromorfologiczne odpowiadały I klasie jakości wód w rzece Biała od Rostówki do ujścia. Wody Dunajca (od zbiornika Czchów do ujścia) i Wątok odpowiadały II klasie elementów hydromorfologicznych. W zakresie badanych elementów fizykochemicznych w rzece Dunajec (od zbiornika Czchów do ujścia) i potoku Wątok spełnione były wymagania określone dla stanu bardzo dobrego (I klasa). Wody Białej (od Rostówki do ujścia) spełniły wymagania określone dla stanu dobrego (II klasa). Interpretacja wyników badań wskaźników jakości wód wchodzących w skład elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych wykazała, że potencjał ekologiczny dobry osiągnęły wody Dunajca, od zbiornika Czchów do ujścia, natomiast potencjał ekologiczny umiarkowany występował w rzece Biała, od Rostówki do ujścia, i potoku Wątok.

W 2015 r. przeprowadzone zostały badania gleb na terenie Tarnowa. Sprawdzano zawartość fosforu, potasu oraz magnezu, metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Ni), oznaczano odczyn pH. W zdecydowanej większości analiz zawartość zanieczyszczeń stwierdzono na poziomie „stopień 1”, czyli gleby o podwyższonej zawartości metali ciężkich, które mogą być przeznaczone pod wszystkie uprawy polowe z ograniczeniem warzyw przeznaczonych dla dzieci. W warunkach naturalnych o zawartości metali ciężkich w glebach decyduje ich koncentracja w skale, z której gleba powstała. W obecnych czasach metale ciężkie występują praktycznie wszędzie. Ich źródłem w środowisku są wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia dostające się do powietrza, wody i gleb.

W 2015 roku Prezydent Miasta Tarnowa wydał łącznie 851 decyzji administracyjnych dotyczących środowiska naturalnego. Do Wydziału Ochrony Środowiska wpłynęły 23 wnioski o udzielenie informacji o środowisku i jego ochronie. Nie wydano żadnej decyzji o odmowie udzielenia informacji.

Tabela nr 28: Decyzje administracyjne dotyczące środowiska naturalnego w latach 2014 – 2015

Rodzaj decyzji	Liczba wydanych decyzji	
	2014	2015
Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	2	5
Pozwolenia zintegrowane	2	1
Zmiana stanu wody na gruncie („spory wodne”)	3	2
Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów	647	684
Nakładanie kar za usunięcie drzew bez zezwolenia	3	1
Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć	23	40
Decyzje i pozwolenia w zakresie gospodarki odpadowej	47	35
Decyzje z zakresu weterynarii	2	1
Pozwolenia wodnoprawne	44	48
Decyzje zatwierdzające projekt prac geologicznych	6	5
Decyzje zatwierdzające dokumentację geologiczną	5	3
Wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej	42	26

Źródło: Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa

Edukacja ekologiczna

Jednym z celów, jakie realizuje Urząd Miasta Tarnowa jest podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców. Działamy w myśl zasady - zawsze, wszędzie dla każdego, gdyż edukacja nie powinna ograniczać się tylko do nauki w szkole czy przedszkolu. Odbywa się również w domu, w czasie wolnym, w miejscu pracy. Niezmiernie cieszy fakt, że z roku na rok wzrasta liczba uczestników działań proekologicznych, których celem jest pogłębienie świadomości ekologicznej tarnowian i rozwinięcie poczucia współodpowiedzialności za stan środowiska w którym żyjemy. Chcemy pokazać, że los naszej planety zależy od nas samych. Corocznie na edukację ekologiczną miasto przeznaczają dziesiątki tysięcy złotych. Pozyskiwane są także środki ze źródeł zewnętrznych, głównie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie (WFOŚiGW) oraz od sponsorów.

Kampanie ekologiczne realizowane w roku 2015:

1) Kampania edukacyjna „W walce z zanieczyszczeniami powietrza – mam wpływ na to jak mieszkam i czym oddycham”, obejmująca:

- przygotowanie i druk materiałów informacyjnych – ulotek dotyczących jakości powietrza w Tarnowie, zanieczyszczeń powietrza i walki z niską emisją,

- przygotowanie artykułów dotyczących problematyki niskiej emisji do lokalnej gazety, ekologiczny konkurs plastyczny na wykonanie gazetki szkolnej „Wiem czym palę, wiem czym oddycham”,

- akcję „Zbieramy zużyte baterie”. W zbiorce udział wzięło 65 placówek z terenu miasta Tarnowa. Łącznie zebrano ponad 4,6 ton zużytych baterii i akumulatorów.

2) Akcja „Posprzątamy razem Tarnów”. Uczestnicy akcji sprząkali brzegi Wątku oraz Białej, tereny wokół zbiornika wodnego „Kantoria”, a także rejon ul. Lotniczej i ul. Niedomickiej. Zebrano ponad trzy tony odpadów, zlikwidowano „dzikie wysypiska” wzdłuż cieków i zbiorników wodnych w Tarnowie poprawiając jednocześnie estetykę naszego

miasta. Na kampanię wydano łącznie 15.394 zł, z czego 11.877 zł pochodziło ze środków WFOŚiGW w Krakowie.

3) „Czy walczysz z lasów wycinaniem czy ze smogiem, TY też jesteś małym ekologiem” - Program promowania postaw proekologicznych w tarnowskich placówkach oświatowych, w ramach którego dofinansowano działania edukacyjno-ekologiczne prowadzone w przedszkolach, szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. W tarnowskich placówkach oświatowych zorganizowano liczne konkursy, olimpiady, prelekcje, wycieczki i akcje ekologiczne związane z problematyką ochrony powietrza. Zapoznano dzieci i młodzież z tematem niskiej emisji. Na kampanię wydano łącznie 20.964 zł, z czego 16.771 zł pochodziło ze środków WFOŚiGW w Krakowie.

4) „Program kształtowania świadomości ekologicznej mieszkańców Tarnowa – Ekologia bez granic”. Na kampanię wydano łącznie 35.549,14 zł, z czego 11.219,66 zł pochodziło ze środków WFOŚiGW w Krakowie. W ramach Programu zrealizowano:

- konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon „Zielony Tarnów”. Od czerwca do sierpnia komisja konkursowa obejrzała dziewięć obiektów w kategorii „Ogród przy budynku jednorodzinny”, 18 obiektów w kategorii „Balkon”, 13 obiektów w kategorii „Ogród przy bloku” oraz 10 obiektów w kategorii „Ogród przy Instytucji”. Konkurs zorganizowano został przy wsparciu finansowym sponsorów: MPEC S.A. w Tarnowie, MPGK Sp. z o.o. w Tarnowie, F.H. DOM i OGRÓD w Tarnowie, PLANTA Sp. z o.o. w Tarnowie oraz DGP DOZORBUD Sp. z o.o.).

- przegląd filmów ekologicznych „Ekoświat”. W ramach Przeglądu trwającego cztery dni, w kinie „Marzenie” wyemitowane zostały dwa filmy. Dla dzieci z przedszkolni i szkół podstawowych zaprezentowano film „Tajemnica Zielonego Królestwa”. Gimnazjalistów i licealistów zaproszono na film „Był sobie las”. W Przeglądzie uczestniczyło 2.748 widzów, „Tajemnicę Zielonego Królestwa” obejrzało 1.871 widzów, natomiast film „Był sobie las” - 877 widzów. Przed seansami została wyemitowana animacja stworzona w ramach kampanii informacyjnej priorytetpowietrze, która wskazywała dobre praktyki dla zachowania czystego powietrza. Projekcjom filmowym towarzyszyła - wyeksponowana w holu kina - wystawa składająca się z 20 zdjęć o tematyce przyrodniczej przedstawiających krajobraz i architekturę regionu tarnowskiego zatytułowana „Cudze chwalicie, o swoim zapominacie...”.

- konkurs fotograficzny „Wakacyjna Przyroda”. 72 pasjonatów fotografii zaprezentowało swoje umiejętności w kategorii – „Przyroda”, w tym również krajobraz Tarnowa i okolic. Uczestnikom przyznano 14 wyróżnień.

5) kampania informacyjna w ramach opracowywania „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Tarnowa do 2020 r.”, w ramach której przygotowano artykuł informujący. W trzech lokalnych rozgłośniach radiowych emitowano krótkie spoty informujące o przystąpieniu do opracowywania Planu, w trzech lokalnych gazetach powstały artykuły o tej samej tematyce. Wykonawca przygotował także ulotki – ankiety, które rozpropagowano w tarnowskich placówkach oświatowych oraz wśród mieszkańców Tarnowa.

Akcje ekologiczne

- usuwanie z terenu miasta Tarnowa odpadów zawierających azbest. W 2015 r. z akcji skorzystało 22 osoby, unieszkodliwiono 30 ton odpadów azbestowych. Koszt akcji wyniósł 10.044 zł.

- zbiórka i utylizacja leków przeterminowanych. W roku 2015 w 16 aptekach zebrano 3.386 kg medykamentów, które zamiast trafić na składowisko odpadów zostały unieszkodliwione. Koszt odbioru i unieszkodliwienia wyniósł 12 260 zł.

- „Sprzątanie Świata. W 2015 r. akcja „Sprzątanie Świata – Polska 2015 r.” przebiegała pod hasłem „Wyprawa - poprawa” i miała na celu zwrócenie uwagi na rolę, jaką każdy z nas może odegrać w tworzeniu i funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w mieście. Zebrano 4.120 kg odpadów. W akcji wzięło udział ponad 4.000 uczestników.

- Przyłączono się do akcji „Listy dla Ziemi 2015”. Podstawowy temat „Listów dla Ziemi 2015” dotyczył możliwości ograniczania odpadów opakowaniowych oraz promowania postaw ekokonsumenckich.

Pozostała działalność proekologiczna

- dofinansowano inwestycje ekologiczne polegające na zakupie i montażu kolektorów słonecznych W 2015 r. dofinansowano budowę kolektorów słonecznych powierzchni 88 m² na 22 posesjach mieszkalnych (koszt 86.801 zł).

- dofinansowano inwestycje polegające na likwidacji pieców i kotłów węglowych oraz zakupie i montażu ogrzewania proekologicznego W 2015 r. zlikwidowano 20 kotłów c.o. opalanych węglem oraz 31 tradycyjnych palenisk węglowych. Koszt likwidacji wyniósł 82.152 zł.

- opracowano „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Tarnowa do 2020 r.”. Koszt opracowania wyniósł 150.811 zł, a dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) 112.037zł.

- opracowano „Program ograniczania niskiej emisji dla miasta Tarnowa”.

- opracowano „Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Tarnowa do roku 2019”. Koszt opracowania wyniósł 79.888,50 zł, a dofinansowanie z WFOŚiGW w Krakowie 63.911 zł.

- wykonano Uproszczony Planu Urządzania Lasu. Koszt 25.000 zł, dofinansowanie z WFOŚiGW w Krakowie 17.500 zł.

12.OCHRONA ZDROWIA

Sytuacja zdrowotna ludności z terenu miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego nie odbiega znacząco od ogólnych trendów chorobowości, zachorowalności i zgonów występujących w skali województwa małopolskiego oraz w kraju. Do najważniejszych problemów zdrowotnych mieszkańców miasta zaliczyć należy choroby układu krążenia, w tym szczególnie nadciśnienie tętnicze oraz chorobę niedokrwienną serca. Od lat dominującymi

przyczynami umieralności mieszkańców Tarnowa są choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, choroby układu oddechowego, choroby układu trawiennego, urazy i zatrucia. W 2015 r. Tarnów zajął wysoką, ósmą, lokatę w grupie miast w drugiej edycji Rankingu Zdrowia Polski, przeprowadzonego przez Dziennik Gazetę Prawną. W rankingu wybrano 90 najzdrowszych powiatów oraz 35 najzdrowszych miast. Badanie wykonane zostało w oparciu o trzy kategorie. Pierwsza z nich opisuje zaplecze medyczne – m.in. liczbę szpitali, przychodni i ich wyposażenie w specjalistyczny sprzęt medyczny, liczbę łóżek szpitalnych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, zasoby kadrowe, liczbę zespołów ratownictwa medycznego, dane dotyczące programów zdrowotnych realizowanych na zlecenie lokalnego samorządu oraz wydatki własne miasta na ochronę zdrowia. Druga kategoria obejmuje ocenę stanu zdrowia mieszkańców na podstawie wskaźników takich jak średnia długość życia, liczba żywych urodzeń na tysiąc mieszkańców, umieralność noworodków, umieralność według przyczyn. W trzeciej kategorii wzięto pod uwagę dostępność pacjentów do wybranych świadczeń zdrowotnych. Analizowano w szczególności dane, dotyczące średniego czasu oczekiwania na przyjazd zespołu ratownictwa medycznego na miejsce zdarzenia, średniego czasu oczekiwania na wizytę u lekarzy różnych specjalności oraz na wykonanie badań diagnostycznych. Badany był także średni czas oczekiwania na wykonanie niektórych procedur szpitalnych (np. usunięcia zaćmy, wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego, koronarografii) oraz na przyjęcie do zakładu opiekuńczo-leczniczego.

12.1 Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonują dwie placówki lecznictwa zamkniętego: Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza i Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika oraz sieć niepublicznych placówek lecznictwa otwartego, zapewniających mieszkańcom opiekę medyczną w zakresie lecznictwa podstawowego i specjalistycznego. W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc zabezpiecza Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego w Tarnowie. Finansowanie świadczeń gwarantowanych zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia.

Gminie Miasta Tarnowa podlegają trzy podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika

Szpital jest największym podmiotem leczniczym podległym Gminie Miasta Tarnowa. Placówka posiada 400 łóżek szpitalnych w 12 oddziałach, stacji dializ oraz zakładzie opiekuńczo-leczniczym.

W 2015 roku w Szpitalu leczonych było 16.000 pacjentów, urodziło się ponad 900 noworodków. Wykonano 3.000 dużych zabiegów operacyjnych oraz ponad 2.200 zabiegów inwazyjnych serca – koronarografii, koronaroplastyki i ablacji. Dokonano implantacji 230 stymulatorów serca, wszczepiono ok. 470 endoprotez stawów biodrowych i kolanowych.

W 12 przyszpitalnych poradniach specjalistycznych udzielonych zostało 33.000 porad. W pracowniach obrazowych wykonano 4.300 badań tomografii komputerowej oraz 5.200 rezonansu magnetycznego; w pracowniach analitycznych ponad 520.000 badań.

W 2015 realizowane były prace związane z rozbudową i modernizacją Szpitala. W okresie półtora roku wybudowany został nowy pawilon zabiegowy wraz z systemem przewiązek, które połączyły sześć budynków w funkcjonalną w całość (w tym wszystkie pawilony związane z hospitalizacją pacjentów). W nowym obiekcie znajduje się obecnie „wejście główne” do Szpitala. Na trzech kondygnacjach nowego pawilonu zlokalizowane zostały: izba przyjęć, gabinety konsultacyjne, centralna pracownia endoskopii oraz pięć nowych sal operacyjnych. Dwie sale operacyjne mieszczące się na pierwszym piętrze

przeznaczono do wykonywania ostrych zabiegów z zakresu kardiologii inwazyjnej oraz zabiegów z zakresu chirurgii naczyniowej i angiologii. Na drugim poziomie mieści się blok operacyjny z trzema salami, z których korzystają ortopedzi, chirurdzy i ginekolodzy. Pawilon posiada ponad 2.000 m² nowej powierzchni użytkowej.

Wraz z nowym pawilonem wybudowany został system przewiązek, który poprawił komfort ruchu pieszego odbywającego się obecnie w zamkniętych przestrzeniach. Pacjenci i personel medyczny nie są już narażeni na niekorzystne warunki atmosferyczne.

Równolegle prowadzone były prace związane z nadbudową jednej kondygnacji w Pawilonie II na potrzeby nowej lokalizacji dla oddziału zakaźnego dzieci. W dobudowanej kondygnacji o powierzchni 760 m² zlokalizowano między innymi: 12 sal chorych, trzy izolatki, sanitariaty, dyżurki personelu, gabinety zabiegowe, pomieszczenia socjalne dla rodziców. Oddział w nowej lokalizacji ma możliwość leczenia 30 dzieci, podobnie jak miało to miejsce dotychczas. W sytuacji zwiększonego zagrożenia epidemiologicznego będzie mogło być przyjętych do 50 małych pacjentów.

Rozbudowa bazy medycznej wymagała jednoczesnego zmodernizowania infrastruktury technicznej oraz zagospodarowania prawie połowy terenu Szpitala – wyburzono część zbędnych obiektów, wymieniono część infrastruktury technicznej, przebudowano drogi, chodniki i skwery oraz utworzono nowe miejsca parkingowe.

Inwestycja została zrealizowana w okresie od maja 2014 r. do grudnia 2015 r. W tym czasie Szpital pracował bez zakłóceń i przerw w przyjmowaniu chorych.

Koszt inwestycji (bez wyposażenia) to prawie 20.000.000 zł z czego 9.600.000 zł pochodzi ze środków strukturalnych, 2.500.000 zł od Gminy Miasta Tarnowa oraz 1.200.000 zł ze środków PFRON. Pozostałe koszty zostały poniesione ze środków własnych placówki.

W roku 2015 zakupiono część wyposażenia do nowego pawilonu m.in. koronarograf do nowej, drugiej pracowni hemodynamiki oraz kolumny anestezyjologiczne i chirurgiczne, lampy i stoły operacyjne na wyposażenie bloku operacyjnego.

Zakończono także kolejny projekt rozbudowy infrastruktury informatycznej Szpitala – wdrożenie elektronicznej dokumentacji medycznej, zapewniającej personelowi szybki i nieograniczony dostęp do historii choroby pacjenta wraz z wynikami badań, co wpływa na zwiększenie skuteczności leczenia. Ponadto pacjenci poradni uzyskują dostęp do usług e-rejestracji. W ramach projektu zakupiono nowe serwery, oprogramowanie, tablety medyczne itp. Koszt projektu wyniósł 1.600.000 zł; a dofinansowanie ze środków strukturalnych to 800.000 zł.

Ponadto realizowany był projekt dotyczący programu zwiększenia liczby urodzeń w Tarnowie i powiecie tarnowskim, na który pozyskano grant z tzw. „funduszy norweskich”. Zakupiono część nowoczesnego wyposażenia dla oddziału ginekologiczno-położniczego m.in.: najnowszy typ aparatu USG, respiratory i kardiomonitoring dla oddziału noworodków, wyposażenie sali operacyjnej ginekologii. Rozszerzono działalność „szkoły rodzenia” – zajęcia odbywają się sześć dni w tygodniu, uruchomiono poradnię rodzinną. W ramach edukacji i profilaktyki zdrowotnej przeprowadzono wykłady oraz ćwiczenia (naukę samobadania piersi na fantomach) dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w powiecie tarnowskim i częściowo w Tarnowie. Wykonano badania przesiewowe ponad 800 noworodków w kierunku wczesnego wykrywania wad serca i dysplazji stawów biodrowych, kierując część z nich do dalszych konsultacji i leczenia. Koszt projektu na lata 2015-2016 wyniósł 2.300.000 zł, z czego dofinansowanie stanowi 1.800.000 zł.

W 2015 roku Szpital obchodził 180-lecie istnienia. Założony w 1835 r. jest jednym z najstarszych szpitali na południu Polski. W okresie ostatnich 10 lat powstały nowe pawilony, zmodernizowano wszystkie oddziały, pracownie i gabinety diagnostyczne wyposażono w nowoczesny sprzęt medyczny, wdrożono zintegrowany system informatyczny.

Szpital jest zrestrukturyzowany i osiąga dodatni wynik finansowy. Posiada akredytację medyczną i liczne certyfikaty jakości.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.

Zespół Przychodni Specjalistycznych jest jednym z największych zakładów ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego w Małopolsce i najważniejszą placówką tego typu w Tarnowie. Swoje usługi świadczy na rzecz mieszkańców miasta i regionu. W 2015 r. wykonano łącznie 264.486 porad lekarskich w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz 238.349 (wzrost o 5.464 w stosunku do ubiegłego roku) zabiegów fizykoterapeutycznych. Zrealizowano 32.321 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 1.561 zabiegów w chirurgii jednego dnia.

Spółka na bieżąco dokonuje zakupów nowoczesnego sprzętu diagnostycznego w miejsce wyeksploatowanego sprzętu medycznego, jak również w celu dostosowania oferty do potrzeb lokalnego rynku i wymogów Narodowego Funduszu Zdrowia. Zakupiono m.in. aparat ultrasonograficzny aparat do fluidoterapii. W 2015 roku Spółka zakupiła sprzęt rehabilitacyjny służący rehabilitacji osób niepełnosprawnych w ramach programu „Program wyrównywania różnic między regionami II” – obszar A dla Przychodni Rehabilitacyjnej i Przychodni Rehabilitacyjnej z Kriokomorą Ogólnoustrojową. Zakupiono aparat do elektroterapii, ergometr poziomy, rower treningowy poziomy, szynę do pasywnej mobilizacji, szynę do rehabilitacji kończyny dolnej lub górnej, szynę do ćwiczeń biernych stawu skokowego, bieżnię elektryczną, schody z pochylnią, aparat do terapii ultradźwiękami, urządzenie do mechanicznej trakcji kręgosłupa wraz ze stelażem, szynę do ćwiczeń biernych stawu barkowego do ćwiczeń izolowanych i zsynchronizowanych z modułem łokciowym. W celu dostosowania pomieszczeń Chirurgii Jednego Dnia i centralnej sterylizacji do obowiązujących wymogów Spółka rozpoczęła realizację zadania pn. „Rozbudowa i przebudowa istniejącego budynku Zespołu Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. wraz z infrastrukturą techniczną oraz wjazdami publicznymi przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie w Tarnowie”. Budynek przychodni zostanie rozbudowany o część zabiegowo-diagnostyczną, centralną sterylizację, pozyska dodatkowe gabinety lekarskie oraz nowe rozwiązanie wejścia do przychodni i apteki, holu, rejestracji pacjentów, szatni, bufetu. Przychodnia zostanie rozbudowana o podpiwniczony budynek trzykondygnacyjny o powierzchni zabudowy 1.215,56 m² i powierzchni użytkowej 3.051,84 m². Naturalny spadek terenu od ul. Matki Bożej Fatimskiej w kierunku ulicy Szpitalnej został wykorzystany w projekcie rozbudowy do zlikwidowania barier architektonicznych. Główne wejście zostało przesunięte w kierunku zachodnim do części nowoprojektowanej. Na parterze zaplanowano szatnię z wydzieloną informacją dla pacjentów. Hol wejściowy pełnić będzie rolę poczekalni do rejestracji, pracowni RTG, gabinetów znajdujących się na parterze. Zaplanowano również bufet, gdzie pacjenci będą mogli zamówić napoje, posiłki i zakupić artykuły spożywcze. Rejestracja posiadać będzie osiem stanowisk do obsługi pacjentów i będzie połączona wewnętrznymi schodami i windą towarową z archiwum zlokalizowanym w piwnicy. W piwnicy usytuowany będzie również Dział Farmacji Szpitalnej. W centralnej części parteru usytuowana będzie Pracownia RTG wraz z niezbędnym zapleczem. Przy istniejącej aptece usytuowano dodatkowe wejście z poziomu terenu na parter jako element kończący zakres rozbudowy. Na parterze zlokalizowano również zaplecze szatniowo-sanitarne dla Poradni Rehabilitacyjnej. Pomieszczenia Chirurgii Jednego Dnia usytuowane są na parterze projektowanej części jako odrębna strefa. Na wprost wejścia schody prowadzą na pierwsze piętro nowej części połączonej z istniejącą. Zaprojektowano również węzeł sanitarny dla pacjentów. Na poziomie drugiego piętra zlokalizowano cztery nowe gabinety lekarskie, dwa pomieszczenia przeznaczone na główną serwerownię oraz Centralną Sterylizatornię.

Zespół Przychodni Specjalistycznych posiada certyfikat ISO 9001:2008 w zakresie zarządzania jakością i certyfikat systemu zarządzania środowiskowego ISO 14001:2004. Zespół Przychodni Specjalistycznych otrzymał certyfikat „Lider Bezpiecznej Pracy” przyznany przez Instytut Badania Marki. Wyróżnienie to przyznane zostało za posiadanie przez spółkę wymaganych prawem dokumentów kodeksowych oraz szczególnie nacisk na bezpieczne i higieniczne warunki pracy.

Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Mościckie Centrum Medyczne świadczy usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej (zakład opiekuńczo-leczniczy), opieki psychologicznej i medycyny pracy. Usługami medycznymi obejmuje mieszkańców Tarnowa i okolicznych gmin. W Mościckim Centrum Medycznym w 2015 r. udzielono łącznie 96.537 porad lekarskich (wzrost o 5.107 w stosunku do ubiegłego roku), w tym między innymi 49.656 porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz 6.308 porad z zakresu medycyny pracy. Wchodzący w skład Mościckiego Centrum Medycznego Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w 2015 r. stacjonarną opieką długoterminową obejmował 88 pacjentów dysponując bazą 48 łóżek, realizując 17.347 osobodni. Wykonano 97.356 zabiegów z zakresu rehabilitacji leczniczej. Ponadto wykonano łącznie 14.132 badania w zakresie diagnostyki obrazowej (RTG, Mammografia, USG).

Na podstawie umowy zawartej z NFZ w Mościckim Centrum Medycznym udzielane są świadczenia zdrowotne w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. MCM jest jedną z trzech placówek medycznych w Tarnowie zapewniającą tego typu opiekę. Świadczeń udziela zespół złożony z internisty (lub lekarza rodzinnego) oraz pielęgniarki, od poniedziałku do piątku w godzinach 18.00-8.00 rano dnia następnego. Natomiast w soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy, w godzinach od 8.00 rano danego dnia do 8.00 rano dnia następnego. Dodatkowo dzieci mogą korzystać z opieki lekarza pediatry od poniedziałku do piątku w godz. 18.00-22.00, a w soboty, niedziele i święta w godzinach 8.00-12.00 oraz 18.00-22.00. Porady świadczone są w warunkach ambulatoryjnych, w gabinetach budynku MCM, a także w uzasadnionych stanem zdrowia pacjenta przypadkach realizowane są wizyty domowe.

W ramach planu obejmującego inwestycje, modernizację i remonty Spółka w 2015 roku zrealizowała zadania na łączną kwotę 212.621 zł, które w znacznym stopniu podniosły jakość świadczonych usług. Zakupiono sprzęt rehabilitacyjny na łączną kwotę 79.884 zł, dofinansowanie ze środków PFRON, zgodnie z umową z Województwem Małopolskim, wyniosło 31.925 zł, tj. 40% kosztów. Zakupiono wywoływarke stomatologiczną, sprzęt komputerowy, klimatyzator dla RTG, generator dwutlenku chloru służący eliminacji bakterii znajdujących się w wodzie. Wykonano instalacje wentylacji dla RTG, a także modernizację węzła ciepłowniczego. Ponadto wykonano zamienny projekt na przebudowę parteru i pierwszego piętra dla Działu Fizjoterapii i dla nowych łóżek opieki długoterminowej, wykonano remont pomieszczenia dla potrzeb Rejestracji i remont dyżurki lekarskiej dla nowo otwartej działalności (Ambulatorium Stomatologiczne - Pomoc Doraźna).

12.2 Programy polityki zdrowotnej - promocja zdrowia i profilaktyka

Mając na względzie potrzebę dbania o poprawę stanu zdrowia oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców, samorząd aktywnie wspiera realizację programów zdrowotnych z udziałem podmiotów leczniczych i organizacji pozarządowych. W 2015 r. kontynuowano realizację „Miejskiego Programu Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2011-2015”, którego głównym celem było podniesienie świadomości zdrowotnej oraz zwiększenie wczesnej wykrywalności najczęstszych chorób społecznych wśród mieszkańców Tarnowa. Program ten obejmował projekty skierowane do ponad 22.000 mieszkańców Tarnowa na

kwotę prawie 1.300.000 zł. W 2015 r. na realizację programów zdrowotnych przeznaczono łącznie 319.028 zł w tym środki Gminy Miasta Tarnowa stanowiły kwotę 207.684 zł i środki Województwa Małopolskiego kwotę 111.344 zł.

W 2015 roku podobnie jak w roku poprzednim realizowano „Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce”. Program ten został opracowany na zlecenie województwa małopolskiego, przewiduje objęcie szczepieniami dzieci w wieku do lat trzech. W 2015 roku w trybie konkursowym wybrano 10 realizatorów szczepień na terenie Tarnowa, z którymi zawarto umowy na realizację zadania. Szczepienia przeciwko pneumokokom były wykonywane w podmiotach leczniczych, do których dzieci są zapisane. Dzieci nie zapisane do lekarza pierwszego kontaktu w żadnym z podmiotów realizujących Program, ale zameldowane na terenie Tarnowa, mogły skorzystać ze szczepień w dowolnie wybranym podmiocie leczniczym realizującym Program. Szczepieniami objęto dzieci zameldowane w Tarnowie i urodzone w latach 2012 – 2015. W trakcie realizacji programu prowadzono również kampanię informacyjno – edukacyjną. Program finansowany był ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa w wysokości 50.460 zł i środków Województwa Małopolskiego w wysokości 111.344 zł. Wydatki na realizację Programu w 2015 r. na terenie miasta Tarnowa wyniosły 161.804 zł. Zaszczepionych zostało 488 dzieci. Ponadto dzieci uczęszczające do żłobków funkcjonujących na terenie Tarnowa objęte były szczepieniami realizowanymi bezpośrednio przez wojewódzkiego koordynatora Programu - Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. Św. Ludwika w Krakowie z wykorzystaniem lekarsko-pielęgniarskich zespołów wyjazdowych. Zespół wyjazdowy wykonywał szczepienia w siedzibie poszczególnych żłobków obejmując szczepieniami 145 dzieci.

W 2015 r. realizowano również „Program szczepień ochronnych w populacji zwiększonego ryzyka - szczepienia przeciw grypie (sezonowej) u kobiet i mężczyzn od 65 roku życia” przy udziale pięciu świadczeniodawców, w oparciu o zawarte umowy. Szczepieniami zostały objęte osoby z grupy ryzyka, w tym pensjonariusze tarnowskich domów pomocy społecznej, którzy zostali zbadani oraz zaszczepieni w miejscu swojego pobytu. Łącznie działaniami programu objęto 1.650 osób, w tym w domach pomocy społecznej zaszczepiono łącznie 69 pensjonariuszy. Środki wydatkowane na realizację zadania wyniosły 45.000 zł.

W 2015 r. realizowano także Program „Wczesne wykrywanie i profilaktyka chorób sercowo - naczyniowych (miażdżycy, choroby nadciśnieniowej, choroby niedokrwiennej serca) oraz cukrzycy” przy współpracy z jednym podmiotem leczniczym. Program stanowi uzupełnienie realizowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia programu populacyjnych badań przesiewowych skierowanych na wykrycie chorób krążenia u kobiet i mężczyzn. Łącznie działaniami programu objęto 156 osób wydatkując z budżetu Miasta kwotę 7.224 zł.

Tabela nr 29: Programy zdrowotne realizowane przy współpracy z podmiotami leczniczymi w 2015 r.

Lp.	Nazwa programu	Liczba uczestników	Kwota wydatkowana na realizację programu w zł
1.	Program promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych o charakterze badań przesiewowych „Wczesne wykrywanie i profilaktyka chorób sercowo-naczyniowych (miażdżycy, choroby nadciśnieniowej, choroby niedokrwiennej serca) oraz cukrzycy”.	156	7.224 zł

2.	Program zdrowotny dotyczący profilaktyki zakażeń pneumokokowych w Małopolsce” realizowany na terenie Tarnowa przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego	488 (560 dawek)	161.804 w tym 111.344 zł z budżetu Województwa Małopolskiego
3.	Program promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych o charakterze prewencji pierwszego stopnia „Program szczepień ochronnych w populacji zwiększonego ryzyka - szczepienia przeciwko grypie (sezonowej) u kobiet i mężczyzn od 65 roku życia.”	1.650	45.000
RAZEM		2.294	214.028

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi część zadań w obszarze ochrony i promocji zdrowia oraz w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych zostało zleconych do realizacji stowarzyszeniom. Programy realizowane w tym obszarze to głównie zadania o charakterze specjalistycznych terapii rehabilitacyjnych oraz profilaktyczno - edukacyjnych, skierowane do wybranych grup społecznych miasta Tarnowa. Programy rehabilitacyjne przede wszystkim skierowane są do osób przewlekle chorych lub niepełnosprawnych, stanowiąc dla nich formę wsparcia fizycznego i psychicznego, poprawiającą ich jakość życia. Łączna kwota wydatkowana ze środków finansowych pochodzących z budżetu miasta Tarnowa na realizację zadań publicznych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi wynosi 105.000 zł.

Tabela nr 30: Zadania realizowane w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych i edukacji prozdrowotnej w 2015 r.

Lp.	Nazwa programu	Liczba uczestników	Kwota wydatkowana na realizację programu w zł
1.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych - rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób (chodzących) ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą”.	51	21.000
2.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych – rehabilitacja domowa osób przewlekle	20	12.000

	i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu”.		
3.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych – rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna u kobiet po mastektomii”.	40	10.500
4.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja dzieci i młodzieży – diagnoza i terapia uczniów niepełnosprawnych przygotowaniem do aktywnego życia społecznego”.	28	6.000
5.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja dzieci i młodzieży – diagnoza i terapia dzieci z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi”.	26	9.000
6.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja dzieci i młodzieży – rehabilitacja oraz aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi”.	32	11.000
7.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja dzieci i młodzieży – rehabilitacja dzieci i młodzieży z wadą słuchu lub zaburzeniami sensorycznymi”	28	9.500
8.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja dzieci i młodzieży- Terapia i rehabilitacja dzieci z zespołem Downa i niepełnosprawnościami sprzężonymi	20	5.000
9.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych - wypożyczalnia sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego”.	184	0
10.	Zadanie publiczne w obszarze ochrony i promocji zdrowia „Edukacja	187	16.000

	prozdrowotna - działania edukacyjne w zakresie transplantacji i dawstwa szpiku kostnego oraz pozyskiwania honorowych dawców szpiku”.		
11.	Zadanie publiczne w obszarze ochrony i promocji zdrowia „Edukacja prozdrowotna - prowadzenie działań edukacyjnych dla osób chorych na astmę i choroby alergiczne”.	41	5.000
RAZEM		657	105.000

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Ponadto w ramach „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Tarnowa na lata 2014-2015” podejmowane były działania przez Gminę Miasta Tarnowa na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, które miały na celu stworzenie sprzyjających warunków umożliwiających integrację osób z zaburzeniami psychicznymi z lokalnym społeczeństwem.

Działania realizowane były przy współpracy Urzędu Miasta Tarnowa z miejskimi jednostkami, podmiotami leczniczymi i organizacjami pozarządowymi. W ramach Programu organizowano między innymi następujące formy wsparcia: specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, poradnictwo specjalistyczne dla rodzin osób chorujących psychicznie, realizowano programy opracowane przez doradców zawodowych mające na celu ułatwienie wejścia lub powrotu na rynek pracy osobom z zaburzeniami psychicznymi, realizowano programy polityki zdrowotnej skierowane do dzieci z zespołem Downa, dzieci z ADHD, dzieci z autyzmem, dzieci z porażeniem mózgowym, dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi. Ponadto opracowano Przewodnik dla osób z zaburzeniami psychicznymi, który informuje o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej. Przewodnik zamieszczony jest na stronie internetowej Miasta.

W czerwcu 2015 roku w auli Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie odbyła się, współorganizowana przez Prezydenta Miasta Tarnowa oraz Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie pod patronatem Rzecznika Praw Pacjenta, konferencja „Funkcjonowanie w społeczeństwie osób z zaburzeniami psychicznymi”, w której uczestniczyło około 300 osób. Konferencja skierowana była do osób zawodowo związanych z powyższą problematyką, między innymi pracowników pomocy społecznej, Policji, Straży Miejskiej, Spółdzielni Mieszkaniowych, Wspólnot Mieszkaniowych, pracowników poradni psychologiczno – pedagogicznych, profilaktyczno – terapeutycznych i ośrodków wychowawczych, a także przedstawiciele Rad Osiedli, podmiotów leczniczych, organizacji pozarządowych oraz studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. Głównym celem konferencji było przekazanie wiedzy o najczęściej występujących problemach zdrowia psychicznego, prawach pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, sposobach postępowania w odniesieniu do takich osób w trudnych sytuacjach dnia codziennego oraz możliwości zatrudnienia osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi.

Wszystkie działania podejmowane przez Gminę Miasta Tarnowa na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi mają na celu dążenie do zagwarantowania sprawnie funkcjonującego systemu opieki oraz stworzenie warunków dla integracji w społeczeństwie osób z zaburzeniami psychicznymi.

13. POMOC SPOŁECZNA

13.1 Pomoc osobom niepełnosprawnym

Punkty informacyjne dla osób niepełnosprawnych

W Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonowały punkty informacyjne dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punktach można uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in. programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych. Pracownicy punktów udzielają również pomocy w wypełnianiu wniosków dotyczących programów celowych PFRON oraz w przygotowywaniu wystąpień do różnych instytucji.

Ponadto, od kwietnia 2014 r. w Urzędzie Miasta Tarnowa funkcjonuje stanowisko konsultanta ds. osób niepełnosprawnych. Do zadań konsultanta należy m.in. poradnictwo dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, udzielanie im pomocy w rozwiązywaniu problemów życia codziennego, a także w załatwianiu spraw w urzędach administracji państwowej, samorządowej i w innych instytucjach, przedkładanie Prezydentowi Miasta Tarnowa propozycji rozwiązań dotyczących poprawy jakości i warunków życia osób niepełnosprawnych. Liczba przeprowadzonych konsultacji w 2015 r. wyniosła łącznie 538.

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych

W 2015 r. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał Gminie Miasta Tarnowa kwotę w wysokości 3.759.001 zł przeznaczoną na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Tabela nr 31: Wykorzystanie środków PFRON w latach 2014-2015

Zadanie	2014 r.	2015 r.
Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń zawodowych	10 osób (kwota: 6.000 zł)	10 osób (kwota: 3.400 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w związku z utworzeniem stanowisk pracy przez pracodawców, którzy otrzymali zwrot kosztów wyposażenia stanowisk	3 osoby (kwota: 117.000 zł)	2 osoby (kwota: 74.000 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej	4 osoby (kwota: 113.000 zł)	3 osoby (kwota: 114.000 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które korzystały z rehabilitacji zawodowej i społecznej w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie Tarnowa	126 osób, koszt rehabilitacji: 2.067.650 zł, w tym: 1.860.885 zł - środki PFRON, 206.765 zł - środki Miasta	130 osób, koszt rehabilitacji: 2.155.440 zł, w tym: 1.939.896 zł - środki PFRON 215.544 zł - środki Miasta
Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do turnusów	664 osoby 507 osób dorosłych	564 osoby 437 osób dorosłych

rehabilitacyjnych	43 dzieci i młodzieży 114 opiekunów Łączne dofinansowanie: 623.370 zł	31 dzieci i młodzieży 96 opiekunów Łączne dofinansowanie: 599.999 zł
Liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały dotację na likwidację barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania	18 osób (kwota: 144.443 zł)	31 osób (kwota: 181.935 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze zgodnie z ich potrzebami	773 osoby niepełnosprawne, w tym 44 dzieci (kwota: 680.989 zł)	857 osób niepełnosprawnych, w tym 41 dzieci (kwota: 781.782 zł)
Liczba zawartych umów na dofinansowanie sportu, kultury i turystyki dla osób niepełnosprawnych	9 umów (kwota: 25.612 zł)	12 umów (kwota: 25.964 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które wzięły udział w imprezach sportowych	450	457

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

W 2015 r. na rehabilitację zawodową i społeczną ze środków PFRON łącznie wydatkowano kwotę 3.758.975 zł. W 2014 r. wydatki te wynosiły 3.571.299 zł.

Realizacja programu „Aktywny samorząd”

W 2015 r. Urząd Miasta Tarnowa ponownie przystąpił do realizacji programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków PFRON. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. W ramach programu, osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie do:

- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2015 r. dofinansowanie otrzymało 109 osób niepełnosprawnych, którym łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 277.358 zł. W 2014 r. w ramach programu

udzielono dofinansowania 122 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 441.372 zł, natomiast w 2013 r. 109 osobom na łączną kwotę 371.492 zł.

Realizacja „Programu wyrównywania różnic między regionami II”

W ramach programu zrealizowano projekt „Zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie”. Całkowity koszt zadania wyniósł 299.382 zł, w tym ze środków PFRON 80.000 zł oraz 219.382 zł ze środków Gminy Miasta Tarnowa.

Udział Gminy Miasta Tarnowa w programie „JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych”

„JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych” finansowany jest z PFRON, a realizowany przez PUP w Tarnowie. W programie mogą wziąć udział osoby niepełnosprawne skierowane na staż przez urząd pracy, którym wypłacane jest comiesięczne dofinansowanie w formie świadczenia na rehabilitację zawodową. Wysokość dofinansowania zależy od posiadanego przez beneficjenta programu stopnia niepełnosprawności. Program przewiduje również premie dla organizatorów stażu, z tytułu odbycia stażu przez absolwentów. W 2015 r. na terenie Tarnowa z programu skorzystały dwie osoby niepełnosprawne. Łącznie wypłacono dofinansowanie w wysokości 10.500 zł, w tym 6.900 zł w formie świadczenia na rehabilitację zawodową oraz 3.600 zł na premie dla organizatorów stażu.

Usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych

W 2015 r., podobnie jak w poprzednich latach, dofinansowywano usługi przewozowe dla osób niepełnosprawnych. Mogły z nich korzystać uprawnione osoby niepełnosprawne, poruszające się na stałe za pomocą wózka inwalidzkiego, balkoniku lub kul, posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Koszty transportu pokrywane są z budżetu Miasta przy udziale osób niepełnosprawnych. W 2015 r. ponoszona przez pasażera część stała opłaty wynosiła 2,50 zł, natomiast część zmienna naliczana za każdy rozpoczęty kilometr jazdy z pasażerem wynosiła 0,50 zł. W przypadku rezygnacji pasażera z kursu do miejsca docelowego obowiązywała opłata stała w wysokości 3,00 zł, natomiast opłata za postój samochodu na życzenie pasażera wynosiła 10,00 zł za godzinę i była naliczana według tej stawki proporcjonalnie do czasu trwania postoju. Wynagrodzenie umowne wypłacone z budżetu miasta z tytułu realizacji usług przewozowych osób niepełnosprawnych w 2015 r. wyniosło 54.787,96 zł. Z usług transportowych skorzystało 2.756 osób.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty prowadzą terapię i rehabilitację społeczną z elementami rehabilitacji zawodowej. Uczestnikami warsztatów wg danych na koniec 2015 r. było 130 osób niepełnosprawnych intelektualnie, ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym 92 mieszkańców Tarnowa. Nadzór nad działalnością Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) funkcjonujących na terenie miasta Tarnowa sprawuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie.

W Tarnowie funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie, ul. Klikowska 190,
- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b,
- Fundację Rozwoju, Edukacji, Pracy, Integracji REPI, ul. Hodowlana 6.

Ponadto 15 mieszkańców Tarnowa, na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa a Powiatem Tarnowskim, uczęszczało do WTZ działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym „Piaś” w Woli Rzędzińskiej.

Ze środków PFRON na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej wydatkowano kwotę: 1.939.896 zł, co stanowi 90% dotacji, pozostałe 10% to dofinansowanie z budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

Tabela nr 32: Dofinansowanie działalności WTZ w 2015 r.

Lp	Warsztat terapii zajęciowej	Jednostka prowadząca warsztat	Wysokość dofinansowania ze środków PFRON (w zł)	Wysokość dofinansowania z budżetu GMT (w zł)	Wysokość dofinansowania łącznie (w zł)
1.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Hodowlanej 6	Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI w Tarnowie	692.820	76.980	769.800
2.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tarnowie	538.860	59.873	598.733
3.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Klikowskiej 190,	Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy w Tarnowie	708.216	78.691	786.907
4.	Warsztaty Terapii Zajęciowej, Wola Rzędzińska 297a	Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Piaś” w Woli Rzędzińskiej	-	23.911	23.911
Razem:			1.939.896	239.455	2.179.351

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Mieszkania chronione dla osób niepełnosprawnych intelektualnie

W minionym roku w Tarnowie funkcjonowały dwa mieszkania chronione przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Prawo do pobytu w mieszkaniu chronionym mają osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym. Mieszkania chronione są formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów (opiekun, terapeuta, psycholog oraz pracownik

socjalny), do prowadzenia samodzielnego życia i stanowią alternatywę dla pobytu w placówce opieki całodobowej. Pobyt w mieszkaniu zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integrację ze społecznością lokalną, sprzyjając rozwojowi kontaktów społecznych oraz przygotowuje do prawidłowego pełnienia ról społecznych, stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej.

Gmina Miasta Tarnowa powierzyła prowadzenie obu mieszkań Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tarnowie, z siedzibą przy ul. Ostrogskich 5b, wyłonionemu w drodze otwartego konkursu ofert. Oba mieszkania zlokalizowane są przy ul. Mościckiego. Jedno z nich przeznaczone jest dla pięciu osób niepełnosprawnych intelektualnie. W 2015 r. przybywało w nim łącznie pięć kobiet, a Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 59.000 zł. Drugie mieszkanie, uruchomione w sierpniu 2015 r., przeznaczone zostało dla trzech mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Gmina Miasta Tarnowa na jego prowadzenie udzieliła dotacji w wysokości 24.000 zł.

Pobyt w mieszkaniu chronionym ma charakter odpłatny. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności określa uchwała Nr XXXII/478/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy osób trzecich, a które są jej pozbawione, przyznawana jest pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Świadczenie w formie usług opiekuńczych obejmowało pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, a w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowane było do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

Tabela nr 33: Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wydatkowana w 2015 r. (w zł)
1.	Usługi opiekuńcze	587	1.455.702,39
2.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	18	132.545,00

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Tabela nr 34: Podmioty realizujące usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Rodzaj usług	Firma realizująca usługi
Pomoc etatowa	Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Spółka z o. o. ul. VII Poprzeczna 13 04-615 Warszawa
Pomoc sąsiedzka	Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja” ul. Kolorowa 6 20-802 Lublin
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	Stemark Medica Spółka Jawna Martyna Andrzej, Stec Janusz

Pozostałe działania

W roku 2015 r. zostały zorganizowane uroczyste obchody „Małopolskich Dni Osób Niepełnosprawnych – Subregion Tarnowski”. Celem ich organizacji było kształtowanie opinii społecznej w kierunku akceptacji osób z niepełnosprawnością, prezentacja oraz promowanie ich osiągnięć w różnych dziedzinach artystycznych, a także zwrócenie uwagi na bariery prawne, zawodowe, edukacyjne, komunikacyjne, kulturalne a przede wszystkim mentalne, które uniemożliwiają im prowadzenie zwyczajnego życia. Realizacja projektu przebiegała pod znakiem integracji, współpracy, partnerstwa i równości - osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych. W realizację projektu włączyło się wiele organizacji pozarządowych i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu miasta Tarnowa oraz powiatów: brzeskiego, dąbrowskiego i tarnowskiego. Rozpoczęcie i zakończenie obchodów miało miejsce w Tarnowie, ale wiele wydarzeń odbywało się na terenie trzech powiatów współrealizujących „Małopolskie Dni Osób Niepełnosprawnych – Subregion Tarnowski”. W ramach obchodów odbyły się m.in. dni otwarte w placówkach i instytucjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych, marsz godności, plener malarski, wernisaż, konkursy, turnieje, spotkania integracyjne, spartakiada oraz piknik. Na zakończenie Tygodnia odbył się festyn w Parku Strzeleckim, podczas którego osoby z pełną i niepełną sprawnością miały okazję wspólnie spędzić czas. W poszczególnych wydarzeniach, łącznie wzięło udział około 5.500 osób. Łączna kwota wydatków przeznaczonych na realizację zadania wyniosła 103.243 zł, w tym ze środków Województwa Małopolskiego 49.615 zł.

13.2 Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne miały na celu aktywizację oraz zmotywowanie osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia. Instrument ten był istotnym narzędziem aktywizacji społeczno-zawodowej.

Tabela nr 35: Prace społecznie użyteczne

Kategoria	Liczba
Osoby bezrobotne skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych, w tym:	61
Opiekunki domowe	59
Pracownicy gospodarczy	2
Wysokość wypłaconych środków z budżetu Gminy Miasta Tarnowa z tytułu wykonywania tych prac, w tym:	119.041 zł
Wysokość refundacji z PUP	71.425, zł

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

13.3 Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie, działający przy Urzędzie Miasta Tarnowa, w 2015 r. czynny był trzy razy w tygodniu w godzinach popołudniowych. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy:

- świadczyli pomoc terapeutyczną, udzielali porad w zakresie uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- udzielali wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym,
- wskazywali placówki, gdzie można podjąć leczenie,
- świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, karnego, komorniczego, udzielano pomocy w przygotowaniu pism procesowych.

Tabela nr 36: Działalność Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2014 r.	2015 r.
Liczba osób, którym udzielono porad terapeutycznych oraz porad prawnych z zakresu uzależnień i innych problemów pokrewnych	562	595
Liczba osób, które skorzystały z porad terapeutycznych	328	228
Liczba osób, które skorzystały z porad prawnych	234	367

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2015 r. odbyło się 50 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu.

Tabela nr 37: Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wnioski	2014 r.	2015 r.
Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, które zostały skierowane do Komisji w tym:	136	115
z Policji,	78	67
od członków rodzin,	42	33
inne (kuratorzy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, DPS)	16	15
w tym wobec kobiet	23	21
Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	43	27
Liczba zaopiniowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych/ liczba posiedzeń Komisji	202/18	255/16 w tym trzy opinie negatywne

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

W 2015 r. MKRPA wydała trzy negatywne opinie o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi Uchwałami Rady Miejskiej. Dwie opinie zostały przez właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych zaskarżone do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Po rozpatrzeniu zażalenia Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy wydane przez MKRPA negatywne opinie.

Programy profilaktyczne

Programy profilaktyczne realizowane były w 2015 r. na terenie tarnowskich szkół. Miały na celu przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom dzieci i młodzieży takim jak agresja i przemoc oraz spożywanie środków psychoaktywnych i alkoholu. Działania te były podejmowane w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Tarnowa na 2015 rok oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2015 rok i były finansowane z pobieranych przez GMT opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2015 r. w programach oraz warsztatach udział wzięło:

- 6.743 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- 187 nauczycieli i pedagogów,
- 1.716 rodziców.

Tabela nr 38: Najważniejsze programy profilaktyczne realizowane w tarnowskich szkołach

Program	Wskaźniki
<p>1. Program profilaktyczno – wychowawczy „EPSILON”*</p> <p>Program ukierunkowany na rozwijanie umiejętności osobistych i społecznych dzieci oraz poprawę ich psychospołecznego funkcjonowania. Realizowany był w formie zajęć warsztatowych z wykorzystaniem metod dramy.</p> <p>Program realizowany w 11 szkołach podstawowych</p>	<p>Liczba realizacji programu (klas): 30</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 630</p> <p>Liczba przeszkolonych nauczycieli: 58</p>
<p>2. Program profilaktyczny „Debata”</p> <p>Program adresowany jest głównie do uczniów, u których nie nastąpiła jeszcze inicjacja alkoholowa. Ma on charakter uprzedzający, jego zadaniem jest zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu i konsekwencjom z tym związanym oraz promowanie postawy abstynencji.</p> <p>Program realizowany w czterech szkołach (szkoły podstawowe i gimnazjalne)</p>	<p>Liczba zrealizowanych edycji programu: 7 (edycja - zgodnie z zawartą umową - mogła każdorazowo obejmować grupę maksymalnie 60 uczniów)</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 201</p>
<p>3. Program profilaktyczno – wychowawczy „Plecak Daniela”</p> <p>Program przeciwdziałający zachowaniom problemowym takim jak: przemoc i agresja, wynikającym z używania środków uzależniających. Realizowany był dla uczniów w formie zajęć</p>	<p>Liczba realizacji programu (klas): 15</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 357</p> <p>Liczba przeszkolonych nauczycieli: 28</p>

<p>warsztatowych z wykorzystaniem metod dramy. Program realizowany w siedmiu szkołach (szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne)</p>	
<p>4. Program profilaktyczny „Warsztaty edukacyjne dla młodzieży szkolnej z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej”</p> <p>Program ma na celu uświadomienie młodzieży negatywnego wpływu alkoholu, narkotyków oraz nikotyny na ogólny rozwój organizmu oraz zwrócenie uwagi na zagrożenia społeczne wynikające z używania substancji psychoaktywnych. Młodzież uczestnicząca w programie nabyła umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej szczególnie w sytuacji zagrożenia życia w przypadku zatrucia substancjami psychoaktywnymi (np. alkoholem, narkotykami, nikotyną). Program realizowany w siedmiu szkołach (szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne)</p>	<p>Liczba realizacji programu (klas): 22 Liczba przeszkolonych uczniów: 519</p>
<p>5. Program profilaktyczny „Godność człowieka”</p> <p>Program przedstawia najnowsze dane dotyczące skali zjawiska używania niebezpiecznych substancji psychoaktywnych. Wskazuje, gdzie można uzyskać wiarygodne informacje w zakresie uzależnień, a w razie potrzeby profesjonalną pomoc. Program podnosi świadomość osobistego wpływu na bieg wydarzeń oraz kształtuje postawy w relacjach rodzinnych, rówieśniczych i środowiskowych. Program realizowany w 24 szkołach (szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne).</p>	<p>Liczba zrealizowanych edycji programu: 57 (edycja - zgodnie z zawartą umową - mogła każdorazowo obejmować grupę maksymalnie 60 uczniów)</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 3.205</p>
<p>6. Program profilaktyczny „Nie daj się oszukać – dopalacze to też narkotyki”</p> <p>Program z zakresu profilaktyki uzależnień, głównie zwalczania narkomanii. Oparty na najbardziej</p>	<p>Liczba realizacji programu (klas): 12 Liczba przeszkolonych uczniów: 322</p>

<p>skutecznych strategiach profilaktycznych wg Hansena. Program wyposaża młodych ludzi w konkretne umiejętności życiowe, takie jak np.: umiejętność odmawiania, radzenie sobie ze stresem, umiejętność komunikowania się oraz koryguje błędne przekonania nastolatków dotyczące używania substancji psychoaktywnych przez ich kolegów i koleżanki. Program równocześnie dostarcza wiedzy o zdrowotnych i psychospołecznych konsekwencjach używania substancji psychoaktywnych. Program realizowany w sześciu szkołach (szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne).</p>	
<p>7. Program profilaktyczny „NOE”</p> <p>Program adresowany jest do dużych grup odbiorców. Jego głównym celem jest przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom związanym z używaniem środków psychoaktywnych. Dostarcza uczestnikom rzetelnej wiedzy na temat środków psychoaktywnych, odpowiedniej do ich etapu rozwojowego. Program realizowany w 16 szkołach (szkoły ponadgimnazjalne).</p>	<p>Liczba zrealizowanych edycji programu: 16 (edycja - zgodnie z zawartą umową - mogła każdorazowo obejmować grupę maksymalnie 100 uczniów)</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 1.215</p>
<p>8. Program profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów”*</p> <p>Program adresowany jest do dużych grup odbiorców. Był realizowany wśród uczniów, rodziców oraz rad pedagogicznych. Dotyczy zachowań ryzykownych i problemowych z zakresu używania narkotyków, alkoholu oraz problemów przemocy rówieśniczej, a także ryzykownych zachowań seksualnych.</p> <p>Program realizowany w czterech szkołach gimnazjalnych</p>	<p>Liczba zrealizowanych edycji programu: 4 (obejmujących łącznie 17 klas)</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 294 Liczba przeszkolonych nauczycieli: 65 Liczba przeszkolonych rodziców: 86</p>
<p>9. Szkolenie do programu profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego”*</p> <p>Szkolenie przygotowujące do realizacji programu ukierunkowanego na wzmacnianie wśród dzieci w wieku 5-8 lat umiejętności osobistych i społecznych. Szkolenie było przeprowadzone w formie warsztatu dla</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 1 (dwudniowe)</p> <p>Liczba przeszkolonych nauczycieli: 16</p>

<p>nauczycieli wychowania przedszkolnego. W ramach szkolenia każdy uczestnik m.in. otrzymał: pakiet materiałów metodycznych dla nauczyciela, pomoce do realizacji zajęć przeznaczone dla grupy 30 dzieci, komplet trzech plakatów, materiały – ćwiczenia dla rodziców</p>	
<p>10. Szkolenie do programu profilaktycznego „Unplugged” *</p> <p>Szkolenie przygotowujące nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych do realizacji w klasach programu mającego na celu przeciwdziałanie przyjmowaniu przez uczniów substancji uzależniających (alkohol, narkotyki, tytoń). Podczas szkolenia uczestnicy zapoznali się ze wszystkimi scenariuszami programu Unplugged oraz przećwiczyli kluczowe elementy wybranych scenariuszy. Szkolenie prowadzone było metodami aktywnymi – warsztatowymi z elementami wykładu. Każdy uczestnik szkolenia otrzymał komplet materiałów szkoleniowych w postaci: podręcznika dla nauczyciela, zeszytu ćwiczeń ucznia, zestawu kart z pytaniami i odpowiedziami (materiał pomocniczy do jednej z lekcji w programie)</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 1 (trzydniowe)</p> <p>Liczba przeszkolonych nauczycieli: 20</p>
<p>11. Program profilaktyczny „Godność człowieka”</p> <p>Program przedstawia najnowsze dane dotyczące skali zjawiska używania niebezpiecznych substancji psychoaktywnych. Wskazuje, gdzie można uzyskać wiarygodne informacje w zakresie uzależnień, a w razie potrzeby profesjonalną pomoc. Program podnosi świadomość osobistego wpływu na bieg wydarzeń oraz kształtuje postawy w relacjach rodzinnych, rówieśniczych i środowiskowych. Program realizowany w 17 szkołach.</p>	<p>Liczba spotkań z rodzicami: 18 (Każde spotkanie składało się z dwóch części: 45-minutowej prelekcji mającej na celu ograniczenie zachowań problemowych dzieci i młodzieży związanych z używaniem alkoholu i innych środków odurzających, 45-minutowych konsultacji indywidualnych)</p> <p>Liczba przeszkolonych rodziców – 1.630</p>

* Program posiada rekomendację udzieloną łącznie przez wszystkie instytucje odpowiedzialne za wdrażanie systemu rekomendacji, tj.: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta Tarnowa

Szkolenie kandydatów na kierowców

W ramach działalności profilaktycznej, we współpracy z ośmioma tarnowskimi ośrodkami szkolenia kierowców, z którymi Gmina Miasta Tarnowa podpisała porozumienia, przeszkolono 471 kandydatów na kierowców z zakresu wpływu spożywania alkoholu i/lub środków odurzających na bezpieczeństwo w ruchu drogowym, w tym zagrożeń i konsekwencji prawnych wynikających z prowadzenia pojazdu po spożyciu alkoholu i/lub środków odurzających.

Szkolenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wzorem lat ubiegłych w 2015 r. zorganizowane zostało szkolenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod nazwą „Rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym. Pomoc rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dziecka z zespołem FAS”. W szkoleniu poza członkami Komisji udział wzięli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie – łącznie 18 osób.

Zakup i przekazanie Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie walizki edukacyjnej z atrapami najczęściej używanych środków odurzających

Na wniosek Policji, w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2015 r., przekazano Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie walizkę edukacyjną z atrapami 24 środków odurzających, w tym najczęściej używanych narkotyków. Funkcjonariusze Wydziału Prewencji będą wykorzystywać walizkę edukacyjną do szkoleń nie tylko młodzieży, ale również nauczycieli, pedagogów i rodziców. Koszt zakupu walizki wyniósł 4.797 zł.

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi prowadzony był na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej. W 2015 r. Punkt posiadał 10 miejsc dla osób nietrzeźwych zatrzymanych na terenie Tarnowa. Działał przez wszystkie dni tygodnia całodobowo. Z każdą osobą przyjętą do wytrzeźwienia przeprowadzono rozmowy profilaktyczne o szkodliwości nadużywania alkoholu i motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Dotacja na realizację zadania w 2015 r. wyniosła 619.520 zł.

13.4 Świadczenia rodzinne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów oraz dodatki mieszkaniowe

Świadczenia rodzinne

W 2015 r. pracownicy MOPS przyjęli 5.467 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, w tym 3.074 wnioski o zasiłek rodzinny.

Tabela nr 39: Liczba przyjętych wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych

Rodzaj złożonego wniosku	Liczba złożonych wniosków w 2015 r.
Zasiłek rodzinny	3.074
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	734
Zasiłek pielęgnacyjny	640
Świadczenie pielęgnacyjne	80

Specjalny zasiłek opiekuńczy	125
Fundusz alimentacyjny	814
Ogółem:	5.467

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Na realizację tych świadczeń przeznaczono ponad 19.000.000 zł, w tym na świadczenia rodzinne wydatkowano ponad 18.000.000 zł.

Tabela nr 40: Wykonanie świadczeń rodzinnych

Nazwa zadania/wydatku	Wydatkowana kwota w 2015 r.
Wypłaty świadczeń rodzinnych (w tym zasiłek dla opiekuna + odsetki)	18.256.269
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	1.025.770
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (w tym zasiłek dla opiekuna)	295.907
Ogółem	19.577.946 zł

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Tabela nr 41: Zrealizowane rodzaje świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami

Wyszczególnienie	2014 r.		2015 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota
Zasiłki rodzinne	52.568	5.208.191	50.404	5.104.014
Urodzenie dziecka	501	501.000	289	289.000
Opieka nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	1.349	519.889	1.106	421.669
Samotne wychowywanie dziecka	3.450	603.410	3.382	601.265
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	3.439	265.060	3.388	272.380
Rozpoczęcie roku szkolnego	3.262	326.200	3.089	308.900
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	99	6.550	105	7.225
Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	7.657	612.560	7.176	585.800
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	682	682.000	755	755.000
Zasiłki pielęgnacyjne	32.010	4.897.530	31.929	4.885.137
Świadczenia pielęgnacyjne	2.941	2.167.899	3.191	3.759.284
Specjalny zasiłek opiekuńczy	199	101.504	530	274.265
Dodatki do świadczeń pielęgnacyjnych	0	0	0	0
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	4.055	493.953	2.358	774.805
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek	186	25.907	432	61.416

opiekuńczy				
Koszty obsługi świadczeń rodzinnych	-	521.031	-	564.715

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

W 2015 r. do MOPS wpłynęło 4.611 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wydano w tym zakresie 4.921 decyzji administracyjnych.

Dofinansowano wydatki mieszkaniowe dla 2.328 gospodarstw domowych. Kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego zależała od osiąganego dochodu i ponoszonych wydatków. Minimalna wysokość dodatku wyniosła 17,79 zł miesięcznie, a maksymalna 817,99 zł miesięcznie. Wypłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu Gminy Miasta Tarnowa. W minionym roku na realizację zadania, polegającego na przyznawaniu dodatków mieszkaniowych wydatkowano łączną kwotę 6.534.741 zł.

Dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością.

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

W 2015 r. MOPS prowadził działania wobec 1.400 dłużników alimentacyjnych.

W ramach tych działań, między innymi:

- wezwano na wywiad alimentacyjny 647 dłużników,
- przeprowadzono 134 wywiady alimentacyjne,
- odebrano 134 oświadczenia majątkowe,
- wystąpiono do PUP z wnioskiem o aktywizację zawodową 93 dłużników alimentacyjnych,
- wydano 250 decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu należności, z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- wobec 108 dłużników alimentacyjnych, wszczęto procedurę uznania za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- zgłoszono do Biura Informacji Gospodarczej 988 dłużników wraz z informacją o wysokości zobowiązań alimentacyjnych,
- w stosunku do 74 osób, wystąpiono do prokuratury z wnioskiem o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kk oraz do Prezydenta Miasta o zatrzymanie prawa jazdy,
- w związku ze zmianami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na podstawie art. 27 ust. 3 i 3a wystąpiono do komorników sądowych z wnioskami o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego w 627 przypadkach oraz z wnioskami o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w 19 przypadkach.

Tabela nr 42: Wykonanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Nazwa zadania/wydatku	Razem 2015 r. kwota (zł)
Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego	4.323.431,02
Fundusz alimentacyjny zwrócony przez dłużników	868.172,96
Koszty obsługi funduszu alimentacyjnego	133.467,03

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Prowadzone w 2015 r. działania skutkowały odzyskaniem należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej na kwotę 868.172,96 zł.

13.5 Pomoc tarnowskim rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Zapewnianie opieki nad dzieckiem do lat trzech

W Tarnowie instytucjonalna opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech prowadzona jest w formie żłobków. Jest ona sprawowana w sześciu żłobkach, które są komórkami organizacyjnymi Zespołu Żłobków. Żłobki zapewniają dzieciom opiekę przez pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, przez 10 godzin dziennie. Zapisy do żłobków prowadzone są przez cały rok. Dzieci zapisywane są do grup według zbliżonego wieku. W żłobkach zapewnione jest wyżywienie (cztery posiłki dziennie) oraz warunki higieniczno-sanitarne dostosowane do wieku dziecka. Poszczególne grupy wiekowe mają do dyspozycji: sypialnię, bawialnię, jadalnię i łazienkę.

W 2015 r. w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dzieckiem w wieku do lat trzech „Maluch” – edycja 2015, otrzymano dotację z budżetu państwa w wysokości 278.844 zł na realizację zadania „Zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech” i dotację w wysokości 280.000 zł na utworzenie 20 nowych miejsc opieki w dwóch żłobkach (Żłobek Nr 2 przy ulicy Wiejskiej 29 - 5 miejsc i Żłobek Nr 6 przy ulicy Pracy 4c - 15 miejsc).

Tabela nr 43: Zadania dofinansowane w 2015 r. w ramach programu „MALUCH”

Lp.	Nr żłobka	Wartość zadania	Wysokość otrzymanej dotacji	Udział środków GMT
Zadanie „Zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3” MALUCH 2015 moduł 2				
1.	Żłobek Nr 1	90.000zł	58.681 zł	31.319 zł
2.	Żłobek Nr 2	2.500 zł	2.000 zł	500 zł
3.	Żłobek Nr 3	90.000 zł	58.681 zł	31.319 zł
4.	Żłobek Nr 5	180.000 zł	117.361 zł	62.639 zł
5.	Żłobek Nr 6	63.750 zł	42.121 zł	21.629 zł
RAZEM:		426.250 zł	278.844 zł	147.406 zł
Zadanie dotyczące tworzenia miejsc opieki – MALUCH 2015 moduł 1				
1.	Żłobek Nr 2	87.682 zł	70.000 zł	17.682 zł

2	Żłobek nr 6	269.795 zł	210.000 zł	59.795 zł
RAZEM:		357.477 zł	280.000 zł	77.477 zł

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Od 2011 roku corocznie Zespół Żłobków uczestniczy w realizacji resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dzieckiem do lat 3 „Maluch”, w latach 2011-2015 utworzono 90 dodatkowych miejsc i pozyskano dotacje w łącznej wysokości 3.086.075 zł.

W Tarnowie funkcjonują ponadto trzy niepubliczne żłobki, posiadające w sumie 73 miejsca.

Tabela nr 44: Wykaz żłobków niepublicznych wraz z liczbą miejsc dla dzieci

Lp.	Nazwa żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	„CHATA SKRZATA” Agnieszka Kutek, ul. Piłsudskiego 31	40
2.	„LOKOMOTYWA” os. Legionów H. Dąbrowskiego 10 c	21
3.	Anna Rumian "Małe szczęścia" ul. W. Rogoyskiego 15/2	12
Łącznie:		73

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”

Główne cele Programu to:

- promowanie modelu rodziny wielodzietnej i kształtowanie jej pozytywnego wizerunku, wzmocnienie kondycji finansowej rodzin wielodzietnych, poprawę jej warunków materialnych,
- wspieranie realizacji funkcji rodziny wielodzietnej,
- zwiększenie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych,
- zachęcenie do kreatywnego, kulturalnego i wspólnego spędzania wolnego czasu,
- ułatwienie rodzinom wielodzietnym dostępu do dóbr i instytucji kultury, obiektów i urządzeń sportowych i rekreacyjnych zarządzanych przez jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa,
- opracowanie, promocja i koordynacja systemu ulg adresowanych do rodzin wielodzietnych w jednostkach oferujących usługi kulturalne i sportowe, nie powiązanych strukturalnie i kapitałowo z Gminą Miasta Tarnowa,
- opracowanie, promocja i koordynacja systemu ulg adresowanych do rodzin wielodzietnych wśród przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Tarnowa.

W 2015 r. beneficjentami programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” zostało 720 rodzin (3.481 osób). Od połowy września do końca grudnia 2012 r. o wydanie Karty Tarnowskiej Rodziny wystąpiło 13 rodzin (78 osób), w 2013 r. 86 rodzin (518 osób), natomiast w 2014 r. 440 rodzin (2.134 osoby).

Partnerami programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” mogą zostać jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne i prawne prowadzące działalność gospodarczą. Podmiot, który wyrazi chęć uczestnictwa w programie, po podpisaniu umowy otrzymuje graficzny znak uczestnictwa w programie, który zostaje naklejony w miejscu świadczenia usług.

W 2015 r. z programem „Karta Tarnowskiej Rodziny” współpracowało 63 partnerów. Według danych uzyskanych za 2015 r., najwięcej osób korzystało z ulg świadczonych przez tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji – 13.621 osób.

Z ulg oferowanych przez Zarząd Dróg i Komunikacji w formie biletów okresowych skorzystały 1.462 osoby – łącznie wydano 8.913 szt. biletów okresowych, ponadto uchwałą XII/136/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 9 lipca 2015 r. od dnia 1 września 2015 r. zostały wprowadzone bilety jednoprzejazdowe i karnety pięcioprzejazdowe dla posiadaczy Karty Tarnowskiej Rodziny. W 2015 r. zostało sprzedanych 11.164 sztuk biletów.

Wydatki związane z funkcjonowaniem Karty Tarnowskiej Rodziny pokrywane są z budżetu Miasta Tarnowa.

Dofinansowanie Miasta do przejazdów komunikacją miejską wyniosło w 2015 r. 409.409 zł, natomiast do wypoczynku i rekreacji dla osób korzystających z obiektów sportowych (pływalni, a w okresie zimowym ze sztucznego lodowiska) Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji 57.005 zł. Zniżki udzielane przez podmioty komercyjne – partnerów programu – finansowane są z ich własnych środków.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Od czerwca 2014 r. rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu dla rodzin wielodzietnych mogą starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim. Program adresowany jest do rodzin z co najmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do czasu ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymują Kartę na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności. Uczestnicy Programu mogą korzystać z ulg na terenie całego kraju np. na bilety wstępów do muzeów, parków narodowych czy biletów na przejazdy kolejowe.

Dodatkowo, tarnowskie rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny, na mocy uchwały Nr XIX/196/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2015 r. zwolniono z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części ½ opłaty pobieranej od każdego członka rodziny. W 2015 r. wydanych zostało 2.155 Kart dla 473 rodzin.

Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych opieki, pomocy w nauce, organizacji wolnego czasu i zajęć sportowych, udziału w programach profilaktycznych oraz rozwoju zainteresowań poprzez prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej

W pierwszym półroczu 2015 r. na zlecenie GMT działało sześć placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, natomiast w drugim półroczu 2015 r. działalność prowadziły trzy placówki wsparcia dziennego, które zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedłożyły do UMT dokumenty potwierdzające zapewnienie dzieciom w placówce bezpiecznych warunków lokalowych i sanitarnych. Do placówek uczęszczały dzieci i młodzież pochodząca najczęściej z rodzin wielodzietnych, niewydolnych wychowawczo i ubogich, mające trudności z życiem w grupie oraz potrzebująca pomocy i nadzoru przy odrabianiu lekcji. Każdemu dziecku w placówce zapewniono zajęcia wyrównawcze z przedmiotów szkolnych, zajęcia integrujące grupę (zawody sportowe, wspólne zabawy, zajęcia plastyczne, teatralne, profilaktyczno-wychowawcze, ekologiczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne). Dzieci i młodzież w trakcie pobytu w placówce

otrzymywała również posiłek. W 2015 r. GMT dotowała łącznie 180 miejsc dla dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej.

W 2015 r. kontynuowano z roku poprzedniego realizację zadania „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej z miejscami opieki specjalistycznej”. W placówce dzieciom i młodzieży zapewniono pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań oraz organizację zabaw i zajęć sportowych. Ponadto placówka realizowała dla wychowanków m.in. zajęcia: socjoterapeutyczne, profilaktyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowano również dla dzieci indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Dzieciom zapewniano także ciepły posiłek. W placówce GMT dotowała 37 miejsc dla dzieci i młodzieży, w tym siedem miejsc w formie specjalistycznej.

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą

W 2015 r. na zlecenie GMT działały dwie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej prowadzone przez Stowarzyszenie SIEMACHA oraz Fundację „Ich Pasje”.

W placówce dla dzieci i młodzieży prowadzone były różne formy pomocy specjalistycznej m.in. zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne. Realizowano również dla dzieci indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Dzieciom i młodzieży zapewniono pomoc w nauce i organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych oraz przynajmniej jeden posiłek dostosowany do pory dnia i czasu przebywania dziecka w placówce. W 2015 r. GMT dotowała 140 miejsc dla dzieci i młodzieży uczęszczających do placówki kierowanej przez Stowarzyszenie SIEMACHA oraz 30 miejsc dla dzieci i młodzieży uczęszczających do placówki prowadzonej przez Fundację „Ich Pasje”.

13.6 Pomoc dzieciom pozbawionym opieki biologicznych rodziców

Rodzina Piecza Zastępcza

Pieczka zastępcza realizowana jest w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., na terenie miasta Tarnowa funkcjonowało 90 rodzin zastępczych (w których umieszczonych było 126 dzieci), 5 zawodowych rodzin zastępczych, w tym rodzinny dom dziecka, pogotowie rodzinne oraz zawodowa rodzina specjalistyczna.

Tabela nr 45: Środki finansowe przeznaczone na pomoc dla rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci

Formy pomocy finansowej	Liczba rodzin	Liczba dzieci/osób	Kwota świadczeń w zł
Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dzieci pochodzących z miasta Tarnowa umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta	77	105	854.646,23
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	6	8	16.512,21
Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z	8	9	10.667,85

potrzebami przyjmowanego dziecka			
Świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	7	17	7.550
Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	36	48	14.400
Wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych wraz z pochodnymi, wynagrodzenie dla rodziny pomocowej	5	22	158.246,96
Wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla osoby do pomocy zatrudnionej w rodzinie zastępczej zawodowej	1 osoba zatrudniona w 1 rodzinie zawodowej	Rodzina zawodowa z 4 dzieci	1.379,70
Środki finansowe dla rodziny zastępczej zawodowej na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	2	7	7.984,52
Świadczenie dla rodziny zastępczej zawodowej na pokrycie kosztów niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	2	5	4.600
Środki finansowe dla rodziny zastępczej niezawodowej na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	1	1	400
Środki finansowe dla prowadzącego rodzinny dom dziecka na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	1	8	13.538,96
Środki finansowe dla prowadzącego rodzinny dom dziecka na pokrycie kosztów niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	1	8	3.000
Realizacja porozumień w sprawie umieszczenia dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych umieszczonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa	13	21	208.709,66
Realizacja porozumień w sprawie umieszczenia dzieci z Gminy Miasta Tarnowa w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	34	50	602.487,44
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	-	15	72.558
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków rodzin	-	27	112.688,84

zastępczych			
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej (wyprawka) dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	-	10	16.500
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	-	2	13.200
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej (wyprawka) dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	-	8	15.433,39

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W minionym roku, w ramach projektu socjalnego „Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” prowadzono cykliczne szkolenia, po których odbywały się spotkania nieformalnej grupy wsparcia dla funkcjonujących rodzin zastępczych.

W działania wspierające rodziny zastępcze wpisuje się również projekt Działu ds. Pieczy Zastępczej „Sukienka, czyli sensualnie o kobietach dla kobiet”, skierowany do mam zastępczych z terenu Tarnowa. Dział ds. Pieczy Zastępczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej systematycznie realizuje liczne projekty ukierunkowane na wszechstronne wspieranie dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych. Pierwszym projektem w 2015 r. były „Ferie u Juliana - „Fantazyjnie, Energicznie, Rozwijająco, Interesująco, Euforycznie spędzam FERIE u Juliana”, który obejmował zajęcia w okresie ferii zimowych - oferta dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, na okres dwutygodniowej przerwy od nauki w szkole. Kolejny projekt „WZRASTAM” był zrealizowany przy współpracy z Tarnowskim Klubem Sportowym Oyama Karate, i trwał przez cały rok.

W okresie wakacji zaproponowano dzieciom i młodzieży z rodzin zastępczych projekt „Słoneczne przygody”, który obejmował bogatą ofertę różnorodnych zajęć. W okresie wakacji w każdy czwartek, dzięki współpracy z Fundacją Progres, zrealizowano projekt socjalny „Będę mistrzem” - warsztaty dla młodzieży z rodzin zastępczych z terenu miasta Tarnowa.

Przez okres całego 2015 roku, prowadzono zajęcia warsztatowe dla młodzieży w ramach projektu „Poznać i polubić siebie”, które miały na celu integrację uczestników, pracę nad nawiązywaniem kontaktów międzyludzkich, odnajdywania swojego miejsca w grupie, dążenie do rozwijania własnej osobowości oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym i stymulowanie postaw twórczych.

W grudniu 2015 r. zrealizowano projekt socjalny „Mikołajkowa integracja”. Dział ds. Pieczy Zastępczej zrealizował także projekt pn. „Świąteczni artyści” skierowany do dzieci, młodzieży, rodzin zastępczych. Na zakończenie roku 2015 r. zrealizowano kolejny projekt skierowany do dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych „ Imbir wśród nas- mój przyjaciel pies”.

W ramach promowania rodzicielstwa zastępczego i poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze zrealizowano szereg działań ukierunkowanych na pogłębienie świadomości społeczności lokalnej na temat roli rodziny zastępczej w życiu dziecka pozbawionego opieki i wychowania ze strony rodziny biologicznej. Projekty obejmowały swoim zasięgiem funkcjonujące rodziny zastępcze, gdyż są one nieodłącznym partnerem w poszukiwaniu nowych rodziców zastępczych. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej miał na celu również docenienie ich pracy, podkreślenie rangi pełnionej funkcji oraz podniesienie posiadanych przez nich kompetencji.

Najważniejszym ubiegłorocznym projektem były obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego „Podróż za jeden uśmiech”. W ramach obchodów kontynuowano realizację ubiegłorocznego projektu „Jaki kolor serca masz? Czy możesz mi je dać?”, obejmującego wystawę fotografii z sesji zdjęciowej „Dzień z życia rodziny zastępczej”. Zorganizowano konferencję pn. „Rodzina na zastępstwo, serce na zawsze”, która odbyła się 18 września 2015 roku w sali Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie.

Od 17 czerwca 2013 r. w Tarnowie funkcjonuje mieszkanie chronione, w którym usamodzielniający się wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą przygotować się do prowadzenia samodzielnego życia. Na przestrzeni 2015 r. w mieszkaniu chronionym zamieszkiwały cztery usamodzielniane osoby. Mieszkanie prowadzone było przez wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert - Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tarnowie.

13.7 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizuje zadania określone w „Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa” oraz „Programie Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa”.

W 2015 r. odbyły się cztery spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach prowadzonej procedury „Niebieskiej Karty” odbyło się 1.013 spotkań grup roboczych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy w rodzinie. Skład grup roboczych dostosowany był do indywidualnej sytuacji rodziny, której dotyczyła sporządzana „Niebieska Karta”.

Tabela nr 46: Program „Niebieska Karta”

Program „Niebieska Karta”	Liczba założonych kart
„Niebieskie Karty” założone przez pracowników socjalnych	31
„Niebieskie Karty” założone przez inne instytucje	255
Łącznie	286
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w 2015 r.	213

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował IV edycję Kampanii „Biała Wstążka”, wraz z Fundacją Społeczną PROGRES i Stowarzyszeniem Kropla Słońca. Projekt współfinansowany był z budżetu Miasta Tarnowa. Akcja miała miejsce w dniach od 30 listopada do 4 grudnia 2015 r. w Tarnowie. W ramach czwartej edycji Kampanii zorganizowano m.in.:

- uroczyste rozpoczęcie Kampanii „Biała Wstążka”, które odbyło się w Sali Lustrzanej,
- dyżur prawnika oraz psychologa MOPS,
- wręczenie kobietom białych róż oraz ulotek informacyjnych przez przedstawicieli Straży Miejskiej i pracowników MOPS,
- zajęcia profilaktyczne w 19 szkołach na terenie Tarnowa,
- kolportaż ulotek skierowanych do osób stosujących przemoc, zachęcający je do pracy nad sobą,

- turniej piłki siatkowej pod hasłem „Sport przeciw przemocy”,
- warsztaty psychologiczne „Świadka MOC by przemoc PrzeMOC”,
- warsztaty pn. „Męskie spotkania”, dla osób stosujących przemoc,
- happening, w formie marszu przeciwko przemocy, z udziałem uczniów tarnowskich szkół objętych profilaktyką, przedstawicieli służb mundurowych, MOPS i organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, tarnowskiego oddziału PCK oraz mieszkańców,
- szkolenie dla przedstawicieli służb realizujących ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „Rozpoznawanie zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym. Pomoc rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dziecka z zespołem FAS”,
- konferencję pod tytułem „Rodzina wolna od przemocy”,
- publikację informacji na temat Kampanii w prasie lokalnej oraz w telewizji regionalnej, rozwieszenie w komunikacji miejskiej plakatów informujących o prowadzonych działaniach.

13.8 Działania podejmowane na rzecz osób starszych

Karta Tarnowskiego Seniora

Program „Karta Tarnowskiego Seniora”, jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Program adresowany jest do wszystkich osób w wieku 65+ zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma on na celu przede wszystkim wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z szerokiej oferty usług na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie seniorów do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu. W ramach uczestnictwa w Programie wydawana jest Karta Tarnowskiego Seniora uprawniająca do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne w kategoriach: edukacja i rozwój, sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. Na szczególną uwagę zasługują zniżki oferowane przez Teatr im. Ludwika Solskiego, Muzeum Okręgowe, Tarnowskie Centrum Kultury, BWA, Centrum Sztuki Mościce, Miejską Bibliotekę Publiczną, a także Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ponieważ tarnowscy seniorzy najchętniej korzystają z oferty tych instytucji. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej dedykowanej seniorom. W 2015 r. zawartych zostało 10 umów z partnerami, a Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 782 osoby. Aktualnie w programie uczestniczy 70 partnerów, a Karty od początku funkcjonowania Programu wydano 1.696 seniorom.

Organizacja Tarnowskiego Dnia Seniora

Gmina Miasta Tarnowa we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych od 2013 r. organizuje Tarnowski Dzień Seniora. Wydarzenie to, stanowiące święto wszystkich osób starszych mieszkających w Tarnowie, ma na celu integrację środowiska tarnowskich seniorów, prezentację oferty kierowanej do nich przez organizacje pozarządowe i instytucje, a także prezentację dobrych praktyk realizowanych w Tarnowie na rzecz osób starszych. Organizatorzy co roku przygotowują także specjalne atrakcje dla uczestników spotkania. W ramach części artystycznej obchodów, ich uczestnicy mogą obejrzeć spektakle, występy taneczne lub muzyczne. Tarnowski Dzień Seniora w 2015 r. odbył się w auli tarnowskiej delegatury Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

i uczestniczyło w nim ponad 300 osób. Tarnowski dzień seniora był dofinansowany z budżetu GMT w ramach zadania „Utworzenie i prowadzenie czterech Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej”.

Strona internetowa dla seniorów

W ramach strony internetowej Urzędu Miasta Tarnowa www.tarnow.pl, w zakładce „Polityka społeczna i zdrowie” prowadzona jest podstrona „Dla seniorów”, na której na bieżąco zamieszczane są wszelkie informacje dotyczące problematyki osób starszych, w szczególności możliwości pozyskania poprzez nich wsparcia w różnych obszarach życia. Aktualizowane są również informacje o organizacjach pozarządowych i innych podmiotach działających dla seniorów i ich ofercie. Informacje takie zamieszczane są także w miejskim miesięczniku TARNÓW.PL.

Bezpłatne przejazdy komunikacją miejską

Osoby, które ukończyły 70 rok życia są uprawnione do bezpłatnych przejazdów na wszystkich liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej. Osoby te muszą jedynie przedstawić dokument potwierdzający wiek uprawnionego lub specjalny bilet wydany przez Urząd Miasta Tarnowa na wniosek osoby uprawnionej.

Rozwój i upowszechnianie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów

Zadanie realizowane było przez dwie organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie „Miasta w Internecie” oraz Stowarzyszeniem Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych „Europa-Polska”, wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert. Zadanie polegało na prowadzeniu zajęć edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców miasta Tarnowa w wieku powyżej 55 roku życia. W 2015 r. przeprowadzono 226 zajęć edukacyjnych z zakresu korzystania z komputera i Internetu, udzielono 631 porad, 258 uczestników zakończyło udział w projekcie i zwiększyło swoje kompetencje cyfrowe. Dzięki wymienionym działaniom zaktywizowano osoby w wieku emerytalnym, które nabyły praktyczne umiejętności wykorzystania komputera i Internetu w życiu codziennym, nastąpiła integracja środowiska tarnowskich seniorów i pogłębienie ich wiedzy na temat korzyści używania narzędzi cyfrowych.

Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej

Projekt został wyłoniony w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Tarnowa na 2015 rok. Międzyosiedlowe Centra Aktywności Senioralnej to wspólne, partnerskie przedsięwzięcie organizacji pozarządowych posiadających doświadczenie w realizacji projektów na rzecz seniorów, wyłonionych w otwartym konkursie ofert. Centra prowadzone są przez Stowarzyszenie Medycyna Polska - lidera projektu, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA, Stowarzyszenie „Senior Na Czasie” oraz Stowarzyszenie „KANON”. Ich głównym zadaniem jest podnoszenie aktywności społecznej i fizycznej osób starszych. Seniorzy uczestniczą w warsztatach komputerowych, językowych, artystycznych, spotkaniach nordic walking, pilates lub fitness, wykładach dotyczących profilaktyki prozdrowotnej, zajęciach usprawniających z fizjoterapeutą, spotkaniach z ciekawymi ludźmi, imprezach okolicznościowych oraz wycieczkach i wyjściach do kina i teatru.

W 2015 r. zorganizowano Tydzień Tarnowskiego Seniora, w którym wzięło udział około 500 osób, a w jego ramach III Tarnowski Dzień Seniora, w którym wzięło udział ponad 300 osób.

Klub Samopomocy „Wiosna Życia”

Od dnia 1 lipca 2015 r. realizowano zadanie „Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą” przy współpracy z Fundacją Partnerstwo dla

Przyszłości. Zadaniem ośrodka jest prowadzenie działań o charakterze samopomocowym z akcentem na integrację pomiędzy osobami starszymi i młodzieżą lub dziećmi, a także podjęcie działań, których celem jest międzypokoleniowa wymiana doświadczeń. Ośrodek przeznaczony jest dla 25 osób starszych oraz 5 dzieci lub młodzieży uczącej się. Zadanie było współfinansowane z budżetu państwa. Łączna suma dotacji wyniosła 56.580 zł, w tym 43.200 zł pochodziło ze środków finansowych Wojewody Małopolskiego.

Szczepienia ochronne przeciwko grypie

W okresie od września do grudnia osoby w wieku 65 lat i powyżej mogły skorzystać z bezpłatnych szczepień ochronnych przeciwko grypie. Szczepienia finansowane były ze środków Gminy Miasta Tarnowa. Łącznie w 2015 r. szczepieniami objęto 1.650 osób. Środki wydatkowane na realizację zadania wyniosły 45.000 zł.

13.9 Praca socjalna i działania niestandardowe

Jednym z obowiązkowych zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej jest prowadzenie pracy socjalnej – działalności zawodowej, mającej na celu niesienie pomocy osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna jest głównym narzędziem pozamaterialnego wsparcia klientów pomocy społecznej.

W 2015 r. wsparciem w ramach pracy socjalnej zostało objętych 3.626 środowisk.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej prowadzone były przede wszystkim w następujących obszarach:

- zapewnienie/uzyskanie niezbędnych środków materialnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- przeciwdziałanie problemowi bezrobocia,
- poprawa stanu zdrowia,
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
- wykorzystanie uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- poprawa funkcjonowania: rodziny, osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

Praca socjalna może być prowadzona na podstawie kontraktu socjalnego – pisemnej umowy zawieranej z osobą ubiegającą się o pomoc, określającej uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W 2015 r. zawarto 211 kontraktów, w ramach działań realizowanych przez pracowników socjalnych Działu Specjalistycznej Pomocy Środowiskowej, 25 kontraktów w ramach działań realizowanych przez pracowników socjalnych Działu Pomocy Osobom Starszym i Niepełnosprawnym, 60 w ramach projektu systemowego „Stawiamy na aktywność. Działania aktywizujące klientów Miejskiego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie” i 120 umów w ramach Programów Aktywności Lokalnych.

Tabela nr 47: Działania podejmowane w ramach kontraktów socjalnych

Rodzaj działania	Liczba osób odjętych działaniem
Zapewnienie dziecku czasowej opieki w okresie braku możliwości sprawowania opieki przez rodzica	15
Podniesienie standardu zajmowanego lokalu	8
Podjęcie zatrudnienia	25
Podjęcie terapii odwykowej indywidualnej i grupowej w warunkach leczenia otwartego	16
Utrzymywanie kontaktów z dziećmi w sytuacjach ograniczenia władzy rodzicielskiej	3
Pozyskanie świadczeń z zabezpieczenia społecznego	75
Uzyskanie dodatku mieszkaniowego	32
Podjęcie i utrzymywanie współpracy z policją, prokuraturą, kuratorem i sądem	22
Podjęcie terapii rodzinnej, logopedycznej, psychologicznej, pedagogicznej	18
Podniesienie kwalifikacji zawodowych	35
Systematyczne leczenie specjalistyczne	27
Utrzymanie klienta w miejscu zamieszkania	70
Terminowe regulowanie wydatków np. czynsz, prąd, gaz	84
Udział w projekcie systemowym	EFS
Udział w projektach KIS, PAL	78
Uzyskanie stopnia niepełnosprawności	4
Poprawa realizowania funkcji opiekuńczo - wychowawczych	64

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W celu realizacji zadań związanych ze wsparciem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych MOPS w 2015 r. zatrudnił sześciu asystentów rodziny. Koszty wynagrodzenia asystentów zostały dofinansowane ze środków otrzymanych od Wojewody Małopolskiego w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015”. Praca asystentów polegała na wspieraniu rodzin poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym, np. w zakresie prawidłowego wychowywania i opieki nad dzieckiem czy gospodarowania budżetem. W 2015 r. na wniosek pracownika socjalnego, asystenci rodziny współpracowali z 66 rodzinami (w tym pięcioma rodzinami zobowiązanymi przez Sąd do pracy z asystentem), w których wychowywało się 168 dzieci. Od stycznia do marca 2015 r. trzech zatrudnionych asystentów monitorowało sytuację rodzin, z którymi zakończyli współpracę w grudniu 2014 r. a nie były one objęte dalszym wsparciem asystenta. MOPS dla rodzin współpracujących z asystentem rodziny, w szczególności rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców cechujących się bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, prowadził projekt socjalny „Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”.

MOPS realizował również projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, środków budżetu państwa oraz środków z Państwowego Funduszu Pracy:

- Projekt „Stawiamy na aktywność. Działania aktywizujące klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie” realizowany od 2008 r. Edycja projektu, którą zaplanowano na lata 2013-2015, adresowana była do 400 osób bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach projektu MOPS realizował również Program Aktywności Lokalnej skierowany do trzech grup mieszkańców miasta Tarnowa: do rodzin, usamodzielnianych, wychowanków pieczy zastępczej oraz osób niepełnosprawnych.

- Projekt „KIS – kreatywnie i skutecznie” jest realizowany w partnerstwie z Fundacją im. Hetmana Jana Tarnowskiego w ramach POKL. Termin jego realizacji zaplanowano na okres od 1 marca 2013 r. do 30 czerwca 2015 r. Klub Integracji Społecznej (KIS) rozpoczął działalność 1 maja 2013 r. Celem działalności KIS jest pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ich reintegracja społeczna i zawodowa. W ramach projektu pracownicy socjalni w 2015 r. do kontynuowania udziału w nim motywowali 67 osób, z którymi w 2014 r. zostały zawarte kontrakty socjalne.

- Prace społecznie użyteczne realizowane we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie miały na celu aktywizację oraz zmotywowanie osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia i dotyczyły 50 osób bezrobotnych, skierowanych do ich wykonywania.

- W partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również pierwszą edycję Programu „Aktywizacja i Integracja”, którego celem była poprawa sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, dla których PUP ustalił trzeci profil pomocy. Program stworzył dodatkową perspektywę aktywizacji osób, które utraciły możliwość podjęcia pracy z powodu długiego okresu pozostawania bez pracy, często połączonego z brakiem kwalifikacji. W ramach realizacji wymienionego programu MOPS zorganizował dodatkowe działania w zakresie aktywizacji zawodowej w ramach prac społecznie użytecznych dla 11 osób.

- W okresie od 1 sierpnia 2015 r. do 30 września 2016 r. MOPS jest partnerem Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego w realizacji programu „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych, edycja 2015 r.”, którego celem głównym jest zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej 12 bezrobotnych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez udział w zajęciach reintegracji społeczno-zawodowej w Klubie Integracji Społecznej oraz przystąpienie do prac społecznie użytecznych. W ramach kontraktów socjalnych zorganizowano cykl edukacyjno- szkoleniowy.

- MOPS w 2015 r. rozpoczął również współpracę z Centrum Integracji Społecznej – jednostką lokalną Spółdzielni Socjalnej SerwiS w Tarnowie oraz z Tarnowskim Centrum Integracji Społecznej. W 2015 r. pracownicy socjalni sporządzili 90 pozytywnych opinii klientom MOPS zmotywowanym do udziału w zajęciach Centrów. W 2015 r., 11 osób, w tym dwie z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, podpisując Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego rozpoczęło zajęcia w Centrach. Osobom tym MOPS opłaca składki na ubezpieczenie społeczne.

- W ramach poszerzania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi MOPS w Tarnowie realizował w 2015 r po raz kolejny projekt konkursowy „Tacy sami jak inni - bliżej siebie”, dofinansowany w ramach programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Oparcie dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – edycja 2015”. W ramach projektu realizowano działania mające na celu poszerzenie wsparcia na rzecz

dzieci autystycznych i ich rodzin. Uczestnicy projektu brali udział w zajęciach z terapii indywidualnej - logopedycznej lub psychologicznej, terapii integracji sensorycznej i hipoterapii. Ponadto prowadzone były warsztaty dla rodziców oraz zorganizowano tarnowskie obchody Europejskiego Tygodnia Autyzmu, w ramach których odbywały się dni otwarte w placówkach takich jak przedszkola oraz spotkania warsztatowe z nauczycielami tarnowskich przedszkoli na temat rozpoznawania wczesnych oznak autyzmu u dzieci. Całkowity koszt realizacji projektu „Tacy sami jak inni – bliżej siebie” wyniósł 39.650 zł, z czego 31.000 zł pochodziło ze środków ministerstwa.

13.10 Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie od 1990 r. funkcjonuje jako samorządowa jednostka organizacyjna pomocy społecznej.

Główna siedziba Ośrodka mieści się w budynku przy al. Matki Bożej Fatimskiej 9. Ośrodek dysponuje również pomieszczeniami w budynku przy ul. Granicznej 8A i ul. Goldhammera 3, gdzie mieszczą się Zespoły Pracy Socjalnej, oraz w budynku przy ul. Gosłara 5, w którym znajduje się siedziba Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Obszarem działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest miasto Tarnów.

Środki finansowane na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej pochodzą z budżetu GMT, dotacji celowych z budżetu państwa oraz środków PFRON i Unii Europejskiej.

Tabela nr 48: Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2015 r.

Nazwa	Kwota ogółem wydatkowana w 2015 r.	(%)
Ogólny budżet MOPS	51.414.734,58	100
w tym: środki własne Miasta	18.771.540,29	36,51
zadanie zlecone – środki dotacji	25.028.742,38	48,68
zadania własne dofinansowane środkami dotacji celowej	7.614.451,91	14,81

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Tabela nr 49: Środki wydatkowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na realizację zadań w 2015 r.

Nazwa	Kwota ogółem wydatkowana w 2015 r.	Udział środków własnych gminy (%)
Świadczenia z pomocy społecznej	11.814.111	48,90
Utrzymanie Ośrodka	6.401.763,32	71,59
Wspieranie rodziny i systemu rodzinnej pieczy zastępczej	2.036.950,95	90,17
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego, składki na ubezpieczenie	23.912.377,37	0,00

zdrowotne		
Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	6.700.006,25	97,53
Projekt systemowy dofinansowany ze środków EFS	471.537,32	8,24
Pierwsze wyposażenie środowiskowego domu samopomocy	77.988,37	0,00

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Największy odsetek klientów MOPS stanowią osoby korzystające ze wsparcia przyznanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy o pomocy społecznej.

Tabela nr 50: Liczba osób, którym w 2015 r. przyznano świadczenia

Podstawa prawna	Liczba osób
Ustawa o pomocy społecznej w tym ¹⁾ :	7.932
Świadczenia pieniężne	5.713
Świadczenia niepieniężne	4.278
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	35
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	6.569
Ustawa o świadczeniach rodzinnych	5.467
Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	814
Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	349
Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	2.039
Ustawa o dodatkach mieszkaniowych	4.611

¹⁾ Dane liczbowe nie sumują się, ponieważ jedna osoba mogła korzystać z więcej niż jednego świadczenia

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Tabela nr 51: Realizowane świadczenia materialne wynikające z ustawy o pomocy społecznej i ich finansowanie

Zasiłki stałe	2014 r.	2015 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	620	582
Liczba świadczeń	6.055	5.870
Źródło finansowania/ wydatkowana kwota na świadczenie	Dotacja z budżetu państwa	
	2.437.818	2.566.060
	Środki własne	
	36.038	0
Średnia wysokość zasiłku	408,56	437,15
Zasiłek okresowy	2014 r.	2015 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1.102	972
Liczba świadczeń	6.494	6.403
Źródło finansowania / wydatkowana kwota na świadczenie	Dotacja z budżetu państwa	
	2.128.000	2.134.006

	Środki własne	
	17.720,94	3.391
Średnia wysokość zasiłku	330,42	333,81
Zasiłek celowy	2014 r.	2015 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1.168	1.147
Liczba świadczeń	3.569	3.549
Wydatkowana kwota na świadczenie	565.702,58	614.585,87
Zasiłek celowy specjalny i na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2014 r.	2015 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	548	627
Liczba świadczeń	1.077	1.212
Wydatkowana kwota na świadczenie	204.047,95	212.138
Zasiłek celowy na żywność z Programu Wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	2014 r.	2015 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1.853	1.802
Liczba świadczeń	5.311	5.093
Źródło finansowania/ wydatkowana kwota na świadczenie	Środki własne	
	565.891,30	586.416
	Dotacja z budżetu państwa	
	848.815	873.123
	Łączny koszt świadczeń	
	1.414.706,30	1.459.539
Średnia wysokość zasiłku	266,37	286,58
Dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach, dożywianie dorosłych w ramach Programu Wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	2014 r.	2015 r.
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1.144	1.412
Liczba świadczeń	131.184	147.724
Źródło finansowania/ wydatkowana kwota na świadczenie	Środki własne	
	158.669,26	196.715
	Dotacja z budżetu państwa	
	298.613,86	289.869
	Łączny koszt świadczeń	
	457.283,12	486.584
Opał z przywozem	2014 r.	2015 r.
Osoby, którym przyznano decyzją świadczenie	747	753
Wydatkowana kwota	457.380	416.724

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Główne przyczyny zmniejszenia liczby osób, którym przyznano świadczenie to: poprawa sytuacji materialnej, w tym uzyskanie zatrudnienia przez przynajmniej jednego członka

rodziny, migracja mieszkańców, w tym zagraniczna, zmniejszenie liczby dzieci, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (utrzymujący się przez ostatnie lata ujemny przyrost naturalny) oraz zmniejszenie się liczby jednoosobowych gospodarstw domowych.

W 2015 r. MOPS realizował również świadczenia w formie bonów towarowych w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznawanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem. Dotyczyło to także osób, które nie współpracowały z pracownikiem socjalnym. W minionym roku świadczeniami w formie bonów towarowych objęto 68 osób korzystających z pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych i zasiłków celowych. Bony towarowe można było zrealizować w sieci sklepów TESCO na terenie Tarnowa. Podmiot ten został wyłoniony w drodze przetargu. W minionym roku wydano 7.000 sztuk bonów o łącznej wartości 70.000 zł. Pomoc w naturze w formie opału z przywozem do domu na przestrzeni ostatnich dwóch lat, przyznawano w większości osobom niepełnosprawnym i starszym.

Zasiłek dla opiekunów

W 2015 r. wydano pięć decyzji w sprawie o ustalenie prawa do zasiłków dla opiekunów.

Tabela nr 52: Zasiłki dla opiekunów

Wyszczególnienie	2014 r.		2015 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota
Zasiłki dla opiekuna	3.128	1.619.759	1.928	992.031
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od zasiłku dla opiekuna	2.410	345.671	1.325	189.549
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłku dla opiekuna	928	43.383	1.427	66.784
Odsetki od zasiłku dla opiekuna	-	54.286	2	298
Koszty obsługi zadania zleconego – ustalanie i wypłacanie zasiłku dla opiekuna (np. wynagrodzenia, zakup materiałów i wyposażenia itp.)	-	49.600	-	30.682

Zródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Zryczałtowany dodatek energetyczny

Zryczałtowany dodatek energetyczny stanowi częściową rekompensatę kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną. Jest przyznawany osobom, które mają ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego. W 2015 r. złożono 2.738 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego.

Tabela nr 53: Wnioski o przyznanie dodatku energetycznego

Wyszczególnienie	2014 r.		2015 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota
Dla gospodarstw domowych liczących 1 osobę	2.083	23.662	2.972	33.260
Dla gospodarstw domowych liczących od 2 – 4 osób	4.852	76.516	6.468	100.554
Dla gospodarstw domowych liczących co najmniej 5 osób	1.235	23.378	1.685	31.451

Koszty obsługi dodatku energetycznego (2 %)	-	2.471	-	3.305
Ogółem	8.170	126.028	11.125	168.570

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Sprawienie pogrzebu

W 2015 r. za pośrednictwem MOPS sprawiono pogrzeb 16 osobom, w tym trzem osobom samotnym, nieposiadającym rodziny, która mogłaby się zająć organizacją pochówku. Osoby zmarłe posiadały uprawnienia do świadczeń społecznych. W chwili ich śmierci przysługiwał zasiłek pogrzebowy – wypłacany podmiotowi, który faktycznie pokrył koszty pogrzebu.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Tarnowie jest jedyną w Tarnowie i regionie placówką świadczącą specjalistyczną pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie.

Placówka realizuje zadania:

- ośrodka interwencji kryzysowej (OIK), w ramach którego udziela pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu – cztery miejsca) mieszkańcom miasta znajdującym się w sytuacjach kryzysowych,
- specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy (SOWdOP), w ramach którego udziela kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym schronienia (20 miejsc całodobowego pobytu), ofiarom przemocy domowej, prowadzi działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; jest jedną z 35 takich placówek w kraju - dofinansowywanych z budżetu państwa - i jedną z dwóch w województwie małopolskim,
- opracowuje i realizuje programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Tabela nr 54: Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej

	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Łączna liczba przeprowadzonych interwencji, w tym:	4.398	3.836	5.531
- w ramach interwencji kryzysowej,	3.358	2.056	2.907
- w ramach zadań specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy	1.040	1.780	2.624
Liczba osób korzystających z całodobowej opieki w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy	45	43	39
w tym:	18	17	18
- osób dorosłych,	27	26	21
- dzieci			
Liczba klientów ambulatoryjnych	15	65	16
Liczba osób objętych pomocą w ramach OIK	903	921	868
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie uczestniczących w programach korekcyjno – edukacyjnych	85	63	51

Źródło: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

Wśród podejmowanych dodatkowo działań merytorycznych należy wymienić m.in.:

- realizację zadań wynikających z następujących programów:

„Programu Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2011 – 2015 dla miasta Tarnowa”,
„Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa”,
„Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa”,
„Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Tarnowa na lata 2013 – 2015”,
„Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Tarnowa na lata 2014 – 2015”,

- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego oraz nagranie audycji w radiu RDN, w związku z obchodami „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przemocy”,

- udział w konferencji „Konflikt w szkole – zagrożenia czy szansa na rozwój”,
- spotkanie z pedagogami szkolnymi – złożenie oferty zajęć dla dzieci dotyczących podejmowania ryzykownych zachowań,

- przeprowadzenie szkolenia dla członków Koła Naukowego Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej,
- prowadzenie konsultacji oraz „dni otwartych placówki” dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w ramach „Małopolskich Dni Osób Niepełnosprawnych”,

- przeprowadzenie szkolenia dla trzech grup policjantów i pracowników socjalnych,

- współpracę z Fundacją Społeczną „Progres” w kampanii „Dajesz pieniądze na ulicy? Nie pomagasz!”,

- przeprowadzenie szkolenia dla wolontariuszy Fundacji „Antyschematy2” w ramach projektu „Mezuza”,

- przeprowadzenie spotkania z rodzicami uczniów Szkoły Podstawowej Nr 18 – o przemocy domowej i podejmowaniu przez dzieci i młodzież ryzykownych zachowań,

- udział w konferencji „Funkcjonowanie w społeczeństwie osób z zaburzeniami psychicznymi”,

- udział w seminarium „Formy pomocy i wsparcia na rynku pracy – gdzie szukać, jak korzystać?”,

- systematyczną pracę w grupie tematycznej ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, funkcjonującej w ramach Regionalnej Platformy Współpracy przy Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Krakowie,

- pracę nad Małopolskim Modelem funkcjonowania OIK, w grupie zarządzających ośrodkami interwencji kryzysowej, funkcjonującej w ramach Regionalnej Platformy Współpracy przy Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Krakowie,

- współpracę z nieformalną grupą motocyklową „Moto-Tarnow.pl” w organizacji akcji świątecznej dla mieszkańców SOWdOP, tzw. „Motomikołaje”,

- opracowanie i dystrybucję ulotek informujących o formach udzielanej przez Ośrodek pomocy i warunkach jej udzielania,

- działania przeprowadzone w ramach kampanii „Białej Wstążki” - szkolenia dla kuratorów, „Dni Otwarte”,

- pomoc w badaniach prowadzonych przez studentów różnych uczelni i kierunków.

Ponadto w dniach 31 lipca – 1 sierpnia 2015 r. specjaliści Ośrodka we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Gorzowie Wielkopolskim, prowadzili warsztaty kontroli złości i konsultacje indywidualne dla uczestników XXI Przystanku Woodstock w Kostrzynie n. Odrą.

W ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Tarnowa na 2015 rok” TOIKiWOP przeprowadził:

- trzy szkolenia dla kuratorów zawodowych ZKSS – łącznie 47 uczestników,

- dwa szkolenia dla policjantów i pracowników socjalnych – łącznie 42 uczestników,

- szkolenie dla pedagogów szkolnych – siedmiu uczestników,

- 16 zajęć warsztatowych dla uczniów tarnowskich szkół - łącznie 343 uczestników,

- pogadankę profilaktyczno – informacyjną dla rodziców uczniów Szkoły Podstawowej Nr 18

Raz w tygodniu specjaliści Ośrodka prowadzili konsultacje dla mieszkańców Tarnowa – rodziców/opiekunów dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne – w tym sięgających po alkohol i inne substancje psychoaktywne. Przekazane przez GMT na realizację zadań środki, w kwocie 25.000 zł, pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W ramach - nałożonego przez Wojewodę Małopolskiego – obowiązku obsługi połączeń z numeru 112 (Centrum Powiadamiania Ratunkowego), zarówno dla mieszkańców Tarnowa, jak i innych miejscowości woj. małopolskiego, Ośrodek przejął łącznie 102 interwencje, w tym 75 dotyczących osób spoza terenu Tarnowa.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych rozpoczęło działalność 1 kwietnia 2012 r. i miało na celu prowadzenie wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej dla wszystkich tarnowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych, tj.:

- Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Słoneczny Dom” w Tarnowie,

- Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka w Tarnowie,

- Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przyjazny Dom” w Tarnowie,

- Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Pogotowie Opiekuńcze ” w Tarnowie.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze”

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” w Tarnowie jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego przeznaczoną dla 30 dzieci. Celem Placówki jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej do czasu jego powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej.

Do placówki przyjmowane są dzieci w wieku od 10 do 18 roku życia, skierowane przez MOPS na podstawie postanowień sądów. W wyjątkowych przypadkach w placówce

umieszczane są dzieci poniżej 10 roku życia szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa. Praca z dziećmi organizowana jest w trzech grupach wychowawczych.

W 2015 r. placówka objęła całkowitą opieką 77 wychowanków, z czego:

- 31 powróciło do rodziny naturalnej,
- 14 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 5 zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 27 pozostało w placówce.

W 2015 r. wychowankowie uczestniczyli w wycieczkach do Zakopanego i do Karpackiej Troi.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 14 dzieci, w szczególności posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Funkcjonowanie placówki oparte jest na tzw. „systemie rodzinkowym” – dzieci jak w wielodzietnej rodzinie wspólnie bawią się, dorastają i uczą samodzielności.

Wychowawcy prowadzą dla dzieci zajęcia wyrównawcze, organizują zajęcia rekreacyjno-sportowe, wyjścia do kina, wieczory filmowe, spacer, gry integracyjne i wycieczki.

W 2015 r. placówka objęła całkowitą opieką 15 wychowanków, z czego:

- dziewięciu posiadało orzeczenie o niepełnosprawności,
- trzech zostało usamodzielnionych,
- jeden został umieszczony w rodzinie zastępczej.

W 2015 r. dzieci uczestniczyły w wycieczkach do Zatoru, Bacówki „Biały Jeleń”, Krakowa, Policht i Łańcuta. W ramach wypoczynku zimowego wychowankowie wzięli udział w zimowisku w Szczawnicy, natomiast letnie kolonie spędzili w Piaskach koło Krynicy Morskiej.

Rok 2015 zaowocował sukcesami wychowanków. Jeden z nich zdobył drugie miejsce w stylu dowolnym na dystansie 50 m i trzecie miejsce w stylu grzbietowym na dystansie 25 m w Integracyjnych Zawodach Pływackich. Ponadto kształtowanie świadomości ekologicznej wychowanków zaowocowało wyróżnieniem w konkursie organizowanym przez UMT na najładniejszy ogródek przydomowy.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom”

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom” w Tarnowie jest całodobową, placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego o charakterze koedukacyjnym przeznaczoną dla 28 dzieci. W placówce funkcjonuje „system rodzinkowy”, mający na celu właściwe przygotowanie dzieci do usamodzielnienia w przyszłości. Wychowankowie funkcjonują w dwóch grupach rodzinkowych po 14 dzieci. Dzieci wspólnie z wychowawcami gotują i sprzątają, ucząc się samodzielności i prowadzenia gospodarstwa domowego. Na terenie placówki prowadzone są zajęcia wychowawcze, których celem jest wypracowanie właściwych systemów wartości, wzorców osobowych i zachowań akceptowanych społecznie oraz kształtowanie umiejętności interpersonalnych, które będą miały znaczenie w dorosłym życiu.

W 2015 r. placówka zapewniła opiekę 32 dzieciom, z czego:

- 6 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 2 wychowanków zostało usamodzielnionych.

W 2015 r. w ramach wypoczynku zimowego wychowankowie uczestniczyli w zimowisku w Szczawnicy, natomiast letnie kolonie spędzili w Piaskach koło Krynicy Morskiej i w Mielenku.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom”

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom” jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 10 dzieci. Celem placówki jest w szczególności przygotowanie do samodzielnego życia, ze względu na fakt, że trafiają do niej dzieci już w starszym wieku. Funkcjonowanie placówki oparte jest na tzw. „systemie rodzinkowym” – dzieci jak w wielodzietnej rodzinie wspólnie bawią się, dorastają i uczą samodzielności. Wspólnie z dziećmi wychowawcy gotują, pieką, ciasta, przygotowują świąteczne uroczystości.

W 2015 r. opieką objęto 11 wychowanków w wieku 13-19 lat, z czego 2 wychowanków zostało usamodzielnionych.

Rok 2015 zaowocował wyróżnieniem w konkursie „Zielony Tarnów” organizowanym przez UMT. W ramach wypoczynku zimowego wychowankowie uczestniczyli w zimowisku w Szczawnicy, natomiast kolonie letnie spędzili w Mielnie.

Najważniejsze działania ponadstandardowe realizowane przez placówki opiekuńczo-wychowawcze w 2015 roku

- występ wychowanków dla pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie z okazji Dnia Babci i Dziadka,

- organizacja projektu profilaktycznego „Strzeż się picia, wybierz zdrowy styl życia” jako formy promowania zdrowego stylu życia u dzieci i młodzieży oraz integracji środowiska lokalnego wychowanków placówek z terenu Tarnowa,

- udział wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka w Tarnowie w wieloetapowym projekcie „Połączone moce” mającym na celu integrację z osobami niepełnosprawnymi,

- organizacja, wraz z Domem Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta, pikniku pod nazwą „Popołudnie cygańskie”, który miał na celu integrację wielopokoleniową, od przedszkolaków poprzez młodzież placówek opiekuńczo-wychowawczych do pensjonariuszy domów pomocy społecznej,

- organizacja projektu „Akademia Ekologiczna: Czysta Ziemia – Czysty Tarnów – Czysty Dom”, którego celem jest zaproponowanie młodzieży z tarnowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych atrakcyjnych form zdobywania doświadczeń i wiedzy na temat zagadnień dotyczących regionu, ekologii i ochrony środowiska,

- organizacja całorocznego projektu profilaktycznego „Alkohol – świat zatopionych marzeń”, promującego w społeczności lokalnej ideę życia w trzeźwości, a także uświadamia niebezpieczeństwa związane z alkoholem i jego używaniem, zorganizowanie pikniku rodzinnego z okazji jubileuszu dziesięciolecia projektu,

- udział Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przyjazny Dom” w Tarnowie w programie wolontariackim Pracowników Banku Citi Handlowy „Wolontariusze na bank!”, dzięki czemu wykonano renowacje pokoi, udekorowano pomieszczenia zakupionymi kwiatami oraz wyposażono tereny rekreacyjne placówki w ławki, huśtawki i inny sprzęt,

- prezentacja twórczości wychowanków placówek podczas Pierwszego Tarnowskiego Festiwalu Kreatywności, który miał łączyć wielopokoleniowe grono jego twórców, uczestników i odbiorców, stanowiąc „most pokoleń”,
- organizacja przez Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Przyjazny Dom” pikniku rodzinnego „Jesteśmy razem”, w którym wzięli udział również przedstawiciele instytucji i rodzin zaprzyjaźnionych, a także darczyńcy i sponsorzy,
- udział wychowanków w „Warsztatach Młodego Radiowca” organizowanych przez Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej z pomocą radia RDN Małopolska,
- udział wychowanków tarnowskich placówek w finale olimpiady sportowej dla domów dziecka z krajów europejskich organizowanych na Węgrzech przez Fundację Egészséges Életmódért Hit és Sport Alapítvány Faith and Sport Foundation for Healthy Living,
- uczestnictwo w projekcie wolontariackim HOPE zorganizowanym przez firmę NUTRICIA, dzięki któremu dzieci miały możliwość nauki i wypoczynku podczas wycieczki rekreacyjno-edukacyjnej do Bacówki „Białe Jeleń” w Iwkowej,
- udział Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przyjazny Dom” w projekcie wolontariackim „Gaz System”, dzięki czemu wychowanków mieli możliwość zwiedzenia parków rozrywki w Zatorze,
- udział w wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w projekcie „Wirtualna krzywda, czyli o cyberprzemocy”, który jest odpowiedzią na realne zagrożenie, jakie niesie ze sobą użytkowanie komputera i Internetu,
- uczestnictwo Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Pogotowie Opiekuńcze” w Tarnowie w projekcie Młodej Kadry Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa działającej przy Politechnice Krakowskiej „Workcamp”, która w ramach działalności koła studenckiego wykonała prace remontowe mające podnieść standard życia wychowanków,
- udział w konkursie „Domy Pozytywnej Energii”, organizowanym przez firmę TAURON, co umożliwiło dzieciom spotkanie z paraolimpijką Katarzyną Rogowiec, biegaczką, narciarską i biathlonistką, a także zapewniło atrakcje i zabawy podczas gali konkursowej,
- udział w akcji „Motomikołajki”,
- uczestnictwo w projekcie „TAK – Ty też możesz pomóc. Przyłącz się i działaj!”, realizowanym przez portal www.DomyDziecka.org, który poprzez dostarczanie informacji o funkcjonowaniu placówek opiekuńczo – wychowawczych i wskazanie ich najpilniejszych potrzeb podejmuje działania mające zapewnić lepszy rozwój dzieci i młodzieży w warunkach pieczy zastępczej na terenie całego kraju,
- udział w akcji „Obudź w sobie Mikołaja! Poczuj moc dawania” we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomagam Bo Chcę, dzięki której możliwe było pozyskanie od darczyńców prezentów świątecznych dla wychowanków czterech placówek opiekuńczo-wychowawczych w Tarnowie.

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie jest placówką o zasięgu ponadgminnym. Dysponuje 87 miejscami przeznaczonymi dla osób starszych. Dom zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Zapewnia mieszkańcom usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające dostosowane do ich indywidualnych potrzeb. Mieszkańcy mają do dyspozycji gabinet ze sprzętem do rehabilitacji co pomaga im utrzymać kondycję i polepszać sprawność fizyczną. W DPS prowadzone są różne formy terapii zajęciowej: muzykoterapia, kultorterapia, malarstwo, prace ręczne itp.

W 2015 r. mieszkańcy Domu uczestniczyli m.in. w:

- XXI Małopolskim Przeglądzie Zespołów Kolędniczych Mieszkańców DPS w Tuchowie,
 - spotkaniach okolicznościowych w ramach integracji międzypokoleniowej z uczniami szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych: zabawa karnawałowa, majówka, występy artystyczne, ogniska, andrzejki,
 - uroczystości jubileuszu 45-lecia Domu,
 - konkursach organizowanych dla osób niepełnosprawnych (plastycznych organizowanych przez Galerię Aniołowo w Tarnowie, III Festiwal Piosenki Serialowej w Krakowie),
 - biesiadach organizowanych przez zaprzyjaźnione domy pomocy społecznej w powiecie tarnowskim,
 - wycieczkach turystycznych i imprezach kulturalnych organizowanych dla mieszkańców Tarnowa.
- W Konkursie „Małopolski Pracownik Socjalny 2015” w kategorii „Integracja” jedno z dwóch wyróżnień otrzymał pracownik socjalny z Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48, Krzysztof Warchoń.
- W celu polepszenia standardu świadczonych usług, w Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48 w 2015 r. wykonano remont pomieszczeń oraz instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej, wymieniono palniki kotłów c.o. oraz bramę wjazdową i bramki wejściowe. Zakupiono również koncentrator tlenu, zmywarkę do naczyń i urządzenia do wentylacji kuchni i pralni. Łączne koszty prac remontowych i zakupów wyniosły 184.647 zł.

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną o zasięgu ponadgminnym. DPS dysponuje 154 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 10 miejscami dla osób w podeszłym wieku. Działalność Domu łączy całodobową opiekę nad mieszkańcami DPS oraz świadczenie usług opiekuńczych w Dziennym Domu Pobytu dla mieszkańców Tarnowa, którzy nie zamieszkują w DPS. Dom dysponuje 50 miejscami dziennego pobytu. Jest to forma pomocy w trybie dziennego wsparcia dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

W stacjonarnej placówce, oprócz sprawowania całodobowej opieki oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb bytowych i opiekuńczych, prowadzona jest działalność rehabilitacyjna i terapeutyczna. Dla mieszkańców Domu i podopiecznych dziennego wsparcia do dyspozycji są sale gimnastyczne wyposażone w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń, a dla mieszkańców

Domu także gabinet rehabilitacji, fizykoterapii i masażu, co sprzyja podnoszeniu sprawności fizycznej i utrzymaniu dobrej kondycji.

Wszystkie osoby korzystające z usług Domu mogą uczestniczyć w różnorodnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia mają charakter indywidualny oraz grupowy. Dodatkowo dla podopiecznych Dziennego Domu Pobytu prowadzone są zajęcia komputerowe w specjalnie przystosowanej i wyposażonej pracowni komputerowej.

W 2015 r., w ramach integracji międzypokoleniowej Dom zorganizował m.in.

- XIV Majówkę Integracyjną pn. „Cygańskie popołudnie”, w której udział wzięło ponad 200 osób,

- Piknik integracyjny z okazji Dnia Dziecka”. W pikniku oprócz Seniorów DPS i DDP udział wzięli uczestnicy WTZ z Karwodrzy i Tarnowa, a także dzieci z przedszkola z Wojnicza. Zabawę poprowadzili harcerze i wolontariusze z Zespołu Szkół Niepublicznych Stowarzyszenia Siódemka,

Podopieczni DPS uczestniczyli m.in. w:

- zabawie karnawałowej i andrzejkowej,

- Dniach Miasta Tarnowa Zdearzenia 2015,

- „Festiwalu Kreatywności-Kreator 2015”,

- III Przeglądzie Scenicznym Klubów Seniora Małopolski w Bartkowej,

- Spotkaniu i występie młodzieży z Białej Cerkwi z Ukrainy,

- Międzypokoleniowych spotkaniach z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Seniora, spotkania kolędowe, jasełka,

- piknikach integracyjnych w Wietrzychowicach, Janowicach, Rezerwacie Debrza,

- spotkaniach i spektaklach w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie,

- spotkaniach integracyjnych w DPS: Nowodworze, Sieradza, Stróże, Wietrzychowice, ul. Czarna Droga -Tarnów,

- pielgrzymkach autokarowych do Porąbki Uszewskiej i Tuchowa,

- XXI Małopolskim Przeglądzie Zespołów Kolędniczych DPS w Tuchowie,

- zajęciach komputerowych w ramach projektu „Rozwój i upowszechnianie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów”, realizowanego przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych Europa-Polska,

- warsztatach dziennikarskich i zajęciach komputerowych w „Fabryce Przyszłości”,

- Globtroterowych przygodach – cyklu spotkań z podróżnikiem,

- cyklu spotkań „Spotkanie z historią”,

- cyklu spotkań w klubie „Miszmasz”- klubie dyskusyjnym z elementami biblioterapii,

- akcji Bezpieczny Senior – spotkaniu z funkcjonariuszami tarnowskiej policji.

Ważnym elementem pracy z podopiecznymi Domu jest pielęgnowanie tradycji tj. uroczyste obchodzenie świąt, urodzin i innych wydarzeń z życia podopiecznych. Wszystkie wydarzenia dotyczące działalności i życia domu są uwieczniane na fotografiach, a następnie publikowane na stronie internetowej dps.

W 2015 r. w celu podniesienia standardu usług w skrzydle wschodnim Domu przeprowadzono remont pokoi mieszkalnych. W 2016 r. planuje się kolejne remonty.

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa, której zadaniem jest:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia,
- orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez inne organy orzecznicze,
- wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność osobom niepełnosprawnym,
- wydawanie kart parkingowych osoby niepełnosprawnej.

Tabela nr 55: Działalność Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

	2014 r.	2015 r.
OSOBY POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA		
Liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, w tym:	2.896	2.770
- o ustalenie stopnia niepełnosprawności	2.691	2.572
- w celu odpowiedniego zatrudnienia	35,6 %	31,88 %
- w celu korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	11,1 %	22,93 %
Liczba wydanych decyzji w tym:	2.854	2.569
- decyzji kończących postępowanie wydaniem orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	2.557	2.415
Liczba orzeczeń wydanych po raz pierwszy	836	828
OSOBY PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA		
Liczba przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności	198	198
Liczba wydanych decyzji	199	193

Źródło: Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie

Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa są dolegliwości narządu ruchu (ponad 25%), a także schorzenia układu krążenia i układu oddechowego (20%), neurologicznego (13,4%) i psychiczne (9,3%).

Najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności u dzieci w 2015 r. były choroby neurologiczne oraz choroby inne, do których głównie zalicza się schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, całościowe zaburzenia rozwojowe oraz psychiczne. Około 50 % orzeczeń o niepełnosprawności wydano orzekanym dzieciom w wielu 8-16 lat. Wśród osób do 16 roku życia z orzeczoną niepełnosprawnością 63,3 % stanowili chłopcy. W 2015 r. Zespół przyjął 974 wnioski o wydanie karty parkingowej oraz wydał 966 nowych kart.

13.11 Niepubliczne Domy Pomocy Społecznej

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa, na terenie miasta prowadzi działalność dwa niepubliczne domy pomocy społecznej.

1. **Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie** przy ul. Robotniczej 4, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia - posiada 80 miejsc statutowych.

2. **Dom Pomocy Społecznej „Hostel” dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie** przy ul. Modrzejewskiej 48, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tarnowie – placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi.

Wymienione Domy posiadają stałe zezwolenie Wojewody Małopolskiego na prowadzenie działalności. Niepubliczne domy pomocy społecznej są finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłaniane w drodze postępowania konkursowego.

13.12 Środowiskowe Domy Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy typu B

Na terenie Tarnowa funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy im. Św. Kingi przy al. M. B. Fatimskiej 6, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Placówka ma charakter ośrodka wsparcia dziennego, zapewnia opiekę dzienną i rehabilitację oraz naukę i uczestnictwo w terapii zajęciowej. Dom ma charakter ponadlokalny. Z usług placówki korzystało 60 osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Środowiskowy Dom Samopomocy typu C

Środowiskowy Dom Samopomocy typu C „Zielona Przystań” przeznaczony jest dla 25 osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Dom znajduje się w Tarnowie przy ul. Piotra Skargi 29a. Przeznaczony jest dla osób z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą, chorobą Alzheimera, chorobą Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi oraz z organiczną zmianą nastrojów. Dom zapewnia osobom skierowanym przez MOPS dzienny pobyt, częściową opiekę oraz pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych i poradnictwo psychologiczne. Dla podopiecznych prowadzone są treningi funkcjonowania w codziennym życiu, rozwiązywania problemów i nauka samodzielności umożliwiającej funkcjonowanie w środowisku.

Środowiskowe Domy Samopomocy finansowane są z dotacji pochodzącej z budżetu państwa.

14. EDUKACJA

14.1 Edukacja w liczbach

Tarnów pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka edukacji. Jego system oświaty jest bardzo zróżnicowany i zawiera większość placówek, o których mówi ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572, z późn. zm.). Obejmuje zarówno placówki publiczne jak i niepubliczne.

Tabela nr 56: Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych, dla których Gmina Miasta Tarnowa jest organem prowadzącym w latach 2014 i 2015

Wyszczególnienie	2014	2015
Przedszkola	24	24
Szkoły i zespoły szkół	38	38
w tym oddziały przedszkolne przy szkołach	7	0
Poradnie	2	2
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1	1
Bursa Międzyszkolna	1	1
Pałac Młodzieży	1	1
Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego	1	1
Ogółem	68	68

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Tabela nr 57: Liczba szkół i placówek oświatowych niepublicznych w latach 2014 i 2015

Wyszczególnienie	2014	2015
Przedszkola	15	16
Punkty przedszkolne	1	1
Oddziały przedszkolne przy szkołach	0	0
Szkoły podstawowe	6	7
Gimnazja	10	10
Gimnazja specjalne	1	1
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	2	2
Technika dla młodzieży	1	1
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży	2	2
Szkoły zawodowe specjalne	1	1
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	1	1
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	5	4
Uzupełniające licea ogólnokształcące	0	0
Niepubliczne technika dla dorosłych	1	0
Szkoły policealne	12	15
<i>Bursy</i>	3	3
<i>Poradnie</i>	1	2
Ogółem:	58+3+1	61+3+2

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

W 2015 r. w szkołach publicznych kształciło się 18.542 uczniów, czyli o 25 uczniów więcej niż rok wcześniej (w 2014 r. - 18.517 uczniów). Zmniejszająca się od kilku lat liczba uczniów tarnowskich szkół związana jest głównie z niżem demograficznym. Zjawisko to w ostatnich latach jest szczególnie widoczne w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Tabela nr 58: Liczba dzieci i młodzieży uczącej się w tarnowskim systemie edukacji ogółem w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016

Wyszczególnienie	2014/15	2015/16
Publiczne		
Przedszkola	3.120	3067
w tym oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	172	0

Szkoły podstawowe	5.478	5.645
Gimnazja	3.129	3.043
Szkoły ponadgimnazjalne	9.910	9.854
Razem	21.637	21.609
+ Szkoły dla dorosłych	+464	+488
Niepubliczne		
Przedszkola	753	790
Szkoły	5.188	5.092
Razem	5.941	5.882
Uczelnie wyższe	6.119	5.754
Ogółem	33.697	33.245
	+464	+488

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Rekrutacja do tarnowskich szkół i przedszkoli po raz kolejny była przeprowadzona z zastosowaniem elektronicznego systemu naboru. Łączna liczba przyjętych dzieci do przedszkoli publicznych na rok szkolny 2015/2016 wyniosła 3.067, w tym 375 dzieci sześciolatków z odroczenia od obowiązku szkolnego. W 2015 r. obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w 24 przedszkolach publicznych realizowało 375 dzieci sześciolatków, 882 dzieci pięciolatków (w 2014 r. odpowiednio – w 24 przedszkolach publicznych realizowało 523 dzieci sześciolatków, 900 dzieci pięciolatków).

W 2015 r. obowiązek szkolny objął dzieci urodzone w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2008 r., które nie rozpoczęły spełniania obowiązku szkolnego w roku szkolnym 2014/2015 (siedmiolatki) oraz wszystkie dzieci z rocznika 2009 (sześciolatki). Tarnowskie podstawówki zapewniły miejsca wszystkim chętnym dzieciom. Aby wyjść naprzeciw obawom rodziców związanych z obligatoryjnym rozpoczęciem edukacji szkolnej przez sześciolatków Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna wykonywała badania przesiewowe możliwości poznawczych 1.008 na 1.079 ogółem dzieci pięcio- i sześciolatków.

We wszystkich szkołach niepublicznych w 2015 r. kształciło się średnio miesięcznie 5.092 uczniów (w 2014 r. – 5.188), czyli o 95 uczniów średnio miesięcznie mniej niż w roku poprzednim. Do przedszkoli niepublicznych uczęszczało średnio miesięcznie 790 dzieci (w 2014 r. – 753). Liczba uczniów niepublicznych jednostek systemu oświaty w ubiegłym roku znowu spadła, natomiast dalej wzrasta liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli niepublicznych.

Zmiany demograficzne i społeczne dotknęły już wszystkie poziomy kształcenia, łącznie ze szkołami wyższymi. Tarnowskie uczelnie zanotowały dalszy spadek studentów o 365 w stosunku do roku ubiegłego (w 2014 r. – spadek o 549 studentów w stosunku do 2013 r.).

Tabela nr 59: Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2014 i 2015 r.

L.p.	Nazwa uczelni	2014	2015
1.	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa	4.058	3.951
2.	Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna	1.286	1.007
3.	Wyższa Szkoła Biznesu, National-Louis University – Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	150	100
4.	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II - Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie	52	83
5.	Tarnowska Szkoła Wyższa	375	426
6.	Wyższe Seminarium Duchowne	198	187

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni.

Na sześciu tarnowskich uczelniach w trakcie roku akademickiego (stan 31.12.2014 r.) kształciło się 6.119 studentów. Obecnie w szkołach wyższych studiuje 5.754 osoby (stan na 31.12.2015 r.).

Dzięki uczelniom wyższym młodzież może zdobywać wiedzę w pobliżu miejsca zamieszkania. Największa z nich PWSZ kształci w szerokim zakresie obszarów nauki obejmujących kierunki humanistyczne i ekonomiczne, matematyczno-przyrodnicze i techniczne, związane z ochroną zdrowia i kulturą fizyczną, a także artystyczne.

Tabela nr 60: Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2014 i 2015 r. wg rodzajów studiów

Wyszczególnienie		Studenci ogółem	
		2014	2015
studia licencjackie	ogółem w tym	4.462	3.367
	stacjonarne	2.675	2.331
	niestacjonarne	1.787	1.036
studia inżynierskie	ogółem w tym	815	748
	stacjonarne	792	748
	niestacjonarne	23	0
studia magisterskie	ogółem w tym	1.091	1.222
	stacjonarne	402	495
	niestacjonarne	689	727
studia podyplomowe	ogółem	250	407
studia doktoranckie	ogółem	50	10
Razem:		6.119	5.754

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

Rok akademicki 2014/15 ukończyło 3.822 studentów, w tym 167 na studiach podyplomowych. Liczba absolwentów na koniec roku akademickiego wyniosła 2.017 studentów, w tym 153 ze studiów podyplomowych.

14.2 Finanse edukacji

W 2015 r. jednostki oświatowe wydatkowały kwotę 252.850.560 zł (w tym wydatki majątkowe – 4.004.139 zł). Subwencja oświatowa wyniosła 175.246.597 zł, pozostałe 77.603.963 zł stanowiły dotacje i środki własne miasta.

W 2014 r. jednostki oświatowe wydatkowały kwotę 245.800.000 zł (w tym wydatki majątkowe - 2.800.000 zł). Subwencja oświatowa wyniosła 174.500.000 zł, pozostałe 71.300.000 zł stanowiły dotacje i środki własne miasta. Kwota dopłaty do subwencji oświatowej wzrosła w stosunku do roku ubiegłego. Jest to związane ze zmniejszeniem wysokości subwencji oświatowej oraz zwiększeniem zadań inwestycyjnych zrealizowanych przez jednostki oświatowe. Przedstawione kwoty nie obejmują środków wydatkowanych na inwestycje, które realizowane były przez Wydział Inwestycji Miejskich. Z danych przedstawionych w grudniu 2015 r. przez Główny Urząd Statystyczny wynika, że Tarnów zajmuje wysokie, 26. miejsce w kraju w zakresie wydatków przeznaczanych na oświatę i wychowanie. W rankingu opublikowanym przez Polską Agencję Prasową znalazło się 2.479 polskich gmin. Za Tarnowem sklasyfikowano takie miasta, jak: Rzeszów, Opole, Nowy Sącz, Kraków i wiele innych. W klasyfikacji wydatków gmin na oświatę i wychowanie

w przeliczeniu na jednego mieszkańca prowadzą gminy wiejskie. W rankingu przed Tarnowem znalazło się ich 18. Od lat Tarnów przeznaczają największą pulę środków na wydatki oświatowe. Rokrocznie edukacja pochłania niemal połowę budżetu. Subwencja otrzymywana na edukację w ostatnich trzech latach wyniosła od 174 do 178 mln zł. Dodatkowo Miasto, finansując edukację, korzysta także z funduszy zewnętrznych. W latach 2007-2013 pozyskano z tych źródeł blisko 55 mln złotych.

14.3 Oferta edukacyjna Tarnowa

Tarnowska edukacja stwarza tarnowianom oraz osobom spoza miasta atrakcyjną i różnorodną ofertę kształcenia. W roku szkolnym 2015/2016 Gmina Miasta Tarnowa była organem prowadzącym 68 placówek oświatowych publicznych. Żadna ze szkół czy placówek oświatowych nie zniknęła z mapy Tarnowa.

Szkoły podstawowe jako główne cele do realizacji w nowym roku szkolnym przyjęły: dobre przygotowanie się na przyjęcie dzieci sześciolatków, zapewnienie pełnej opieki świetlicowej i organizację zajęć dodatkowych.

Nowością w gimnazjach była szeroka oferta oddziałów sportowych w G 11 (piłka koszykowa), G 2 (dodatkowe godziny z wykorzystaniem obiektów MKS „Tarnovia”), G 1 (piłka siatkowa i piłka nożna) oraz w G 9 (piłka nożna i lekka atletyka). Tarnowskie gimnazja przyjęły na nowy rok wzrost kompetencji innowacyjności i przedsiębiorczości wśród uczniów oraz doradztwo zawodowe przygotowujące ich do podejmowania trafnych decyzji edukacyjno-zawodowych. Do głównych celów postawionych przed szkołami ponadgimnazjalnymi zaliczyć należy utrzymanie na wysokim poziomie kształcenia w liceach ogólnokształcących, a także dalszy rozwój szkolnictwa zawodowego.

Spore zmiany nastąpiły w sieci niepublicznych szkół i placówek oświatowych. Ich liczba z 61 działających i pobierających dotację z budżetu gminy w 2014 r. zwiększyła się do 64 na koniec 2015 r. W 2015 r. powstało sześć, natomiast przestały funkcjonować trzy szkoły niepubliczne. W 2015 r. na terenie miasta Tarnowa powstały i pobierały dotację z budżetu gminy następujące placówki: Przedszkole Niepubliczne o profilu artystycznym START, Szkoła Podstawowa Sacre Coeur, Prywatna Policealna Szkoła „Libertia” dla dorosłych, Centrum Nauki i Biznesu „Żak” – Policealna Szkoła Opieki Medycznej, Centrum Nauki i Biznesu „Żak” – Policealna Szkoła Medyczna, „Cosinus” – Policealna Szkoła Medyczna.

Ponadto Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Stowarzyszenia „Ich Lepsze Jutro”, wspomagająca wczesny rozwój dziecka. W listopadzie 2015 r. rozpoczął nabór Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „Libertia” przy al. Solidarności (pierwszy w Tarnowie) z miejscami w gimnazjum specjalnym dla młodzieży z zaburzonym zachowaniem.

W ciągu roku zakończyły działalność: Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych oraz Niepubliczne Technikum Zawodowe w Rzemieślniczym Centrum Szkół Zawodowych Izby Rzemieślniczej a także Elitarna Szkoła Służb Ochrony i Biznesu „COBRA”.

Po raz kolejny wydano informator miejskich placówek oświatowych: „Oferta Edukacyjna tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2015/2016” w formie książkowej i elektronicznej. Dostępny na stronie www.edunet.tarnow.pl był też drugi informator „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci i młodzieży w Tarnowie”.

Oferta edukacyjna uwzględniała preferencje dzieci, młodzieży i rodziców oraz zmiany w edukacji i na rynku pracy. Uatrakcyjniły ją szczególnie następujące czynniki:

1. Powstanie w Tarnowie kilku nowych szkół i placówek w szczególności:

- Przedszkole Niepubliczne o profilu artystycznym START,
- Szkoła Podstawowa Sacre Coeur,
- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Stowarzyszenia „Ich Lepsze Jutro”,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „Libertia”.

2. Klasy patronackie w liceach ogólnokształcących.

III LO

klasa biologiczno-chemiczno-matematyczna (patronat PWSZ w Tarnowie),

V LO

klasa z rozszerzonym j. polskim, historią, j. angielskim (patronat: Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie),

klasa z rozszerzoną biologią, chemią, j. angielskim (patronat Wydział Geograficzno-Biologiczny, Instytut Biologii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie),

klasa z rozszerzoną informatyką, matematyką, fizyką (patronat Programu „Mistrzowie Kodowania”),

klasa z rozszerzonym j. angielskim, j. francuskim lub j. niemieckim, geografiją (patronat – Instytut Francuski w Polsce),

XVII LO

klasa z rozszerzonym j. angielskim, biologią, chemią/wiedzą o społeczeństwie - pielęgniarstwa z elementami pielęgniarstwa.

3. Funkcjonowanie oddziału międzynarodowego w II Liceum Ogólnokształcącym.

4. Wzmocnienie szkolnictwa zawodowego w kierunku podniesienia atrakcyjności szkół zawodowych, a także wyposażenia uczniów w kwalifikacje ułatwiające znalezienie miejsca na rynku pracy. Wyrazem tego są:

- nowe kierunki w szkolnictwie zawodowym w:

Technikum Nr 2 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

- technik chłodnictwa i klimatyzacji
- technik cyfrowych procesów graficznych

Technikum Nr 7 w Zespole Szkół Budowlanych

- technik technologii drewna

Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 3 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych

- wędliniarz

Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 4 w Zespole Szkół Techniczno-Zawodowych

- operator urządzeń przemysłu szklarskiego
- mechanik motocyklowy

Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 1 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

- mechanik motocyklowy

ponadto w:

Zasadniczej Szkole Zawodowej w Zespole Szkół Niepublicznych (ul. Skorupki 9)

- cukiernik.

- zakończenie we wszystkich szkołach zawodowych w Tarnowie projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”;

- program „Małopolska Chmura Edukacyjna” (pilotaż w trzech tarnowskich szkołach: Technikum nr 7 w ZSB, IV LO w ZSO1 i II LO w ZSO2).

5. Poprawa efektywności pracy szkół przez rozwijanie innowacji. W roku szkolnym 2015/2016 organ prowadzący wyraził zgodę na finansowanie 80 różnych innowacji pedagogicznych, w wymiarze 367 godzin tygodniowo w tym w:

- dziewięciu przedszkolach: 13 innowacji pedagogicznych, 48 godzin tygodniowo: w PP 1 z Oddziałami Integracyjnymi, PP 12, 13, 17, 19, 20, 32, 33 i 34;
- siedmiu szkołach podstawowych: 19 innowacji, 119 godzin tygodniowo: w SP 5, 8, 9 z Oddziałami Integracyjnymi, 10, 17 w ZSO1, 18, 20;
- sześciu gimnazjach: 41 innowacji, 157 godzin tygodniowo: G 1 w ZSO5, G 4, G 6, G 9 w ZSS, G 10 w ZSO1, G Dwujęzyczne w ZSO2;
- dwóch szkołach ponadgimnazjalnych: siedem innowacji, 43 godzin tygodniowo: II LO w ZSO 2 i XVI LO.

6. Szereg zewnętrznych programów i projektów wspomagających edukację.

Odbyły się XII Miejskie Targi Edukacyjne, zorganizowane przez Wydział Edukacji przy współpracy z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy oraz Centrum Kształcenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Tarnowie. W Targach uczestniczyło około 2.400 uczniów z 46 gimnazjów z regionu i 16 z terenu miasta. Rozdano 600 informatorów. Podczas Targów zorganizowano zajęcia informacyjno-doradcze, warsztaty: „Gimnazjalisto – planuj przyszłość już dziś”, „Moje decyzje – moja przyszłość”, „Jak wybrać zawód?”, „Poznajemy zawody”.

Po raz piąty zorganizowało Tarnowskie Spotkania Edukacyjne dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w formie targów, tym razem w III Liceum Ogólnokształcącym. Około 800 osób skorzystało z szansy bezpośredniego kontaktu z 11 uczelniami, które przygotowały profesjonalną ofertę.

Pomocy w wyborze dalszego kierunku kształcenia udzielali nauczyciele w szkołach, doradcy zawodowi w PPP w Tarnowie. Ponadto - znajdujące się w strukturze OHP – Centrum Edukacji i Pracy, Młodzieżowe Biuro Pracy, Klub Pracy i Mobilne Centrum Informacji Zawodowej oraz Regionalny Ośrodek Szkolenia Zawodowego Młodzieży. PPP jest koordynatorem programu „Festiwal Zawodów w Małopolsce” w subregionie tarnowskim (pięć powiatów, 496 uczestników warsztatów dla gimnazjalistów). Poradnia aktywnie uczestniczyła w VI Ogólnopolskim Tygodniu Kariery, w Giełdzie Informacji Zawodowej od kilku lat organizowanej w OHP. Uczniowie z problemem zdrowotnym, niezdecydowani, chcący uzyskać dodatkowe informacje byli konsultowani na bieżąco a w razie konieczności ponownie zapraszani do poradni.

Podobnie jak w roku ubiegłym, w Tarnowie utrzymuje się wysoki, jak na dzisiejsze realia demograficzne, nabór uczniów spoza miasta do szkół podstawowych (10%), gimnazjów (21%,) i szkół ponadgimnazjalnych (70%).

Miasto Tarnów konsekwentnie wspiera edukację na każdym etapie kształcenia. Jej mocną stroną jest bogata oferta edukacyjna, wysoki nabór do szkół, wykraczanie poza obowiązkowe zadania edukacyjne, wspomaganie procesu edukacji i podwyższanie jego jakości poprzez realizację licznych programów i projektów, innowacje pedagogiczne oraz inwestowanie w lepszą bazę edukacyjną.

Programy i projekty edukacyjne. Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2013-2025:

1) Małopolska Chmura Edukacyjna - zwiększenie stopnia wykorzystania nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania i rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Okres realizacji obejmował lata 2013-2015, a łączne nakłady finansowe to 496.839 zł. Małopolska Chmura Edukacyjna to wspólne przedsięwzięcie województwa małopolskiego, Akademii Górniczo-Hutniczej i partnerów, którzy przystąpili do współpracy (szkół wyższych i ponadgimnazjalnych). Rozpoczęto od realizacji projektu pilotażowego, który zakładał budowę tzw. systemu informatycznego, czyli zaopatrzenia szkół w dostęp do sieci bezprzewodowych, systemów wideokonferencyjnych

i współpracy zdalnej, tablic multimedialnych, mobilnych pracowni itp. Etap właściwy realizacji projektu w ramach nowej perspektywy finansowej UE przewidziany jest na lata 2015-2020 i ma objąć około 200 szkół z Małopolski. Efektem będzie m.in. stworzenie możliwości bezpośredniej współpracy uczelni z najzdolniejszymi uczniami z Małopolski, kształcenie w obszarach nowoczesnej gospodarki i specjalizacji z zakresu spraw regionu, a także wyrównywanie poziomu dostępu do wiedzy na terenie całego województwa. Pilotażem objęto w Małopolsce 21 szkół (11 liceów i 10 techników), w Tarnowie trzy szkoły - Technikum nr 7 w ZSB, IV LO w ZSO1 i II LO w ZSO2.

2) Program „Zdrowie Tarnowianina”. Edukacja zdrowotna we współpracy z PWSZ - profilaktyka nadwagi i otyłości oraz korekcja wad postawy uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, udzielanie pierwszej pomocy. Okres realizacji obejmuje lata 2013-2017, łączne nakłady finansowe wyniosła 189.048 zł. Program zakłada przeprowadzenie szczegółowej analizy jakości postawy ciała około 430 uczniów i uczestnictwo 55 uczniów w autorskim programie ćwiczeń korygujących postawę ciała. Wsparcie uzdolnionej ruchowo młodzieży z rejonu miasta Tarnowa, regularnie uczestniczącej w treningach sportowych, w monitorowaniu i kontrolowaniu obciążeń treningowych, projektowaniu planów treningowych i indywidualizacji procesu treningowego. Aby ocenić skalę zagrożenia zaburzeniami w stanie odżywiania przeprowadzone zostanie badanie około 500 uczniów klas IV-VI szkół podstawowych. Opracowany raport będzie stanowił podstawę planowania działań edukacyjnych w środowisku rodzinnym, nauczania i wychowania. Raport zostanie przedstawiony do analizy przez dyrektorów szkół, nauczycieli, badanych dzieci i ich rodziców. Program obejmuje też promocję zróżnicowanego i zbilansowanego sposobu odżywiania się młodzieży, profilaktykę otyłości oraz chorób cywilizacyjnych, których podłożem jest nadmiar masy ciała.

3) POKL Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce - Modernizacja oraz podniesienie jakości kształcenia zawodowego poprzez wsparcie szkół kształcących w branżach zawodowych. Okres realizacji obejmował lata 2010-2015. Łączne nakłady finansowe wyniosły 8.109.925 zł. W 2015 r. przeprowadzono: staże i wizyty zawodoznawcze 120 uczniów, dwa kursy zawodowe: obrabiarek CNC (20 uczniów) i elektryków SEP (20 uczniów), płatne staże 75 uczniów w tarnowskich firmach.

Międzynarodowa współpraca edukacyjna w miejskich szkołach ponadgimnazjalnych realizowana jest w ramach POKL oraz Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży:

- Program „Uczenie się przez całe życie” Comenius – projekt: Dziedzictwo kultury w społeczeństwie pluralistycznym - tradycje religijne - promowanie świadomości znaczenia różnorodności religijnej, kulturowej i językowej w Europie i poza nią. Okres realizacji obejmował lata 2013-2015, a łączne nakłady finansowe wyniosły 84.504 zł.

- Program MCHE – wykorzystywanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania i rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkół licealnych z terenu województwa małopolskiego - pilotaż w ramach POKL. Okres realizacji obejmował lata 2013- 2015. Łączne nakłady finansowe wyniosły 68.284 zł.

- Program MCHE – pilotażowy. Okres realizacji: 2014-2015. Łączne nakłady finansowe wyniosły 51.590,33 zł.

- „Od pasji do zawodu”. Okres realizacji: 2015-2017. Łączne nakłady finansowe to 122.686 zł.

- Europejska praktyka elektryka i elektronika. Okres realizacji: 2015-2017. Łączne nakłady finansowe: 187.150,37 zł.

- Experience Occupational - Tecno - Trends in Europe East-West w ramach Programu ERASMUS+ Mobilność Edukacyjna. Okres realizacji: rok 2015. Łączne nakłady finansowe wyniosły 48.386 zł.

- Experience Occupational - Tecno - Trends in Europe East-West w ramach Programu ERASMUS+ Mobilność Edukacyjna. Okres realizacji: 2015-2016. Łączne nakłady finansowe to 49.599 zł.

- OTTER East-West+ (Experience Occupational-Tecno-Trends in Europe) – Mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia zawodowego. Okres realizacji: 2014-2015. Łączne nakłady finansowe wyniosły 48.386 zł.

- Energooszczędne budownictwo szkieletowe w ramach programu Erasmus+. Okres realizacji: 2015-2017. Łączne nakłady finansowe wyniosą 434.036 zł.

- Polsko-Niemiecka Wymiana Młodzieży „Muzyka łączy narody”. Okres realizacji: rok 2015. Łączne nakłady finansowe wyniosły 19.000 zł.

- Polsko-Niemiecka Wymiana Młodzieży „Wymiana z Worth am Rhein”. Okres realizacji: rok 2015. Łączne nakłady finansowe wyniosły 12.020 zł.

Tarnów, jako pierwsze małopolskie miasto, oddał w ręce mieszkańców możliwość decydowania o podziale części publicznych pieniędzy w ramach „Budżetu Obywatelskiego”. Zrealizowano te projekty, które otrzymały największą liczbę głosów oddanych przez tarnowian. W ramach „Budżetu Obywatelskiego” na 2015 r. zakwalifikowano 12 projektów dotyczących przedszkoli i szkół. Koszt realizacji pojedynczego projektu nie mógł przekroczyć kwoty 300.000 zł. Były to:

- remont i modernizacja sali gimnastycznej (ZSO nr 1),

- modernizacja auli (I LO),

- „Bądź wsparciem w realizacji naszych pasji” - modernizacja placu zabaw i świetlicy (PP nr 20),

- remont i modernizacja łazienek (ZSO nr 4),

- modernizacja i utworzenie strefy aktywnego wypoczynku „Sportowy ogród” dla dzieci w wieku od 2 do 6 lat (PP nr 6),

- „Bezpiecznie poruszamy się przy Gimnazjum nr 4” - remont drogi wewnętrzzszkolnej i pożarowej z wymianą bramy wjazdowej (G 4),

- utworzenie międzypokoleniowego mini-parku rekreacyjnego „Od przedszkola do seniora” oraz kompleksowa wymiana wyposażenia i pomocy dydaktycznych (PP 29)

- remont infrastruktury (SP 9),

- rozbudowa i modernizacja monitoringu oraz odnowienie pomieszczeń (SP 15),
- Remont nawierzchni boisk bitumicznych z wykonaniem oświetlenia boiska ze sztuczną trawą (ZSS),
- Remont nawierzchni placów i chodników zlokalizowanych przy SP 8,
- Wykonanie boisk do piłki ręcznej, koszykowej i siatkowej o nawierzchni poliuretanowej wraz z wyposażeniem i remontem ogrodzenia (ZSO nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi).

Kształcenie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Tarnowski system oświaty zapewnia każdemu dziecku, w tym niepełnosprawnemu, uczęszczającemu do przedszkola, szkoły lub placówki wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną, stosownie do jego potrzeb w tym zakresie. Wspomaga pełny rozwój dzieci i uczniów, akcentuje „edukację włączającą” uczniów niepełnosprawnych. Kształcenie specjalne jest specyficzną formą wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania, deficytami rozwojowymi psychofizycznymi lub schorzeniami. Stwarza odpowiednie warunki dla uczniów zdolnych.

Tabela nr 61: Liczba uczniów w szkołach objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w roku szkolnym 2013/2014 i 2014/2015.

Wyszczególnienie	2013/2014			2014/2015		
	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych ppp	Objęci ppp % uczniów w szkole	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych ppp	Objęci ppp % uczniów w szkole
Przedszkola Publiczne - oddz. przedszk. przy SP	3.407 161	922	27,1	3.276 151	1.036	31,6
Szkoły Podstawowe	5.165	7.369	40,1	5.368	7.836	42,27
Gimnazja	3.160			3.059		
Szkoły Ponadgimnazjalne	10.035			9.731		
Razem:	21.767	8.291	37,5 %	21.815	8.872	40,7

Tabela opracowana na podstawie analizy wypełnionych ankiet przez publiczne szkoły i przedszkola w Tarnowie - stan na 30.06. Zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rozeznawano w 2013/2014 w 49 szkołach i 28 przedszkolach, a w 2014/15 w 45 szkołach i 27 przedszkolach.

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

W oparciu o miejskie badania ankietowe za rok szkolny 2014/15 wykonane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną na około 21.815 dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach publicznych objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną było 8.872 uczniów i przedszkolaków, czyli 40,7% (2013/2014 - 37,5%). W tej liczbie było 2.840 dzieci i młodzieży z opiniami i orzeczeniami, a bez nich 9.032. Tym ostatnim nauczyciele udzielają różnorodnej pomocy głównie pedagogicznej jako kompetentni pracownicy szkół czy placówek oświatowych.

Do głównych działań Gminy Miasta Tarnowa wspierających edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należą:

- rozwijanie zintegrowanego systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od zera do sześciu lat w zakresie diagnozy, poradnictwa i terapii,
- prowadzenie wielostronnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych, oddziałów integracyjnych, specjalnych, nauczania indywidualnego, różnych form zajęć dla osób niepełnosprawnych, wydawanie skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapii i in.,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry nauczycieli i specjalistów,
- wdrażanie projektów edukacyjnych uwzględniających specjalne potrzeby tej grupy dzieci i młodzieży,
- usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- sukcesywne wyposażanie przedszkoli i szkół w odpowiednie pomoce i technologie edukacyjne.

Tabela nr 62: Działania Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kształcenia specjalnego 2014 i 2015

Działania	2014	2015	Uwagi
Skierowania do wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	39	25	Na podstawie opinii ppp. Skorzystało zeń w 2014 - 93 dzieci w wieku 2-6 lat ,w 2015 - 87 dzieci (PP18 - 73, PPP - 14).
Skierowania do nauczania indywidualnego	112	146	Na podstawie orzeczeń do kształcenia specjalnego wydanych przez PPP i wniosków rodziców.
Skierowania do oddziałów integracyjnych			Na podstawie orzeczeń do kształcenia specjalnego wydanych przez PPP w Tarnowie i wniosków rodziców.
liczba rozpatrywanych spraw	73	68	
liczba skierowań	70	66	
Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących			Na podstawie opinii PPP i wniosków rodziców. Skierowania wydawane są tylko do szkoły podstawowej i gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych naboru dokonuje szkoła.
liczba skierowań	5	9	
skierowania do nauczania indywidualnego	2	4	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (SOSW)			Na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców lub postanowień sądu. Skierowania wydawane są tylko do szkoły podstawowej i gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych naboru dokonuje szkoła.
liczba skierowań	43	45	
skierowania do zajęć rewalidacyjnych.	10	3	
skierowania do nauczania indywidualnego	17	17	
Resocjalizacja i socjoterapia			Kierowanie do MOW w Polsce - na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Tarnowie. Kierowanie do MOS na terenie kraju –
liczba rozpatrywanych spraw	31	35	
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych	22	18	

skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii	9	4	wyłączenie na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców. Starosta powiatu właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, nieprowadzący ośrodka socjoterapii, kieruje ucznia do ośrodka wskazanego przez wnioskodawcę lub do najbliższego powiatu prowadzącego taki ośrodek. Starosta powiatu prowadzący MOS kwalifikuje wniosek w miarę wolnych miejsc w ośrodku i wydaje skierowanie.
--	---	---	--

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa prowadzone są różnorodne działania i formy kształcenia specjalnego na rzecz tarnowskich dzieci i młodzieży, z których korzystają również rówieśnicy z gmin ościennych. Uczniowie ci otrzymują skierowania na cały okres kształcenia do odpowiednich oddziałów lub klas.

Tabela nr 63: Nadzorowane przez miasto placówki zajmujące się szkolnictwem specjalnym w latach 2014/2015 i 2015/2016

Szkoły/Przedszkola	2014/2015	2015/2016	Uwagi
Oddziały integracyjne			Funkcjonują w czterech przedszkolach (nr: 1, 14, 18 i 35), trzech szkołach podstawowych (3, 9, 11), dwóch gimnazjach (1 i 7) oraz jednej szkole ponadgimnazjalnej (XX LO).
liczba oddziałów	41	44	
liczba uczniów ogółem	773	790	
liczba uczniów niepełnosprawnych	207	198	
Oddziały specjalne dla uczniów autystycznych			Oddziały specjalne dla uczniów autystycznych i dzieci z innymi niepełnosprawnościami (sprzężenia) istnieją w SOSW - 18 oddziałów, 45 dzieci i uczniów) oraz w SP 11 (3 oddziały, 12 uczniów). W SOSW w każdej grupie liczącej 2-4 dzieci, jest co najmniej 1 dziecko z autyzmem.
liczba oddziałów	17	21	
liczba uczniów niepełnosprawnych	52	57	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			
liczba oddziałów	46	47	
liczba uczniów	273	257	
liczba wychowanków w internacie	60	62	
Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących			
liczba oddziałów	12	10	
liczba uczniów	56	57	
Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych			W dwóch szpitalach funkcjonują oddziały
liczba oddziałów	6	5	

liczba uczniów	2213*	.	specjalne ZSSP dla dzieci i uczniów chorych, nauka przy łóżku dziecka. W 2015/2016 roku - sześć, w tym jeden łączony przedszkolny, cztery szkoły podstawowej (na oddziałach: wewnętrzny; chirurgia, zakaźny; oraz laryngologia, okulistyka, ortopedia i rehabilitacja), jeden łączony gimnazjalny. W roku szkolnym 2015/2016 - pięć oddziałów, spadek o jeden (rezygnacja dyrektora szpitala ze szkoły na oddziale zakaźnym).
----------------	-------	---	---

*Rzeczywista liczba uczniów, która przewinęła się przez Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych od 1.09.2014 r. do 31.09.2015 r. wyniosła ogółem 2213.

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna realizowana była w formie: zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacji indywidualnej, zajęć terapeutycznych. Ponadto w trakcie roku szkolnego organ prowadzący przyznaje dodatkowe godziny na realizację nauczania indywidualnego, indywidualny program i tok nauki. Miasto stara się rozsądnie sprostać rosnącym potrzebom.

Istotną rolę w tym zakresie odgrywają dwie funkcjonujące w Tarnowie miejskie poradnie pełniące rolę koordynującą, doradczą, szkoleniową oraz udzielają pomocy psychologicznej i terapeutycznej. Pałac Młodzieży wspiera dzieci i rodziców w zakresie różnorodnych form organizacji wolnego czasu, proponując na rzecz niepełnosprawnych m.in. arteterapię, zajęcia grupowe i indywidualne uczące radzenia sobie z trudnościami, słabościami, emocjami; udzielanie wsparcia; poznanie technik wzmacniania poczucia własnej wartości, doradztwo zawodowe.

Na wniosek rodziców Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna wykonała w roku szkolnym 2014/15: 4.732 diagnozy specjalistyczne dzieci i młodzieży, wydała 370 orzeczeń i 1.640 opinii. Diagnozy dotyczyły zakresu psychologicznego, pedagogicznego, logopedycznego i doradztwa zawodowego badanych. Najwięcej orzeczeń dotyczyło: potrzeby indywidualnego nauczania (138), upośledzenia umysłowego w różnym stopniu (60), niepełnosprawności sprzężonych (53), niepełnosprawności ruchowych w tym z afazją (32), autyzmu z Zespołem Aspergera (23). Najpowszechniejsze były opinie w następujących sprawach: odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego – 374, objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce oświatowej (370) i objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu (298); ponadto dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia (252), innych opinii o specyficznych trudnościach w uczeniu się (80).

Wstępnym badaniem gotowości szkolnej objęto 37 placówek publicznych i niepublicznych. W badaniach psychologicznych uczestniczyło 1004 pięcioletków i sześciolatek. Na uwagę zasługuje fakt, że u 432 przebadanych pięcioletków stwierdzono sprzężone fragmentaryczne deficyty rozwoju. Przesiewowe badania logopedyczne przeprowadzone u 562 przedszkolaków (pięć i sześciolatek) wykazały główne nieprawidłowości: seplenienie i reranie oraz inne problemy komunikacyjne i wady wymowy. Diagnozą sześciolatek według Skali Ryzyka Dysleksji objęto 310 dzieci. Obie poradnie realizowały zajęcia integracyjne i specjalistyczną pomoc (psychologiczno-pedagogiczna, terapia rodzin, indywidualna dzieci, młodzieży, socjoterapia). PPP prowadziła zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, terapie logopedyczne, psychologiczne i EEG Biofeedback ponadto terapię

zaburzeń spektrum autyzmu i zespołem Aspergera. Skorzystało z nich ogółem 1.272 dzieci/uczniów podczas 10.242 spotkań.

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna specjalizuje się w terapii i profilaktyce zaburzeń, mediacjach, prowadzi młodzieżowy telefon zaufania Multicom. W roku szkolnym 2014/2015 przyjęto indywidualnie 1.066 osób w tym: 571 rodziców, 29 nauczycieli, 437 uczniów. Objęto terapią rodzinną 59 rodzin. Poradnia przeprowadziła: 24 diagnozy psychologiczne, 1.821 zajęć terapeutycznych z dziećmi, w tym psychoterapeutycznych 1187 oraz 87 sesji terapii EEG-Biofeedback. Prowadzono sześć grup socjoterapeutycznych (78 spotkań 60 osób), odbyło się ogółem 433 zajęć socjoterapeutycznych. Ponadto miały miejsce: jedna mediacja w szkole, 20 konsultacji z pedagogami szkolnymi, 27 szkoleń dla nauczycieli i 156 konsultacji dla rodziców i prawnych opiekunów.

Wybrane propozycje wspierające wychowanie i na rzecz niepełnosprawnych:

- XX Ogólnopolski Festiwal Artystyczny dla dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Śpiewaj z nami, w Tarnowskim Teatrze.

- Obchody Małopolskich Dni Osób Niepełnosprawnych (4-9.05.2015), z aktywnym udziałem w nim szkół i placówek oświatowych (w tym specjalne i integracyjne), Pałacu Młodzieży, PPP, SPPT: m.in. Dni Otwarte w placówkach i instytucjach, zajęcia integracyjne w szkołach i przedszkolach, XIII Powiatowy Integracyjny Konkurs Recytatorski im. J. Korczaka poezji K.I. Gałczyńskiego.

- Inicjatywy organizacji pozarządowych na rzecz organizacji wolnego czasu. Integrujące i wspierające zdrowie psychiczne dzieci i rodzin. KCEM „KANA” w ramach otrzymanej dotacji z GMT prowadziła całorocznie działające Centrum Systemowego Rozwoju dla 80 dzieci i ich rodziców w dwóch dzielnicach miasta w Tarnowie i Mościcach, Stowarzyszenie „To, Co Wspólne” - zadanie „Każdy może być aktorem” – Integracja dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych z dziećmi zdrowymi na zajęciach pozaszkolnych. Terapia przez sztukę. Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze w dzielnicy Rzędzin.

14.4 Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny (stypendium szkolne i zasiłek szkolny, wyprawka szkolna, bezpłatne podręczniki, dożywianie oraz dowóz do szkoły) lub motywacyjny (za szczególne osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne).

Tabela nr 64: Stypendia socjalne przyznane w latach 2014 i 2015

Wyszczególnienie	2014	2015
Liczba uczniów	1.208	1.398
Wypłacona kwota stypendium razem z jednorazowymi zasiłkami szkolnymi, w tym jednorazowy zasiłek szkolny:	897.341	823.509
- liczba uczniów	26	28
- kwota	11.502	14.210
Dotacja z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego	716.273	655.418
Własne środki Gminy Miasta Tarnowa	181.067	168.091

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Stypendia szkolne o charakterze socjalnym dla uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej za 2015 r. wypłacono 1.398 uprawnionym uczniom na kwotę 823.509,04 zł, a zasiłki szkolne 28 uczniom na kwotę 14.210,00 zł.

Od czerwca do listopada 2015 r. realizowano Rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 938). Przyznano dofinansowanie 502 uczniom (w 2014 r. – 956), w tym:

- 238 uczniom, uczęszczającym do klas III szkoły podstawowej i IV technikum, z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (2014 r. – 648),
- 264 uczniom, uczęszczającym do klas III, V i VI szkoły podstawowej, II i III gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych, bez względu na kryterium dochodowe a posiadającym orzeczenie publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego na okoliczność niepełnosprawności (2014 r. – 308). Łączny koszt pomocy finansowej na zakup książek wyniósł 110.576 zł (2014 r. – 236.028 zł).

Dotacja podręcznikowa to dotacja celowa z budżetu państwa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów (bezpłatny dostęp) z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania dla tych szkół.

W 2015 r. dla około 4.658 uczniów wojewoda udzielił Gminie Miasta Tarnowa dotacji celowej w wysokości 690.085 zł (w 2014 r. na wyposażenie 1.228 uczniów z klas I szkół podstawowych wydatkowano 90.967 zł). Maksymalna kwota dotacji na jednego ucznia wynosi od 74,25 zł do 272,27 zł, a w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych od 148,50 zł do 5445,40 zł.

Wypłacono również stypendia naukowe 102 uczniom (w 2014 r. – 79), w kwocie 199.948 zł (2014 r. – 193.993 zł) w formie przyznawanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów na podstawie uchwały Nr XIII/150/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 września 2011 r. w ww. sprawie (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2015 r., poz. 4489). Jego wysokość uzależniona jest od liczby kandydatów spełniających kryteria regulaminu, przy czym nie może przekroczyć kwoty 3.000 zł brutto na jednego ucznia. Biorąc pod uwagę wymogi regulaminu i zabezpieczone na ten cel środki w wysokości 200.000 zł (według podziału: 70% – naukowe, 15 % - artystyczne, 15% - sportowe).

Stypendia Prezesa Rady Ministrów w roku szkolnym 2015/2016 otrzymało 20 uczniów (19 z 19 szkół publicznych oraz jeden uczeń ze szkoły niepublicznej), a trzech uczniów z I Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie otrzymało stypendia Ministra Edukacji Narodowej (w 2014 r. nie zostały przyznane).

W 2015 r. dzieci i młodzież szkół i placówek oświatowych korzystali z wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Jako zadanie wynikające z art. 17 ustawy o systemie oświaty, realizowany jest dowóz dzieci do szkoły tam, gdzie odległości w ramach obwodów są większe niż wymagają przepisy. Zgodnie z tą ustawą korzystają z dowozu również uczniowie niepełnosprawni zarówno do przedszkoli jak i szkół tak publicznych jak i niepublicznych. W 2014 r. łączna kwota wydatków na dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół wyniosła 386 702,30 zł. Najwięcej dzieci przewozi SOSW. W 2015 r. dowożenie uczniów do szkół było realizowane dla dzieci z Przedszkola Publicznego nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi, uczniów Szkoły Podstawowej nr 3, nr 9, nr 11 i nr 14, Gimnazjum nr 6 i nr 11, Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 i nr 6, Zespołu Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego. Łączna kwota wydatkowana przez gminę na ten cel wyniosła 203.393,84 zł. Uczniowie gmin ościennych dowożeni są na koszt własnych gmin.

Tabela nr 65: Rozliczenie końcowe - finansowe i merytoryczne - środków przeznaczonych w roku 2015 na dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników w ramach środków przekazywanych z Funduszu Pracy

Wyszczególnienie		Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie kosztów kształcenia ze środków Funduszu Pracy	Liczba młodocianych, którzy u tych pracodawców zrealizowali przygotowanie zawodowe	Wydatkowana przez gminę kwota ze środków Funduszu Pracy na realizację decyzji przyznających dofinansowanie pracodawcom
Nauka zawodu	24 m-ce*	-	-	-
	36 m-cy	28	40	310.638
Przyuczenie do wykonywania określonej pracy		1	4	24.892
Wykorzystano razem ze środków Funduszu Pracy:				335.530

* Na podstawie art. 14 ustawy o systemie oświaty nauka zawodu wynosząca 24 miesiące obowiązywała do 31.12.2014 r.

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

14.5 Kadry i ich doskonalenie

Na dzień 31.12.2015 r. w tarnowskich jednostkach oświatowych zatrudnionych było 2.574 nauczycieli (w 2014 r. 2.730), co stanowiło 2.650 etatów (w 2014 r. 2.623 etatów) – spadek o 156 nauczycieli i wzrost o 27,15 etatów. 88% z tej liczby (w 2014 r. 87 %) to nauczyciele posiadający stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

W 2015 do Urzędu Miasta Tarnowa zgłosiło się 50 nauczycieli poszukujących pracy (w 2014 r. – 86). Osoby te zarejestrowały się w programie pozwalającym na samodzielne wyszukiwanie ofert opublikowanych na stronach portalu EduNet - systemu wspomagania zarządzania edukacją. Dzięki tej aplikacji kilka osób znalazło zatrudnienie, głównie na zastępstwa za nieobecnych nauczycieli.

W 2015 r. komisje egzaminacyjne powołane zarządzeniami Prezydenta Tarnowa przeprowadziły 42 egzaminy dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego, wydano tyleż samo aktów nadania stopnia awansu zawodowego na ten stopień. Przedłużono powierzenia stanowisk dyrektorom czterech placówek oświatowych, jednej szkoły i jednego zespołu szkół.

Tabela nr 66: Odznaczenia, nagrody i wyróżnienia pracowników oświaty w 2014 i 2015r.

Rodzaj wyróżnienia	2014	2015
Medale Komisji Edukacji Narodowej	33	51
Nagrody Ministra Edukacji Narodowej	1	1
Nagrody Małopolskiego Kuratora Oświaty	4	6
Krzyże Zasługi: złoty, srebrny i brązowy	5 (0+3+2)	7 (1+4+2)
Medale za długoletnią służbę: złoty, srebrny i brązowy	67 (14+30+23)	74 (16+31+27)

Źródło: Delegatura Małopolskiego Kuratorium Oświaty w Tarnowie, Wydział Edukacji UMT

Tabela nr 67: Nagrody Prezydenta Tarnowa dla pracowników oświaty w 2014 i 2015 r.

Rodzaj wyróżnienia	2014	2015
Nagrody specjalne tzw. menadżerskie	0	0

Za osiągnięcia dydaktyczno – wychowawcze	96	106
Najlepszy wychowawca roku	1	1
Z okazji jubileuszu szkół	10	0
Suma:	107	107

Źródło: Wydział Edukacji UMT

Organ prowadzący szkoły i placówki oświatowe opracowuje na każdy rok budżetowy plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, biorąc pod uwagę wnioski dyrektorów szkół i placówek zgłoszone do dnia 30 listopada danego roku. Maksymalna kwota na dofinansowanie do kształcenia wynosiła od 1.500 zł do 2.600 zł. W 2015 r. priorytetami były: logopedia, doradca zawodowy oraz diagnoza i terapia pedagogiczna. W roku 2015 dokonano odpisu 1% od planowanych wynagrodzeń w wysokości 1.069.950 zł na doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli z czego wydatkowano od stycznia do grudnia kwotę 904.970,82 zł. W ramach tej kwoty około 6.429 osób wzięło udział w różnego rodzaju formach doskonalenia i doksztalcenia zawodowego nauczycieli m.in. studiach I i II stopnia, studiach podyplomowych, kursach kwalifikacyjnych i doskonalących, seminariach, konferencjach, warsztatach oraz szkoleniach. W 2014 r. wysokość odpisu wyniosła 1.067.961 zł, wydatkowano natomiast 932.735 zł.

Miejski system wspierania oraz doskonalenia nauczycieli tarnowskich szkół i placówek oświatowych obejmuje Tarnowską Inicjatywę Oświatową e-ducaTIO oraz modernizację systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół zawodowych.

Podstawę funkcjonowania e-ducaTIO stanowi Zespół Liderów Przedmiotowych miasta Tarnowa (11 osób). Miejsce jego spotkań (szkoleń, dyżurów i wspólnej pracy) są miejskie placówki edukacji szkolnej oraz Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie. W 2015 r. w ramach „e-ducaTIO” zorganizowano 50 form szkoleniowych z udziałem 877 uczestników, m.in.:

- Akademię Edukacji Medialnej ICT: warsztaty doskonalące kompetencje posługiwania się przez nauczycieli narzędziami TIK oraz wykorzystania darmowych narzędzi i aplikacji dostępnych w Internecie,

- warsztaty dla nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej poświęcone różnym aspektom prawidłowego i zaburzonego rozwoju dziecka: aktywność ruchowa, profilaktyka logopedyczna, twórcze myślenie, rozwijanie zainteresowań czytelniczych, aktywizujące metody wspierające rozwój, zaburzenia rozwojowe, bajkoterapia,

- w ramach wsparcia przedmiotowego: seminaria poświęcone rozwijaniu kompetencji językowych i czytelniczych oraz wykład uświetniający zakończenie Roku Tadeusza Kantora dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych,

- w zakresie edukacji historycznej i obywatelskiej: zorganizowano cykl spotkań i konferencji dla nauczycieli i uczniów, poświęconych m.in. harcerstwu polskiemu w latach 1939-1989, losom więźniów obozów stalinowskich; a także warsztaty i seminaria poświęcone dydaktyce cyfrowej na lekcjach historii, historycznym grom edukacyjnym i najnowszej literaturze dla dzieci i młodzieży o tematyce patriotycznej i historycznej.

- dla nauczycieli przedmiotów ścisłych: warsztaty poświęcone m.in. wykorzystaniu zasobów Internetu w nauczaniu przedmiotów matematycznych i przyrodniczych, formom zabawowym w nauczaniu matematyki. Interesującą formą było też Forum edukacyjne poświęcone wymianie doświadczeń nauczycieli prowadzących szkolne projekty edukacyjne. Forum

towarzyszyła wystawa prac – efektów uczniowskich projektów. Zarówno samo forum jaki i wystawa oraz towarzyszące jej spotkania informacyjne cieszyły się dużym zainteresowaniem nauczycieli i uczniów. Dużym wydarzeniem był XV Piknik Geograficzny zorganizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Tarnowie,

- w ramach wsparcia pedagogicznego i psychologicznego: warsztaty i seminaria poświęcone dysfunkcjom i zaburzeniom rozwojowym u dzieci, kształtujące umiejętności psychospołeczne wychowawcy/nauczyciela, takie jak asertywność, budowanie dobrych relacji z rodzicami i uczniami, radzenia sobie z konfliktami wśród uczniów, agresją i trudnymi zachowaniami,

- w ramach Akademii Zarządzania dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych: pięć warsztatów i seminariów z zakresu zarządzania placówką, organizacji pracy, prawa oświatowego. Ważnym wydarzeniem była konferencja poświęcona przywództwu edukacyjnemu. Tarnowscy dyrektorzy mieli okazję wysłuchać wykładów ekspertów z tej dziedzin, ale również podzielić się własnymi doświadczeniami z dzielenia się przywództwem we własnych placówkach. Pokłosiem konferencji będzie publikacja przygotowywana przez konsultanta dr Małgorzatę Jaśko.

Liderzy e-ducaTIO angażowali się również nieodpłatnie w organizację różnego rodzaju form doskonalenia m.in.: „Twórcze metody pracy z dziećmi wspomagające wzajemną komunikację i rozwój”, „Jak w praktyce szkolnej radzić sobie z trudnymi osobami oraz niepożądanym i uwagami i docinkami?”, „Nowe techniki plastyczne jako odpowiedź na współczesną edukację”, „Zabawy ruchowe i ćwiczenia sportowe dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych z wykorzystaniem nietypowych przyborów”. Wiele form zostało zrealizowanych we współpracy z różnymi instytucjami: Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie, Biblioteką Pedagogiczną w Tarnowie, Polskim Towarzystwem Biblioterapeutycznym Oddział w Krakowie, Biblioteką Pedagogiczną w Skawinie oraz oficynami wydawniczymi.

Tabela nr 68: Zestawienie umów dotyczących organizowanych form doskonalenia zawodowego zawartych w 2015 r. przez Wydział Edukacji

L.p.	Nazwa stowarzyszenia	Tytuł zadania
1.	Centrum Kształcenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy	Organizacja seminarium i warsztatów preorientacji zawodowej „Rola doradztwa zawodowego w planowaniu kariery”.
2.	Wyższa Szkoła Biznesu – National-Louis University	Konferencja szkoleniowo-naukowa dla nauczycieli „Wartość pokoju w dzisiejszym świecie”

Źródło: Wydział Edukacji UMT

14.6 Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze

Od 2003 r. Urząd Miasta Tarnowa kontynuuje systemowe działania z zakresu wychowania i profilaktyki zagrożeń dzieci i młodzieży na terenie Tarnowa. Nadzoruje je Zespół Koordynujący obejmujący Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa. Ich efektem jest współpraca i większa integracja środowiska lokalnego w aktywności na rzecz wychowania młodego pokolenia.

Lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016 w priorytetach podnosiły sprawy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz dorosłych: nauczycieli i rodziców. W roku 2014/2015 wyakcentowana została „edukacja włączająca” uczniów niepełnosprawnych a w 2015/2016 – bezpieczeństwo oraz wspomaganie rozwoju dzieci i uczniów (uwzględnienie ich

indywidualnych sytuacji ze zwróceniem uwagi na dziecko młodsze na pierwszym etapie edukacyjnym w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego) i wspieranie kompetencji wychowawczych rodziców i wychowawców zwłaszcza z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, rodzicielstwa zastępczego.

Celem stawianych sobie co roku priorytetów jest wsparcie szkoły i rodziny w działaniach profilaktyczno-wychowawczych, pomoc psychologiczno-pedagogiczna dzieciom i młodzieży, wzmacnianie bezpieczeństwa dzieci w szkołach i placówkach oświatowych, wspieranie zdrowia psychicznego oraz doskonalenie form doradztwa zawodowego. W działaniach wychowawczych kładzie się nacisk na wychowanie do wartości i patriotyczne. Wykorzystywanych jest w tych działaniach wielu dróg komunikacji, m.in.: miejska strona internetowa, strony internetowe szkół i placówek oświatowych, wieloaspektowe współdziałanie ze środowiskiem. Opracowywano po raz kolejny dwa kalendarze wydarzeń w mieście i form doskonalenia zawodowego z zakresu wychowania i profilaktyki zagrożenia. Opracowuje się co roku raporty diagnozujące wybrane problemy młodzieży, które są omawiane podczas miejskich konferencji wychowawczych, a także przedstawiane władzom miejskim a następnie udostępnia do wiadomości wszystkim zainteresowanym:

- 2014 r. Raport: „Kondycja psychiczna nastolatków, badanie ankietowe uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych” – Agnieszka Latos.
- 2015 r. Raport: „Pomoc psychologiczna w Tarnowie – wnioski z badań ankietowych przeprowadzonych wśród rodziców i młodzieży tarnowskich szkół w 2015 r.” – Agnieszka Latos.

Priorytetowe działania wychowawcze obejmowały:

1) zorganizowanie w 2014/2015 roku szkolnym: 20 konferencji, 17 warsztatów, jedno sympozjum i jedno seminarium dotyczących wychowania i profilaktyki zagrożeń (2013/2014: 18 konferencji, 12 warsztatów, jedna sesja i dwa sympozja). Szczegółowy wykaz form doskonalenia w Tarnowie w tym zakresie znajduje się na stronie internetowej EduNet w zakładce Wychowanie w Tarnowie. Istotne dla specyfiki tegorocznych wyzwań były trzy miejskie konferencje wychowawcze organizowane przez SPPT i Wydział Edukacji UMT:

- XXV Miejska Konferencja „Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży - profilaktyka, interwencja, wsparcie środowiskowe” – grudzień 2014.

- XXVI Miejska Konferencja „Konflikt w szkole - zagrożenie czy szansa na rozwój” – kwiecień 2015.

- XXVII Miejska Kongerencja „Dziecko, rodzina, system – 25 lat działalności Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno-Terapeutycznej w Tarnowie” – grudzień 2015.

W nurt ten włączyły się inne środowiska: konferencja „Praca z uczniem z dysfunkcjami w szkole ogólnodostępnej” (MKO; 30.01.2015), seminarium „Integracja, wczoraj, dziś i jutro” (SP 9 z Oddziałami Integracyjnymi; 5.05.2015), konferencja naukowa „Relacja uczeń – nauczyciel” (MWSE; 18.06.2015), konferencja „Funkcjonowanie w społeczeństwie osób z zaburzeniami psychicznymi” (UMT, PWSZ; 19.06.2015); konferencja „Doradca kariery – szanse i wyzwania w kształtowaniu ścieżek edukacyjno-zawodowych młodzieży” (WUP; 23.10.2015).

2) Przez cały rok Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna funkcjonowały grupy wsparcia oraz spotkania warsztatowe dla pedagogów szkolnych, dyrektorów przedszkoli, nauczycieli specjalistów i wspomagających, a także doradców zawodowych głównie na poziomie gimnazjów. W 2015 r. w PPP omawiano

kwestię pomocy psychologiczno-pedagogicznej (wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, w tym dziecko młodsze na pierwszym etapie edukacyjnym, wsparcie działań w oddziałach integracyjnych i specjalnych z uwagi na różne schorzenia, współpraca z nauczycielami uczącymi w klasie, „edukacja włączająca”).

3) W dniach 13-19 września 2015r. odbył się w Tarnowie V Tydzień Wychowania „Wychowanie do pełni człowieczeństwa”. W programie przewidziano Dni Otwarte obu poradni, cykliczne spotkanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w ramach systemowych działań Miasta omawiające zagadnienia współdziałania zakresie wychowania i profilaktyki zagrożeń. Podczas Tygodnia Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców zorganizowało wykład „Wychowywać ku pełni człowieczeństwa” (ks. dr Robert Dytko – Wydział Katechetyczny Kurii).

4) W 2015 r. zorganizowano kolejną edycję warsztatów dla rodziców i Rad Rodziców przedszkoli i szkół podstawowych (10.03.15 w SP nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi) „Wspieranie rozwoju dziecka młodszego na pierwszym i kolejnych etapach edukacyjnych w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego”, z udziałem kilku dyrektorów i nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz edukacji wczesnoszkolnej, aby porozmawiać o lękach, oczekiwaniach oraz charakterze pracy z dziećmi w tym okresie rozwojowym w przedszkolu i szkole. W ZSO nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi odbyły się następne warsztaty dla rodziców „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna wspierająca pełny rozwój młodzieży” (9.12.15). Ponadto w roku szkolnym 2014/15 PPP i SPPT zorganizowały pięć edycji programu Szkoły dla Rodziców i Wychowawców dla 56 osób.

5) Wolontariat młodzieżowy - udział w małopolskim projekcie „Mieć wyobraźnię miłosierdzia”, aktywność Szkolnych Kół „Caritas”, akcje charytatywne np.: wsparcie budowy Hospicjum Via Spei, oddawanie krwi, finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy; zbiórki na rzecz chorych starszych, niepełnosprawnych, pomoc bezdomnym zwierzętom itp. Wyróżniają się dwa Centra Wolontariatu - przy Pałacu Młodzieży i w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych. 10.03.2015 miała miejsce III Gala Wolontariatu Centrum Wolontariatu „Empatia”, wyróżniająca szkoły i osoby indywidualne z Tarnowa i regionu za rok szkolny 2014/2015. 7.12.2015 r. w Pałacu Młodzieży odbyła się IV Tarnowska Gala Wolontariatu podsumowująca i wyróżniająca zaangażowanie młodych ludzi i ich opiekunów w różnorodne formy aktywności w zakresie pomocy drugiemu człowiekowi w potrzebie oraz opieki nad zwierzętami.

6) Miasto przygotowało program rozwoju przedsiębiorczości młodzieży i kształtowania postaw przedsiębiorczych, który ma na celu edukację motywującą i przygotowanie do aktywności własnej na polu przedsiębiorczości od najmłodszych lat. Obejmuje: szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”, zakładanie Spółdzielni Uczniowskich „Młodzi na start!” oraz edukację przedsiębiorczości we wczesnych etapach kształcenia. Ich realizację z myślą o dzieciach i młodzieży we współpracy z organizacjami pozarządowymi rozpoczęto już w 2015 (dwa pierwsze cykle szkoleń). Konkretnie efekty programu to:

- 23 i 24.03.2015 czterdziestu przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym innowacyjnych metod nauczania przedsiębiorczości (m.in. metoda symulacji). Zrealizowano pilotażowy zakup gier symulacyjnych, nabycie licencji dla trzech szkół: XVI LO, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych.

- 17.06.2015 odbył się I miejski konkurs Tarnowski Junior Biznesu – nagrodzono sześć biznesplanów, pula nagród wynosiła 11 tys. zł.

Samorzady uczniowskie tradycyjnie podejmują różne formy aktywności, np. VI Forum Samorządów Uczniowskich Szkół Technicznych i Zawodowych. Samorządność i zaangażowanie uczniów szczególnie wyraża się w działaniu Młodzieżowej Rady Miejskiej (MRM) IV kadencji, nad którą opiekę pedagogiczną sprawuje Pałac Młodzieży w Tarnowie. Jesienią 2015 roku odbyły się wybory MRM V kadencji. 17.12.15 MRM wspólnie z Samorządem Uczniowskim I LO i Fundacją „Kromka Chleba” zorganizowała Koncert Charytatywny na rzecz budowy Hospicjum Via Spei z okazji 100. urodzin E. Piaf, poprzedzony Dniem Pamięci Ofiar Terroryzmu w związku z tragicznymi wydarzeniami w Paryżu.

7) Wskazywanie bogatych i rozmaitych aspektów edukacji regionalnej, wychowania do kultury i wychowania patriotycznego poprzez współpracę z różnymi podmiotami, w tym środowiskami kombatanckimi, okolicznościowe wydawnictwa i in. Oferty kulturalne na rok szkolny 2015/2016 różnych instytucji oraz i opisy większych różnych działań zamieszczono w zakładce EduNet Wychowanie w Tarnowie - działania systemowe. Wybrane, znaczące wydarzenia:

- Cykl „Wybitni Tarnowianie: Rok 2015 Rokiem Józefa Władysława Krogulskiego” w związku z 200 rocznicą urodzin wybitnego pianisty, kompozytora, pedagoga oraz organizatora i dyrygenta chórów kościelnych,.

- 685. rocznica lokacji miasta Tarnowa – „Słodkie Urodziny Miasta”,

- zakończenie projektu „Jak mądrze kochać Ojczyznę? Jak dzisiaj rozumieć patriotyzm?”,

- realizacja miejskiego projektu edukacyjnego Narodowe Święto Niepodległości jako trzyletnie przygotowanie do stulecia odzyskania niepodległości przez Polskę – pierwszy etap 2015/2016 „Drogi Tarnowian do niepodległości”. Zorganizowanie miejskiego konkursu na program edukacyjny szkoły z zakresu wychowania patriotycznego ze szczególnym uwzględnieniem Tarnowa i regionu w odzyskaniu niepodległości w 1918 r. Przygotowanie miejskiej konferencji w ramach uroczystości z okazji Święta Odzyskania Niepodległości,

- 75 rocznica Zbrodni Katyńskiej udział młodzieży w ogólnopolskim programie „Katyń - ocalić od zapomnienia”,

- jubileusze szkół i placówek oświatowych: dziewięćdziesięciolecie Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, siedemdziesięciolecie Liceum Plastycznego i czterdziestolecie Policealnego Zawodowego Studium Plastycznego, 35-lecie Przedszkola S.S. Sacre Coeur oraz Przedszkola Publicznego nr 26. Wyjątkowy jubileusz 95-lecia urodzin płk. Jerzego Pertkiewicza, żołnierza Kampanii Wrześniowej i AK, harcmistrza i Harcerza Rzeczypospolitej,

- nadanie imienia Bł. Karoliny Kózki Zespołowi Szkół Katolickich w Tarnowie, a 16 Pułku Piechoty Ziemi Tarnowskiej Zasadniczej Szkole Zawodowej w Zespole Szkół Niepublicznych przy ul. Mościckiego 27.

8) Wspomaganie uczniów zdolnych i działania wykraczające poza obowiązkowe zadania edukacyjne koncentruje się m.in. na zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, w klasach językowych, podczas indywidualnego programu i toku nauki). Najważniejsze realizowane w tym zakresie przedsięwzięcia to:

- indywidualny tok i program nauczania, w roku 2014/15 realizowało 106 uczniów,
- przygotowanie uczniów do matury międzynarodowej,
- Liga Debatancka młodzieży szkół ponadgimnazjalnych – wzmacnianie świadomości obywatelskiej, nauka kultury dyskusyjnej i rywalizacja wg zasad sportowych turniejów – 128 uczestników, koszt dotacji 24.310 zł,
- Projekt POKL Małopolska Chmura Edukacyjna - stworzenie możliwości bezpośredniej współpracy uczelni z najzdolniejszymi uczniami szkół w Tarnowie (trzy szkoły),
- Bezpłatne zajęcia edukacyjne dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w PWSZ 2015/2016: „Czwartki ze sztuką” oraz „Tarnowskie Piątki Naukowe” z matematyki, chemii i ochrony środowiska (razem 23 wykłady),
- uhonorowanie 102 najzdolniejszych uczniów dyplomami i tytułami Prymusów Tarnowa
- Miesięcznik Tarnow.pl - cykl „Młodzi i zdolni”, prezentujący zdolnych pełnych pasji uczniów tarnowskich szkół.

9) Stałe działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola w 2015 r.:

- ramowe programy działań profilaktyczno-wychowawczych, programy w szkole i przedszkolu w tym naprawcze,
- przygotowanie i reagowanie w obliczu incydentów krytycznych oraz sytuacji kryzysowych,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli, a w sytuacjach problemowych stosowanie skutecznych form interwencji profilaktycznych i wychowawczych,
- odpowiedzialność pracowników szkoły za zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, opieki i wychowania,
- gromadzenie i stosowanie scenariuszy zajęć dla uczniów (profilaktyka, kształtowanie umiejętności prospołecznych, ocena ryzyka, podejmowania decyzji, konsekwencji niewłaściwych wyborów, przestrzeganie przed demoralizacją i przestępczością),
- organizowanie pedagogizacji i warsztatowych spotkań rodziców poszerzających wiedzę i umiejętności, ukazywanie czynników chroniących dziecko przed zagrożeniami.

Realizacja programów „Bezpieczna i przyjazna szkoła na lata 2014-2016 i „Bezpieczna plus na lata 2015-2018”. Troska o bezpieczne otoczenie i bezpieczne zachowanie ucznia dotyczyła: poprawy poziomu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach, wspierania rozwijania kompetencji kulturowych dzieci i młodzieży, promocji zdrowego stylu życia, zapobiegania nadwadze i otyłości, a także zaangażowania młodzieży w działania profilaktyki rówieśniczej.

Program „Bezpieczna i przyjazna szkoła” położył nacisk na wzmocnienie funkcji wychowawczej szkoły i budowanie pozytywnego klimatu społecznego wraz ze zmianą relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami. Cztery szkoły otrzymały w ramach programu „Bezpieczna plus” wsparcie na łączną kwotę ponad 30.000 zł. z przeznaczeniem na bezpieczne poruszanie się w sieci oraz zagadnienia cyberprzemocy, także na rozbudowę monitoringu w szkole i instalowanie programów „badających” bezpieczeństwo treści w Internecie.

Odbyły się z udziałem dyrektorów i pedagogów szkolnych m.in.:

- konferencja „Jak budować szkolną profilaktykę używania nowych substancji psychoaktywnych?” (23.09.15),

- w ramach kampanii „Białej Wstążki” – zajęcia profilaktyczne w 19 szkołach na terenie Tarnowa, w tym szkolenie „Rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym. Pomoc rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dziecka z zespołem FAS” oraz konferencja „Rodzina wolna od przemocy” (3-4.12.15),

- konferencja „Wiedza źródłem bezpieczeństwa dotyczącego bezpieczeństwa technicznego”
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (8.12.15).

Przy współpracy z Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej co roku realizowane są w szkołach i przedszkolach warsztaty oraz programy profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy i agresji. W 2015 r. uczestniczyło w nich 6.743 uczniów, 187 nauczycieli i pedagogów oraz 1.716 rodziców – razem 8.646 odbiorców. Łączna kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 106.849 zł.

Szkoły i przedszkola realizują ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Od czterech lat funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którym znajduje się pięciu przedstawicieli edukacji. Na 286 założonych ogółem w 2015 r. „Niebieskich Kart” pięć było wypełnionych przez placówki edukacyjne.

Wydział Prewencji Zespół ds. Nietletnich Komendy Miejskiej Policji prowadził spotkania dla dzieci, młodzieży, grona pedagogicznego i rodziców na temat odpowiedzialności nietletnich, uzależnień wśród nietletnich, procedur postępowania przez nauczycieli w sytuacji zagrożenia na terenie szkoły. Spotkania te realizowane były w ramach programów prewencyjnych w tym własnego programu „Unikaj zagrożeń”. Ponadto dzielnicowi i patrole policyjne współpracują na co dzień ze szkołami, penetrują ich otoczenia i newralgiczne punkty w mieście itp. Policja realizuje Program Komendy Głównej Policji „Profilaktyka a TY”, Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży. Programy profilaktyczne wśród małych dzieci prowadziła Straż Miejska. Służby miejskie organizują działania i czuwają nad bezpieczeństwem cały rok, w tym podczas akcji „Lato w Mieście – bezpieczne wakacje” i „Ferie zimowe” organizują pikniki dotyczące bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

15. KULTURA

Tarnów to miasto wielu wydarzeń kulturalnych, festiwali, imprez plenerowych, kameralnych, interdyscyplinarnych. W 2015 r. nakłady na kulturę w budżecie miasta wyniosły 11.036.400 zł. W 2015 r. odbyło się ponad 700 wydarzeń kulturalnych (nie licząc seansów filmowych),

których organizatorami były głównie instytucje kultury, Urząd Miasta Tarnowa oraz organizacje pozarządowe.

15.1 Wydarzenia artystyczne:

Najważniejsze wydarzenia artystyczne w Tarnowie w roku 2015 to:

- PAKAdemia – 4 Festiwal Kabaretowy w Tarnowie,
- Festiwal Paschalny „Musica Poetica”,
- 29. Tarnowska Nagroda Filmowa (TNF),
- XXII Festiwal Muzyki Odnalezionej,
- Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”,
- Zdearzenia 2015 – święto miasta,
- Grupa Azoty Grand Festival 2015,
- XIX Ogólnopolski Festiwal Komedii „TALIA”,
- Obchody Roku Józefa Władysława Krogulskiego,
- Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta” ,
- Festiwal 8th Grupa Azoty Jazz Contest Tarnów 2015,
- XX Ogólnopolski Festiwal Artystyczny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej – „Śpiewaj z Nami”,
- 12. Festiwal Sztuki ArtFest 2015 im. Bogusława Wojtowicza.

Festiwal Paschalny „Musica Poetica”

Festiwal Paschalny „Musica Poetica” to cykl koncertów sakralnych odbywających się w kościołach. W roku 2015 koncerty odbywały się bazylice katedralnej w Tarnowie w dniach od 25 do 28 marca.

Tarnowska Nagroda Filmowa

Festiwal organizowany przez Tarnowskie Centrum Kultury jest wydarzeniem popularyzującym, promującym, upowszechniającym dorobek polskiej kinematografii i najstarszą po Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni imprezą związaną z polskim filmem. Festiwal odbywa się pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Stowarzyszenia Filmowców Polskich oraz Prezydenta Miasta Tarnowa. Program 29. edycji, odbywającej się w dniach 18-26 kwietnia, składał się ze stałych propozycji regulaminowych - 12 filmowych pokazów konkursowych oraz konkursu „Kino Młodego Widza”, ośmiu projekcji specjalnych oraz szeregu imprez towarzyszących (spotkania i prelekcje z twórcami, debata krytyków filmowych, wystawy, koncerty).

Ogółem w całym programie TNF uczestniczyło 7.106 widzów, a łączny koszt organizacji Festiwalu zamknął się kwotą ponad 455.000 zł, w tym środki własne TCK to 95.691 zł.

Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”

W rocznicę zagłady tarnowskich Żydów, Muzeum Okręgowe w Tarnowie wspólnie z Komitetem Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie organizuje Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”. Ideą Dni jest organizacja uroczystości i koncertów, które przypominać mają żydowską społeczność Galicji i ją upamiętniać. W 2015 roku przedsięwzięcie organizowane było w dniach od 11 do 18 czerwca.

Zdearzenia 2015

W dniach 26– 28 czerwca zorganizowano cykl imprez w ramach święta miasta. Program Zdearzeń jest efektem współpracy instytucji kultury, organizacji pozarządowych i twórców. W 2015 roku odbyły się koncerty plenerowe (np. Nosowska, Fisz Emade Tworzywo, Nowe Sytuacje) na Rynku, spektakl plenerowy tarnowskiego teatru „Apetyt na czereśnie”,

zorganizowano Jarmark Galicyjski na ulicy Wałowej, Festiwal Funduszy Europejskich „Małopolska myśli o Tobie”, piknik w Parku Strzeleckim, koncert Marcina Wyrostka i Coloriage oraz Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej w Teatrze.

Podczas inauguracji Zdearzeń w tarnowskim Teatrze przyznano Nagrody Miasta Tarnowa: w dziedzinie twórczości artystycznej (Wojciech Klich), w dziedzinie upowszechniania kultury (Marek Tomaszewski), Nagrodę Honorową (Zbigniew Kłopocki), Nagrodę „Nadzieja Roku” (Jędrzej Hycnar) oraz tytuł „Mecenas Kultury Tarnowa” (Tygodnik TEMI).

W 2015 roku po raz pierwszy, zgodnie z uchwałą Nr VII/69/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 5 marca 2015 r., przyznano 13 osobom stypendia artystyczne, które zostały oficjalnie wręczone również podczas inauguracji święta miasta.

Grupa Azoty Grand Festival

12 września po raz piąty na tarnowskim Rynku zorganizowała swój festiwal Grupa Azoty S.A. Firma zaprosiła do Tarnowa gwiazdy polskiej sceny muzycznej: Big Cyc, Andrzeja Piasecznego, Libera & Natalię Szroeder, The Beatles Revival, Totentanz.

XIX Ogólnopolski Festiwal Komедii TALIA

Ogólnopolski Festiwal Komедii Talia to najważniejsze wydarzenie teatralne roku 2015 w Tarnowie. Podczas Festiwalu, organizowanego przez Teatr im. L. Solskiego w dniach od 19 do 27 września, zaprezentowano osiem spektakli konkursowych i dwa w ramach imprez towarzyszących. W programie znalazły się także spotkania z aktorami i twórcami przedstawięń oraz wystawy. O podziale nagród decydowało profesjonalne jury. Swoją nagrodę przyznała również festiwalowa publiczność.

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”

Centrum Sztuki Mościce po raz piąty było organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Tańca „Scena Otwarta”. Organizatorzy prezentują różnorodne propozycje spektakli w wykonaniu polskich i zagranicznych zespołów. W 2015 r. impreza odbyła się w Tarnowie w dniach od 9 do 24 października. Na program artystyczny złożyły się m.in. spektakle teatrów z Polski, Norwegii, Słowenii, Litwy. Program imprez towarzyszących obejmował wystawy, pokaz etiud choreograficznych i spotkania z artystami.

8 th Grupa Azoty Jazz Contest Tarnów

Festiwal od pierwszej edycji prezentuje różnorodny klimat i style jazzowe w wykonaniu najwybitniejszych światowych i polskich artystów. Gwiazdami imprezy odbywającej się w dniach od 6 do 14 listopada byli m.in. Karen Edwards, nestor amerykańskiego jazzu Dave Liebman, wybitny gitarzysta Mike Stern. Koncertom towarzyszyły warsztaty muzyczne oraz konkurs dla debiutujących muzyków.

12. Festiwal ArtFest

Festiwal Sztuki ArtFest to projekt interdyscyplinarny, łączący ze sobą różne dyscypliny artystyczne. Projekt obejmuje wydarzenia plastyczne, muzyczne i teatralne. Celem imprezy jest wielowątkowe propagowanie sztuki niebędącej z założenia działaniem rozrywkowym. Organizatorem Festiwalu ArtFest jest Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie, a współorganizatorem Centrum Sztuki Mościce. W 2015 r. imprezy festiwalowe odbywały się w dniach od 20 listopada do 10 grudnia. Na program 12. edycji Festiwalu złożyły się: m.in. wystawa „Stanisław Dygat – urodziny”, z okazji stulecia urodzin pisarza, spektakl na podstawie słuchowiska „Kocham pana, panie Sułku” w wykonaniu Marty Lipińskiej i Krzysztofa Kowalewskiego, koncert zespołu SBB, a ponadto: recitale, warsztaty i spektakle dla dzieci, wykłady z architektury.

15.2 Pozostałe imprezy i wydarzenia

Gala Urodzinowa Miasta

6 marca świętowano 685 rocznicę lokacji Tarnowa. Tradycyjnie został wręczony tytuł Ambasadora Tarnowa. W 2015 r. został nim uhonorowany Krystian Tkaczewski. Nagrodę Tarnowska Wena przyznano Jerzemu Armacie. Urodzinowy wieczór swoim koncertem uświetnił pianista Krystian Tkaczewski.

Doba dla Kultury

Przedsięwzięcie, które odbyło się w 2015 r. po raz czwarty, w ramach obchodów Światowego Dnia Rozwoju Kultury. Tarnowskie instytucje kultury czynne były w dniach 29-31 maja. W tym czasie można było m.in. uczestniczyć w Przeglądzie Piosenki Aktorskiej na tarnowskim Rynku, zobaczyć „teatr od kuchni” w teatrze oraz pracownie i prezentacje prac uczniów Zespołu Szkół Plastycznych, spotkać się z postaciami z bajek na schodach teatru, wziąć udział w warsztatach bibliotecznych w Miejskiej Bibliotece Publicznej, zobaczyć wystawy w Tarnowskim Centrum Kultury, Biurze Wystaw Artystycznych, Pałacu Młodzieży, Galerii „Aniołowo” i Galerii Hortar, a także uczestniczyć w spotkaniach autorskich. Do akcji włączyli się także: Radio Kraków oraz telewizja IMAV.

VIII Letni Festiwal Jazzu Tradycyjnego „Jazzowy Rynek”

W lipcowe piątki na tarnowskim Rynku rozbrzmiewały dźwięki jazzu tradycyjnego. Organizatorem festiwalu jest Tarnowskie Towarzystwo Jazzu Tradycyjnego „Leliwa” we współpracy z TCK.

To cykl koncertów plenerowych z udziałem gości z Polski oraz różnych zakątków świata. Każdy z koncertów na Rynku zwieńczony jest wspólną paradą nowoorleańską. Poprzedzając piątkowe koncerty pod gołym niebem, w przeddzień każdego z nich, w ramach „czwartków jazzowych” w klubie Bombay Music odbywają się wieczory jazzowe w towarzystwie festiwalowych gwiazd.

Letnie Potkańcówki w Amfiteatrze

Po raz pierwszy w 2015 r. Urząd Miasta Tarnowa zapraszał mieszkańców na potkańcówki w niedziele lipca i sierpnia, które prowadził profesjonalny wodzirej. Z oferty skorzystało wielu tarnowian, zarówno dzieci, jak i seniorów.

Festiwal EMANACJE

W ramach festiwalu, którego organizatorem jest Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego na płycie tarnowskiego Rynku zorganizowano dwa wyjątkowe koncerty: Adam Bałdych Trio i Paweł Kaczmarczyk Audiofeeling Trio oraz Dawid Lubowicz Jazz Ensemble. Koncerty odbywały się przy wsparciu UMT.

X Letni Festiwal „Był sobie blues”

Organizowany przez TCK sierpniowy cykl koncertów plenerowych pod wspólnym hasłem „Był sobie blues”. W programie obok koncertów plenerowych znalazły się koncerty klubowe w piwnicach TCK oraz jam session w Klubie „Przepraszam”. Na scenie prezentują się zarówno znani i popularni wykonawcy, jak i młode formacje blues-rockowe.

Współautorem oraz animatorem koncertów jest Wojciech Klich, gitarzysta, wokalista, kompozytor, który prowadzi też bluesowe koncerty.

Wałowa Str.Art

W każdy czwartek sierpnia i września w godzinach 13.00-18.00 ulica Wałowa nabierała więcej barw, pojawiały się na niej różnego rodzaju działania interakcyjne wzbudzające zainteresowanie przechodniów, np.: żywe rzeźby, kataryniarz, gadająca papuga, muzyka na żywo, wielokolorowe postacie na szczydach, profesjonalni kuglarze z pokazami żonglerki, karykaturzysta oraz „Galeria na chodniku”.

Zaduszki Dżemowe

30 października 2015 r. odbyła się 22. edycja koncertu „Zaduszki Dżemowe” Wojtka Klicha w piwnicach Tarnowskiego Centrum Kultury. Pomysł na Zaduszki Dżemowe narodził w roku 1994 w kilka miesięcy po śmierci Ryszarda Riedla – lidera grupy Dżem. W hołdzie Riedlowi w TCK zorganizowano pierwszy koncert. Od tamtej pory impreza stała się corocznym kultowym wydarzeniem muzycznym Tarnowa.

Rockowe O!plateczki Wojtka Klicha

Tarnowskie Centrum Kultury oraz Wojciech Klich nieprzerwanie od 1995 r. zapraszają na wyjątkowy koncert kolęd, który odbywa się tradycyjnie w wigilijną noc o godzinie 1.30. W piwnicach TCK rozbrzmiewają kolędy i pastorałki w blues-rockowych aranżacjach.

15.3 Miejskie instytucje kultury i ich działalność

Tarnowskie Centrum Kultury

Tarnowskie Centrum Kultury działa od 1992 r. w wyniku przekształcenia Tarnowskiego Ośrodka Kultury. Siedziba TCK mieści się w zabytkowej kamienicy przy Rynku 5. W strukturze Centrum znajduje się również kino „Marzenie”. Łączne zatrudnienie wynosi 33 osoby na 29,17 etatach. W roku 2015 Tarnowskie Centrum Kultury w ramach edukacji kulturalnej prowadziło:

1. Stałe zajęcia edukacyjne:

- Szkoła Muzyków Rockowych,

S.M.ROCK działa nieprzerwanie od 1993 r. Nie jest formalną instytucją oświatową, ale zajmuje się profesjonalnym muzycznym kształceniem dzieci, młodzieży i dorosłych w klasie gitary, gitary basowej, fortepianu, perkusji oraz śpiewu. Wszystkie zajęcia odbywają się w trybie indywidualnym, raz w tygodniu w siedzibie Tarnowskiego Centrum Kultury. Uczniowie S.M.Rock poza nauką mają możliwość spróbowania swoich sił w zespołach tworzonych w ramach szkoły oraz zagrania koncertów na prawdziwej scenie. Do tradycji przeszły już koncerty S.M.Rock, w których obok występu nauczycieli, swoje umiejętności prezentują również uczniowie.

W 2015 r. ogółem: przeprowadzono 2.282 indywidualnych zajęć ze stałym udziałem 52 uczestników.

- Autorska Pracownia Plastyczna Witolda i Elżbiety Pazerów,

Pracownia w roku 2015 r. prowadziła w trakcie roku szkolnego zajęcia w formie grupowych spotkań przeznaczonych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z możliwością uczestniczenia w 14 godzinach zajęć tygodniowo.

Ogółem: przeprowadzono 192 zajęć grupowych APP o łącznym czasie trwania 388 godzin, ze średnim udziałem 45 osób miesięcznie.

2. Cykliczne, okazjonalne zajęcia edukacyjne:

- Zimowa Autorska Pracownia Plastyczna Witolda i Elżbiety Pazerów, specjalny cykl zajęć Autorskiej Pracowni Plastycznej organizowany podczas ferii zimowych. Zajęcia stanowiły otwartą propozycję dla wszystkich zainteresowanych. Ogółem odbyło się pięć spotkań z udziałem 43 osób.

- Letnia Autorska Pracownia Plastyczna, otwarte zajęcia plastyczne w okresie wakacji odbywały się na przemian w plenerze oraz pracowni plastycznej i miały charakter warsztatów skierowanych do wszystkich zainteresowanych. Ogółem zorganizowano dziewięć spotkań z udziałem 27 osób.

- PracOFFnia – Animacja Czasu Wolnego, cykl zajęć zapoczątkowanych we wrześniu 2009 r., obejmujący jedno, dwu lub trzydniowe spotkania w formie warsztatów, poruszających zróżnicowaną tematykę. Warsztaty skierowane są do różnych grup wiekowych, dają możliwość poszerzenia zainteresowań, kreatywnego zagospodarowania wolnego czasu, wykorzystanie talentu. W 2015 r. odbyło się dziewięć spotkań, trwających łącznie 31 godzin z udziałem 66 osób.

- Sing & Record – warsztaty wokalne, autorskie warsztaty wokalne prowadzone przez Sławomira Ramiana dla wokalistów amatorów i pół-profesjonalistów. Zajęcia grupowe prowadzone w nowatorski sposób z wykorzystaniem multimedii stanowią przygotowanie do występów scenicznych. Ogółem w 2015 r. odbyło się 11 spotkań trwających łącznie 33 godzin z udziałem ośmiu osób.

- Warsztaty filmowe - w ferie zimowe warsztaty mające na celu przybliżyć uczestnikom tajniki produkcji filmowej. Podczas zajęć można było poznać części składowe filmu, a także dowiedzieć się, w jaki sposób krok po kroku, powstaje dzieło audiowizualne. Zajęcia podzielone są na część teoretyczną oraz praktyczną. Celem warsztatów była realizacja własnych krótkometrażowych filmów. Ogółem w 2015 r. odbyły się dwa spotkania, trwające łącznie 12 godzin, z udziałem 16 osób.

3. Imprezy filmowe:

- 29. Tarnowska Nagroda Filmowa (18 kwietnia – 1 maja),
- CineMARZENIE - cykl projekcji kina niekomercyjnego, filmów ambitnych i wyróżnionych na najlepszych festiwalach. Projekcjom towarzyszą spotkania, prelekcje i dyskusje. Odbywają się co tydzień w niedzielne popołudnia. Ogółem w ramach cyklu odbyło się 20 projekcji z udziałem 1.163 widzów.

- Eko-Świat - XVI Przegląd Filmów ekologicznych (22-25 września)

coroczny przegląd filmów o tematyce ekologicznej finansowany z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Tarnowie oraz WFOŚiGW w Krakowie. Skierowany był do dzieci i młodzieży szkolnej. Projekt ma na celu propagowanie tematyki ekologicznej, poprzez prezentację ciekawych filmów o tematyce związanej z przyrodą i otaczającym nas środowiskiem, uświadomienie na piękno i wartości płynące z ochrony przyrody. W ramach przeglądu w ciągu czterech dni w 12 projekcjach trzech filmów wzięło udział 3.530 widzów.

- Projekcje specjalne - pokaz filmów optymistycznych

zaprezentowano tytuły: „44”, „Ludzie ze stali”, „Galumphing”, „Skrzydła”, „Kemping” we współpracy z Multimedia Polska. Ogółem w projekcjach specjalnych wzięło udział 30 widzów.

W 2015 r. w 23 imprezach filmowych uczestniczyło 9.867 osób, odbyło się 29 koncertów z udziałem 9.970 osób.

4. Koncerty:

- koncerty jazzowe

Cykliczne propozycje jazzowe mają na celu upowszechnianie muzyki jazzowej, pogłębienie wrażliwości muzycznej, są skierowane do wszystkich grup wiekowych. Odbywają się regularnie od 1992 r. w piwnicach TCK, a udział w nich biorą najwybitniejsi muzycy jazzowi z Polski i zagranicy, a także początkujący artyści. Ogółem odbyło się pięć koncertów jazzowych z udziałem 416 osób.

Ponadto w 2015 r. w TCK odbywały się:

- koncerty niecykliczne – 11, z udziałem 3.005 osób,

- koncerty cykliczne -13, z udziałem 6.505 osób,

- S.M.ROCK – koncerty – dwa, z udziałem 264 osób,

- Imprezy kabaretowe – sześć, z udziałem 1.151 widzów,

- Imprezy współorganizowane – 21, z udziałem 12.472 osób,

- wystawy - 10 wystaw, które obejrzało ogółem 3.074 osoby,

- spotkania z twórcami i prelekcje – 21, z udziałem 700 osób.

W 2015 r. kino „Marzenie” zaprezentowało 116 filmów, które na 1.380 seansach zgromadziły 85.387 widzów.

Ogółem w przedsięwzięciach zorganizowanych w 2015 r. przez TCK wzięło udział 115.642 osób.

W 2015 r. Tarnowskie Centrum Kultury pozyskało środki zewnętrzne w wysokości 341.168 zł (w tym 50% z instytucji państwowych).

Przychody z usług kulturalnych wyniosły 1.506.373 zł, w tym sprzedaż biletów do kina „Marzenie” 1.279.075 zł.

Przychody z pozostałej działalności gospodarczej (plakatowanie, wynajmy sal, sponsoring, usługi reklamowe) wyniosły 309.072 zł.

Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie

W 2015 r. Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie przygotował sześć spektakli premierowych, trzy na dużej scenie, dwa na małej scenie, jeden na scenie underground.

W grupie sześciu spektakli znalazły się dwie prapremiery:

- Gustaw Herling-Grudziński „Inny świat”, reż. Tomasz Piasecki (premiera 15 marca)

- Helmut Kajzar „Kajzar. Odyseja 1982”, reż. Maciej Podstawny (prapremiera 29 marca).

Przedstawienie powstało w ramach projektu wtw://strefy_kontakt 2016 realizowanego przez Wrocławski Teatr Współczesny jako część programu Wrocław - Europejska Stolica Kultury,

- Helmut Kajzar, „Gwiazda”, opieka art. Jakub Porcari (premiera 17 kwietnia),

- Juliusz Słowacki „Król”, reż. Małgorzata Warsicka (premiera 17 maja),
- Adam Mickiewicz „Grażyna”, reż. Radosław Rychcik (prapremiera 23 maja)
- Stefan Themerson „Przygody Pędzka Wyrzutka”, reż. Gabriel Gietzky (premiera 7 czerwca).
Ponadto działalność teatralną wzbogaciły liczne koncerty, spotkania, konkursy, warsztaty teatralne oraz wystawy. Spektakle tarnowskiej sceny były prezentowane na festiwalach oraz brały udział w konkursach:

1. Konkurs na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Polskiej „Klasyka Żywa” - trzecie miejsce za spektakl „Grażyna” oraz nagroda za reżyserię dla Radosława Rychcika za spektakl „Grażyna”, za muzykę dla Karola Nepelskiego i aktorska dla Matyldy Baczyńskiej za spektakl „Król”,

2. „Talia 2015” nagroda publiczności za spektakl „Piękna Lucynda” oraz indywidualna dla Kingi Piąty za rolę Ciotki Utciszewskiej w „Pięknej Lucyndzie”,

3. Festiwal Debiutantów „Pierwszy Kontakt” w Toruniu i nagroda za najlepszy debiut reżyserski dla Małgorzaty Warsickiej za spektakl „Jakobi i Leidental”,

4. Refundacja części kosztów produkcji premiery „Lato 1910” w ramach 21. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej 2014/2015.

Obok nagród i wyróżnień dla aktorów i reżyserów Rafał Balawejder dyrektor naczelny teatru otrzymał Złotą Różę tygodnika TEMI. Ponadto Matylda Baczyńska została „Nadzieją roku” w prestiżowym Subiektywnym Spisie Aktorów Teatralnych Jacka Sieradzkiego za monodram „Król”. Zaś we wrześniowym czasopiśmie branżowym „Teatr” w zestawieniu „Najlepszy, najlepsza, najlepsi w sezonie 2014/2015” czterokrotnie pojawił się Teatr im. L. Solńskiego ze swoimi współpracownikami. Wyróżnione zostały trzy produkcje teatralne: „Jakobi i Leidental”, „Król” oraz „Grażyna”.

Prócz prezentacji spektakli poza siedzibą (m.in.: w Lecce we Włoszech – „Blackbird”) teatr gościł spektakle impresaryjne, jednym z ważniejszych wydarzeń był spektakl „Francuscy Paldyni” z Teatru Koreja z Lecce na południu Włoch podczas Małej Talii. Teatr wielokrotnie prezentował swoje spektakle i projekty w przestrzeni miejskiej Tarnowa, m.in.: prezentacja „Apetytu na czereśnie” w Pasażu Tertila, czy wspólne patriotyczne śpiewanie 11 listopada. Do najważniejszych wydarzeń należały: XIX Ogólnopolski Festiwal Komедii Talia oraz VII edycja Festiwalu Spektakli dla Dzieci „Mała Talia”.

W 2015 roku wystawiono ogółem 345 spektakli (19 poza siedzibą), które obejrzało łącznie widzów 62.848 (58.473 widzów w siedzibie). Wpływy ze sprzedanych biletów w siedzibie wyniosły łącznie 852.395,76 zł, a ze sprzedaży spektakli w terenie 86.700, 56 zł.

W 2015 r. Teatr pozyskał na przedsięwzięcia artystyczne z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutu Teatralnego, sponsorów oraz innych, kwotę 320.919 zł.

Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie

Biuro Wystaw Artystycznych zajmuje się prezentacją sztuki współczesnej, klasyki polskiej sztuki współczesnej, najciekawszych zjawisk sztuki polskiej ostatnich lat oraz tarnowskiego środowiska artystów.

Siedzibą BWA jest neogotycki Pałacyk Strzelecki, który znajduje się na terenie parku miejskiego. W salach wystawienniczych i w bezpośrednim otoczeniu budynku realizowane są główne zdarzenia artystyczne (wystawy, koncerty, spotkania autorskie, warsztaty, itp.). Ponadto BWA przy współpracy z Małopolską Fundacją Muzeum Sztuki Współczesnej w 2015 kontynuowało realizację zdarzeń artystycznych w salach na dworcu PKP, mających

na celu prezentację dzieł znajdujących się w kolekcji Fundacji. Obok wystaw odbywały się tam również działania interdyscyplinarne i edukacyjne.

W roku 2015 w głównej siedzibie BWA zrealizowano 17 wystaw indywidualnych, zbiorowych oraz koncepcyjnych. Z najszerszym odbiorem zarówno przez publiczność, jak i media regionalne i ogólnopolskie spotkały się:

- „Ars Moriendi/Sztuka Umierania” - wystawa interdyscyplinarna łącząca sztukę dawną i współczesną, z udziałem wybitnych polskich artystów różnych pokoleń: Przemysław Branas, Justyna Górowska, Aneta Grzeszykowska, Magda Hueckel, Zuzanna Janin, Zbigniew Libera, Honorata Martin, Anna Orlikowska, Laura Paweła, Paweł Susid, Andrzej Wasilewski. Częścią wystawy były funeralia, dokumenty i obiekty sztuki dawnej z kolekcji Bogdana Steinhoffa,

- „Kościoły, kościoły” – wystawa fotografii jednych z najbardziej uznanych czeskich fotografów średniego pokolenia. Wystawa była efektem współpracy z praską galerią SVIT, Czeskim Ministerstwem Kultury oraz galerią BWA Zielona Góra,

- „Łysogórski eksperyment. Ceramika dla architektury” – wystawa dokumentalna promująca unikalne dziedzictwo powojennej ceramiki,

- „Mocne stąpanie po ziemi” – wystawa interdyscyplinarna prezentująca artystów młodego pokolenia zainteresowanych pejzażem. Wzięli w niej udział: Alicja Boncel, Jakub Czystochoń, Magda Franczak, Michał Gayer, Justyna Gruszczyk, Kornel Janczy, Magdalena Lazar, Krzysztof Maniak, Justyna Mędrala, Gizela Mickiewicz, Mateusz Sadowski, Mikołaj Szpaczyński, Alex Urso, Bartosz Zaskórski. Wystawa powstała we współpracy z BWA w Katowicach,

- „Wybalansowałam” - Zofia Stryjeńska, prezentacja obrazów z tarnowskiej kolekcji. Pokaz uzupełniający: Agata „Endo” Nowicka - grafika komputerowa, Angelika Kuźniak - autorka książki biograficznej o Zofii Stryjeńskiej. W trakcie wernisażu odbyło się spotkanie z autorkami. Wystawa uzyskała ogólnopolski rozgłos,

– „Jarosław Fliciński Casa Cosmos. Homemade Paintings 2010-2015”. Wystawa malarstwa i obiektów wpisana w 12. Festiwal Sztuki ArtFest im. Bogusława Wojtowicza. Wystawę zrealizowano we współpracy z portugalskimi instytucjami sztuki,

- 12. Festiwal Sztuki ArtFest im. Bogusława Wojtowicza – wystawy, koncerty, działania plenerowe, warsztaty, spotkania z twórcami, „Scena offowa”, „Mały ArtFest”,

- I Tarnowski Weekend Fotografii - każda wystawa wzbogacona była programem wydarzeń towarzyszących, czyli wykładami, spotkaniami autorskimi, koncertami oraz warsztatami edukacyjnymi.

Tarnowskie BWA czynnie wspiera działania tarnowskiego środowiska plastycznego. W 2015 roku odbył się kolejny Salon Wiosenny ZPAP, tym razem pod hasłem „Wiosenne przesilenie”. Tarnowianie mieli okazję obejrzeć wystawy indywidualne tarnowskich artystów: Bartłomieja Bałuta, Marka Chodkowskiego, Karoliny Jabłońskiej i Janusza Janczego. Odbyły się również debiutanckie wystawy młodych tarnowskich twórców, wystawy „Dyplomów Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie” oraz studentów Instytutu Sztuki.

Oryginalnym miejscem prezentacji sztuki jest galeria mieszcząca się w przestrzeniach dworca PKP. W 2015 roku zrealizowane zostały tam kolejne odsłony „Wystawy stałej” – prac ze zbiorów Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej:

- „Fotografia z kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej”. Autorzy: Marta Deskur, Aneta Grzeszykowska & Jan Smaga, Piotr Jaros, Artur Klinaú, Robert Kuśmirowski, Maria Pyrlik, Łukasz Skąpski, Krzysztof Zieliński,

- nowa odsłona „Wystawy stałej”. Artyści: Teresa Bujnowska, Oskar Dawicki, Stanisław Koba, Robert Maciejuk,

- międzynarodowa odsłona „Wystawy stałej”. Artyści: Siergiej Czajka, grupa Little Warsaw (Andreás J. Galik i Balint Havas), David Majković, Pavlína Fichta Čierna, Denisa Lechocka, Jiří Kovanda, grupa Rafani (Zuzana Blochová, Jiří Franta, David Kořínek, Marek Meduna, Luděk Rathouský), Marek Szczęsny, Royden Rabinowitch.

BWA uczestniczyło czynnie w działaniach plastycznych w przestrzeni publicznej. Do najważniejszych realizacji należał projekt artystki Elżbiety Jabłońskiej aktywizujący mieszkańców „Nieużytki sztuki 2015”, plener studentów ASP w Warszawie „Śladami Wilhelma Sasnala” zakończony ekspozycją powstałych w tym czasie prac, plenerowa wystawa Kamy Sokolnickiej „Krzewienie Kultury” oraz pokaz mappingu „Obraz. Dźwięk. Animacja” na fasadzie BWA.

Bardzo ważną częścią programu BWA jest edukacja, w 2015 roku BWA zorganizowało ponad 130 indywidualnych działań edukacyjnych. Odbływały się one w siedzibie BWA - Pałacyku Strzeleckim, a także w otaczającym Parku Strzeleckim, w innych placówkach i na terenie miasta Tarnowa. Wydarzenia były adresowane do osób w różnej kategorii wiekowej. Stałym cyklem były adresowane do dziadków i wnuków zajęcia „Rodzinne warsztaty plastyczne – wspólna kontestacja sztuki i wartości kultury”, prowadzone przez Dział Edukacji BWA. Kolejnym cyklem były warsztaty animacyjno-artystyczne dla dzieci pt. „Co Ty sobie wyobrażasz?” współorganizowane z Fundacją Kultury i Sztuki „i Kropka”, każdorazowo prowadzone przez specjalistów w różnych dziedzinach. W ciągu całego roku wystawom towarzyszyły warsztaty dla dzieci i rodzin, prowadzone przez samych artystów lub Dział Edukacji.

Dużym zainteresowaniem wśród zorganizowanych grup przedszkolnych cieszyły się warsztaty „Sztuka w Parku”, połączone ze spacerem śladami sztuki w Parku Strzeleckim. Wśród szkół podstawowych najczęściej wybieranym tematem warsztatów były „Wokół BWA”, które pozwalały na zaprezentowanie miejsca, jakim jest galeria sztuki. Wśród liceów natomiast były to warsztaty „O sztuce awangardy”.

Dla najmłodszych dzieci (5-7 lat) odbył się tydzień zajęć pt. „Ferie w BWA”. Nowością były specjalistyczne warsztaty „Obraz. Dźwięk. Animacja”, adresowane do osób między 16-24 rokiem życia. Ich celem było stworzenie miejsca i warunków, gdzie młodzi ludzie mogli rozwinąć się w dziedzinie tworzenia animacji 2D i 3D. Udział w nich był okazją do odkrycia nowej możliwości na wybór swojej ścieżki zawodowej, a efektem było wyświetlenie wspólnie stworzonego mappingu na fasadzie Pałacyku Strzeleckiego. BWA gościło też grupy osób niepełnosprawnych z Warsztatów Terapii Zajęciowej z Tarnowa i okolic.

Stałym cyklem wykładów były spotkania „Dźwięki i szwy”, poświęcone współczesnej modzie i muzyce, prowadzone przez cenionych specjalistów w tych dziedzinach – Marcina Różyca i Marcina Dymitera. Zapraszali oni do udziału również innych prowadzących.

Odbывwały się wykłady towarzyszące aktualnym wystawom oraz oprowadzania kuratorskie i przez artystów. Dużym zainteresowaniem cieszyły się spacerzy edukacyjne (m.in. szlakiem ceramiki lub Tadeusza Kantora w Tarnowie) oraz promocje książek z dziedziny sztuki. BWA uczestniczyło także w ogólnopolskiej akcji „Dzień Wolnej Sztuki” i „Noc Muzeów”.

Od szeregu lat BWA realizuje autorskie projekty, ale otwarte też jest na projekty zewnętrzne realizowane przez inne instytucje, stowarzyszenia, pojedynczych artystów i pasjonatów. BWA aktywnie włącza się w programy miejskich przedsięwzięć wzbogacając ofertą artystyczną, m.in. „Święto Miasta”, „Tarnów. Pierwsze niepodległe”.

Wydarzenia artystyczne realizowane w tarnowskim BWA były promowane w mediach ogólnopolskich oraz lokalnych, pismach branżowych oraz periodykach o zasięgu ogólnopolskich i lokalnych. Stałymi partnerami promocyjnymi BWA byli: Radio RDN, Radio Kraków, Telewizja Kraków, Tarnowska Telewizja IMAV, Program III PR, TEMI, Gazeta Krakowska, Tygodnik Powszechny, Gazeta Wyborcza.

BWA jako jedyna instytucja tarnowska otrzymało „Markę Radia Kraków” – nagrodę za najlepsze wydarzenie kulturalne Małopolski. Wydawnictwa BWA były prezentowane na targach, m.in. „Bazarch” w Warszawie.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie, jako lokalne centrum informacji, edukacji i kultury, obsługuje czytelników poprzez sieć dziewięciu filii, dwóch punktów bibliotecznych zlokalizowanych w tarnowskich szpitalach oraz siedmiu działów udostępniania zbiorów. MBP wykonuje również zadania biblioteki powiatowej dla powiatu ziemskiego, obejmując zasięgiem działania 16 bibliotek gminnych i ich filie (łącznie 63 placówki).

1. Działalność podstawowa MBP

W 2015 r. w wypożyczalniach zarejestrowano 24.546 czytelników. W ciągu roku zanotowano 232.221 odwiedzin w Bibliotece. Łączna liczba wypożyczonych materiałów bibliotecznych – na zewnątrz i w czytelnich wyniosła 485.824 egzemplarze.

Dla osób starszych i niepełnosprawnych ruchowo MBP ma w swojej ofercie akcję „Książka przyjdzie do Ciebie”, tj. dowóz książek do domu.

Oprócz książek i czasopism w wersji tradycyjnej, MBP udostępnia również audiobooki, książkę mówioną na kasetach magnetofonowych, książkę elektroniczną dla osób z dysfunkcją wzroku oraz możliwość wypożyczenia urządzenia do odtwarzania książek zakodowanych w formacie „czytak”. Biblioteka świadczy też usługi elektroniczne. Zdigitalizowane wydawnictwa historyczne i regionalne dostępne są poprzez Tarnowską Bibliotekę Cyfrową. Dla czytelników posiadających aktywną kartę biblioteczną MBP oferuje bezpłatny dostęp do e-książek w ramach zasobu „Małopolskie Biblioteki Publiczne” w serwisie IBUK LIBRA (w ramach porozumienia bibliotek publicznych w woj. małopolskim z wydawnictwem PWN). Ponadto MBP udostępnia czytelnikom system informacji prawnej „LEGALIS”.

Biblioteka pełni funkcję ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej i regionalnej. W formie baz danych prowadzi i udostępnia bazy bibliograficzne: „Bibliografia miasta Tarnowa” oraz „Zawartość czasopism regionalnych”.

2. Działalność popularyzatorska i edukacyjna

MBP prowadzi szeroką działalność popularyzatorską i edukacyjną. W roku 2015 zrealizowane zostały m.in.:

- Salony Poezji: dziewięć spotkań w Teatrze im. L. Solskiego, podczas których prezentowana była poezja polskich poetów XX i XIX w.,

- spotkania autorskie i promocje książek (m.in.: Bartosz Baran, Maksymilian Tchoń, Bogumił Staszek, Barbara Szczepańska, Elżbieta Bednarczyk, Roman Pankiewicz, Anna Kościółek, Julia Bernard, Stefan Darda, Maria Czubaszek, Marcin Bruchnalski, Janusz Szlechta, Michał Sobol, Halina Kunicka, Jan Tulik i in.),

- cykl imprez czytelniczych i spotkań w ramach Tygodnia Bibliotek (8-15 maja) oraz Doby Dla Kultury,

- akcje promujące czytelnictwo w przestrzeni publicznej, m.in.: uliczny Bookcrossing, stoisko z wydawnictwami Biblioteki na Jarmarku Galicyjskim, czytanie w przestrzeni publicznej (np. Narodowe Czytanie, czytanie poezji podczas akcji Wałowa Str.Art. itp.),

- akcja „Książkobranie – Czytaj Bez Ograniczeń” – plakaty w autobusach MPK z kodami QR odsyłającymi do książek w serwisie wolnelektury.pl,

- cykliczne spotkania grup i klubów działających w MBP (Grupa Młodych Autorów, Dyskusyjny Klub Książki „Galeria” oraz Dyskusyjny Klub Książki w Zakładzie Karnym, klub „Różowe Moliki” (dla dzieci), Klub „13” dla seniorów, Dyskusyjny Klub Książki Mówionej dla osób z dysfunkcją wzroku).

Formy edukacyjne obejmują także zajęcia w kąciakach bibliotecznych, lekcje biblioteczne, prelekcje i wykłady dla dzieci, młodzieży i dorosłych wygłaszane przez pracowników MBP oraz zapraszanych specjalistów, konkursy plastyczne i literackie, cykl zajęć wakacyjnych oraz w okresie ferii zimowych, warsztaty, okolicznościowe spotkania literackie, m.in. z okazji Światowego Dnia Książki, Dnia Poezji, Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej, projekt historyczno-ekonomiczny „Chłopska Szkoła Biznesu”, cykl wystaw prac artystów i amatorów z Tarnowa i regionu. W ramach współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie - Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Tarnowie, prowadzone są cykliczne zajęcia warsztatowe dla młodzieży szkół średnich oraz dyżury doradcy zawodowego. W 2015 r. zorganizowano 979 różnorodnych spotkań literackich, edukacyjnych i popularyzatorskich, w których udział wzięło 19.777 osób.

3. Działalność wydawnicza

- „Kalendarium rocznic Tarnowa i regionu na rok 2015” – opublikowane tylko w wersji elektronicznej w TBC,

- Bogumił Staszek, Małgorzata Kossakowska „Moje jest królestwo”,

- Krzysztof Moskal „Kronika Tarnowa”,

- „Aspiracje – Magazyn Literacki Młodych”, Numery 19 i 20,

- Józef Władysław Krogulski: Kwartet op. 2,

- Józef Władysław Krogulski: Oktet op. 6.

15.4 Pozostałe instytucje kultury działające w Tarnowie

W Tarnowie działają również:

- Muzeum Diecezjalne - najstarsze muzeum kościelne w Polsce (założone w roku 1888) posiadające cenne zabytki sztuki sakralnej,

- Muzeum Okręgowe w Tarnowie z siedzibami w renesansowych kamienicach na tarnowskim Rynku i w Ratuszu. Instytucja kultury województwa małopolskiego.

Muzeum Okręgowe zorganizowało w 2015 r. wiele imprez, najważniejsze z nich to:

- Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”,
- XIX Międzynarodowy Turniej Rycerski o Złoty Warkocz Tarłówny w Dębnie,
- XVI Międzynarodowy Tabor Pamięci Romów,
- „Malowana chata” – 53. edycja konkursu organizowanego w Zalipiu.

Wydarzenia artystyczne organizowane przez Muzeum Okręgowe w roku 2015 samorząd miejski dofinansował kwotą 25.000 zł (Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”, Tarnowscy Artyści w Galerii Muzealnej, Muzealny Salon III Wieku, Tarnowscy Kolekcjonerzy, Wystawa Ceramika Huculska, Wystawa Tarnów w malarstwie, 95 lat „Cudu nad Wisłą”, 75. rocznica Pierwszego Transportu do Niemieckiego Obozu Koncentracyjnego Auschwitz, Edukacja historyczna i regionalna dzieci i młodzieży).

- Centrum Sztuki Mościce. Instytucja kultury województwa małopolskiego. W Centrum Sztuki Mościce funkcjonuje m.in. kino „Millennium”, Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”. Odbywają się festiwale (np. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”, „Muzyczne Tarasy”), koncerty, spektakle, spotkania i wystawy.
- Centrum Paderewskiego Kąśna Dolna. Instytucja kultury powiatu tarnowskiego. Placówka organizuje festiwale i koncerty muzyki kameralnej, w których biorą udział sławy muzyki poważnej z kraju i zagranicy. Niezwykle istotną częścią działalności instytucji jest edukacja młodego pokolenia muzyków - stąd liczne plenery, warsztaty muzyczne i kursy mistrzowskie. W 2015 r. z budżetu Miasta dofinansowano kwotą 13.000 zł. „Tydzień Talentów – Kąśna Dolna 2015”.

W mieście widoczne jest także liczne środowisko plastyczne, którego przedstawiciele wystawiają swoje prace nie tylko w Polsce, ale także w wielu innych krajach.

W Tarnowie działają również m.in.:

- Tarnowska Orkiestra Kameralna,
- Chłopięcy Chór Katedralny „Pueri Cantores Tarnovienses”,
- Dziewczęcy Chór Katedralny „Puellae Orantes”,
- Tarnowski Chór Gos.pl.,
- zespoły muzyczne, m.in.: grupa MONK, Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”, zespół rockowy TOTENTANZ, Anvision, Ziyó, Sayes, Wasabi, Need More Clouds, Wojtek Klich z zespołem,
- stowarzyszenia działające w dziedzinie kultury, np. Teatr Nie Teraz, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Teatralnych, Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „Leliwa”, Tarnowska Orkiestra Kameralna, Tarnowskie Stowarzyszenie Artystyczne ArtContest, Stowarzyszenie KANON, Fundacja Kultury i Sztuki i. Kropka, Fundacja Promocji Artystycznej Aspiranci.

16 SPORT I REKREACJA

Samorząd Tarnowa wspiera rozwój kultury fizycznej finansowo i organizacyjnie na wielu płaszczyznach. Do najważniejszych obszarów wsparcia należą:

- inicjowanie, finansowanie i współorganizowanie wielu imprez sportowych o znaczeniu ponadlokalnym,
- organizacja sportowo-rekreacyjnych zajęć pozalekcyjnych w tarnowskich szkołach,
- organizacja systemu rozgrywek międzyszkolnych tarnowskich szkół w różnych dyscyplinach sportu,

- organizacja programów feryjnego i wakacyjnego wypoczynku dzieci i młodzieży, o charakterze sportowo-rekreacyjnym,
- prowadzenie systemu stypendiów sportowych,
- prowadzenie systemu nagród i wyróżnień dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych,
- wspieranie zadań realizowanych w zakresie sportu kwalifikowanego,
- współpraca w oparciu o ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.) z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie kultury fizycznej,
- prowadzenie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, z udziałem środków zewnętrznych.

Strategie, programy, plany wieloletnie

Tabela nr 69: Finansowanie rozwoju sportu na terenie Gminy Miasta Tarnowa

Nazwa zadania	Kwota dotacji 2014	Kwota dotacji 2015
Sportowe talenty – wyszukiwanie dzieci i młodzieży uzdolnionych sportowo, prowadzenie naboru i selekcji kandydatów oraz wspieranie rozwoju sportowych talentów poprzez udział w zawodach, rozgrywkach organizowanych przez kluby i związki sportowe	600.000	600.000
Upowszechnianie kultury fizycznej wśród niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa	55.000	45.000
„Niepełnosprawny – sprawny w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5.000	5.000
Sportowe talenty – wspieranie rozwoju sportowych talentów poprzez organizację wyjazdowych zgrupowań sportowych oraz Sportowe talenty – wspieranie rozwoju sportowych talentów poprzez organizację na terenie miasta Tarnowa zgrupowań sportowych	70.000	70.000
Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Tarnowa i osiągania przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	595.000	600.000
Dotacje na realizację części kalendarza sportowych imprez miejskich o znaczeniu ponadlokalnym	80.000	80.000
Dotacje dla organizacji pozarządowych- realizacja części Programu Lato w mieście	50.000	Realizacja w innej formie

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

W roku 2014 opracowano i uchwalono Strategię Rozwoju Sportu w Mieście Tarnowie do roku 2020. W oparciu o Strategię realizowano w roku 2015 następujące zadania:

1) Dotacje dla klubów sportowych.

Ogłoszono otwarte konkursy ofert na realizację zadań z zakresu sportu i kultury fizycznej.

Tabela nr 70: Programy i plany wieloletnie

Lp.	Nazwa zadania	Kwota dotacji
1	Sportowe talenty – prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych, działających na terenie Tarnowa, w szczególności w sportach określonych w Strategii Rozwoju Sportu w Mieście Tarnowie jako dyscypliny priorytetowe	600.000 zł
2	Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	500.000 zł
3	Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	45.000 zł
4	Niepełnosprawny – sprawny w wodzie – bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5.000 zł
5	Organizacja w Tarnowie przedsięwzięć sportowych w ramach kalendarza miejskich imprez sportowych	80.000 zł

Zródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

2) Realizacja Programu „Ferie zimowe Tarnów 2015” oraz „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2015.

3) Realizacja międzyszkolnych rozgrywek sportowych w oparciu o kalendarz i zasady opracowywane corocznie przez Szkolny Związek Sportowy. Rozgrywki prowadzone są w 15 dyscyplinach sportowych, w trzech grupach wiekowych. Przeprowadzono 218 edycji turniejów i zawodów, w których uczestniczyło około 12.000 młodych sportowców.

4) Realizacja Programu „Umiem pływać”, z udziałem środków Ministra Sportu i Turystyki. W programie wzięło udział 300 uczniów młodszych klas szkół podstawowych. Koszt realizacji programu wyniósł 60.000 zł, dofinansowanie wyniosło 20.000 zł.

5) Złożenie wniosku do Ministerstwa Sportu i Turystyki o dofinansowanie Programu „Umiem pływać” dla uczniów klas I-III szkół podstawowych na rok 2016.

6) Kontynuacja polityki preferencyjnych opłat za korzystanie z miejskiej bazy sportowej dla klubów sportowych działających na terenie Tarnowa, realizujących zadania publiczne.

7) Przygotowanie projektu nowej uchwały dotyczącej systemu nagród, wyróżnień i stypendiów sportowych. Uchwała weszła w życie 4 sierpnia 2015 r.

Działania podejmowane w ramach Strategii na rzecz osób niepełnosprawnych

1) Dotacje udzielane organizacjom pozarządowym w trybie otwartych konkursów ofert.

2) Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa, realizacja programu „Sport bez barier”.

3) Bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży, realizacja programu „Niepełnosprawny – sprawny w wodzie”.

- 4) Wsparcie przeznaczone na organizację sportowych imprez dla osób niepełnosprawnych.
- 5) Uehonorowanie 24 osób nagrodami, wyróżnieniami i stypendiami sportowymi za wyniki osiągnięte w roku 2014.
- 6) Obecność przedstawiciela środowiska sportowego osób niepełnosprawnych w Radzie Sportu Gminy Miasta Tarnowa.

16.1 Organizacje sportowe

W Tarnowie działa wiele podmiotów związanych z kulturą fizyczną, sportem i rekreacją, aktywnie uczestniczących w życiu miasta w zakresie realizacji swoich statutowych zadań.

Tabela nr 71: Uczniowskie Kluby Sportowe

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania
1.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	Ul. Piłsudskiego 24	wspinaczka, judo, koszykówka, piłka ręczna chłopców i dziewcząt, szermierka
2.	Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Gimnazjum Nr 8	Os. Legionów H. Dąbrowskiego 16	lekka atletyka
3.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811”	Ul. 3 Maja 10	koszykówka
4.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka- Krzyż” przy Gimnazjum nr 6	Ul. Krzyska 118	piłka siatkowa
5.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” przy Gimnazjum Nr 1	Ul. Reymonta 30	rekreacja
6.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół – Gumniska” przy Szkole Podstawowej Nr 2	Ul. Szewska 7	piłka siatkowa
7.	Uczniowski Klub Sportowy „Hesed”	Ul. Mościckiego 12	piłka nożna
8.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy Parafii Błogosławionej Karoliny	Ul. Marii Dąbrowskiej 41	szachy, rekreacja
9.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy przy Parafii Świętej Trójcy	Ul. Tuchowska 76	tenis stołowy, rekreacja
10.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół-Mościce” przy Zespole	Ul. Zbylitowska 7	pływanie, dwubój i trójbój

	Szkół Sportowych		
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Budowlanka” przy Zespole Szkół Budowlanych	Ul. Legionów 15	rekreacja
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Dwudziestka” przy Zespole Szkół Sportowych	Ul. Zbylitowska 7	piłka nożna, lekka atletyka
13.	Uczniowski Klub Sportowy „Jaskółka” przy Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1	Ul. Chemiczna 2	piłka nożna
14.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I Liceum Ogólnokształcącym	Ul. Piłsudskiego 4	piłka siatkowa, piłka nożna
15.	Uczniowski Klub Sportowy „Kazik” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	Ul. Brodzińskiego 9	piłka nożna
16.	Uczniowski Klub Sportowy „Leliwa” przy Gimnazjum Nr 4	Ul. Bitwy pod Studziankami 5	piłka ręczna
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Lider” przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych	Ul. Szujskiego 13	piłka siatkowa
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy III Liceum Ogólnokształcącym	Ul. Brodzińskiego 6	koszykówka, piłka siatkowa
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy Szkole Podstawowej Nr 9	Ul. Marii Dąbrowskiej 6	rekreacja
20.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogrodnik” przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych	Ul. Sanguszków 28	rekreacja
21.	Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” przy Szkole Podstawowej Nr 8	Ul. Bitwy pod Studziankami 5	rekreacja, piłka ręczna
22.	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni Razem” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym	Ul. Romanowicza 9	pływanie, narciarstwo, piłka siatkowa, badminton

23.	Uczniowski Klub Sportowy „Technik” przy Zespole Szkół Technicznych	Ul. Kwiatkowskiego 17	koszykówka, piłka nożna, piłka siatkowa
24.	Uczniowski Klub Sportowy przy IV Liceum Ogólnokształcącym i Gimnazjum Nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1	Ul. Norwida 22	rekreacja
25.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 1	Ul. Reymonta 30	tenis stołowy, piłka nożna, rekreacja
26.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 15	Ul. Krupnicza 8	rekreacja
27.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „IKS”	Ul. Wojska Polskiego 14	sport i rekreacja
28.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”	Ul. Zagumnie 152	sport i rekreacja, futsal
29.	Uczniowski Klub Sportowy JMT Westerplatte	Ul. Westerplatte 17/32	sport i rekreacja
30.	Uczniowski Klub Sportowy „HATTRICK”	Ul. Westerplatte 8/70	sport i rekreacja
31.	Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Futsal” Tarnów	Ul. Brandstaettera 6/42,	Futsal
32.	Uczniowski Klub Sportowy Kung – Fu „Vo Thuat Thanh Quyen”	Ul. H. Maruszarz 132/3	Kung Fu
33.	Uczniowski Klub Sportowy „Junak”	Ul. Mościckiego 27	sport i rekreacja
34.	Uczniowski Klub Sportowy A.C.T. - SPORT	Ul. Wojska Polskiego 12	tenis ziemny
35.	Uczniowski Klub Sportowy „Tasman Team”	Ul. Konarskiego 8	sztuki i sporty walki
36.	Uczniowski Klub Sportowy „Tarnowskie Gwiazdy”	Ul. Lippóczy’ego 4a - Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących	sport i rekreacja
37.	Uczniowski Klub Sportowy „Lumaro”	Os. Zielone 1/157	futsal
38.	Uczniowski Klub Sportowy „Karate Sei Budokai”	Ul. Pogodna 20/2	sztuki i sporty walki
39.	Uczniowski Klub Sportowy „Świt”	Ul. Bandrowskiego 4	sport i rekreacja
40.	Międzyszkolny Uczniowski Klub	Ul. Zarzyckiego 23/64	piłka nożna

	Sportowy „Tarnowska Akademia Piłkarska”		
41.	Uczniowski Klub Sportowy Start	Ul. Norwida 22	pływanie
42.	Uczniowski Klub Sportowy „Grabówka”	Ul. Zagumnie 147	piłka nożna, futsal
43.	Uczniowski Klub Sportowy „Ostoja”	Ul. Klikowska 304	jeździectwo
44.	Uczniowski Klub Sportowo-Turystyczny „Azymut”	Ul. Marii Dąbrowskiej 6	sport i turystyka
45.	Uczniowski Klub Sportowy BJJ Copacabana	Ul. Rolnicza 12/60	wschodnie sztuki walki
46.	Uczniowski Klub Sportowy Hetman Basket Tarnów	Ul. Norwida 9	rekreacja

Zródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 72: Ogniska TKKF

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania
1.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Azoty”	Ul. Kwiatkowskiego 18	narciarstwo, rajdy turystyczne, rekreacja
2.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Delfin”	Ul. Krzyska 17	strzelectwo, pięciobój
3.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Iskra”	Ul. Krakowska 8	rajdy turystyczne
4.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Legiony”	Os. Legionów 10	rekreacja
5.	Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	Ul. Krupnicza 8a	rekreacja

Zródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 73: Towarzystwa sportowe

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania
1.	Polskie Towarzystwo Boksu	Ul. Gumniska 28	boks
2.	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół – Świat Pracy”	Ul. Krakowska 35/5	kolarstwo górskie, rajdy turystyczne, turystyka piesza i rowerowa, biegi, narciarstwo biegowe
3.	Stowarzyszenie Przyjaciół Piłki Nożnej Unii Tarnów „Wierni”	Ul. Traugutta 5a	wspieranie sekcji piłki nożnej ZKS „Unia” Tarnów

4.	Stowarzyszenie Yacht Club „Bezan”	Ul. Żydowska 22	żeglarstwo
5.	Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	Ul. Paderewskiego 3B/26	kręgle, turystyka, rekreacja
6.	Tarnowskie Towarzystwo Piłkarskie	Ul. Traugutta 5a	wspieranie rozwoju piłki nożnej w Tarnowie
7.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Tarnów	Ul. Traugutta 5	wspieranie rozwoju piłki ręcznej w Tarnowie
8.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „FUTAR”	Ul. Westerplatte 12/84	futsal
9.	Tarnowskie Towarzystwo Żużlowe „Unia Tarnów”	Ul. Zbylitowska 3	wspieranie rozwoju żużla w Tarnowie
10.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”	Ul. Bitwy pod Studziankami 8	pływanie, podnoszenie ciężarów, lekka atletyka
11.	Towarzystwo Narciarskie „Mościce”	Ul. Lelewela 1/17	narciarstwo
12.	Stowarzyszenie Tarnowski Yacht Club „Azoty”	Ul. Kwiatkowskiego 18	żeglarstwo
13.	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	Ul. Przybyłkiewicza 61	kolarstwo górskie, biegi
14.	Stowarzyszenie Bokserskie „GONG”	Ul. Do Prochowni 22/14	boks
15.	Stowarzyszenie „Młoda Unia”	Ul. Traugutta 5a	piłka nożna
16.	Stowarzyszenie „Kępa Sport”	Ul. Brandstaettera 6/26	tenis ziemny
17.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne „eMiKa”	Os. Legionów H. Dąbrowskiego 5/89	taniec sportowy

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 74: Związki sportowe

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania
1.	Tarnowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej	Ul. Boya Żeleńskiego 4a	piłka nożna
2.	Tarnowski Szkolny Związek Sportowy	Ul. Zbylitowska 7	realizacja rozgrywek międzyszkolnych
3.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego	Ul. Ks. Kmiecika 18 A,	brydż sportowy

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 75: Kluby sportowe

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Zakres działania
1.	Auto Moto Klub	Ul. Piłsudskiego 24	sporty motorowe

	Tarnowski		
2.	Jacht Klub „Orion”	Ul. Westerplatte 17/27	żeglarstwo
3.	Klub Sportowy „Błękitni”	Ul. Piłsudskiego 32	judo, piłka nożna
4.	Klub Sportowy „Capoeira”	Ul. Niska 38	capoeira
5.	Klub Sportowy „Iskra”	Ul. Krzyska 116	piłka nożna
6.	Klub Sportowy „Metal”	Ul. Warsztatowa 2	piłka nożna
7.	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	Ul. Mickiewicza 8	piłka siatkowa, koszykówka, piłka nożna, tenis stołowy, pływanie
8.	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Wyższej Szkoły Biznesu	Ul. Kochanowskiego 30	piłka siatkowa, koszykówka, piłka nożna, tenis stołowy, pływanie, bilard, tenis stołowy i tenis ziemny, aerobik, szachy, narciarstwo, turystyka
9.	Ludowy Klub Jeździecki „Klikowa” przy Stadzie Ogierów w Klikowej	Ul. Klikowska 304	jeździectwo
10.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	Ul. Bandrowskiego 9	piłka nożna, wspinaczka sportowa, piłka siatkowa, tenis stołowy
11.	Tarnowski Klub Sportowy „Kyokushin Karate”	Ul. Bitwy pod Monte Cassino 5/4	karate kyokushin
12.	Tarnowski Klub Sportowy „Oyama Karate”	Ul. Traugutta 5a	oyama karate
13.	Tarnowski Klub Strzelecki LOK	Ul. Krzyska 17A	strzelectwo
14.	Tarnowski Klub Tenisowy	Ul. Elektryczna 2	tenis ziemny
15.	„Unia” Tarnów Żużlowa Sportowa Spółka Akcyjna	Ul. Zbylitowska 3	udział w rozgrywkach żużlowych, organizacja zawodów i turniejów żużlowych
16.	Klub Sportowy „ZKS Unia” Tarnów	Ul. Traugutta 5a	piłka nożna, koszykówka, lekka atletyka, pływanie
17.	Tarnowski Klub Modelarstwa Samochodowego	Ul. Gostyńskiego 2,	modelarstwo samochodowe
18.	Tarnowski Klub Modelarzy R/C Cars	Ul. Westerplatte 14a/16	modelarstwo
19.	Tarnowska Szkołka	Ul. Fafary 4/37	boks

	Bokserska		
20.	Klub Sportowy Legion Team Tarnów	Ul. Szpitalna 33/39	sztuki walki MMA
21.	Automobilklub Tarnowski	Ul. Przemysłowa 27A	sporty motorowe
22.	Tarnowskie Stowarzyszenie Cyklistów	Ul. Powstańców Warszawy 3/20	rozwój kultury fizycznej
23.	Stowarzyszenie Integro	Ul. Bema 5	rozwój kultury fizycznej
24.	Fundacja Pro Sport	Ul. Warsztatowa 5	rozwój kultury fizycznej
25.	Thai Gym Rafał Król	Ul. Bema 5	Muay Thai - boks tajski
26.	Klub Sportowy „Tarnowska Akademia Karate i Kobudo”	Ul. Heleny Marusarz 4/1	karate, kobudo
27.	Tarnowskie Stowarzyszenie Instruktorów Żeglarstwa	Ul. Pracy 4B/4	zeglarstwo
28.	Uczelniany Klub Sportowy Jedynka Tarnów	Ul. Mickiewicza 8	piłka siatkowa
29.	Klub Sportowy Thai Gym Tarnów	Ul. Rolnicza 10/72	sporty walki Muay Thai
30.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo – Kulturalne „K-Team”	Ul. Kochanowskiego 30	karting

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

16. 2 Wydarzenia i imprezy sportowe

Tabela nr 76: Najważniejsze przedsięwzięcia sportowe w 2015 r.

Lp.	Tytuł zadania	Nazwa organizatora	Termin realizacji	Dofinansowanie z budżetu GMT
1.	Karpacki Wyścig Kurierów 2015	Małopolski Związek Kolarski	28 -29 kwietnia	50.000
2.	XXI Puchar Tarnowa w Kolarstwie Górskim	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	kwiecień – wrzesień	25.000
3.	XXIV Bieg Leliwitów	Stowarzyszenie Sportowe Sokół Tarnów	11 października	15.000

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

16.3 Osiągnięcia sportowe

Najważniejsze osiągnięcia sportowe tarnowskich klubów i zawodników w roku 2015

- żużel - Unia Tarnów ŻSSA - brązowy medal Drużynowych Mistrzostw Polski,
- boks - Justyna Walaś (Tarnowska Szkołka Bokserska) - brązowy medal Młodzieżowych Mistrzostw Świata w kategorii młodzieżowców, złoty medal Mistrzostw Polski Juniorów,

- lekka atletyka - Michał Derus (Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych Start) - złoty medal Mistrzostw Świata IPC w biegu na 100 m w kategorii seniorów, srebrny medal Mistrzostw Świata IPC w biegu na 200 m w kategorii seniorów,
- piłka nożna - MKS Tarnovia - awans drużyny kobiet do II ligi.

16.4 Stypendia i nagrody

W roku 2015 Prezydent Miasta Tarnowa przyznał stypendia sportowe, nagrody i wyróżnienia za osiągnięte w roku 2014 wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym. Podstawa prawna to uchwała Nr VI/50/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, a także warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych za osiągnięcia w działalności sportowej oraz rodzajów tych wyróżnień i wysokości nagród pieniężnych (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 87, poz. 698).

W roku 2015 rozdysponowano kwotę 130.000 zł

Ufundowano

135 stypendiów sportowych

52 nagrody

15 wyróżnień.

16.5 Sport i wypoczynek dzieci i młodzieży

Programy edukacyjno wychowawcze z zakresu sportu

- Program „Umiem pływać” w ramach programu Powszechnej Nauki Pływania

Program został dofinansowywany kwotą 20.000 zł z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów Ministra Sportu i Turystyki. Z budżetu miasta Tarnowa przeznaczono na realizację zajęć 40.000 zł. Program objął zasięgiem 300 uczniów szkół podstawowych.

Odpłatne zajęcia z nauki i doskonalenia pływania – w 2015 r. przeprowadzono dwie edycje tych zajęć w których uczestniczyło 800 osób.

- Europejski Tydzień Sportu dla Wszystkich

W 2015 r. Tarnów zajął siódme miejsce w Polsce w grupie miast powyżej 100.000 mieszkańców w VII Europejskim Tygodniu Sportu dla Wszystkich. Nagroda w wysokości 4.000 zł przeznaczona została na zakup sprzętu sportowego dla klubów sportowych.

Tabela nr 77: Realizacja części Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Tarnowa na rok 2015

Zadanie	Kwota planowana	Faktyczne wykonanie	Liczba uczestników
1. Wspieranie w formie dotacji programów realizowanych w zakresie kultury fizycznej przez podmioty działające w sferze pożytku publicznego	670.000	667.660	10.628
2. Finansowanie zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych i zakładach budżetowych Gminy Miasta Tarnowa	410.000	408.682	68.909
- w tym:			
1) realizacja części Programu „Ferie zimowe	90.000	89.985	13.849

Tarnów 20..” – organizacja zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych dla uczniów tarnowskich szkół			
2) organizacja przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Wydział Sportu całorocznych sportowych rozgrywek międzyszkolnych	60.000	59.805	12 000
3) realizacja części Programu „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2015” – organizacja zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych dla uczniów tarnowskich szkół	207.000	207.000	35.076
4) realizacja rocznego kalendarza zajęć oraz imprez rekreacyjnych i sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	53.000	51.892	7.984
Suma	1.080.000	1.076.342	79.537

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

System sportowych rozgrywek międzyszkolnych

- liczba uczestników: 12.000 uczniów,
- budżet: 60.000 zł,
- realizatorzy: TOSiR - organizacyjnie i finansowo, Wydział Sportu, Tarnowski Szkolny Związek Sportowy, kluby sportowe
- poziomy rozgrywek: Igrzyska Młodzieży Szkolnej dla szkół podstawowych, Gimnazjada oraz Licealiada,
- wyniki:

1) Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Szkoła	Liczba punktów	Miejsce
Szkoła Podstawowa Nr 3	78	1
Szkoła Podstawowa Nr 9	66,5	2
Szkoła Podstawowa Nr 20	61	3
Szkoła Podstawowa Nr 18	45,5	4
Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Polskiej Marynarki Handlowej	35	5
Szkoła Podstawowa Nr 1	31	6
Szkoła Podstawowa Nr 5	23	7
Szkoła Podstawowa Nr 14	21,5	8
Szkoła Podstawowa Nr 17	17	9
Szkoła Podstawowa Nr 23	16	10
Szkoła Podstawowa Nr 15	15	11
Szkoła Podstawowa Nr 8	11	12
Niepubliczna Niepłatna Szkoła Podstawowa ul. Błotna	10	13
Niepubliczna Niepłatna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia „Siódemka”	10	13
Szkoła Podstawowa Nr 2	8,5	15

Szkoła Podstawowa Nr 10	8	16
Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących	1	17
Społeczna Szkoła Podstawowa Nr 2 STO	1	18

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

2) Gimnazjada

Szkoła	Punkty	Miejsce
Gimnazjum Nr 9	96	1
Gimnazjum Nr 2	86	2
Gimnazjum Nr 11	65	3
Gimnazjum Nr 4	52	4
Gimnazjum Nr 6	49	5
Gimnazjum Nr 10	38	6
Gimnazjum Nr 8	36	7
Gimnazjum Nr 1	27	8
GPLAST w Zespole Szkół Plastycznych	15	9
Niepubliczne Gimnazjum w ZSN	12	10
Niepubliczne Niepłatne Gimnazjum Stowarzyszenia „Siódemka”	12	10
Niepubliczne Gimnazjum „Piętnastka”	8	12
Niepubliczne Niepłatne Gimnazjum u Konarskiego	8	12
Gimnazjum Dwujęzyczne	4	14
Gimnazjum Nr 7	3	15
Gimnazjum Społeczne Nr 2	3	15
Gimnazjum w Zespole Szkół Muzycznych	1	17

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

3) Licealiada

Dziewczęta

Szkoła	Punkty	Miejsce
I Liceum Ogólnokształcące	49	1
III Liceum Ogólnokształcące	40	2
IV Liceum Ogólnokształcące	30	3
ZSEG	26	4
ZSEO	17,5	5
VII Liceum Ogólnokształcące	16	6
Zespół Szkół Plastycznych	12	7
XVI Liceum Ogólnokształcące	9	8
II Liceum Ogólnokształcące	9	8
V Liceum Ogólnokształcące	8	10
VI Liceum Ogólnokształcące	7,5	11
Zespół Szkół Technicznych	7	12
Zespół Szkół Budowlanych	6	13

Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych	5	14
Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych	5	14
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	4	16
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	3	17
XX Liceum Ogólnokształcące	1	18
Rzemieślnicza Zasadnicza Szkoła Zawodowa	1	18
Technikum Nr 11	0	

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Chłopcy

Szkoła	Punkty	Miejsce
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	37	1
I Liceum Ogólnokształcące	36	2
III Liceum Ogólnokształcące	36	2
Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych	34	4
IV Liceum Ogólnokształcące	26	5
Zespół Szkół Budowlanych	22	6
Zespół Szkół Technicznych	17	7
Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych	15	8
XVI Liceum Ogólnokształcące	15	8
V Liceum Ogólnokształcące	14	10
VI Liceum Ogólnokształcące	14	10
Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych	13	12
VII Liceum Ogólnokształcące	12	13
II Liceum Ogólnokształcące	12	13
Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych	11	15
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	6	16
Zespół Szkół Plastycznych	4	17
XX Liceum Ogólnokształcące	2	18
Rzemieślnicza Zasadnicza Szkoła Zawodowa	2	18
Technikum Nr 11	2	18

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 78: Programy „Ferie zimowe Tarnów 2015” i „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2015”

Zadanie	Opis
Organizacja zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży - 2015 r.	Liczba uczestników Programu „Ferie zimowe Tarnów 2015” to 14.224 uczniów. Kwota na realizację ujęta w budżecie Gminy Miasta Tarnowa: 93.985 zł
Organizacja letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży – 2015 r.	Razem uczestnicy: 35.370 osób Budżet: 354.581 zł (bez wpłat uczestników półkolonii) Półkolonie: (bez wpłat uczestników i MOPS): 143.581 zł

	(z wpłatami: 231.933 zł, same wpłaty: 88.352 zł), Program zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych: 211.000 zł
--	---

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

16.6 Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji

Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji działa od stycznia 1991 r. Celem działalności TOSiR jest zaspokajania potrzeb mieszkańców Tarnowa w zakresie kultury fizycznej, sportu, turystyki i rekreacji. Ośrodek administruje następującymi obiektami:

- Park Wodny ul. Piłsudskiego 30,
- Hala Sportowo - Widowiskowa ul. Krupnicza,
- Pływalnia Letnia al. Tarnowskich 1,
- Tereny Rekreacyjne z lodowiskiem ul. Wojska Polskiego 14,
- Hala sportowa Jaskółka ul. Traugutta 3A,
- Pływalnia Kryta i Hala Sportowa Miejskiego Domu Sportu ul. Traugutta 5A,
- Pływalnia Letnia ul. Traugutta 5A,
- Sala Sportowa Dom Ciężarowca ul. Zbylitowska,
- Stadion piłkarsko – lekkoatletyczny ul. Traugutta,
- Stadion piłkarski ul. Piłsudskiego 32,
- Lodowisko sztucznie mrożone ul. Traugutta 3A,
- Zespół kortów ziemnych przy ul. Traugutta 3A,
- Park biegowy „Marcinka” przy al. Tarnowskich

Tabela nr 79: Wyniki udostępniania poszczególnych obiektów TOSiR w tym wstępy w ramach Tarnowskich Kart Miejskich

Lp.	Obiekt	Liczba wstępów 2014 r.	Liczba wstępów 2015 r.	
1	Park Wodny ul. Piłsudskiego	342.860	327.820	
2	Tereny Rekreacyjne z lodowiskiem ul. W. Polskiego	64.628	55.768	
3	Lodowisko mobilne ul. Traugutta	12.164	12.090	
4	Hala Sportowa ul. Krupnicza	231.656	229.846	
5	Pływalnia letnia al. Tarnowskich	24.055	35.529	
6	Pływalnia letnia ul. Traugutta	13.870	24.002	
7	Miejski Dom Sportu ul. Traugutta (od czerwca 2015 r.)	0	60.171	
8	Hala Sportowa Jaskółka ul. Traugutta	39.494	45.660	
9	Korty tenisowe ul. Traugutta	156	458	
10	Stadion piłkarsko-lekkoatletyczny ul. Traugutta	10.615	13.474	
11	Stadion sportowy ul. Piłsudskiego	0	27 569	
Razem:		739.498	832.387	
Obiekt	TKM PREMIUM 2014	TKM PREMIUM 2015	TKM Karta Rodziny 2014	TKM Karta Rodziny 2015
Pływalnia letnia ul. Traugutta	834	2.162	344	1.181
Pływalnia letnia al. Tarnowskich	1.056	2.417	620	1.618

Lodowisko ul. W. Polskiego	4.646	4.945	1.378	2.381
Lodowisko ul. Traugutta	493	539	178	349
MDS Pływalnia ul. Traugutta	0	2.929	0	691
Park Wodny ul. Piłsudskiego	12.900	19.862	4.882	7.401
Razem:	19.929	32.854	7.402	13.621

Zródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Modernizacja miejskiej bazy sportowo- rekreacyjnej

Realizowano zadania inwestycyjne poprawiające stan techniczny bazy w dziewięciu obiektach. Kwota wydatków poniesionych w 2015 r. to 332.731 zł.

Wieloletnie zadania inwestycyjne realizowane były w pięciu obiektach. Kwota wydatków poniesionych w 2015 r. to 5.975.015 zł.

Tabela nr 80: Modernizacja Miejskiej Bazy Sportowej

Zadanie	Poniesione wydatki	Zakres rzeczowy
Modernizacja Miejskiej Bazy Sportowej	32.100	Pływalnia Letnia al. Tarnowskich - wykonano nowe, żelbetowe schody terenowe o wymiarach 3,3 m x 6,35 m wraz z balustradami, wymieniono stopnie stalowe 50 m zjeżdżalni wodnej
	38.303	Pływalnia Letnia ul. Traugutta - zaadaptowano pomieszczenie na bufet o powierzchni 26 m ² , wykonano nową instalację elektryczną, wod-kan oraz ułożono okładziny ceramiczne ścian oraz pcv podłóg, zamontowano lamy i regały, na budynku obsługi wymieniono rynny o długości 74,5 m.b. naprawiono dach na powierzchni 47,2 m ² , wymieniono instalacje odgromowe o długości 74,5 m.b.
	15.990	Stadion LA ul. Traugutta - zdemontowano uszkodzone stopnie oraz uporządkowano trybunę ziemną od strony południowej o pow. 554 m ²
	93.498	Tereny Rekreacyjne ul. W. Polskiego - przebudowa wodociągu wraz z budową hydrantów p.poż., uzyskano warunki przyłączenia, opracowano dokumentację techniczną przebudowy, wykonano 221 m nowego wodociągu o średnicy 125 mm wraz z dwoma hydrantami p.poż. Roboty wykonano w celu zabezpieczenia pożarowego obiektów zgodnie z decyzją Straży Pożarnej
	38.356	Pływalnia Kryta Park Wodny ul. Piłsudskiego - czyszczenie, konserwacja i malowanie dźwigarów z drewna klejonego o powierzchni 1105 m ² .
	16.728	Hala ul. Krupnicza - modernizacji północnego biegu schodów wejścia głównego, skuto istniejące, wykonano wyprawy wodoszczelne, wymieniono okładziny ceramiczne o powierzchni 70 m ² , zamontowano okapniki, uzupełniono tynki oraz pomalowano całość konstrukcji schodów
	16.371	Lodowisko sztucznie mrożone ul. Wojska Polskiego - zdemontowano istniejące, zakupiono i zamontowano nowe okładziny band o długości 90 m.b.

	64.676	Lodowisko sztucznie mrożone ul. Traugutta - zdemontowani uszkodzony rurarz mrozący wraz z kolektorem, zakup, dostawa i montaż nowej płyty mrozącej o powierzchni 450 m2 wraz kolektorami o długości 50 m i podłączeniem do agregatów mrozących. Uzyskano decyzję PINB o pozwoleniu na użytkowanie
	16.708	Dom Ciężarowca ul. Zbylitowska 3 - awaria istniejącego przyłącza wodociągowego od strony Stadionu Żużlowego, opracowano projekt, wykonano nowy przyłącz o długości 40 m i średnicy 50 mm zasilany z rurociągu w ul. Zbylitowskiej i instalacją licznikową
Razem wydatki:	332.731	

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 81: Realizacja wieloletnich zadań inwestycyjnych

Lp.	Nazwa zadania	Wydatki poniesione do 31.12.2014	Wydatki ogółem 2015 r.	Środki GMT	Środki zewnętrzne	Informacje o zadaniach
1	Przebudowa Miejskiego Domu Sportu przy ul. Traugutta 5A	4.160.244	5.862.992	5.027.992	835.000	Zadanie zakończone. Uzyskano decyzję o pozwoleniu na użytkowanie oraz potwierdzenie przez MSiT prawidłowego rozliczenia dotacji. Dane techniczne obiektu: powierzchnia użytkowa 3626,40 m2, kubatura 21433,11 m3. Program użytkowy pływalni: niecka sportowa 25x12,5 m, basen rekreacyjny o nieregularnych kształtach z atrakcjami wodnymi, łączna powierzchnia lustra wody 388,5 m2, przepustowość pływalni 90 osób/godzinę. Program użytkowy sali sportowej o powierzchni 554m2: boisko do piłki siatkowej i koszykowej. Obiekt posiada pełne wyposażenie pomieszczeń w tym wyposażenie sportowe. Dofinansowanie z MSiT wyniosło łącznie 2.035.000 zł
2	Budowa Stadionu LA przy ul. Piłsudskiego 32	129.846	19.424	19.424	0	Zadanie w realizacji. Zgłoszone do PINB Miasta Tarnowa. Wybrany w przetargu Wykonawca w dniu 1 grudnia 2015 r. rozpoczął roboty rozbiórkowe trybun ziemnych, bieżni żużlowych oraz płyty

						boiska piłkarskiego. Termin umowny zakończenia robót i uzyskania pozwolenia na użytkowanie ustalony został na 30 czerwca 2017 r.
3	Budowa Centrum Przygotowań Paraolimpijskich - Budowa Stadionu LA przy ul. Traugutta	0	22.123	22.123	0	Zadanie w realizacji. Wprowadzone do planu Ośrodka w 2015 r. Wybrany w przetargu Wykonawca opracował Program Funkcjonalno-Użytkowy Stadionu LA klasy II PZLA oraz wewnętrznego układu komunikacyjnego. Proponowane rozwiązania uzyskały pozytywne opinie PZLA. Od 1 stycznia 2016 r. zadanie realizuje Wydział infrastruktury Miejskiej Referat Inwestycji.
4	Budowa Amfiteatru wraz z parkingami i zjazdami przy ul. Piłsudskiego w Tarnowie	512.382	12.300	12.300	0	Zadanie w realizacji. Zgłoszone do PINB Miasta Tarnowa i realizowane na podstawie dwóch decyzji o pozwoleniu na budowę. W okresie sprawozdawczym poniesiono wydatki na podtrzymanie zadania w tym ważności wszystkich decyzji. Zadanie ma zostać zrealizowane tylko w przypadku pozyskania środków zewnętrznych.
5	Budowa Centrum Przygotowań Paraolimpijskich - Przebudowa hali sportowej Jaskółka przy ul. Traugutta w Tarnowie.	70.356	58.175	58.175	0	Zadanie w realizacji. Uzyskano decyzję lokalizacji celu publicznego dla nowej bryły obiektu, w opracowaniu projekty budowlane i wykonawcze. Przeprowadzono konsultacje z Małopolskim Laboratorium Budownictwa Energoszczędnego Politechniki Krakowskiej. Od 1 stycznia 2016 r. zadanie realizuje Wydział infrastruktury Miejskiej Referat Inwestycji.
Razem:		4.872.828	5.975.015	5.140.015	835.000	

Zródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

16.7 Działalność Tarnowskiego Centrum Informacji

Tarnowskie Centrum Informacji działa na podstawie statutu, który został uchwalony przez Radę Miejską w Tarnowie uchwałą Nr XLI/706/2005 z dnia 20 października 2005 r. w sprawie przekształcenia Tarnowskiego Regionalnego Centrum Koordynacji i Obsługi

Turystyki w Tarnowie (działającego od 1999 r.) z zakładu budżetowego w jednostkę budżetową.

Promocja i kreowanie wizerunku miasta

1. Informacja turystyczna

Jednym z priorytetów działalności TCI jest promocja walorów i oferty turystycznej Tarnowa i subregionu tarnowskiego. Ważnym aspektem wdrażania rozwiązań opartych o urządzenia, media i aplikacje elektroniczne jest minimalizacja kosztów dotarcia do pojedynczego turysty, a jednocześnie dostosowanie formuły funkcjonowania „it” do nowoczesnej formy komunikacji, coraz popularniejsze wśród osób młodych oraz aktywnych zawodowo np. formatowanie oferty regionu pod konkretnego klienta. Konstruowanie ofert celowych uwzględnia oczywiście stan lokalnej infrastruktury turystycznej oraz jej wydajność.

TCI działa w systemach: regionalnym MSIT i krajowym PSIT. W 2015 r. TCI odwiedziło blisko 17.000 osób, w tym ponad 5.000 to obcokrajowcy z 60 krajów. Turyści mogą korzystać w punkcie „it” na tarnowskim rynku z trzech stanowisk komputerowych z bezpłatnym dostępem do Internetu, w tym jedno dostosowane jest dla osób niepełnosprawnych.

Na turystów w punkcie „it” czekają zarówno materiały płatne jak i bezpłatne. Poza materiałami drukowanymi turyści mogą korzystać z oferty nieodpłatnych multimedialnych przewodników po mieście: audioprzewodników MP3 oraz GPS (ze szczegółową mapą miasta, wzbogaconą o komunikaty turystyczne czytane przez lektora) a także aplikację mobilną smartSAD oraz wykonaną w 2015 roku „Szlak ceramiczny regionu tarnowskiego”.

Pod koniec 2012 roku podjęto współpracę z „Cafe Tramwaj”, w której znajdują się podstawowe informacje o mieście i regionie dostarczane przez pracowników TCI. Również tarnowskie atrakcje turystyczne w tym muzea, obiekty noclegowe i wybrane gastronomiczne oferują materiały o mieście i regionie dostarczane przez TCI.

TCI od lat organizuje unikalny w skali kraju program edukacji dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych w zakresie informacji turystycznej „Spacerki po Tarnowie” - w roku 2015 tematami spacerków były mury obronne i przejścia podziemne dawnego Tarnowa, Szlak żydowski, tarnowscy architekci przełomu XIX i XX w., Szlak ceramiczny oraz postać Tadeusza Kantora i jego związki z Tarnowiem.

W TCI wprowadzono szereg udogodnień dla osób niepełnosprawnych, m.in. Navigo City Tarnów - nowoczesny przewodnik po Tarnowie oparty o technologię lokalizacji satelitarnej GPS, audio przewodnik po Tarnowie czy Przewodnik po Tarnowie (MSIT) w formie map tyflogicznych jak i reliefowych grafik dotykowych. Przystosowane także stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu. TCI posiada także materiał promocyjny opracowany pod kątem potrzeb osób poruszających się na wózku: „Tarnów bez barier w kilka godzin” (ulotka, dostępna zarówno w formie papierowej jak i pdf na stronie internetowej). Punkt „it” wyposażony został w wiele udogodnień dla osób niepełnosprawnych.

Dla najmłodszych TCI przygotowało kącik dla dzieci z meblami oraz gadżetami związanymi z Tarnowem i regionem tarnowskim. W toalecie w holu znajduje się przewijak. Tarnowskie Centrum Informacji, jako jedyna instytucja turystyczna w Polsce otrzymała w 2011 roku tytuł „Miejsce Przyjazne Przyszłej Mamie”, natomiast od czterech lat każdego roku otrzymuje certyfikat „Miejsce przyjazne maluchom”.

Prowadzona jest również wypożyczalnia rowerów w tym rower z fotelikiem dziecięcym, parking dla rowerów, funkcjonuje informacja o serwisach rowerowych, dostępne są materiały prezentujące i opisujące szlaki rowerowe. Cykliści mają również do dyspozycji podstawowe narzędzia do naprawy roweru.

2. Study press i tour, współpraca z biurami podróży

Tarnów od lat jest chętnie odwiedzany przez dziennikarzy z kraju i zagranicy, czego efektem były artykuły o Tarnowie w mediach krajowych i zagranicznych. Organizacja pobytów studyjnych możliwa jest dzięki współpracy z Małopolską Organizacją Turystyczną (MOT) i Polską Organizacją Turystyczną (POT), a zwłaszcza jej oddziałami zagranicznymi (w bieżącym okresie z londyńskim). W przeważającej większości finansowanie tego typu imprez pochodzi z funduszy zewnętrznych. Po stronie TCI i partnerów lokalnych pozostają koszty pobytu gości na miejscu (nocleg, wyżywienie, wejścia do obiektów, przewodnicy, materiały promocyjne).

Efekt wizyt studyjnych dziennikarzy Chrisa Peacock i Jona Attenborough z National Geographic Traveler UK w listopadzie 2015 r. była publikacja w kwietniowym numerze NGT UK. Gazeta posiada nakład 60.000 egzemplarzy miesięcznie. Wartość PR całego artykułu to 100.000 GBP.

Tarnów znalazł się również w wydany w ubiegłym roku w Czechach przewodniku po Polsce „Průvodce na cesty Polsko”. Zdjęcia z Tarnowa dostarczyło Tarnowskie Centrum Informacji, które również współpracowało merytorycznie z wydawcą. Było to możliwe dzięki trwającej już kilka lat współpracy TCI z Polskim Instytutem w Pradze.

Do TCI zwrócił się wydawca japońskiego przewodnika turystycznego, z prośbą o aktualizację danych przed drukiem drugiego wydania swojej publikacji.

W 2015 r. Tarnów i TCI obecni byli na falach:

- Radia Pogoda w Krakowie (audycja „Mój Kraków w Radiu Pogoda”). TCI sponsorowało nagrodę dla słuchaczy w postaci pobytu weekendowego w Tarnowie z wyżywieniem.

- Radia eM z Katowic, program „Świat jest piękny” - Barbara Hobzda i Marek Piechniczek gościli w Tarnowie, a TCI sponsorowało nagrodę dla słuchaczy w postaci pobytu weekendowego w Tarnowie z wyżywieniem.

- Radia Hobby. TCI sponsorowało nagrodę dla słuchaczy w postaci pobytu weekendowego w Tarnowie z wyżywieniem.

Drugim typem wizyt studyjnych są te organizowane dla przedstawicieli biur podróży. W roku 2015 TCI nie organizowało własnego study tour, lecz współpracowało indywidualnie z biurami podróży w zakresie, w jakim potrzebowały one pomocy. W 2015 r. zrealizowano następujące zadania na rzecz:

- Delta Travel (opracowanie programu „Jewish Tarnów”),

- Marco der Pole – study tour dla trzech osób z biura,

- Ryszard Musz, Rzeszów (opracowanie trasy po regionie Tarnowskim),

- Anpatravel (pomoc w dotarciu do tarnowskich hoteli i obiektów noclegowych),

- Ernesto Travel (pomoc w znalezieniu parkingu dla 50 autokarów na ŚDM)

- Top Travel Service (pomoc w znalezieniu przewodnika z j. niemieckim).

3. Reklama wśród turystów w Krakowie

Tarnowskie Centrum Informacji środki budżetowe przeznaczone na reklamę w całości wydatkuje na promocję miasta. W tym celu wykupuje powierzchnię reklamową w wydawnictwach turystycznych. Aby jak najefektywniej wydać niewielkie środki finansowe od lat działania reklamowe skupiają się na nośnikach reklamowych w Krakowie i Małopolsce aby zachęta do odwiedzenia Tarnowa trafiła do turystów, którzy są już w Krakowie a szukają inspiracji do zwiedzenia innych atrakcji w okolicy.

Tarnów obecny jest w miesięczniku „Welcome to Cracow & Małopolska” (12 wydań, łącznie ok. 220.000 egz.), dwumiesięcznikach: „Cracow in your pocket” (wersja tylko angielskojęzyczna, sześć wydań po 20.000 egz. każde) oraz „The Visitor Małopolska” (dwujęzyczna wersja polsko-angielska, również 6 wydań po 20.000 egz.).

W każde wakacje Tarnów jest obecny w wydany w nakładzie 100.000 egz. planie Krakowa, dystrybuowanym wśród turystów zagranicznych. Ponadto reklama Tarnowa zamieszczona jest w magazynach: „Gdańsk in your pocket” (20.000 egz.) oraz „Warsaw in your pocket” (20.000 egz.).

4. Udział w targach, imprezach promocyjnych, konkursach i plebiscytach

Dzięki współpracy z Małopolską Organizacją Turystyczną, miastem Kraków oraz Tarnowską Organizacją Turystyczną, Starostwem Powiatowym w Tarnowie i LGD „Dunajec - Biała”, Tarnów promowany jest w kraju i za granicą. Stoisko Tarnowa, na którym znajdują się promujące region wyroby gastronomiczne oraz materiały informacyjne, obecne jest na wielu targach krajowych i zagranicznych. Członkostwo w MOT pozwala miastu na obecność na targach nawet wtedy, kiedy fizycznie nie ma jego przedstawicieli.

Tabela nr 82: Udział TCI w imprezach promocyjnych w 2014 r.

Targi i promocje zagraniczne	
Ferien-Messe, Wiedeń (styczeń) BIT, Mediolan (luty) MAP, Paryż (marzec) ITB, Berlin (marzec) Dni Polski, Praga (czerwiec) WTM Londyn (listopad)	Własna obsługa na stoisku wspólnym z MOT i miastem Kraków + promocja Tarnowa na targach m.in.: Kijów, Barcelona, Madryt, Malaga, Moskwa poprzez MOT i m. Kraków
Targi krajowe	
Na styku kultur, Łódź (luty) GLOB, Katowice (marzec) LATO, Warszawa (kwiecień) Tour Salon, Poznań (październik)	Wspólne stoisko regionu tarnowskiego (na regionalnym, małopolskim stoisku) z SP w Tarnowie oraz LGD „Dunajec-Biała”

Źródło: Tarnowskie Centrum Informacji

Ruch turystyczny w Tarnowie i regionie

Tarnowskie Centrum Informacji od lat prowadzi analizę ruchu turystycznego w mieście i regionie. Zestawienie sporządzone są na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Statystycznego, raportów z badania ruchu turystycznego w województwie małopolskim publikowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz własnych statystyk. W roku 2015 cały region tarnowski odwiedziło około milion osób, w tym 180.000 to cudzoziemcy. Do Tarnowa przybyło odpowiednio: 520.000 i 95.000 osób. W Tarnowie z noclegów skorzystało około 65.000 osób, w tym ok. 12.000 cudzoziemców. Podobnie jak w latach ubiegłych do Tarnowa najczęściej przyjeżdżają Niemcy, Francuzi, Brytyjczycy, Węgrzy oraz goście z Izraela. W 2015 roku zaobserwowano zwiększony ruch mieszkańców

Hiszpanii, Ukrainy, Rosji, Austrii, Czech, Słowacji i Japonii. Z usług Tarnowskiego Centrum Informacji korzystali turyści z 60 państw.

Baza noclegowa w Tarnowie

Według danych Tarnowskiego Centrum Informacji liczba „łóżek” dostępnych dla turystów, z uwzględnieniem obiektów sezonowych oraz oferujących mieszkania dla pracowników i studentów, wynosi 1.314 (dla porównania: 900 w 2007 r. oraz 1.051 w 2011 r i 1.269 w 2014 r.). W 2015 r. oddano do użytku nowy hotel Krzyski (rozbudowany pensjonat „Willa Krzyska”).

TCI współpracuje z tarnowskimi hotelami i innymi obiektami, które świadczą usługi noclegowe. W obiektach znajdują się stojaki TCI wyposażone w materiały promujące Tarnów. Ponadto każdy obiekt noclegowy w mieście otrzymał „Przewodnik po Tarnowie dla niewidomych i słabo widzących”. Każdy obiekt hotelowy, zarówno skategoryzowany jak i nieskategoryzowany znajduje się w bazie TCI. Każdy sygnał o nieprawidłowościach bądź też opinie pozytywne o działalności danego obiektu, które docierają bezpośrednio lub pośrednio do TCI przekazujemy niezwłocznie do właściwego obiektu. W Tarnowie, w przeciwieństwie do innych miast, nie ma problemu z wprowadzaniem klientów błąd poprzez używanie nazwy zastrzeżonej (hotel, motel, pensjonat, camping).

Małopolska Karta Aglomeracyjna

Małopolska Karta Aglomeracyjna (MKA) to zintegrowany bilet mający umożliwić korzystanie z różnych środków transportu w Małopolsce, docelowo także z innych usług – np. biletów wstępu do muzeów. MKA ma formę bezpiecznej karty zbliżeniowej lub aplikacji. System MKA został zintegrowany z systemami Krakowskiej Karty Miejskiej i Tarnowskiej Karty Miejskiej, dzięki czemu użytkownik karty MKA może korzystać z infrastruktury automatów KKM i TKM do zakupu:

- usług transportowych w komunikacji miejskiej w Tarnowie i Krakowie oraz na trasach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej obsługiwanych przez Koleje Małopolskie i Przewozy Regionalne,
- usług parkingowych tarnowskiego Park & Ride oraz krakowskich Czerwonych Maków,
- wypożyczenia rowerów miejskich w Krakowie.

Docelowo ma zostać zintegrowana również z prywatnym transportem zbiorowym na terenie województwa małopolskiego.

Automaty MKA zostały zainstalowane w trzech miejscach w Tarnowie: na przystanku Krakowska – Planty, przy parkingu P&R oraz na przystanku Mickiewicza – Poczta.

Oznakowanie turystyczne

Od lat Tarnowskie Centrum Informacji dba o oznakowanie turystyczne miasta. Na terenie Tarnowa ustawionych jest 35 mosiężnych słupków z tablicami opisującymi atrakcje na szlakach pieszych renesansu (pięć), gen. Bema (sześć) tarnowskich Żydów (dziewięć), Jana Szczepanika (cztery), plan Starego Miasta (cztery) oraz pojedyncze atrakcje - m.in. pomnik Władysława Łokietka, planty kolejowe). Ponadto w Tarnowie funkcjonuje oznakowanie szlaków przechodzących przez Tarnów: św. Jakuba, architektury drewnianej, literackiego czy cmentarzy z I wojny światowej.

Opracowanie i publikacja własnych materiałów promocyjnych

1. Wydawnictwa drukowane

Funkcję podstawowego materiału informacyjnego o mieście i regionie pełni folder „Tarnów i region”. Trafia on w ręce członków oficjalnych delegacji odwiedzających miasto, jest również podstawowym drukiem w kontaktach z mediami i branżą oraz podczas targów. Otrzymują go uczestnicy organizowanych przez TCI imprez studyjnych oraz wszyscy goście i współpracujące z TCI firmy, instytucje oraz osoby prywatne.

Ponadto w ramach MSIT Tarnów otrzymuje wydawnictwa dotyczące całej Małopolski, do dystrybucji zarówno w TCI, jak i w punktach MSIT podległych pod TCI (Tuchów, Dąbrowa Tarnowska) oraz w innych miejscach odwiedzanych przez turystów (np. hotele, muzea). Od początku 2012 roku kilka razy w roku opracowywany jest na zlecenie TCI przez ogólnoeuropejską markę „In your pocket” mini przewodnik „Tarnów in your pocket”. Bezpłatna publikacja w całości angielskojęzyczna trafia bezpośrednio przez wydawcę do hoteli, atrakcji turystycznych, punktów „it” nie tylko w Tarnowie i regionie tarnowskim, ale także do punktów „it” w Krakowie.

2. Strona internetowa oraz media społecznościowe

W promocji miasta nowoczesne technologie odgrywają bardzo ważną rolę. Strona internetowa, która funkcjonuje pod adresem www.tarnow.travel (a także: www.turystyka.tarnow.pl www.it.tarnow.pl www.go-tarnow.com) posiada osiem wersji językowych (polska, angielska, niemiecka, francuska, włoska, węgierska, ukraińska, hiszpańska) i ma jednolity wygląd. Na portalu znajdują się bazy danych TCI, które zawierają regularnie aktualizowane dane teleadresowe oraz opisy ofert przedsiębiorstw i instytucji sektora turystycznego miasta i regionu. Przy czym TCI definiuje tenże, jako dostawców dóbr i usług turystycznych rozbudowany o podmioty, których działalność może, nawet potencjalnie, stanowić wartość dodaną dla osób odwiedzających Tarnów. Stąd w serwisie pozycje: internet, banki i bankomaty, centra handlowe, kluby i dyskoteki, opieka medyczna, itp. Łączna liczba rekordów wynosi ponad 1.000, z czego na bazę noclegową i gastronomiczną przypada blisko połowa wpisów.

Od 2012 r. funkcjonuje również wersja mobilna <http://m.tarnow.travel>. Ponadto Tarnowskie Centrum Informacji aktywnie udziela się na portalach społecznościowych. Stały się one medium najszybszej komunikacji z osobami zainteresowanymi sprawami tarnowskimi. Jesteśmy obecni na: Facebook-u, Naszej Klasie, Twitterze oraz na Google+. W 2015 r. rozszerzono obecność w mediach społecznościowych o profil na Instagramie. Wszystkie te aktywności są prowadzone bezkosztowo – w ramach stosunków pracy pracowników TCI.

W 2015 roku dostosowano trzy serwisy internetowe (z bazami noclegową i gastronomiczną) do wymogów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych. Strona internetowa Tarnowskiego Centrum Informacji www.tarnow.travel pozytywnie przeszła test zgodności z urządzeniami przenośnymi.

3. Małopolski System Informacji Turystycznej

MOT zarządza Małopolskim Systemem Informacji Turystycznej MSIT. W 2011 r. oficjalnie włączono TCI w struktury MSIT. W latach 2009–2011 dostosowano TCI do standardu MSIT: wyremontowano pomieszczenia przeznaczone do obsługi turystów, wyposażono w nowoczesny sprzęt komputerowy (siedem komputerów stacjonarnych, laptop, drukarka sieciowa, kopiarka, sześć aparatów telefonicznych, aparat faksowy, aparat fotograficzny, zestaw prezentacyjny oraz meble. Ponadto pracownicy wzięli udział w kilkunastodniowych szkoleniach. W ramach projektu MSIT w TCI funkcjonuje stanowisko do obsługi osób niepełnosprawnych, specjalny sprzęt komputerowy dla słabowidzących oraz przewodniki po

Tarnowie, Krakowie i Nowym Sączu w formie map tyfologicznych jak i reliefowych grafik dotykowych. Również w ramach MSIT, w pierzei zachodniej tarnowskiego rynku zamontowany został całodobowy infokiosk. TCI jest jednym z sześciu subregionalnych centrów MSIT. Obszar działalności TCI obejmuje powiaty: bocheński, brzeski, dąbrowski, tarnowski i miasto Tarnów.

Tarnów w stowarzyszeniach turystycznych

1. Tarnowska Organizacja Turystyczna

Pod koniec 2012 roku miasto Tarnów decyzją Radnych Miejskich zostało członkiem Lokalnej Organizacji Turystycznej (TOT). Podobną uchwałę podjęto na posiedzeniu Rady Powiatu. Głównym celem powstałego na przełomie 2010 i 2011 roku stowarzyszenia jest promocja i rozwój turystyki w subregionie tarnowskim.

Projekty i przedsięwzięcia zrealizowane wspólnie z TOT:

- „Synaj” w Tarnowie – Gotowi na Światowe Dni Młodzieży KRAKÓW 2016”. Projekt dofinansowany z konkursu grantowego „Małopolska Gościńska 2015” kwotą 15.000 zł. Celem projektu było przygotowanie Tarnowa i regionu na spotkanie z uczestnikami ŚDM Kraków 2016. Pierwszą częścią projektu było opracowanie i druk mapy Diecezji Tarnowskiej. Drugą – przeprowadzenie szkolenia dla wolontariuszy ŚDM i zapoznanie ich z potencjałem turystycznym regionu.

- Szlak Ceramiczny Regionu Tarnowskiego. Projekt dofinansowany z konkursu grantowego „Małopolska Gościńska 2015” kwotą 20.000 zł. Projekt zakładał wytyczenie, oznakowanie stylowymi tablicami i promocję szlaku turystycznego prowadzącego po 30 miejscach związanych z „Eksperymentem Łysogórskim”, uważanym za jedno z najciekawszych działań w zakresie ceramiki architektonicznej w powojennej Polsce. Projekt wspólnie realizowany z Instytutem Sztuki PAN, Muzeum Narodowym w Krakowie, Fundacją Ceramiki Polskiej XX wieku oraz Galerią Miejską BWA w Tarnowie. W ramach projektu powstał również mobilny przewodnik – aplikacja na urządzenia z systemem Google Android.

- Wielkie Tarnowskie Dionizje.

- Targi krajowe.

- Dni Polskie w Pradze.

- EuroVelo. Główne nitki EuroVelo, czyli m.in. VeloDunajec będą realizowane przez Województwo Małopolskie, ale przebiegające przez subregion tarnowski szlaki subregionalne, to już inwestycje zaplanowane w ramach projektów tras rowerowych finansowanych z Programu Subregionalnego. Liderem projektów subregionalnych tras rowerowych w subregionie tarnowskim jest Tarnowska Organizacja Turystyczna.

2. Małopolska Organizacja Turystyczna

Gmina Miasta Tarnowa jest od 2005 roku członkiem Małopolskiej Organizacji Turystycznej. To właśnie współpraca z MOT i POT a także z miastem Kraków oraz Starostwem Powiatowym w Tarnowie i Lokalną Grupą Działania „Dunajec - Biała” powoduje, że za niewielkie środki finansowe możliwe są takie szerokie działania. Członkostwo w MOT pozwala miastu na obecność na targach nawet wtedy, kiedy fizycznie nie ma jego przedstawicieli – np. w Utrechcie, Madrycie, Bratysławie, Brnie, Brukseli, Goeteborgu, Moskwie, Barcelonie czy Kijowie. Ponadto, dzięki członkostwu w MOT wiele grup dziennikarzy i przedstawicieli biur podróży przyjeżdża do Tarnowa a ich pobyt opłacony jest

ze środków zewnętrznych. W roku 2015/2016 udało się zrealizować wspólnie dwie wizyty dziennikarzy z National Geographic Traveler oraz dwie wizyty blogerów. Pozostałe działania realizowane we współpracy z MOT:

- aktualizacja wydawnictw MSIT,
- TCI w katalogu produktowym,
- dystrybucja informacji o konkursach, szkoleniach i warsztatach dla branży,
- realizacja spotu promocyjnego Województwa Małopolskiego w ramach kampanii edukacyjnej „Ja Małopolska”.

3. Polska Organizacja Turystyczna

Bardzo ważna jest również współpraca z Polską Organizacją Turystyczną głównie w zakresie „informacji turystycznej”. Marcin Pałach, dyrektor TCI od listopada 2008 roku pełni funkcję przewodniczącego Zarządu Forum Informacji. Dzięki tej współpracy TCI należy do Polskiego Systemu informacji Turystycznej, bierze czynny udział w rozwoju „it” w Polsce a TCI, jako jedno z kilkunastu miast, w Polsce należy do Contact Center. Ponadto Tarnów pozyskał dwa infokioski multimedialne oraz dwa zestawy komputerowe dla turystów.

Inne zadania realizowane przy współpracy z POT:

- wysyłka materiałów do Polskich Ośrodków Informacji Turystycznej (Sztokholm) i ambasady RP w Nowym Jorku,
- zdjęcia i teksty o Tarnowie na stronę internetową w wersji szwedzkiej oraz fińskiej,
- dystrybucja informacji wśród podmiotów branżowych,
- test Aplikacji Informatora POT
- narodowy portal turystyczny www.poland.travel: Tarnów wymieniony i zaznaczony wśród najważniejszych polskich miast, jako jedyne obok Zamościa miasto niewojewódzkie. Tarnów umieszczony został również w przewodniku po Polsce.

Najważniejsze wydarzenia 2015 r.

- Tytuł „Miejsce przyjazne maluchom” (po raz kolejny) dla Tarnowskiego Centrum Informacji
- Certyfikat Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej w najwyższej kategorii ****
- Wyróżnienie dla regionalnego stoiska Małopolski na Targach Tour Salon 2015 w konkursie „Acanthus Aureus” (Tarnowskie Centrum Informacji współorganizatorem stoiska)
- Pierwsze miejsce w konkursie na najlepsze centrum informacji turystycznej w 2015 roku
- Marcin Pałach, dyrektor Tarnowskiego Centrum Informacji „Małopolską Osobowością Turystyki” w XVI edycji plebiscytu „Wielkie Odkrywanie Małopolski 2015”

Trzecie miejsce dla regionalnego stoiska Małopolski w konkursie na najlepszą ofertę ekspozycyjną polskiego regionu na targach LATO w Warszawie (Tarnowskie Centrum Informacji współorganizatorem stoiska).

17. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

17.1. Działalność Policji i Straży Miejskiej

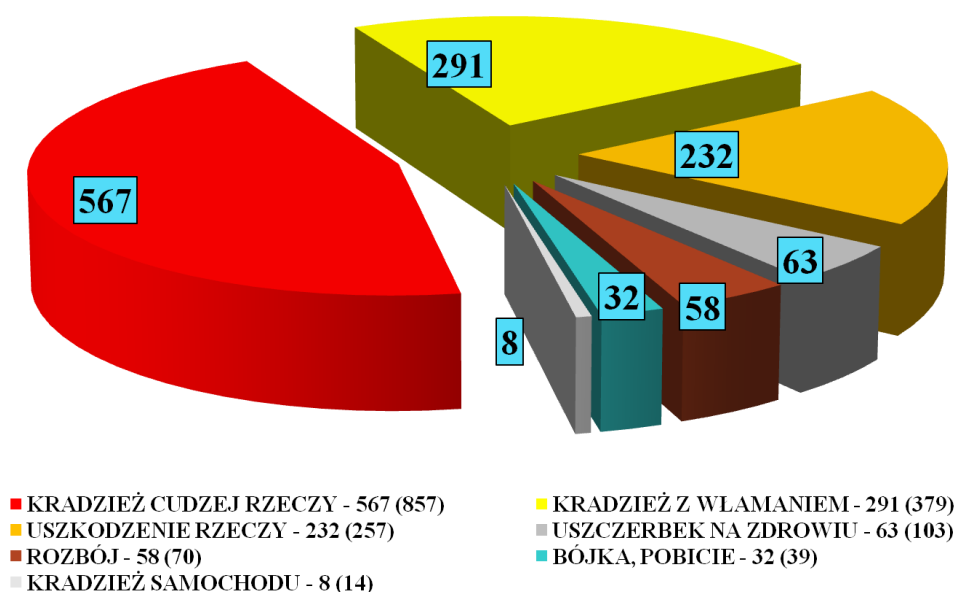
Komenda Miejska Policji w Tarnowie (KMP) obejmuje swoim działaniem obszar 1.416 km². Pod względem powierzchni powiat tarnowski zajmuje w województwie małopolskim trzecie miejsce, po nowosądeckim i nowotarskim.

Przestępczość ogólna

Biorąc pod uwagę przedstawione dane w zakresie przestępczości w 2015 r., należy stwierdzić, że w porównaniu do 2014 r. odnotowano spadek ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych, przy jednoczesnym wzroście ich wykrywalności, która wynosi 80,0% (wzrost o 2,7%) i jest ona jedną z najwyższych w Małopolsce. Wskaźnik wykrywalności przestępstw kryminalnych ukształtował się praktycznie na tym samym poziomie, co w 2014 r. i wynosi 64,4 %. Należy zaznaczyć, że nastąpił spadek przestępstw stwierdzonych w siedmiu wybranych kategoriach, które są najbardziej uciążliwe dla mieszkańców miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Wykrywalność w siedmiu wybranych kategoriach wynosi 42,1% i również jest jedną z wyższych w województwie.

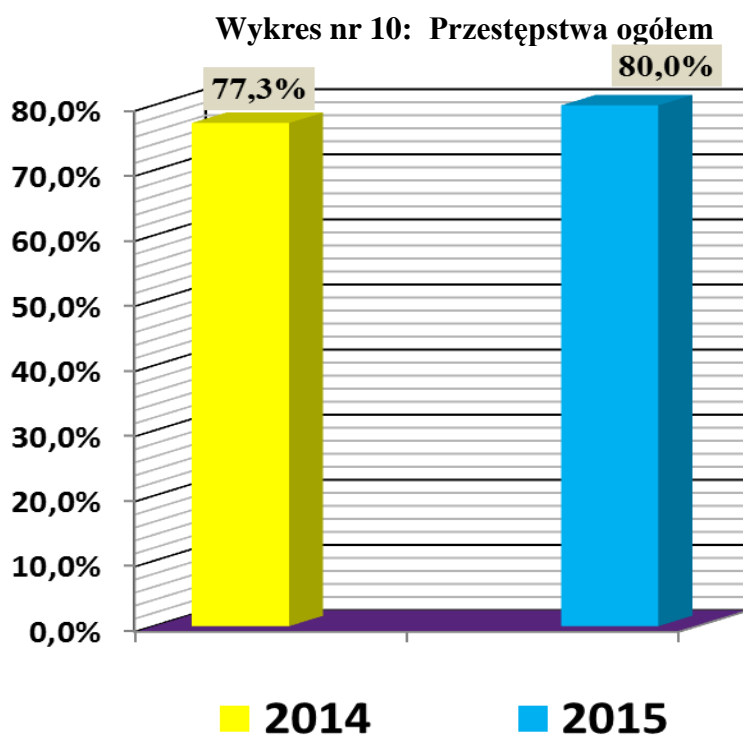
W 2015 roku ujawniono ogółem 67.781 wykroczeń, co oznacza wzrost o około 2.500 zdarzeń. Czynności w 4.482 sprawach zakończono skierowaniem wniosku o ukaranie do sądu, a w 36.369 przypadkach mandatami karnymi.

Wykres nr 9: Liczba stwierdzonych przestępstw w siedmiu wybranych kategoriach (kategorie najważniejszych przestępstw w odczuciu społecznym, decydujące o tzw. poczuciu bezpieczeństwa)



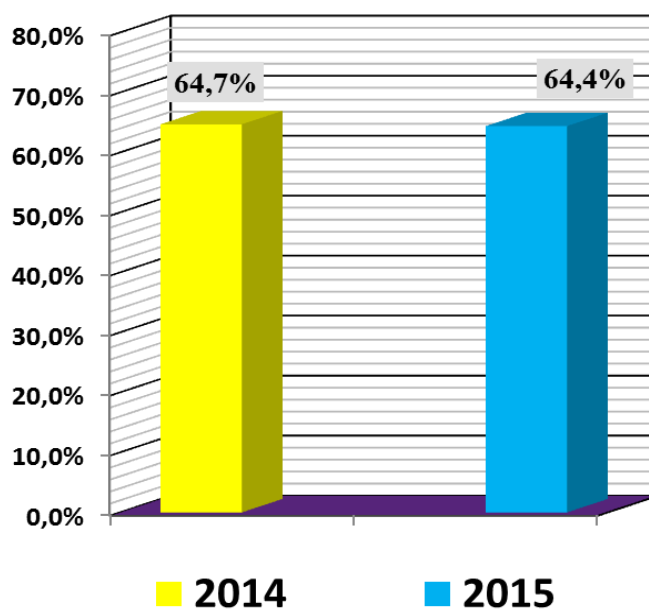
Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykrywalność przestępstw



Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

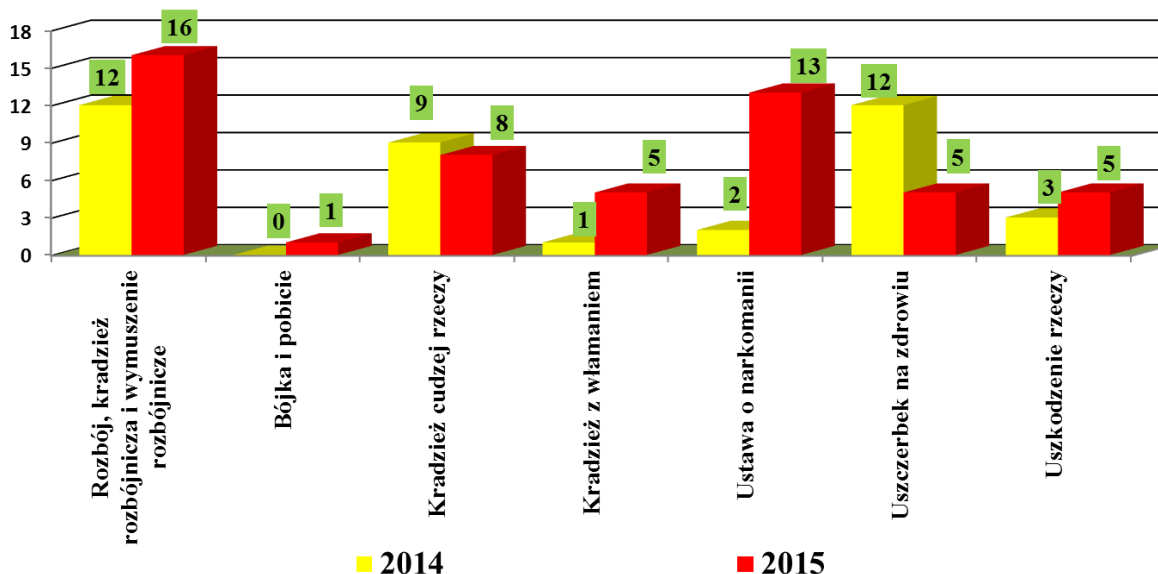
Wykres nr 11: Przestępstwa o charakterze kryminalnym



Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Przestępczość nieletnich

Wykres nr 12: Czyny nieletnich w siedmiu wybranych kategoriach przestępstw



Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Zespół ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Tarnowie prowadzi szereg działań mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa w rejonie, m.in. poprzez nakreślenie potencjalnych zagrożeń, wskazanie, jak należy reagować w takich sytuacjach oraz gdzie można szukać pomocy. Do najczęściej realizowanych działań należą:

- spotkania w placówkach oświatowych. W 2015 roku przeprowadzono ogółem 1.860 spotkań,

kampania edukacyjno-informacyjna w placówkach oświatowych oraz poprzez lokalne media w ramach „Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”,

kampania „Alkohol – nieletnim dostęp zabroniony”, organizowana przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przeprowadzono kontrole obiektów handlowych prowadzących obrót napojami alkoholowymi,

profilaktyka zapobiegania narkomanii na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 roku, Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Strategii dla Miasta Tarnowa. W ramach realizowanych programów profilaktycznych organizowano spotkania z pedagogami i rodzicami informując o skali zagrożenia, metodach działania dealerów, przepisach prawnych, w szczególności odpowiedzialności za posiadanie i handel substancjami odurzającymi. Na spotkaniach z młodzieżą policjanci informowali o konsekwencjach prawnych posiadania, udzielania i handlowania środkami odurzającymi. Ponadto prowadzono szkolenia dla rad pedagogicznych w zakresie stosowania procedur w sytuacji gdy na terenie szkoły zostanie ujawniona substancja co do której istnieje zasadne podejrzenie, że może być środkiem odurzającym lub osoba pod jego wpływem,

w ramach przeciwdziałania zjawisku „eurosieroctwa” prowadzono z pedagogami rozmowy na temat regulacji prawnych, dotyczących sytuacji, w których rodzice uczniów przebywający za granicą pozostawiają swoje dzieci pod opieką innych członków rodziny,

realizacja projektu „Zagrozenie w sieci – profilaktyka, reagowanie”. Projektem objęto 144 szkół podstawowych. W 2015 roku policjanci przeprowadzili ogółem 184 spotkania w ramach projektu, w których uczestniczyło 6.028 osób,

- realizacja rządowego programu ograniczenia przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej” w obszarach „Przemoc w rodzinie” oraz „Bezpieczeństwo w szkole”.

Przemoc w rodzinie, procedura Niebieskiej Karty

Tabela nr 83: Liczba sporządzonych Niebieskich Kart

		2014	2015
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart		647	527
Sprawcy	Ogółem	656	529
	Kobiety	40	32
	Mężczyźni	615	496
	Nieletni	1	1
	Pod wpływem alkoholu	307	258
	Zatrzymano do wytrzeźwienia	160	137
Pokrzywdzeni	Ogółem	845	675
	Małoletni	133	105
	Dorośli	712	570

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Zdarzenia drogowe i ich ofiary

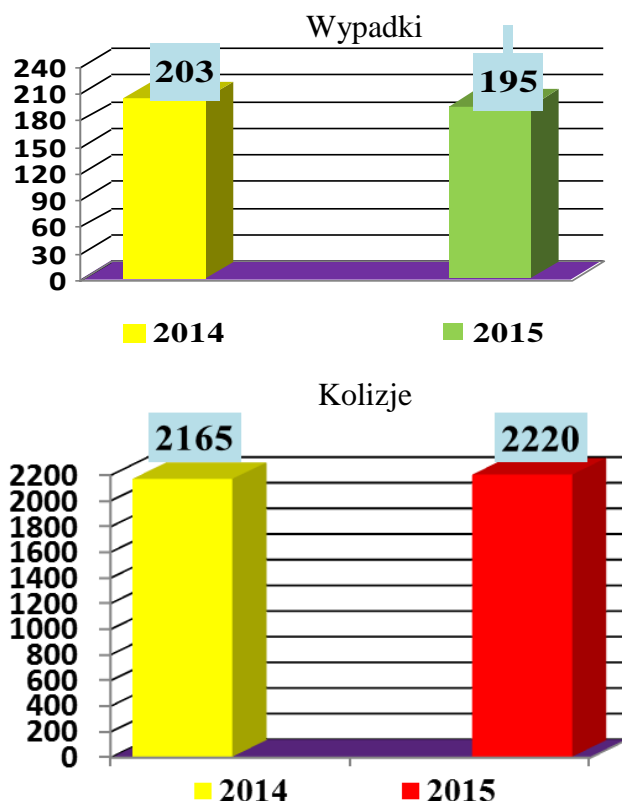
W zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, na przestrzeni ostatniej dekady systematycznie spadała liczba zdarzeń drogowych i w 2015 roku liczba wypadków po raz pierwszy spadła poniżej 200. W efekcie, liczba wypadków drogowych zmniejszyła się o 48%, a liczba ofiar o 65%. Spośród 24 ofiar śmiertelnych w 2015 roku, aż 15 stanowią piesi (62%), z których siedmiu znajdowało się w stanie nietrzeźwości. W ubiegłym roku piesi spowodowali 17 wypadków, w których sześć osób poniosło śmierć, co i tak stanowi spadek w porównaniu do roku poprzedniego. Szczególną kategorię stanowią tzw. niechronieni uczestnicy ruchu (piesi, rowerzyści, motorowerzyści), którzy stanowią aż 47% ofiar wszystkich zaistniałych wypadków. Wśród tej grupy użytkowników dróg odnotowano 20 ofiar śmiertelnych (83% ogółu). Grupa „niechronionych” spowodowała 38 wypadków, w których zginęło osiem osób.

W 2015 roku zainicjowano działania pod nazwą „Nie bądź obojętny – daj szansę pieszemu” – akcja skierowana jest do wszystkich uczestników ruchu drogowego, celem jej jest dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców w każdym wieku. Działania edukacyjne opierały się na

spotkaniach, w ramach których propagowano właściwe postawy na drogach, konsekwentne działania wobec łamiących prawo oraz wyposażanie osób pieszych w odblaski.

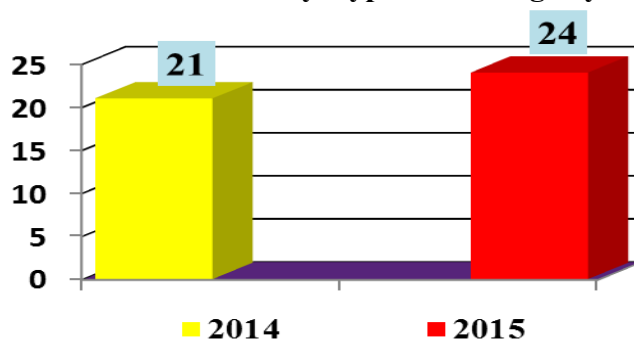
Bardzo ważnym elementem w ramach działań profilaktyczno – edukacyjnych z zakresu problematyki nietrzeźwości na drogach były również przeprowadzane szkolenia (15 szkoleń) dla kursantów szkolących się w tarnowskich Ośrodkach Szkolenia Kierowców. Celem szkoleń było ograniczenie i wyeliminowanie przypadków prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu, dostarczenie wiedzy na temat wpływu alkoholu na organizm człowieka w kontekście prowadzenia pojazdu mechanicznego.

Wykres nr 13: Wypadki i kolizje drogowe w latach 2014 - 2015



Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 14: Śmiertelne ofiary wypadków drogowych w latach 2014 - 2015



Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 84: Główne przyczyny wypadków i kolizji spowodowanych przez kierujących

	WYPADKI	ZABICI	RANNI	KOLIZJE
nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	41 (43)	0 (1)	3 (50)	376 (384)
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	34 (45)	5 (5)	47 (61)	329 (341)
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	13 (10)	1 (1)	16 (15)	339 (332)
nieprawidłowe cofanie	2 (5)	0 (2)	2 (3)	214 (178)
nieprawidłowa zmiana pasa ruchu	4 (6)	0 (0)	6 (9)	116 (156)
nieprawidłowe omijanie	4 (5)	1 (2)	3 (3)	78 (102)
nieprawidłowe wymijanie	8 (5)	0 (1)	12 (5)	71 (87)
nieprawidłowe przejeżdżanie przejść dla pieszych oraz nieudzielenie pierwszeństwa pieszemu	20 (24)	2 (2)	18 (22)	21 (26)

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Działalność Straży Miejskiej w Tarnowie

Straż Miejska jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa powołaną do ochrony porządku w miejscach publicznych. Działania straży miejskiej koncentrują się na służbie patrolowo-prewencyjnej, reagowaniu na zgłoszenia od mieszkańców Tarnowa i podejmowaniu interwencji w ujawnionych przez strażników przypadkach naruszania prawa. W 2015 roku strażnicy interweniowali 13.382 razy na telefoniczne zgłoszenia mieszkańców Tarnowa. Najczęściej interwencje te dotyczyły:

- naruszania przepisów drogowych – 3.895 przypadków,
 - zakłócania spokoju i ciszy nocnej, wybryków chuligańskich – 1.222 przypadków,
 - nieobyczajnych wybryków – 2.755 przypadków,
 - spożywania alkoholu w miejscach publicznych – 898 przypadków,
 - psów biegających luzem – 389 przypadków,
 - w stosunku do osób bezdomnych – 320 przypadków,
 - spraw porządkowych – 711 przypadków
 - nieodśnieżonych chodników i jezdni oraz nawisów śnieżnych – 98 przypadków.
 - w okresie jesienno-zimowym udzielono pomocy mieszkańcom w uruchomieniu silników ich pojazdów.
- Ponadto w ramach działalności prewencyjnej:
- doprowadzono do Punktu Opieki Nad Osobami Nietrzeźwymi, Policyjnej Izby Zatrzymań, Domu dla Bezdomnych Mężczyzn i miejsca zamieszkania – 1.989 osób nietrzeźwych,

- unieruchomiono 111 pojazdów naruszające obowiązujące przepisy dotyczące zatrzymywania i postoju przez zastosowanie urządzeń do blokowania kół,
- usunięto z drogi cztery pojazdy,
- 404 razy strażnicy uczestniczyli w zabezpieczeniach imprez i uroczystości patriotycznych, kulturalnych i szkolnych.

Ujawniono ogółem 10.532 wykroczeń, w których 2.109 sprawców ukarano mandatami karnymi na kwotę 211.700 złotych, sporządzono 749 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego oraz pouczono 7.674 osoby. Strażnicy wystawili 2.452 patroli samodzielnych oraz 571 wspólnych z Policją. W trakcie tych działań ujawnili 13 spraw noszących znamiona przestępstwa. Zatrzymali i przekazali Policji 23 osoby.

Straż Miejska w Tarnowie współpracuje z placówkami oświatowymi prowadząc różne programy profilaktyczne. W roku 2015 Straż Miejska realizowała program profilaktyczny: „Bądź świetlikiem na drodze”. Program prowadzony był przez Referat ds. Wykroczeń i Profilaktyki w siedmiu szkołach i siedmiu przedszkolach. W spotkaniach udział wzięło 4.498 dzieci. Celem programu jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci przez uczenie ich zasad bezpiecznego poruszania się po drogach. Omawiane są najważniejsze przepisy oraz udzielane są dzieciom wskazówki jak zapobiegać niebezpieczeństwu, szczególnie przy złych warunkach atmosferycznych, gdy widoczność na drodze jest znacznie ograniczona. Dzieci wyposażane są w elementy odblaskowe celem zwiększenia ich widoczności przez kierujących pojazdami.

W ramach programu „Bezpieczne wakacje” odbyło się spotkanie z dziećmi w Przedszkolu Publicznym nr 32. Celem programu jest uczenie dzieci zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i przy spotkaniach z osobami obcymi. Ważnym aspektem spotkań profilaktycznych jest zwiększenie zaufania dzieci do Straży Miejskiej jako służby mającej pomagać i chronić obywateli.

Ponadto strażnicy brali udział w akcji „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy” i „Kampanii Białej Wstążki” mającej na celu zwrócenie uwagi na przemoc. Strażnicy pomagali w organizacji i wspólnie bawili się z dziećmi podczas zabawy „mikołajkowej” w Przedszkolu nr 32 i podczas ubierania choinki na tarnowskim Rynku.

Rok 2015 był kolejnym w którym udało się dokonać dalszej modernizacji sprzętu (zakup radiowozu, rowerów, kamer monitoringu itp.). Pomocnym narzędziem w skróceniu czasu oczekiwania na interwencję, ułatwiającym podjęcie właściwej decyzji przez dyżurnego stał się wdrożony system GPS. Lokalizator pozwala dyżurnym Straży Miejskiej, przyjmującym interwencje głównie telefoniczne i drogą emailową, na skierowanie patrolu będącego najbliżej miejsca zgłoszenia. Aktualnie Straż Miejska dysponuje 16 cyfrowymi radiotelefonami przenośnymi, siedmioma radiotelefonami samochodowymi, jednym radiotelefonem bazowym oraz pięcioma akumulatorami do radiotelefonów przenośnych. Wszystkie z nich mają wbudowany GPS i dzięki oprogramowaniu służącemu do lokalizacji radiotelefonów, a zainstalowanemu na stanowisku dyżurnego, możliwe jest przede wszystkim bieżące monitorowanie patroli na terenie miasta ale także odtworzenie, zapisanych tras przejazdu radiowozów, patroli rowerowych i patroli pieszych.

W roku 2015 do codziennej służby patrolowej wdrożono patrole rowerowe, powołane w celu poprawienia skuteczności kontrolowania miejsc trudno dostępnych dla samochodów, ale również ułatwiające kontakt obywateli ze strażnikami, umożliwiające dużo dokładniejszą penetrację rejonów miasta wskazywanych przez mieszkańców jako mniej bezpieczne. Zakupiono sześć rowerów wraz z pełnym wyposażeniem i umundurowaniem dla strażników

realizujących zadania w patrolach rowerowych. Każdy patrol codziennie pokonywał około 50 km.

Jednym z najważniejszych elementów służących poprawie bezpieczeństwa w miejscach publicznych jest istniejący system monitoringu wizyjnego, który składa się obecnie z 38 punktów rozmieszczonych na terenie miasta. Praca większości kamer jest oparta o łącza światłowodowe. Jedynie dwie z nich są sterowane drogą radiową.

W roku 2015 rozpoczęto modernizację systemu monitoringu poprzez stopniową wymianę kamer pracujących w systemie analogowym na kamery pracujące w technologii cyfrowej. Do końca grudnia udało się wymienić pięć kamer analogowych na cyfrowe oraz zakupić urządzenia rejestrujące.

W roku 2015 straż miejska odnotowała 1.073 interwencje z monitoringu dotyczące spożywania alkoholu w miejscach publicznych, nieobyczajnych wybryków, zaśmiecania, nieprawidłowego parkowania pojazdów itd.

Dodatkowo w 2015 roku Policja 223 razy korzystała z zapisu nagranych materiału prowadząc czynności w postępowaniach karnych i w sprawach o wykroczenia. Nagrania były również wykorzystywane przez sąd i prokuraturę. Kilkanaście razy w ciągu roku z bieżącego podglądu korzystała Policja i Straż Graniczna prowadząc czynności operacyjne.

Trwają działania zmierzające do modernizacji siedziby Straży Miejskiej w Tarnowie, w trakcie realizacji jest remont tymczasowej siedziby i faza projektowania przebudowy i remontu budynku przy ulicy Nadbrzeżnej Dolnej 7.

Od 1 maja 2015 roku wdrożony został pierwszy raz w historii Straży Miejskiej w Tarnowie program profilaktyczny „Żółta i Czerwona kartka”. Założeniem program jest dyscyplinowanie nieprawidłowo parkujących kierowców. Żółtą kartkę otrzymuje kierujący, który po raz pierwszy popełni wykroczenie drogowe. W 2015 roku funkcjonariusze wręczyli 2.122 żółte kartki i 199 czerwonych kartek. Od maja prowadzono także kampanię informacyjną pod nazwą „Zielona Kartka”. To kolejny nowy program profilaktyczny, adresowany do właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady zielone. Strażnicy odwiedzali właścicieli posesji pozostawiali „zieloną kartkę” stanowiącą kompendium wiedzy w zakresie pozbycia się odpadów zielonych. W okresie wiosenno - letnim, rozdano 241 „zielone kartki”.

W 2015 roku pod adresem www.strazmiejska.tarnow.pl uruchomiona została strona internetowa Straży Miejskiej w Tarnowie. Najważniejszą funkcją strony jest codzienne przekazywanie informacji o działaniach, zadaniach jakie są stawiane do realizacji i ich efektach. Ważnym narzędziem oddanym do dyspozycji wszystkich zainteresowanych jest bramka do zgłaszania interwencji, za pomocą której można informować o nieprawidłowościach, sytuacjach wymagających reakcji, ale też przekazać uwagi i sugestie. Za pomocą bramki przyjęto 126 zgłoszeń mieszkańców.

17.2 Bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa

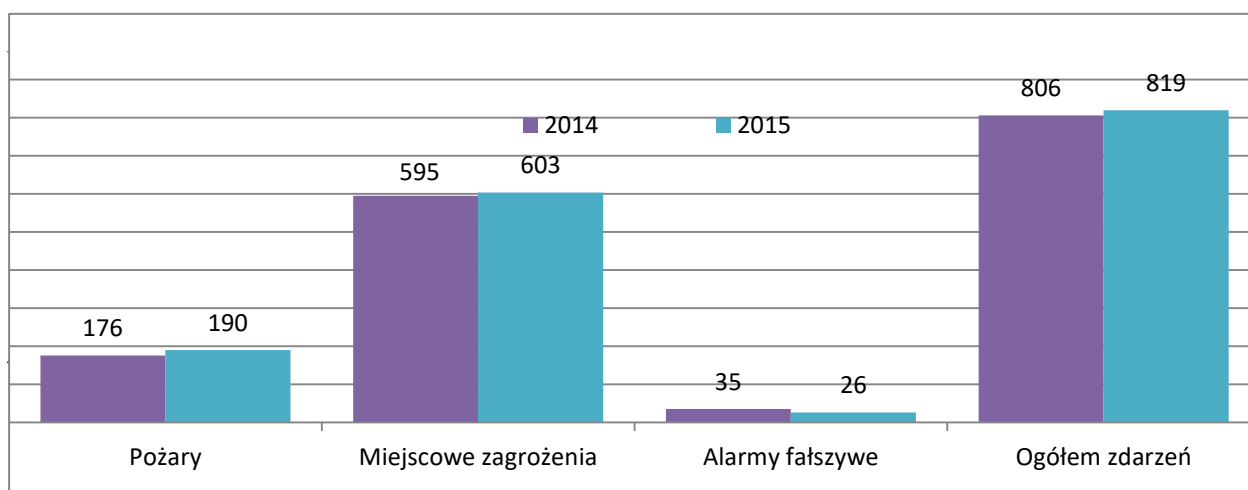
Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej

Tabela nr 85: Porównanie liczby zdarzeń n a terenie Tarnowa w latach 2014 – 2015

ROK	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem zdarzeń
2014	176	595	35	806
2015	190	603	26	819

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

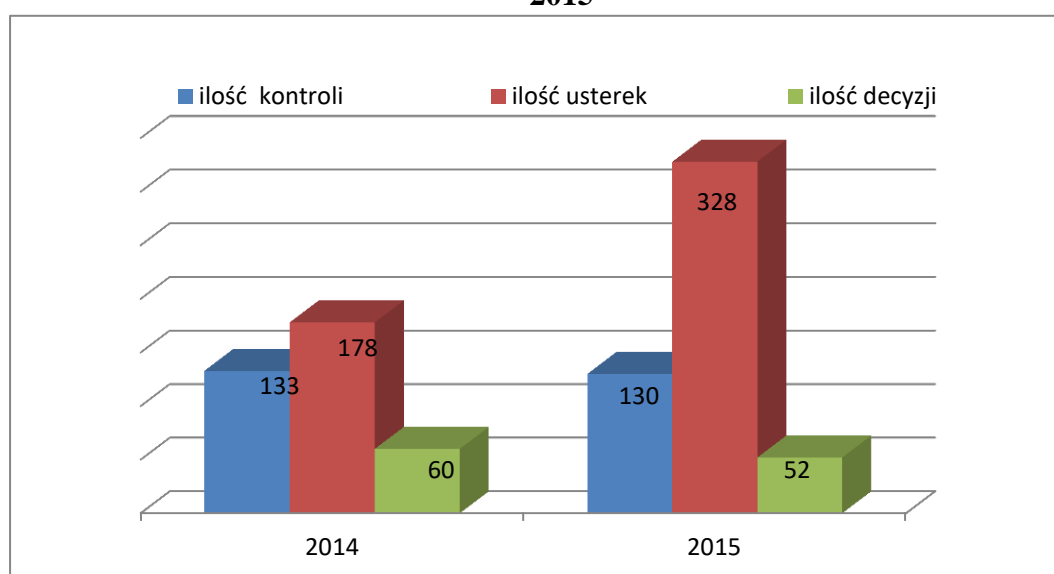
Wykres nr 15: Liczba zdarzeń na terenie Tarnowa w latach 2014 - 2015



Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

W 2015 roku jednostki ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Tarnów interweniowały podczas 819 zdarzeń, co w porównaniu z rokiem 2014 (806) stanowi nieznaczny wzrost o 1,6 %. W ogólnej liczbie interwencji pożary (190) stanowiły 23,2%, a ich liczba w porównaniu z rokiem 2014 (176) wzrosła o 7,9 % (14 interwencji). Wśród ogólnej liczby pożarów największą ilość stanowiły zdarzenia w obiektach mieszkalnych, w dalszej kolejności, podobnie jak w latach ubiegłych, pożary traw i nieużytków rolnych oraz środków transportu. Odnotowano 603 miejscowe zagrożenia (73,6 % ogólnej liczby interwencji), co w porównaniu z rokiem 2014 (595) stanowi niewielki wzrost o 1,3 % (osiem zdarzeń). W roku 2015 nastąpił 25,7 % spadek liczby alarmów fałszywych, a ich liczba utrzymuje się na niskim poziomie i stanowi 3,1 % ogólnej liczby zdarzeń (26 zgłoszeń alarmowych). Zdecydowana większość tych interwencji dotyczy zgłoszeń w „dobrej wierze” lub wynika z działania systemu monitoringu pożarowego.

Wykres nr 16: Działania kontrolno – rozpoznawcze na terenie Tarnowa w latach 2014 - 2015



Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

W dziewięciu obiektach na terenie Tarnowa stwierdzono nieprawidłowości według przepisów kwalifikowane, jako powodujące zagrożenie życia ludzi. Do najczęściej powtarzających się uchybień w tym zakresie należały:

- brak zabezpieczenia przed dymem pionowych dróg ewakuacyjnych – osiem nieprawidłowości,
- przekroczone długości dojsć ewakuacyjnych – siedem nieprawidłowości,
- brak wyposażenia w oświetlenie ewakuacyjne – trzy nieprawidłowości,
- palny wystrój korytarzy – dwie nieprawidłowości.

W omawianym okresie w porównaniu z rokiem 2014 przy podobnej liczbie przeprowadzonych czynności kontrolno - rozpoznawczych nastąpił wzrost o 84% liczby stwierdzonych usterek (328), spadła natomiast o 13 % liczba wydanych decyzji (52 decyzje).

Dotacje Prezydenta Miasta Tarnowa dla KM PSP w Tarnowie w 2015 roku

- dofinansowanie zakupu poduszek pneumatycznych wysokiego podnoszenia – 20.500 zł.
 - dofinansowanie zakupu kamery termowizyjnej - 9.460 zł.
 - zakup zestawu zabezpieczenia terenu działań ratowniczych, strzały LED – 48.341 zł.
 - zestaw hydraulicznych rozpieraków kolumnowych „Powershore” – 55.335 zł.
 - zakup bramy przesuwnej do zabezpieczenia wjazdu od strony autostrady przy JRG Nr 2 KM PSP -16.364 zł.
 - zakup 10 sztuk kombinezonów dla grupy ratownictwa wysokościowego – 3.866 zł.
 - dofinansowanie zakupu materiałów do przeglądu aparatów ODO – 11.134 zł.
- Łączna kwota dotacji w roku 2015 wyniosła 165.000 złotych.

Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa funkcjonuje jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnowie-Rzędzinie, która działa w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Jednostka jest formacją umundurowaną oraz wyposażoną w specjalistyczny sprzęt, przeznaczoną w szczególności do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

W roku 2015 na zapewnienie gotowości bojowej jednostki Gmina Miasta Tarnowa wydatkowała kwotę blisko 31.000 zł. Do ważniejszych wydatków należy zaliczyć dofinansowanie zakupu dwóch sztuk aparatów ochrony dróg oddechowych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. Jednostka składała się z 48 członków czynnych, członka honorowego oraz 15 osób młodzieżowej drużyny pożarniczej.

17.3 Ochrona przeciwpowodziowa

W 2015 r. Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego prowadziło ciągły monitoring meteorologiczny oraz hydrologiczny terenu miasta jak również sąsiednich gmin i powiatów w zakresie zdarzeń i sytuacji mogących stwarzać zagrożenie powodziowe dla Tarnowa.

Dokonywana jest okresowa (dwa razy do roku) oraz bieżąca aktualizacja Planu Operacyjnego Ochrony Przed Powodzią Miasta Tarnowa, który stanowi jedno z podstawowych narzędzi Prezydenta Miasta Tarnowa, Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Zespołu Zarządzania Kryzysowego Miasta Tarnowa w przypadku wystąpienia zagrożenia powodzią i powodzi na terenie Tarnowa, wymagającej koordynacji akcji ratowniczej i zaangażowania w nią sił i środków szczebla miejskiego oraz powiatowego.

Kontynuowano działania wynikające z umowy – porozumienia z TAURON Ekoserwis spółka z o.o. w zakresie przekazywania informacji w ramach nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska spowodowanych intensywnymi opadami deszczu i możliwością wystąpienia powodzi w strefie rzeki Dunajec.

Zawarto umowę z Firmą RWD Prospect Sp. z o.o. dot. serwisowania stacji pomiarowej nr SP-056 zainstalowanej na rzece Biała, na moście znajdującym się w ciągu ulicy Krakowskiej, stanowiącej element monitoringu powodziowego.

W dniu 8 maja 2015 r. na posiedzeniu Zespołu Zarządzania Kryzysowego Miasta Tarnowa, omówiono stan przygotowania miasta Tarnowa do realizacji zadań w sytuacji wystąpienia zagrożenia powodziowego.

Wypożyczono z miejskiego magazynu sprzętu przeciwpowodziowego osuszacze powietrza. Ponadto zakupiono dodatkowo dwie sztuki osuszaczy powietrza o dużej wydajności.

17.4 Obrona cywilna, działania antykryzysowe

W 2015 r. Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Tarnowie na bieżąco monitorowało, weryfikowało i przekazywało informacje o przebiegu i skutkach występowania niebezpiecznych zdarzeń kryzysowych, współpracując w tym zakresie z organami administracji wojewódzkiej oraz samorządowej, jak również innymi podmiotami realizującymi monitoring środowiska oraz zagrożeń.

Priorytetowe działania związane były z pozyskiwaniem i przekazywaniem informacji ostrzegających o prognozowanych i bieżących zagrożeniach oraz zapewnieniu skutecznej dystrybucji tych informacji. Działania realizowane były na podstawie obowiązujących w Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego procedur na wypadek wystąpienia zdarzenia na terenie miasta Tarnowa.

Przygotowano i przeprowadzono siedem posiedzeń Zespołu Zarządzania Kryzysowego miasta Tarnowa w następującym zakresie:

- organizacji bezpiecznych ferii dla dzieci i młodzieży na terenie Tarnowa,
- omówienia działań podjętych podczas akcji prowadzonej w związku z wystąpieniem zagrożenia eksplozji ładunku wybuchowego umieszczonego pod samochodem zaparkowanym przed Komisariatem Policji Tarnów-Centrum,
- oceny stanu zagrożenia powodziowego i ochrony przeciwpowodziowej na terenie miasta,
- organizacji bezpiecznych wakacji dla dzieci i młodzieży na terenie Tarnowa,
- tymczasowego ulokowania w mieście Tarnowie uchodźców,
- funkcjonowania miasta w ekstremalnych warunkach zimowych w sezonie 2015/2016,
- wzmocnienia warunków bezpieczeństwa i porządku publicznego – posiedzenie zwołane w trybie natychmiastowym, w związku z pismem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Krakowie.

W ramach realizacji projektu „Modernizacja Systemu Ostrzegania o Zagrożeniach na terenie miasta Tarnowa” w 2015 r. zakupiono i zainstalowano centralę alarmową w budynku Straży Miejskiej przy ulicy Nadbrzeżnej Dolnej 7, zapasowe stanowisko sterowania syrenami alarmowymi w budynku Urzędu Miasta Tarnowa przy ulicy Nowej 4 oraz syrenę elektroniczną na budynku Delegatury w Tarnowie Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Planowana inwestycja zakłada modernizację obecnie funkcjonującego na terenie

miasta Tarnowa Radiowego Systemu Włączania Syren RSWS 2000 w oparciu o nowoczesny system alarmowania na bazie komputerowej stacji bazowej opartej na syrenach elektronicznych.

Programy edukacyjno-wychowawcze z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyka zagrożeń prowadzone przez podległe jednostki miejskie

Program Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2011-2015 dla miasta Tarnowa”

Program Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2011-2015 dla miasta Tarnowa został uchwalony Uchwałą nr IX/88/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 kwietnia 2011 r.

W roku 2015 zakończono realizację programu. Głównym jego celem był wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta Tarnowa. Jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu jest eliminowanie lub ograniczenie negatywnych zjawisk i tendencji w zakresie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. Jest formułą kompleksowego i ukierunkowanego działania w celu ograniczenia zjawisk i zachowań, które budzą społeczny sprzeciw i powodują poczucie zagrożenia. Program ma stanowić przykład pracy zespołowej na rzecz poprawy bezpieczeństwa czyli podniesienia komfortu w mieście Tarnowie. Program realizowały podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo oraz instytucje i organizacje społeczne, których głównym zadaniem jest m.in. rozwijanie programów prewencyjnych. Corocznie informacje o realizacji programu jego realizatorzy przedkładają Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa. W roku 2015 zrealizowane zostały zasadnicze obszary działania programu, jakimi były:

- ograniczenie zagrożeń i kształtowanie poczucia bezpieczeństwa w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania,
- przeciwdziałanie przemocy, patologiom i niedostosowaniu społecznemu oraz ograniczenie przestępczości nieletnich,
- poprawa funkcjonowania i standardów pracy służb oraz warunków obsługi mieszkańców w placówkach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny.

18. ADMINISTRACJA

18.1 Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd Miasta Tarnowa jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa zapewniającą obsługę administracyjną, organizacyjną i techniczną Prezydenta Miasta Tarnowa, Rady Miejskiej w Tarnowie oraz jej organów wewnętrznych.

Tabela nr 86: System kierowania Urzędem Miasta Tarnowa od dnia 31 grudnia 2015

<p>Prezydent Miasta Tarnowa Roman Ciepiela</p>	<p>Wydział Audytu i Kontroli Miejski Audytor Wewnętrzny Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Pełnomocnik d/s Ochrony Informacji Niejawnych Wydział Edukacji Wydział Komunikacji Społecznej Wydział Infrastruktury Miejskiej Wydział Kultury Wydział Sportu Wydział Rozwoju Miasta Urząd Stanu Cywilnego Biuro Nadzoru Właścicielskiego Biuro Radców Prawnych</p>
<p>Zastępca Prezydenta Henryk Słomka-Narożański</p>	<p>Wydział Geodezji i Nieruchomości Wydział Komunikacji Wydział Ochrony Środowiska Wydział Planowania Przestrzennego i Budownictwa</p>
<p>Zastępca Prezydenta Dorota Krakowska</p>	<p>Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Wydział Spraw Obywatelskich</p>
<p>Zastępca Prezydenta Piotr Augustyński</p>	<p>Wydział Obsługi Przedsiębiorców Biuro Promocji Gospodarczej oraz Współpracy Międzynarodowej i Międzyregionalnej Biuro Rynku Pracy i Rozwoju Zawodowego</p>
<p>Sekretarz Miasta Aleksandra Mizera</p>	<p>Wydział Informatyzacji Wydział Organizacyjny Kancelaria Rady Miejskiej</p>
<p>Skarbnik Miasta Sławomir Kolasiński</p>	<p>Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Wydział Księgowości Urzędu Wydział Podatków i Windykacji</p>

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

18.2 Zatrudnienie i jego jakość w Urzędzie Miasta Tarnowa

Jakość świadczonych przez Urząd Miasta Tarnowa usług związana jest z poziomem kwalifikacji pracowników. Wg stanu na koniec 2015 r., wśród zatrudnionych pracowników UMT 74,55 % posiadało wykształcenie wyższe, dyplom ukończenia studiów podyplomowych posiadało 86 osób, natomiast studiów doktoranckich - dwie osoby.

Pracownicy Urzędu chcący podnieść swoje kwalifikacje zawodowe mają możliwość skorzystania z dofinansowania kosztów nauki lub studiów oraz przyznania świadczeń dodatkowych (urlop szkoleniowy) - w 2015 r. kontynuowano umowy na doksztalcanie z pięcioma pracownikami.

Poziom kwalifikacji zawodowych jest nie tylko zależny od poziomu wykształcenia, ale również od ciągłego doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy. Tym celom służą różnego rodzaju szkolenia, na które kierowani są pracownicy Urzędu Miasta Tarnowa.

Szkolenia i samokształcenie pracowników rozumiane są jako systematyczny rozwój postaw, wiedzy i umiejętności, niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań i stanowią priorytetowy obszar zarządzania kadrami w Urzędzie Miasta Tarnowa.

W procesie realizacji polityki szkoleniowej największe znaczenie posiada analiza, zdefiniowanie i rozpoznanie indywidualnych potrzeb szkoleniowych pracowników, które ujmowane są w planie szkoleń.

Tabela nr 87: Szkolenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w 2015 r.

Liczba pracowników zatrudnionych w UMT (stan na 31 grudnia)	448
Liczba szkoleń ogółem	113
Liczba przeszkolonych pracowników	186
Liczba uczestników szkoleń	207
Liczba szkoleń przypadających na jednego pracownika	0,25
Wskaźnik szkoleń (liczba przeszkolonych/liczba pracowników Urzędu)	0,41 %
Koszty szkoleń ogółem	93.862,26 zł
Koszt szkolenia przypadający na 1 osobę	504,63 zł

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

18.3 System Zarządzania Jakością

Od 2003 r. Urząd Miasta Tarnowa posiada certyfikat Systemu Zarządzania Jakością w zakresie zadań własnych gminy, zadań miasta na prawach powiatu, zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań zleconych ustawowo. Aktualny certyfikat nr 1116/5/2016 – przyznany w dniu 18.03.2016 r. jest ważny do dnia 15 września 2018 r.

System Zarządzania Jakością w Urzędzie Miasta Tarnowa został zbudowany w oparciu o faktycznie realizowane procesy usługowe, które dostosowano do wymagań określonych w normie PN-EN ISO 9001:2009 i opisano w dokumentacji systemu.

W systemie zastosowano osiem zasad jakości:

- orientacja na klienta,
- przywództwo (Kierownictwo Urzędu – wypracowuje kierunki jego rozwoju),
- zaangażowanie pracowników,
- podejście procesowe (skuteczność i efektywność działania zależą w głównej mierze od jakości realizowanych w UMT procesów),
- systemowe podejście do zarządzania (zarządzanie jakością jest traktowane jako zarządzanie wzajemnie ze sobą powiązаныmi procesami),
- ciągłe doskonalenie,
- podejmowanie decyzji na podstawie faktów (podejmowanie decyzji opiera się na analitycznej, logicznej bądź intuicyjnej analizie wszelkich dostępnych danych i informacji)
- wzajemnie korzystne relacje z dostawcami (gwarancja wysokiej jakości usług).

Kierunki działania Urzędu Miasta Tarnowa wyznacza, przyjęta Zarządzeniem Nr 56/2012 r. z dnia 2 marca 2012 r. Prezydenta Miasta Tarnowa, Polityka Jakości - zawierająca następujące cele jakościowe:

- działanie na rzecz Tarnowa jako miasta komfortu, aktywnie budującego swoją pozycję regionalną, zgodnie z przyjętą strategią,
- zapewnienie klientom profesjonalnych i oczekiwanych usług miejskich,
- efektywne zarządzanie zasobami i finansami Miasta,
- ciągle doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością.

Ciągły nadzór nad zgodnością działań z wymaganiami normy PN- EN- ISO 9001:2009 zapewniony jest poprzez audyty wewnętrzne, przeprowadzane, zgodnie z planem, przez przeszkolonych w tym zakresie auditorów wewnętrznych. Audyty wewnętrzne prowadzone są w celu zweryfikowania czy wymogi przyjęte w odniesieniu do jakości pracy w Urzędzie są spełniane, System Zarządzania Jakością jest skuteczny, przyjęte cele przyczyniają się do realizacji Polityki Jakości Urzędu.

W 2015 r. przeprowadzono 17 auditów, z których spostrzeżenia pozwoliły na inicjowanie działań zapobiegawczych i doskonalących, w kierunku zmian w strukturze procesu w celu jego usprawnienia i lepszego zrozumienia oraz udoskonalenie wskaźnika dla lepszej oceny skuteczności (sprawności) procesu. Niezgodności w badanych procesach nie stwierdzono.

Ponadto w okresie od września do listopada 2015 r. przeprowadzane były działania związane z przeprowadzeniem w Urzędzie Miasta Tarnowa Samooceny Metodą CAF. Model CAF (*Common Assessment Framework*) – Wspólna Metoda Oceny jest stosowany przez organizacje administracji publicznej w całej Unii Europejskiej do oceny oraz doskonalenia systemu zarządzania.

Urząd został poddany samoocenie w oparciu o dziewięć kryteriów potencjału i wyników. Na podstawie rezultatów samooceny określono mocne strony oraz obszary wymagające poprawy. Oprócz Zespołu Samooceny w badania wg poszczególnych kryteriów zaangażowani byli dyrektorzy wydziałów/właściciele procesów. Oceny poszczególnych kryteriów dokonywano metodą tzw. dostrojoną (tzn. według cyklu PDCA). W dniu 26 listopada 2015 r. powstało Sprawozdanie z wyników samooceny oraz Plan doskonalenia na 2016 r. Prace nad tym projektem pozwoliły na zidentyfikowanie i ocenę ryzyka we wszystkich obszarach funkcjonowania UMT. To z kolei pozwoliło na uwzględnienie w Planie Auditów na 2016 r. najniżej ocenionych procesów. Dodatkowo prace nad projektem pozwoliły wszystkim uczestnikom badania na lepsze zrozumienie podejścia procesowego stosowanego w UMT.

Wykres nr 17: Wyniki oceny punktowej poszczególnych kryteriów

Nr	Kryterium/podkryterium	Ocena kryterium/ podkryterium	Ocena kryterium	Ocena Potencjału/ Wyników
1.	Przywództwo	63,75		
	Co przywództwo organizacji robi, aby:			
1.1	Wytaczać jej kierunki działania np. poprzez sformułowanie misji, wizji i wartości	60,0		

1.2	Zarządzać organizacją, jej wynikami oraz ciągłym doskonaleniem	70,0
1.3	Motywować i wspierać pracowników organizacji, a także być dla nich wzorcem wypełniania roli	55,0
1.4	Efektywnie zarządzać relacjami z władzami politycznymi i innymi interesariuszami	70,0
2.	Strategia i planowanie	59,4
	Co organizacja robi, aby:	
2.1	Gromadzić informacje o obecnych i przyszłych potrzebach interesariuszy oraz informacje zarządcze	70,0
2.2	Opracowywać strategie i plany z uwzględnieniem zebranych informacji	60,0
2.3	Komunikować i realizować strategie i plany w całej organizacji oraz dokonywać ich regularnych przeglądów	55,0
2.4	Planować, wdrażać i analizować działania modernizacyjne i innowacyjne	52,5
3.	Pracownicy	56,7
	Co organizacja robi, aby:	
3.1	Transparentnie zarządzać zasobami ludzkimi, planować je i doskonalić w odniesieniu do strategii i planowania	65,0
3.2	Określać, rozwijać i wykorzystywać kompetencje pracowników, zgodnie z celami indywidualnymi i organizacyjnymi	55
3.3	Angażować pracowników przez rozwijanie otwartego dialogu oraz ich upodmiotowienie - wspierając jednocześnie jakość ich życia	50
4.	Partnerstwo i zasoby	75,2
	Co organizacja robi, aby:	
4.1	Budować i rozwijać kluczowe relacje partnerskie z właściwymi organizacjami	87,5
4.2	Budować i rozwijać relacje partnerskie z klientami/obywatelami	70
4.3	Zarządzać finansami	82,5
4.4	Zarządzać informacją i wiedzą	83,75
4.5	Zarządzać technologią	77,5
4.6	Zarządzać infrastrukturą	50
5.	Procesy	67,5
	Co organizacja robi, aby:	
5.1	Stale identyfikować, projektować, zarządzać i doskonalić procesy z udziałem interesariuszy	80
5.2	Opracowywać i dostarczać usługi i produkty zorientowane dla klientów/obywateli	55
5.3	Koordynować procesy wewnątrz organizacji wraz z innymi właściwymi organizacjami	67,5
Kryterium POTENCJAŁU - podsumowanie		322,55
6.	Wyniki w relacjach z klientami/obywatelami	62,5

	Jakie wyniki organizacja uzyskała, aby zaspokoić potrzeby i oczekiwania obywateli i klientów w oparciu o:	
6.1	Pomiary postrzegania	65
6.2	Pomiary efektywności	60,0
7.	Wyniki w relacjach z pracownikami	57,5
	Jakie wyniki organizacja uzyskała, aby zaspokoić potrzeby i oczekiwania swych pracowników w oparciu o:	
7.1	Pomiary postrzegania	45,0
7.2	Pomiary efektywności	70,0
8.	Wyniki społeczne	62,5
	Jakie wyniki organizacja uzyskała pod względem wpływu na społeczeństwo w zakresie:	
8.1	Pomiary postrzegania	65,0
8.2	Pomiary efektywności	60,0
9.	Wyniki kluczowe	70,0
	Jakie są dowody osiągnięcia wyznaczonych celów organizacji w odniesieniu do:	
9.1	Wyników zewnętrznych: efektów bezpośrednich i skutków długofalowych w relacji do wyznaczonych celów	75,0
9.2	Wyników wewnętrznych - poziomu efektywności/wydajności	65
Kryterium WYNIKÓW - podsumowanie		252,5
PUNKTACJA ŁĄCZNA:		575,05

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Innym miernikiem skuteczności funkcjonowania systemu jest przeprowadzanie badań ankietowych zadowolenia klienta. W ramach kontynuacji projektu pt. „Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych” przeprowadzono na zlecenie Urzędu Miasta Tarnowa w drugiej połowie stycznia 2016 r. pomiar na próbie 502 respondentów, z wykorzystaniem skróconej wersji kwestionariusza wywiadu.

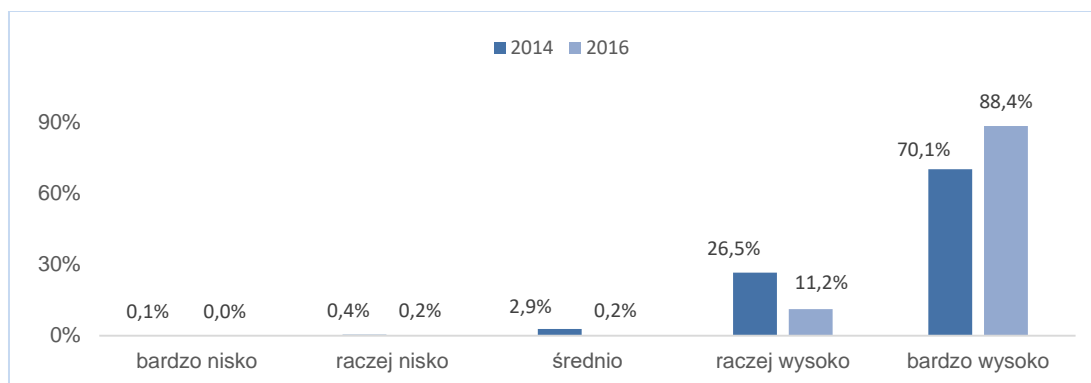
Zakres badania obejmował:

- ocenę poziomu obsługi w UMT,
- ocenę czytelności informacji w UMT
- ocenę składników jakości obsługi w UMT, w tym:
warunków obsługi,
dostępności urzędników,

fachowości urzędników i zrozumiałości przekazywanych przez nich informacji, zaangażowania i uprzejmości urzędników, szybkości załatwiania spraw, staranności i obiektywizmu w podejściu urzędników do załatwianych spraw.

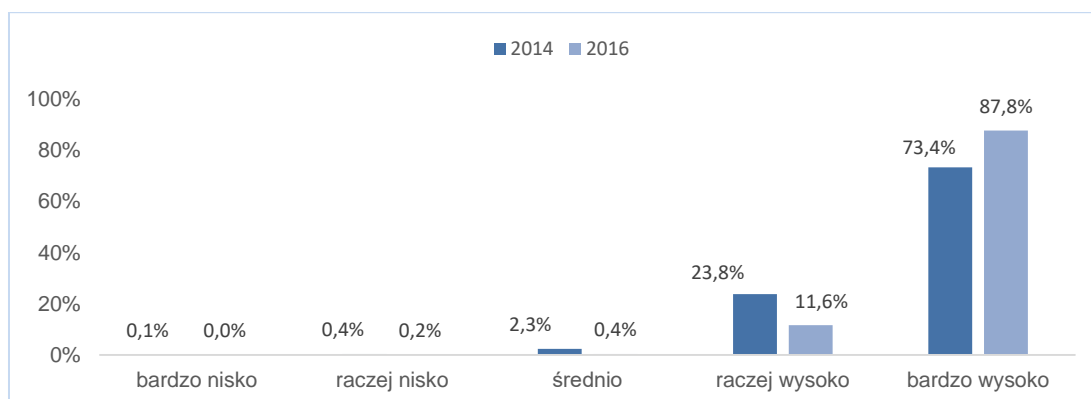
- identyfikację zmian w UMT (na lepsze/na gorsze) oraz najlepszego sposobu załatwiania spraw urzędowych w opinii klientów.

Wykres nr 18: Ocena ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT



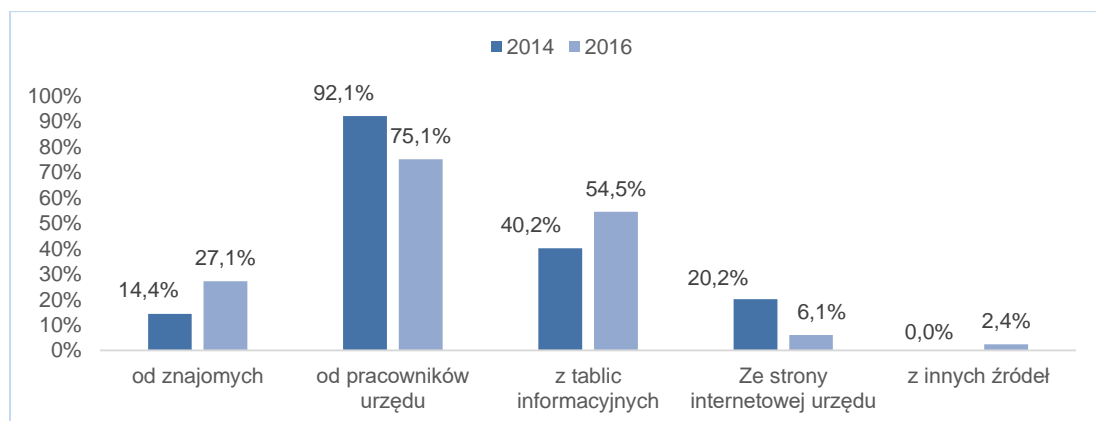
Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 19: Ocena czytelności informacji o zasadach załatwiania spraw



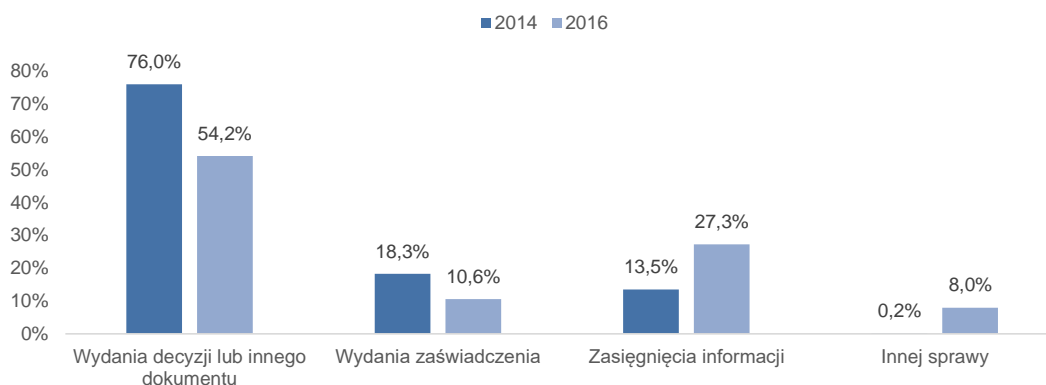
Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa+

Wykres nr 20: Źródła informacji o miejscu i sposobie załatwiania spraw w UMT



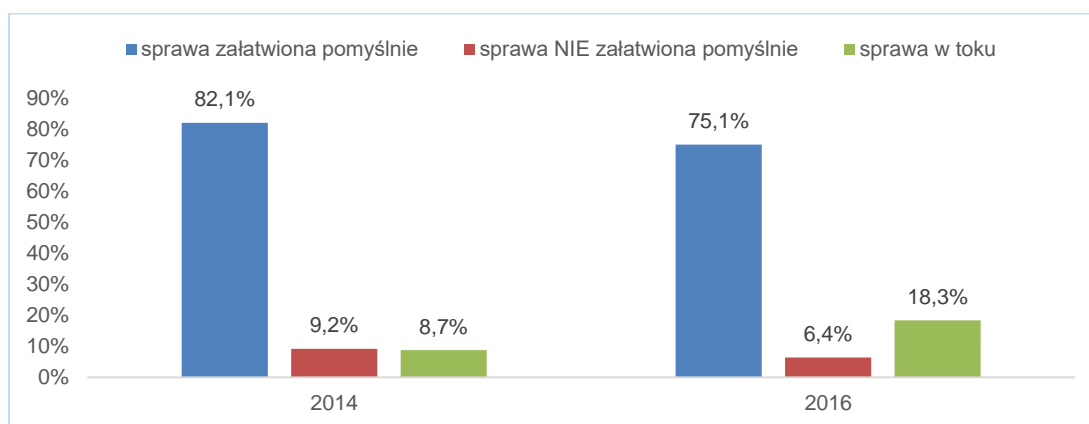
Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 21: Rodzaj sprawy i postęp w jej załatwianiu



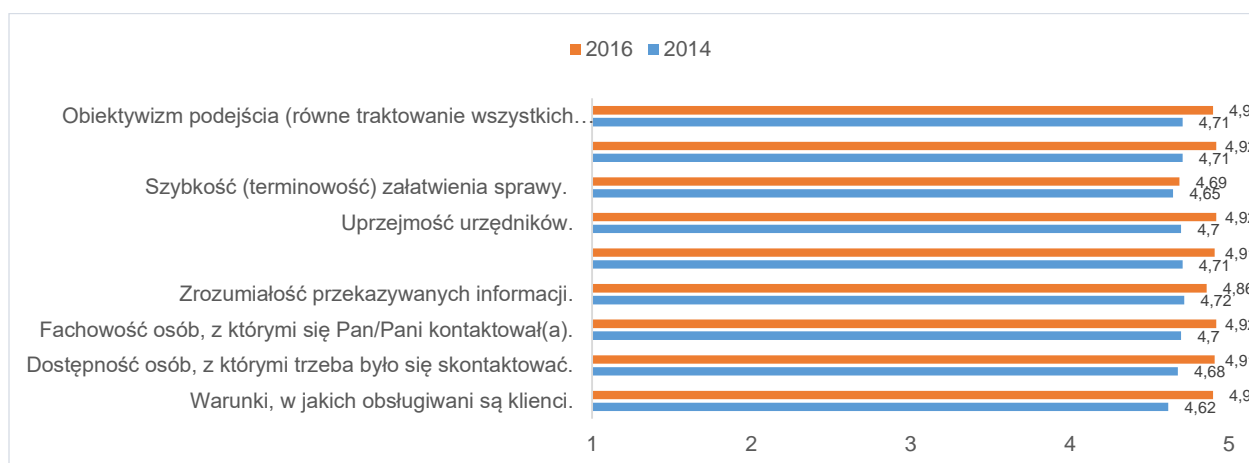
Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 22: Zmiana w skuteczności załatwiania spraw w UMT



Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 23: Ocena poszczególnych elementów jakości obsługi interesantów



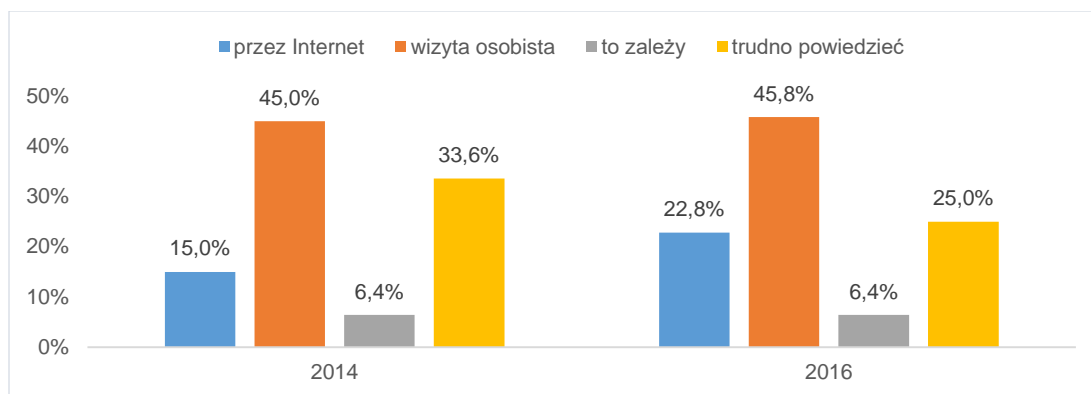
Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

W 2016 r. oceny wszystkich aspektów obsługi klienta w Urzędzie Miasta Tarnowa były wyższe niż w badaniu z roku 2014. W oczach respondentów poprawiła się ogólnie jakość obsługi klienta w UMT w każdym z jej badanych wymiarów. W 2016, najwyższej oceniane były: „staranność w rozpatrywaniu spraw”, „uprzejmość urzędników”, oraz „fachowość

urzędników”. Najniżej oceniono „szybkość załatwiania spraw.” Najwyższą poprawę w ocenie respondentów w stosunku do roku 2014 zanotowano w przypadku oceny „warunków, w jakich obsługiwani są klienci”.

Tylko dwa procent respondentów ma doświadczenie w załatwianiu spraw urzędowych przez Internet. W porównaniu do wyników badania z 2014, wzrósł odsetek respondentów, którzy preferują załatwianie spraw urzędowych przez Internet – wzrost o 7,8 punktów procentowych. Mniej jest także osób, które deklarują brak zdania na ten temat.

Wykres nr 24: Wykorzystanie Internetu w załatwianiu spraw w UMT



Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

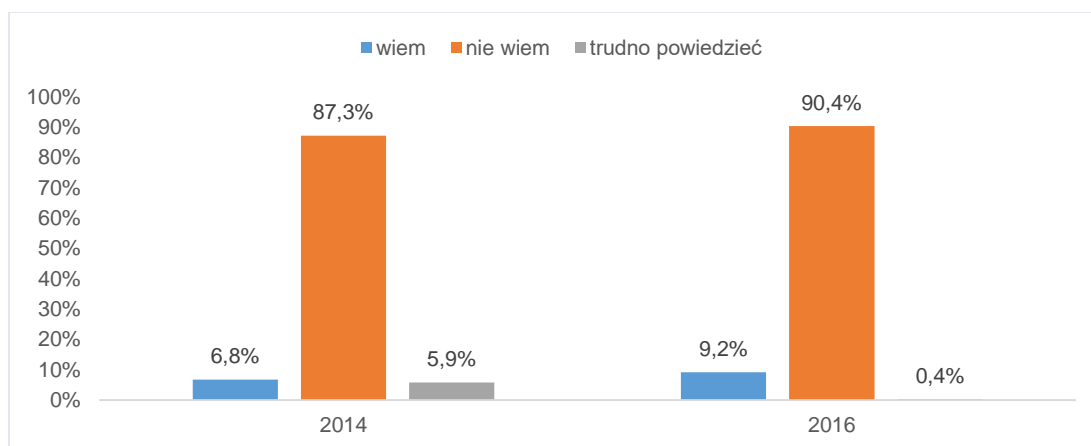
Najczęściej wyrażane opinie na temat możliwości załatwiania spraw przez Internet dotyczą:

- braku potrzeby dojazdu do UMT,
- braku kolejek,
- szybkości, wygody i łatwości załatwiania spraw przez Internet.

Respondenci, którzy preferują załatwianie spraw w UMT osobiście zwracają uwagę na:

- możliwość dopytania się o wszystko u urzędnika,
- pewność i bezpieczeństwo,
- brak komputera lub dostępu do Internetu,
- możliwość kontaktu osobistego z urzędnikiem,
- przekonanie o konieczności osobistej wizyty w urzędzie.

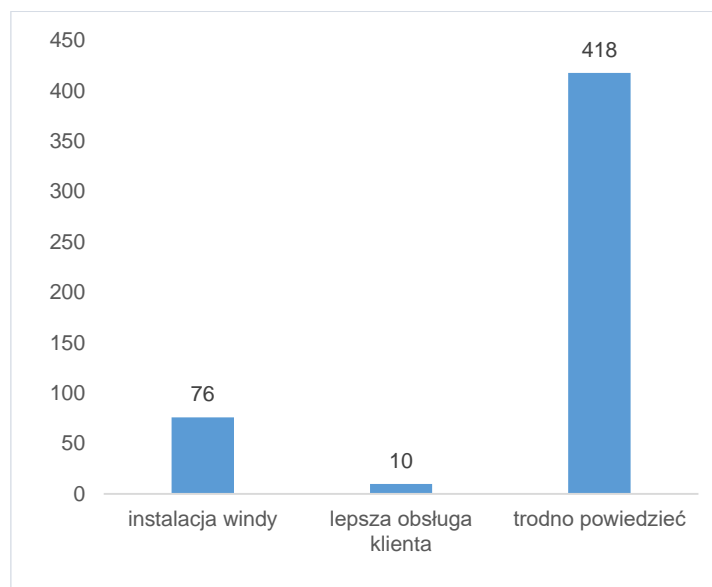
Wykres nr 25: Wiedza na temat możliwości wykorzystania Internetu w załatwianiu spraw w UMT



Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

W 2016 roku wyższy odsetek respondentów deklaruwał wiedzę na temat, co można załatwić w urzędzie przez Internet. Wyższy był jednak także odsetek respondentów, którzy deklarowali brak takiej wiedzy. Lepszą wiedzą na temat załatwiania spraw urzędowych przez Internet dysponują mężczyźni niż kobiety. Najlepiej poinformowane są także osoby z wykształceniem wyższym, między 25 a 44 rokiem życia.

Wykres nr 26: Wiedza na temat zmian wprowadzonych w UMT



Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

17% respondentów zauważyło co najmniej jedną pozytywną zmianę w Urzędzie Miasta Tarnowa, jednocześnie 83% badanych nie zauważyło żadnej zmiany w funkcjonowaniu Urzędu - ani na lepsze, ani na gorsze.

18.4 Nadzór i kontrola

Kontrole wewnętrzne

Kontrole wewnętrzne w Gminie Miasta Tarnowa obejmują przede wszystkim czynności polegające na sprawdzeniu kierunków działania, doboru środków i wykonanie zadań przez jednostki organizacyjne Urzędu oraz jednostki organizacyjne Gminy. Celem kontroli jest w szczególności:

- przedstawienie Prezydentowi bieżącej i obiektywnej informacji niezbędnej do podnoszenia jakości pracy i działalności urzędu oraz jednostek organizacyjnych GMT,
- badanie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocena procesów gospodarczych i innych rodzajów działalności służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców,
- ustalanie przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości, jak również osób za nie odpowiedzialnych oraz wskazywanie sposobów i środków umożliwiających usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień,
- analizowanie stopnia wykonania zaleceń pokontrolnych, przeprowadzanie ponownej kontroli oraz wykorzystywanie materiałów pokontrolnych, do doskonalenia działalności jednostek kontrolowanych,

- analizowanie i przedstawianie Prezydentowi informacji o stopniu wykorzystania przez jednostki organizacyjne urzędu oraz jednostki organizacyjne gminy materiałów pokontrolnych innych podmiotów uprawnionych do kontroli.

System kontroli w urzędzie oparty jest na zasadach określonych przez Ministra Finansów w formie standardów kontroli zarządczej i obejmuje kontrolę funkcjonalną realizowaną przez Prezydenta, Zastępców Prezydenta, Skarbnika oraz Sekretarza Miasta, dyrektorów wydziałów oraz kierowników biur w stosunku do pracowników w zakresie określonym w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu oraz zakresach czynności, a także kontrolę instytucjonalną realizowaną głównie przez pracowników Wydziału Audytu i Kontroli Urzędu.

Plan kontroli wewnętrznej dla Wydziału Audytu i Kontroli opracowany jest w oparciu o analizę ryzyka. Potencjalne ryzyka związane z realizacją zadań Urzędu oraz pozostałych jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa określają kierownicy tych jednostek. Rejestr ryzyk uzupełniany jest o ryzyka zidentyfikowane przez pracowników Wydziału Audytu i Kontroli podczas kontroli wykonywanych w jednostkach oraz na podstawie analizy raportów z kontroli zewnętrznych realizowanych w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy.

W wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka w Planie kontroli na 2015 rok umieszczono kontrole w następujących obszarach:

- przedstawianie danych o rzeczywistej liczbie uczniów oraz wykorzystanie dotacji zgodnie z celem, o którym mowa w art. 90 ust. 3d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- realizacja postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- sprawozdawczość finansowa instytucji kultury za rok 2014,
- zapewnienie bezpieczeństwa informacji,
- zarządzanie zasobami ludzkimi (polityka kadrowo – płacowa jednostki),
- naliczanie, pobieranie i egzekucja należności budżetu Gminy Miasta Tarnowa,
- gospodarowanie mieniem jednostki. Inwentaryzacja

Kontrole wewnętrzne prowadzone są w formie:

- kontroli kompleksowych – obejmujących ocenę realizacji całokształtu zadań kontrolowanych jednostek,
- kontroli problemowych – obejmujących ocenę realizacji wybranego zagadnienia lub grupy zagadnień,
- kontroli doraźnych- obejmujących ocenę całokształtu lub wycinka działalności kontrolowanych jednostek w przypadku stwierdzenia zaniedbań uzasadniających natychmiastową ingerencję,
- kontroli sprawdzających – obejmujących ocenę stopnia realizacji zaleceń i wniosków wydanych w wyniku przeprowadzonych uprzednio kontroli.

Tabela nr 88: Kontrole wewnętrzne zrealizowane przez Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa w 2015 roku

Lp.	Zakres kontroli	Jednostka kontrolowana
1	Ocena prawidłowości przedstawiania danych o rzeczywistej liczbie uczniów oraz prawidłowości wykorzystania dotacji zgodnie z celem, o którym mowa w art. 90 ust. 3d ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.)	<p>Tarnowskie Towarzystwo Oświatowe Plac Rybny 2 w Tarnowie Organ prowadzący następujące szkoły: Społeczne Przedszkole Językowe im. Ks. Prof. J. Tischnera Społeczna Szkoła Podstawowa Społeczne Gimnazjum Językowe Społeczne Liceum Ogólnokształcące Przedszkole Niepubliczne Promyczek prowadzone przez Tarnowskie Towarzystwo Oświaty i Edukacji w Tarnowie ul. Bema 9</p> <p>~~~~~</p> <p>Centrum Edukacji Sigma sp. z o.o. w Tarnowie ul. Mickiewicza 3. Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych SIGMA Policealna Szkoła Zawodowa SIGMA</p> <p>~~~~~</p> <p>Prywatna Policealna Szkoła Awangarda dla młodzieży</p> <p>~~~~~</p> <p>Elitarna Szkoła Służb Ochrony i Biznesu „COBRA” w Tarnowie, dla której organem prowadzącym jest Cobra System Sp. z o.o. w Sosnowcu</p>
2.	Ocena realizacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego	<p>Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Traugutta 5A</p> <p>~~~~~</p> <p>Wydział Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miasta Tarnowa</p> <p>~~~~~</p> <p>Tarnowski Organizator Komunalny ul. Bernardyńska 24</p> <p>~~~~~</p> <p>Tarnowskie Centrum Kultury Rynek 5</p> <p>~~~~~</p> <p>Targowiska Miejskie ul. Najświętszej Marii Panny 13c</p> <p>~~~~~</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. M.B. Fatimskiej 9</p>
3.	Kontrola kompleksowa obejmująca ocenę realizacji całokształtu zadań kontrolowanych jednostek	<p>Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 ul. Norwida 22</p> <p>~~~~~</p> <p>Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 ul. Bandrowskiego 4</p>

4.	Ocena sprawozdań finansowych instytucji kultury za rok 2014	<p>Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnowie, ul. Krakowska 4</p> <p>~~~~~</p> <p>Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie, ul. Słowackiego 1</p> <p>~~~~~</p> <p>Tarnowskie Centrum Kultury, ul. Rynek 5</p>
5.	Zapewnienie bezpieczeństwa informacji	<p>Zespół Szkół Sportowych w Tarnowie, ul. Zbylitowska 7</p> <p>~~~~~</p> <p>Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Szpitalna 53</p> <p>~~~~~</p> <p>Gimnazjum Nr 4 i Szkoła Podstawowa nr 8 ul. Bitwy pod Studziankami 5</p> <p>~~~~~</p> <p>Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Tarnowie, ul. Brodzińskiego 9</p>
6.	Zarządzanie zasobami ludzkimi (polityka kadrowo – płacowa jednostki)	<p>Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących ul. Lippóczy'ego 4a</p> <p>~~~~~</p> <p>Przedszkole Publiczne Nr 31 ul. Promienna 13</p> <p>~~~~~</p> <p>III Liceum Ogólnokształcące ul. Brodzińskiego</p> <p>~~~~~</p> <p>Zespół Szkół Plastycznych ul. Westwalewicza 6</p>
7.	Prawidłowość naliczania, pobierania i egzekucji należności budżetu Gminy Miasta Tarnowa	<p>Tarnowskie Centrum Informacji Turystycznej ul. Rynek 7</p> <p>~~~~~</p> <p>Wydział Usług Ogólnomiejskich Urzędu Miasta Tarnowa, Referat Miejskiego Inżyniera Utrzymania Miasta</p> <p>~~~~~</p> <p>Bursa Międzyszkolna w Tarnowie, ul. Św. Anny 1</p>
8.	Gospodarowanie mieniem jednostki. Inwentaryzacja	<p>Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego ul. Szujskiego 13.</p> <p>~~~~~</p> <p>Miejski Zarząd Cmentarzy ul. Bernardyńska 24.</p>

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Oprócz realizacji planu kontroli przeprowadzono również następujące kontrole doraźne:

- kontrola doraźna w Powiatowym Urzędzie Pracy w zakresie weryfikacji zarzutów przedstawionych w anonimowej skardze przekazanej za pośrednictwem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy,

- kontrola doraźna w Wydziale Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa w zakresie sprawdzenia zarzutów dotyczących załatwiania spraw Członków Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. Krasińskiego 4 w Tarnowie, przez pracowników Wydziału Geodezji i Nieruchomości UMT,

- kontrola doraźna w Centrum Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Tarnowie ul. Chemiczna 10, w zakresie oceny funkcjonowania kontroli zarządczej w jednostce – sprawdzenie zasadności sygnałów o występujących nieprawidłowościach.

W wyniku tych kontroli w 2015 roku przypisano do zwrotu ogółem kwotę 99.556,35 zł z czego 24.016,20 zł zostało już zwrócone na konto budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

18.5 Kontrole zewnętrzne

Działalność jednostek samorządu terytorialnego poddawana jest różnorodnym kontrolom. Przeprowadzać je mogą zarówno utworzone w tym celu jednostki organizacyjne Urzędu (Wydział Audytu i Kontroli), komisje rady (Komisja Rewizyjna) jak również organy zewnętrzne: wojewoda, Regionalna Izba Obrachunkowa, Najwyższa Izba kontroli oraz inne jednostki kontrolne takie jak Urząd Kontroli Skarbowej, Kuratorium Oświaty, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, w zakresie określonym przepisami prawa.

Jednostki uprawnione do kontroli instytucjonalnej przeprowadziły w 2015 roku w Gminie Miasta Tarnowa 88 kontroli, z czego 22 w samym Urzędzie Miasta Tarnowa oraz 66 w pozostałych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa. Większość kontroli zakończyła się wynikiem pozytywnym. Jedyne w kilku przypadkach sformułowano zalecenia pokontrolne.

Wydział Audytu i Kontroli współpracuje z przedstawicielami organów kontroli zewnętrznej w zakresie zapewnienia warunków i środków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli, prowadzi ewidencję i dokumentację kontroli, koordynuje udzielanie wyjaśnień oraz przygotowuje projekty odpowiedzi na wnioski i zalecenia pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli

Zgodnie z art. 203 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Najwyższa Izba Kontroli może kontrolować działalność organów samorządu terytorialnego, komunalnych osób prawnych i innych komunalnych jednostek organizacyjnych z punktu widzenia legalności, gospodarności i rzetelności.

Tabela nr 89: Kontrole przeprowadzone przez Najwyższą Izbą Kontroli w Urzędzie Miasta Tarnowa

Lp.	Zakres kontroli	Wynik kontroli
1	Przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom rynkowym w sprzedaży bezpośredniej.	Zalecenia pokontrolne zostały wykonane.
2	Świadczenie usług publicznych w formie elektronicznej na przykładzie wybranych jednostek samorządu terytorialnego.	Pozytywny
3.	Realizacja programów polityki zdrowotnej przez jednostki samorządu terytorialnego.	Pozytywny

Małopolski Urząd Wojewódzki

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 z późn. zm.) Wojewoda jest organem nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego i ich związków pod względem legalności. Wojewoda kontroluje pod względem gospodarności i rzetelności wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego zadań z zakresu administracji rządowej.

Tabela nr 90: Kontrole przeprowadzone przez Wojewodę Małopolskiego w Urzędzie Miasta Tarnowa

Lp.	Zakres kontroli	Wynik kontroli
1.	Rozliczenie dotacji celowej przekazanej z budżetu Wojewody Małopolskiego w 2014r. Miastu Tarnów i przeznaczonej na realizację zadań przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie.	Pozytywny z uchybieniami.

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 91: Kontrole przeprowadzone przez Wojewodę Małopolskiego w pozostałych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa

Lp.	Jednostka kontrolowana	Zakres kontroli
1.	Powiatowy Urząd Pracy	Realizacja przestrzegania zadań wynikających z przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.) z uwzględnieniem przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy, w okresie od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli; spełniania wymogów kwalifikacyjnych, określonych dla dyrektorów i pracowników urzędu pracy.
2.	Powiatowy Urząd Pracy	Realizacja przestrzegania zadań wynikających z przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.) z uwzględnieniem realizacji programów staży w okresie od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli, Współpracy Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie z ośrodkami pomocy społecznej m. in. w zakresie wymiany informacji.
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Organizacja Ośrodka oraz kwalifikacje kadr, realizacja zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej, realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w roku 2013, zgodność wydatkowania otrzymanych dotacji z przeznaczeniem oraz praca socjalna

		z klientem Ośrodka.
4.	Placówka Opiekunco – Wychowawcza „Pogotowie Opiekunco”	Ocena standardu opieki i wychowania oraz ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.
5.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	Ocena standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r.
6.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Rodzinie.	Ocena rozliczenia pod względem finansowo – księgowym zadania z zakresu administracji rządowej, realizowanego przez powiat i wykorzystania dotacji otrzymanej w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016 na prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 1 oraz ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).
7.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Ocena realizacji zadań organizatora pieczy zastępczej wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz kwalifikacji kadry realizującej ww. zadania.
8.	Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48.	Standard świadczonych usług przez Dom na rzecz mieszkańców, kwalifikacje kadry, realizacja rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Wykorzystanie dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.
9.	Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie.	Ocena postępowania przedporodowego oraz w trakcie porodu dzieci urodzonych z wynikiem 4 i poniżej w skali Apgar oraz przypadków zgonów śródporodowych uwzględniając odpowiednio sposób przeprowadzenia oceny czynników ryzyka identyfikowanych przed porodem oraz w trakcie porodu, oceny występowania czynników ryzyka płodu lub noworodka, kontrola oceny wartości Ph krwi pępowinowej, częstości monitorowania KTG, badania pulsoksymetrycznego u noworodka. Kontrola wskazań do rozwiązania porodu metodą cięcia cesarskiego oraz rozwiązania ciąży przy pomocy vacuum, kleszczy i pomocy ręcznej.
10.	Powiatowy Urząd Pracy	Rozliczenie pod względem finansowo – księgowym wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu Wojewody Małopolskiego w 2013 r. na opłacanie składek zdrowotnych za osoby

		bezrobotne, nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.
--	--	--

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Marszałek Województwa Małopolskiego na podstawie Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzeniu polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.), przeprowadził w 2015 roku następujące kontrole:

Tabela nr 92: Kontrole przeprowadzone w Urzędzie Miasta Tarnowa przez Marszałka Województwa Małopolskiego

Lp.	Zakres kontroli	Wynik kontroli
1.	Realizacja projektu pn. „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce” (Biuro Projektu: Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego)	Pozytywny z uchybieniami
2.	Realizacja projektu pn. „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – etap II”	Pozytywny
3.	Realizacja projektu pn. „Przygotowanie projektu Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji”	Pozytywny
4.	Realizacja projektu pn. „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej – etap III”	Pozytywny

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Kuratorium Oświaty

Nadzór Pedagogiczny nad publicznymi oraz niepublicznymi szkołami i placówkami, a także placówkami doskonalenia nauczycieli, w tym niepublicznymi placówkami doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, które znajdują się na obszarze danego województwa sprawuje w imieniu wojewody kurator oświaty.

Nadzór pedagogiczny realizowany jest na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270).

Tabela nr 93: Kontrole przeprowadzone w 2015 r. w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa przez Kuratorium Oświaty

Lp.	Jednostka kontrolowana	Zakres kontroli
1.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3	Kształcenia praktyczne (zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa).
2.	Technikum Nr 3	Kształcenia praktyczne (zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa).
3.	Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym	Kontrola zgodności zajęć rewalidacyjnych, w tym liczby godzin i rodzaju tych zajęć oraz ich zgodności z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym z uwagi na niepełnosprawność, w publicznych przedszkolach ogólnodostępnych,

		z oddziałami ogólnodostępnymi lub/i integracyjnymi.
4.	Szkoła Podstawowa Nr 18	Program wychowawczy szkoły obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów realizowany przez nauczycieli dotyczący problematyki zagrożeń narkomanią.
5.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4	Kontrola dotyczyła zapewnienia bezpieczeństwa i poszanowania godności osobistej ucznia III b Szkoły Podstawowej Nr 23.
6.	I Liceum Ogólnokształcące	Realizacja przepisów prawa w zakresie zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w czasie organizacji wycieczki szkolnej.
7.	Szkoła Podstawowa Nr 3	Przestrzeganie kompetencji rady rodziców przez dyrektora szkoły w zakresie określonym ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
8.	I Liceum Ogólnokształcące	Planowa realizacja zajęć z historii i wiedzy o społeczeństwie prowadzonych przez Barbarę Koprowską oraz realizacja podstawy programowej kształcenia ogólnego na IV etapie kształcenia.
9.	Szkoła Podstawowa Nr 5	Działalność wychowawcza, opiekuńcza i profilaktyczna.
10.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4- Gimnazjum Nr 8	Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
11.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 – Gimnazjum Nr 8	Wyjaśnienie okoliczności pobicia się uczniów oraz zapewnienia ich bezpieczeństwa.
12.	I Liceum Ogólnokształcące	Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej ws. ramowych planów nauczania
13	Zespół Szkół Muzycznych	Przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie rozpatrzenia zarzutów stawianych w skardze.

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej

Zgodnie z przepisami art.18a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446 z późn. zm.) Rada Miejska kontroluje prezydenta miasta, gminne jednostki organizacyjne oraz jednostki pomocnicze gminy. Powołuje w tym celu Komisję Rewizyjną, która działa w oparciu o statut gminy.

Tabela nr 94: Kontrole przeprowadzone przez Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej w roku 2015

Lp.	Zakres kontroli	Wynik kontroli
1.	Szkoły podstawowe – opieka pozalekcyjna w szkołach podstawowych. Skontrolowano szkoły podstawowe Nr 3, 9, 18.	Pozytywny
2.	Sposób działania Miejskiego Biura Wyborczego	Sformułowano

	powołanego do przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Miasta i do Rady Miejskiej oraz Sejmiku Województwa Małopolskiego zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 r	zalecenia pokontrolne
3.	Realizacja zadań wskazanych przez Rady Osiedli w 2014 r	Pozytywny z uchybieniami
4.	Postępowania przetargowe z tzw. „wolnej ręki” w latach 2010 – 2014	Sformułowano wnioski i zalecenia pokontrolne
5.	Polityka kadrowa Urzędu Miasta Tarnowa – analiza postępowań konkursowych za lata 2010-2014	Wniesiono zastrzeżenia do protokołu
6.	Urząd Miasta Tarnowa – przestrzeganie prawa pracy w 2014 r	Sformułowano zalecenia pokontrolne
7.	Urząd Miasta Tarnowa – budowa połączenia ul. Starodąbrowskiej z ul. Gumniską	Sformułowano zalecenia pokontrolne
8.	Kontrola związana z prowadzonym nadzorem właścicielskim przez Prezydenta Miasta Tarnowa nad Tarnowskim Klasterem Przemysłowym S.A.	Wniesiono zastrzeżenia do protokołu kontroli
9.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w 2014 roku	Sformułowano wnioski pokontrolne

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Regionalna Izba Obrachunkowa

Regionalna Izba Obrachunkowa w Krakowie realizując postanowienia ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012r. poz. 1113 z późn. zm.) przeprowadziła kontrolę w następującym zakresie:

Tabela nr 95: Kontrole przeprowadzone przez Regionalną Izbę Obrachunkową w roku 2015

Lp.	Jednostka kontrolowana	Zakres kontroli
1.	Powiatowy Urząd Pracy	Wybrane zagadnienia gospodarki finansowej, w tym realizacja zamówień publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem działalności w latach 2012 –2014 i w 2015 r. do dnia obowiązywania upoważnienia

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 96: Pozostałe kontrole zewnętrzne przeprowadzone w roku 2015 w Urzędzie Miasta Tarnowa

Lp.	Jednostka kontrolująca	Zakres kontroli	Wynik kontroli
1.	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	Budowa ronda na skrzyżowaniu Al. Jana Pawła II – Błonie w ciągu drogi krajowej nr 73	Pozytywny
2.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Pozytywny
3.	Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	Wykonywanie zadań określonych w programach ochrony czystości powietrza, utrzymanie czystości i porządku w gminach	Pozytywny
4.	Narodowy Fundusz	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla	Pozytywny

	Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Miasta Tarnowa	
5.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Aktywny samorząd	Pozytywny
6.	Pierwszy Urząd Skarbowy w Tarnowie	Zajęcie wierzytelności pieniężnych świadczonych na rzecz UMT przez zobowiązanego	Pozytywny

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 97: Pozostałe kontrole zewnętrzne przeprowadzone w roku 2015 w pozostałych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa

Lp.	Jednostka kontrolująca	Jednostka kontrolowana	Zakres kontroli
1.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom”	Kontrola składek na ubezpieczenie społeczne
2.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych.	Straż Miejska	Ustalenie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek do których pobierania zobowiązany jest zakład
3.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Zespół Szkół Sportowych.	Kontrola sanitarna obiektu
4.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy	Ustalenie stanu faktycznego i prawnego w zakresie wydatkowania przez powiat tarnowski środków PFRON, przekazanych według algorytmu i wydatkowanych w 2008 i 2014 r.
5.	Małopolski Państwowy Inspektor Sanitarny	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	Kontrola sanitarna
6.	Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie	Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie	Zapewnienie dostępu do urządzeń przeciwpożarowych – hydrantów wewnętrznych w budynku
7.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Szkoła Podstawowa Nr 5	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń
8.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie	Kontrola składek na ubezpieczenie
9.	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji – Hala Sportowa ul. Krupnicza	Kontrola użytkowania i utrzymania obiektu

10.	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji – Park Wodny ul. Piłsudskiego	Kontrola użytkowania i utrzymania obiektu
11.	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji – zadaszone lodowisko sztucznie mrożone ul. W. Polskiego 14	Kontrola używania i utrzymania obiektu
12.	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji – Hala Sportowa Jaskółka ul. Traugutta 3A	Kontrola używania i utrzymania obiektu
13.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Krakowie	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji – Lodowisko mobilne ul. Traugutta 3 A	Kontrola sanitarno – porządkowa
14.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Miejska Biblioteka Publiczna	Kontrola składek na ubezpieczenie
15.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Krakowie	Przedszkole Publiczne Nr 17	Kontrola sanitarna
16.	Sędzia Sądu Rejonowego w Tarnowie	Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie	Sprawowanie kontroli przyjęcia i przebywania osób z zaburzeniami psychicznymi w szpitalach psychiatrycznych i domach pomocy społecznej oraz sposobu jej dokumentowania
17.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Szkoła Podstawowa Nr 18	Kontrola sanitarna
18.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	XVI Liceum Ogólnokształcące	Kontrola sanitarna
19.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Krakowie oddział w Tarnowie	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4	Stosowanie środków ochrony roślin, przestrzeganie ograniczeń w stosowaniu środków ochrony roślin
20.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Krakowie	Szkoła Podstawowa Nr 3	Kontrola sanitarna
21.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Krakowie	Szkoła Podstawowa Nr 3	Stosowanie środków ochrony roślin, przestrzeganie ograniczeń w stosowaniu środków ochrony roślin
22.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4	Ocena higieny produkcji posiłków, ocena ryzyka

23.	Archiwum Narodowe w Krakowie	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	Stosowanie przepisów kancelaryjno – archiwalnych
24.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.	Zespół Szkół Budowlanych	Kontrola sanitarna
25.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Krakowie	Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie	Kontrola sanitarna
26.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie	Kontrola sanitarna
27.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie	Kontrola sanitarna
28.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego Miasta Tarnowa	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4	Użytkowanie i utrzymanie obiektu budowlanego
29.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Krakowie	Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie	Kontrola sanitarna
30.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Przyjazny Dom”	Kontrola sanitarna
31.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Krakowie	Placówka Opiekuńczo Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze”	Kontrola sanitarna
32.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Warsztaty Zespołu Szkół Ekonomiczno – Gastronomicznych	Kontrola sanitarna
33.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Zespół Szkół Budowlanych	Kontrola sanitarna
34.	Sędzia Sądu Rejonowego w Tarnowie	Dom Pomocy Społecznej ul. Czarna Droga 48	Kontrola przyjęcia i przebywania osób z zaburzeniami psychicznymi w domach pomocy społecznej
35.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Dom Pomocy Społecznej ul. Czarna Droga 48	Standard usług świadczonych przez dom na rzecz mieszkańców. Działalność finansowo – gospodarcza DPS oraz wykorzystanie środków dotacji w 2013 roku. Zatrudnienie oraz kwalifikacje kadry DPS
36.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Dom Pomocy Społecznej ul. Czarna Droga 48	Kontrola sanitarna (dwa protokoły).
37.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo –	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na

		Wychowawczych	ubezpieczenie społeczne
38.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4	Kontrola sanitarna
39.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Szkoła Podstawowa Nr 3	Kontrola sanitarna
40.	Archiwum Narodowe w Krakowie Oddział w Tarnowie	Miejski Zarząd Cmentarzy	Kontrola archiwum
41.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Zespół Szkół Ekonomiczno - Gastronomicznych	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenie społeczne

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

18.6 Infrastruktura informatyczna

W 2015 roku zakończono prace nad dokumentacją projektu „Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji” (TGIS). Dokumentacja ta zostanie wykorzystana do aplikowania o Fundusze Unijne z wielu programów planowanych do uruchomienia już w roku 2016.

Celem projektu jest dążenie do stworzenia instytucjonalnych możliwości wspierania rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, prowadzenia badań naukowych, promocji innowacyjności i popularyzacji nauki w subregionie tarnowskim, przy efektywnym wykorzystaniu jego wewnętrznego potencjału. Projekt zakłada utworzenie na obszarze miasta TGIS o regionalnym charakterze, budującego oraz rozwijającego subregionalne kompetencje w dziedzinach: chemii, technik informatycznych oraz przemysłów kreatywnych.

Projekt obejmuje ponadto stworzenie systemu wymiany informacji oraz dobrych praktyk w celu podniesienia konkurencyjności gospodarki subregionu tarnowskiego oraz tworzenie miejsc pracy w usługach i przemyślach kreatywnych.

Kontynuowano utrzymanie trzech ważnych projektów informatycznych, współfinansowanych ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego:

- „Rozbudowa i zwiększenie dostępności do sieci szerokopasmowych systemu EduNet w Tarnowie”,

- „Platforma zintegrowanych usług publicznych dla mieszkańców miasta Tarnowa z elementami karty mieszkańca”, - w ramach systemu przystąpiono do integracji tarnowskiej karty miejskiej z jednorazowymi biletami komunikacji miejskiej. Funkcjonalność planowana jest do wdrożenia w lutym 2016.

- „Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej wspomagającego zarządzanie Gminą Miasta Tarnowa”.

W Gminie Miasta Tarnowa, do końca 2015 r., Państwowy Zasób Geodezyjny i Kartograficzny (PZGiK) i Ewidencja Gruntów i Budynków (EGiB) zarządzane były różnymi systemami informatycznymi. Zmiany w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.) wprowadziły dodatkowe wymagania dotyczące standardów systemów ewidencyjnych. Wobec powyższego w 2015 r. podjęto decyzję o zmianie dotychczasowych systemów na nowy – EWID 2007. W trakcie prac wdrożeniowych aplikacji EWID 2007 dokonano migracji danych ewidencji gruntów

i budynków oraz wektorowej mapy zasadniczej z wygaszonej aplikacji OSKAR do środowiska EWID 2007 wraz z przeprowadzeniem wymaganych walidacji i oceny stopnia kompletności danych rejestru EGIB, GESUT i bazy danych obiektów topograficznych – BDOT 500.

Po wymianie systemu informatycznego nowo zgłaszane dane obecnie są rejestrowane zgodnie z obowiązującymi standardami w rejestrach: EGIB, GESUT i BDOT500. Konieczne jest jednak prowadzenie dalszych prac dostosowawczych baz EGIB, poprzez uzupełnienie w zakresie przynależnych do budynków ich części funkcjonalnych, aktualizacji zasięgu konturów użytków gruntowych, granic rejonów statystycznych, uzupełnienie rejestru o dane z rejestru pomników przyrody i rejestru zabytków, napełnienie bazy danymi z dokumentacji architektoniczno-budowlanej gromadzonej przez organy administracji publicznej i rejestrów publicznych prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów. GESUT w zakresie utworzenia tzw. bazy inicjalnej dla poszczególnych sieci uzbrojenia terenu oraz ich uzgadniania w firmach branżowych zarządzających sieciami: energetycznymi, gazowymi, teletechnicznymi, wodociągowymi, kanalizacyjnymi i centralnego ogrzewania.

19. PROMOCJA MIASTA

Nadrzędnym celem Miasta jest budowanie i wzmacnianie spontanicznie rozpoznawalnej Marki Tarnów. To zadanie realizowane jest w odniesieniu do dziedzictwa historycznego miasta oraz bogactwa kulturowego w nawiązaniu do haseł „Miasto Tarnów Pierwsze Niepodległe” czy „Tarnów Polski Biegun Ciepła”. To także umacnianie wizerunku Tarnowa, jako miasta wielu kultur – bezpiecznego, promującego pozytywne wartości wśród mieszkańców Tarnowa i subregionu tarnowskiego. Podejmowane w tym zakresie działania są długofalowe i realizuje się je poprzez kontynuację cyklicznych działań o ugruntowanej pozycji promocyjnej, ale także poprzez indywidualne unikatowe kampanie jak Budżet Obywatelski. Jednym z priorytetów w były działania związane z ogłoszeniem na 2015 r. przez Radę Miejską w Tarnowie Roku 25-lecia Odrodzonego Samorządu Tarnowa. 26 maja 2015 r. została zorganizowana uroczysta gala z udziałem samorządowców i radnych wszystkich kadencji Rady Miejskiej w Tarnowie. Uczestnicy zostali uhonorowani okolicznościowym medalem, zostało również przygotowane wydawnictwo i film dokumentalny upamiętniające sylwetki tarnowskich samorządowców i pierwszą kadencję Odrodzonego Samorządu Tarnowa. Przygotowano również okolicznościowe wystawy.

Zarządzeniem prezydenta 26 stycznia 2015 r. powołano zespół roboczy ds. współpracy z Diecezjalnym Zespołem ds. Organizacji Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016 - w szczególności organizacji Tygodnia Misyjnego w Diecezji Tarnowskiej. W ramach działań zespołu zorganizowano spotkania z przedstawicielami strony kościelnej i określono zakres współpracy w 2015 i 2016 roku. UMT włączył się w pomoc organizacyjną przy szkoleniach animatorów i wolontariuszy ŚDM.

W 225. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja oprócz oficjalnych uroczystości odbyła się I edycja pikniku rodzinno-patriotycznego „Majowa Jutrzenka”, połączonego z wspólnym śpiewaniem pieśni patriotycznych oraz koncertem laureatów XVI Konkursu Poezji i Pieśni Patriotycznej. Po raz kolejny bardzo uroczysto obchodzono Święto Niepodległości, inaugurując je 30 października wspólną uroczystą sesją Rady Miejskiej w Tarnowie i Rady Powiatu Tarnowskiego w Ratuszu, podczas której wręczono doroczne nagrody im. Tadeusza Tertila. Pamięć o Pierwszym Niepodległym pielęgnowana jest poprzez różnorodne działania, jak kolejne edycje patriotycznej akcji „Flaga na samochód” (Kochaj Polskę 3maj flagę z okazji święta Flagi Rzeczypospolitej i w listopadzie z okazji Święta Niepodległości), w których od 2008 r. rozdano ponad 53.000 flag. To także wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych z okazji Rocznicy Konstytucji 3Maja oraz „Solski Niepodległy”, na potrzeby

których UMT zakupił i rozdał 2.000 egzemplarzy śpiewników. Śpiewniki uzupełnione były o tarnowskie wkładki historyczne poświęcone rocznicy Odrodzonego Samorządu Miasta Tarnowa oraz postaci kompozytora i pianisty Józefa Władysława Krogulskiego.

Nowym narzędziem komunikacji społecznej jest codzienny serwis informacyjny „TAR NOW – informacje z pierwszej ręki”- newsletter wewnętrzny, zewnętrzny oraz dla mediów informujący o działaniu UMT oraz jego jednostek organizacyjnych. Atrakcyjną i nadal bardzo popularną formą wymiany informacji oraz promocji aktywnego Tarnowa jest fanpage miasta „Mój Tarnów”. W dwa i pół roku polubiło go ponad 8.200 użytkowników. Liczba wejść na stronę internetową www.tarnow.pl ma tendencję rosnącą - 686.859 w 2015r.

W 2015 r. pracownicy Wydziału Komunikacji Społecznej przygotowali 11 numerów miesięcznika tarnow.pl, zawierającego łącznie 336 zredagowanych kolumn, opublikowali około 1.300 informacji na tarnow.pl oraz około 1.500 postów na facebooku, przygotowali materiały na okoliczność 30 konferencji prasowych, przygotowano około 850 informacji dla mediów i odpowiedzi na około 200 wniosków o informacje. Przygotowano i zorganizowano około 10 spotkań środowiskowych, zrealizowano kilka kampanii informacyjnych.

Aktywną formą wzmacniania więzi mieszkańców z miastem była trzecia edycja cieszącego się popularnością konkursu „Tarnów pełen blasku” (zimowy) oraz pierwsza edycja patriotycznego konkursu plastycznego „Polska Niepodległa” dla dzieci i młodzieży z cennymi nagrodami.

Marka Tarnów budowana jest również poprzez wydarzenia związane z jego historią – Słodkie Urodziny Miasta z udziałem ponad 1.330 najmłodszych mieszkańców (przedszkolaków) z okazji 685 rocznicy lokacji czy tradycyjna Choinka Dzieci.

Przykładem poczucia więzi tarnowian z miejscem zamieszkania jest rosnąca od wielu lat popularność ramek na numery rejestracyjne samochodów z hasłami promocyjnymi miasta, z czego najchętniej wybierane jest „Tarnów-Polski Biegun Ciepła” oraz rosnące zapotrzebowanie na flagi narodowe podczas majowej i listopadowej akcji „Flaga na samochód”.

Jednym z priorytetów jest również promocja dobrych praktyk (kampania odblaskowo-edukacyjna Kaski i Odblaski w której corocznie rozdaje się ponad 5.000 odblasków i kilkaset kasków rowerowych).

Ponadto Miasto wzięło udział w imprezach targowych w kraju i zagranicą. Podobnie jak w latach poprzednich, w kraju Tarnów promował się wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Tarnowie oraz LGD „Dunajec-Biała” na stoisku regionalnym Małopolski.

Najważniejsze wydarzenia

W przestrzeni promocyjnej zrealizowano kilkadziesiąt własnych projektów, a ponad 700 wsparło promocyjnie, organizacyjnie i logistycznie. Poniżej najważniejsze z nich:

11 stycznia - Tarnowski Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – wspólny finał na tarnowskim Rynku pomoc organizacyjna i promocyjna WMM (relacje na żywo w TVP 2, TVP Kraków i lokalnych mediach),

12 lutego - Finał i uroczyste wręczenie nagród w konkursie „Tarnów pełen blasku”,

6 marca - Gala Urodzinowa Miasta Tarnowa,

10 marca - uroczyste obchody 685. rocznicy lokacji Tarnowa, Słodkie Urodziny Miasta z udziałem przedszkolaków ze wszystkich tarnowskich przedszkoli publicznych i niepublicznych oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach,

Całoroczna miejska kampania bezpieczeństwa „Kaski i Odblaski”, przeprowadzana wspólnie z Policją, Strażą Miejską oraz środowiskami sportowymi i edukacyjnymi. W ramach kilkunastu odsłon akcji rozdano kilka tysięcy odblaskowych materiałów promocyjno-edukacyjnych oraz kasków rowerowych dla dzieci i dorosłych,

Marzec – przygotowanie wielkanocnej dekoracji miasta (dwumetrowe pisanki i stylizowane koguty). Akcja spotkała się z dużym zainteresowaniem mieszkańców, turystów oraz gości odwiedzających Tarnów podczas świąt. Przygotowana została również plenerowa wystawa historycznych wielkanocnych kart pocztowych,

17 kwietnia – XVI Dyktando ortograficzne o Złote Pióro,

Kwiecień - Karpacki Wyścig Kurierów,

18-24 kwietnia - 29. Tarnowska Nagroda Filmowa,

28 kwietnia - 2 maja – „Kochaj Polskę 3maj flagę” czyli akcja flaga na samochód z okazji Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Rozdano 1.500 flag na samochody,

30 kwietnia – koncert inauguracyjny 100. rocznicę odzyskania przez Miasto Tarnów niepodległości,

3 maja – pierwsza edycja pikniku rodzinno – patriotycznego Majowa Jutrzenka,

4 - 8 maja - Małopolskie Dni Osób Niepełnosprawnych,

26 maja - Uroczysta Gala z okazji jubileuszu 25-lecia Odrodzonego Samorządu Miasta Tarnowa. Przygotowano również okolicznościową wystawę i jednodniówkę Wiadomości Tarnowskie,

13 czerwca – 75 rocznica I Transportu Więźniów Politycznych do KL Auschwitz. Wydanie okolicznościowej jednodniówki Wiadomości Tarnowskie,

20 czerwca – I Festiwal Kreatywności,

26-28 czerwca - Święto Miasta Zde(a)rzenia,

28 czerwca - Kaski i Odblaski. Kampania na rzecz bezpieczeństwa przy okazji pikniku „Bezpieczne Wakacje” w Parku Strzeleckim,

27- 28 czerwca - VIII Małopolski Festiwal Smaku. Prognozy pogody z Tarnowa na antenie TVN24 i TVN Meteo,

28 czerwca – Festiwal Funduszy Unijnych „Małopolska myśli o tobie”. Stoisko miejskie zajęło drugie miejsce w plebiscycie uczestników festiwalu,

22 sierpnia - II Tarninowe Korolobranie i Tarnowskie Śniadanie na Trawie, w którym wzięło udział około 1.000 osób, w szczególności rodzin z dziećmi. Imprezie towarzyszyło wydawanie koralików użytkownikom Tarnowskiej Karty Miejskiej oraz warsztaty koralowe,

7- 8 września – VIII Forum Inwestycyjne Forum Ekonomicznego. Tarnów we współpracy z Instytutem Studiów Wschodnich w Warszawie jest gospodarzem jednego z największych

w Europie Środkowo-Wschodniej międzynarodowego wydarzenia o charakterze gospodarczym. Forum towarzyszą okolicznościowe wystawy i akcje będące okazją do ogólnopolskiej i międzynarodowej promocji Tarnowa,

30 października – Uroczysta wspólna Sesja Rady Miejskiej i Rady Powiatu Tarnowskiego w 96. Rocznicę odzyskania przez Tarnów niepodległości. Wręczenie Nagród im. Tadeusza Tertila,

7-14 listopada - 8th Azoty Tarnów International Jazz Contest. Cele imprezy to popularyzacja jazzu w wykonaniu najwybitniejszych światowych i polskich artystów oraz wsparcie edukacji i promocji młodych muzyków rozpoczynających swoją karierę na scenie jazzowej. W ramach festiwalu odbywa się również konkurs dla zespołów jazzowych oraz warsztaty, na które zapraszani są młodzi muzycy pragnący poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności improwizacji jazzowej,

28 października - 11 listopada – Akcja „Flaga na samochód. Zakupiono 1.500 flag do bezpłatnej dystrybucji,

10 – 11 listopada - Koncert z okazji Święta Niepodległości. Wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych w ramach „Solski Niepodległy”,

8 grudnia - Choinka Dzieci – akcja z udziałem dzieci tarnowskich przedszkoli - żywe choinki na tarnowskim Rynku dekorowane przez dzieci, spotkanie ze św. Mikołajem i władzami miasta,

22 grudnia - Opłatek Samorządowy z udziałem wojewody, marszałków województwa, samorządowców z Małopolski, przedstawicieli organizacji pozarządowych i instytucji.

Promocja miasta miała miejsce również podczas innych imprez o charakterze lokalnym i ogólnopolskim, w tym także poprzez sport. Działania promocyjne WMM w 2015 r. były ukierunkowane na budowanie marki Tarnów również w aspekcie turystycznym – we współpracy z Tarnowskim Centrum Informacji.

Wydawnictwa

W 2015 r. Urząd Miasta Tarnowa był partnerem, współfinansował lub zakupił w celach promocyjnych następujące wydawnictwa i publikacje: „Tarnów. Żydowskie krajobrazy”, „Tarnów piękne ślady wieków”, „Tarnów wędrówka w przeszłość”, „Śpiewnik Pieśni Patriotycznych - Młodzież Pamięta” (dwa wydania), „Architekci demokracji - odrodzony samorząd Tarnowa w latach 1989-2015”.

W 2015 roku wydano 11 numerów gazety „TARNÓW.PL” z wkładką kulturalną. Nakład wynosił 8.000 egzemplarzy. Przygotowano również nową szatę graficzną miesięcznika.

Wydano cztery numery okolicznościowej jednodniówki Wiadomości Tarnowskie w nakładzie 1000 egzemplarzy każdy. Pierwszy numer poświęcony był 685 rocznicy lokacji Tarnowa. Drugi, wydany w maju, rocznicy odrodzonego samorządu Tarnowa. Trzeci numer wydano w czerwcu z okazji 75 rocznica pierwszego transportu więźniów do KL Auschwitz. Czwarty numer wydano z okazji 180 lat działalności miejskiego szpitala.

Wystawy i ekspozycje plenerowe

W 2015 roku opracowano i przygotowano wystawy plenerowe i okolicznościowe eksponowane na terenie Tarnowa, m.in.: „Polskie kartki pocztowe z lat 1920 - 1970 (Wielkanoc)”, „Tarnów wczoraj i dziś - 25 lat odrodzonego samorządu Tarnowa”- wystawa plenerowa dokumentująca zmieniające się miasto w ostatnim ćwierćwieczu, wystawa okolicznościowa „I kadencja odrodzonego samorządu – dokumentująca działania samorządu i miasta w latach 1989-1992 min. Dni Tarnowa 1992, przebudowę ul. Wałowej i inne historyczne wydarzenia z życia Tarnowa. „Polskie kartki pocztowe z lat 1920 - 1970 (Boże Narodzenie).

Ponadto będące własnością UMT ekspozycje plenerowe były wielokrotnie i nieodpłatnie udostępniane na potrzeby organizacji pozarządowych oraz inicjatyw mieszkańców.

Druk kalendarzy promocyjnych Tarnowa

Linie graficzne i tematyczne kalendarzy promocyjnych nawiązują do historycznych, architektonicznych i estetycznych atutów miasta. Na 2015 rok przygotowano trzy rodzaje kalendarzy - książkowy z personalizowaną miejską okładką eksponującą herb Tarnowa w nakładzie 600 sztuk, trójdzielny (w nakładzie 600 sztuk) oraz jednoplanszowy tzw. kolekcjonerski, prezentujący najcenniejsze przedmioty historyczne (w nakładzie 300 sztuk).

Pozostałe działania promocyjne

W 2015 roku na działania promujące miasto do realizacji przez organizacje pozarządowe zostało przeznaczonych 110.000 zł. Projekty wyłoniono w trybie konkursu ofert.

Zabytkowy Tarnów na krakowskich ulicach – nową formą promocji wśród zagranicznych turystów i mieszkańców stolicy Małopolski jest nowoczesny krakowski tramwaj, będący promocyjną wizytówką zabytkowego Tarnowa w ramach kampanii „Tarnów miejsce do odkrycia”.

Wydział Komunikacji Społecznej współpracuje z wieloma instytucjami, szkołami i organizacjami pozarządowymi oraz klubami sportowymi, wspierając je organizacyjnie, jak również poprzez nieodpłatne przekazywanie galanterii promocyjno-reklamowej dla uczestników wydarzeń, nagrody dla zwycięzców konkursów czy zawodów. W 2015 roku było to ponad 700 wydarzeń.

Logo promocyjne, herb Tarnowa i galerie zdjęciowe dokumentujące promocję Tarnowa obecne były na stronach wszystkich podmiotów i organizacji współpracujących z UMT. Ponadto prowadzono bieżące działania promocyjne poprzez Internet na oficjalnej stronie miejskiej i fanpage Mój Tarnów.

Nagrody i patronaty prezydenta

W 2015 roku udzielono 141 patronatów Prezydenta oraz przyznano nagrody Prezydenta Miasta Tarnowa - rzeczowe i finansowe dla laureatów konkursów, z okazji jubileuszków i rocznic oraz za szczególne osiągnięcia.

Nagroda im. Tadeusza Tertila

Zgodnie z uchwałą nr VIII/71/2015 Rady Miejskiej w Tarnowie dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie wyrażenia zgody na zmianę porozumienia w sprawie przyznawania przez Gminę Miasta Tarnowa i Powiat Tarnowski Nagrody im. Tadeusza Tertila, dokonano zmiany Regulaminu Przyznawania Nagrody im. Tadeusza Tertila. Wprowadzone zostały następujące zmiany: zwiększono pulę nagród z 10.000 zł do 14.000 zł. Uczelnia mogła zgłosić jedną pracę

licencjacką lub inżynierską i jedną pracę magisterską z obszaru nauk humanistyczno-społecznych lub techniczno-przyrodniczych i pozostałych. Od 2015 roku uczelnia może zgłosić dwie prace magisterskie i jedną licencjacką lub inżynierską swoich absolwentów.

Od 2015 roku może być przyznana nagroda specjalna dla zgłoszonej pracy dyplomowej wyróżniającej się dużym stopniem innowacyjności.

W roku 2015 na konkurs wpłynęło 15 prac, w tym 12 magisterskich i trzy licencjackie. Studenci, którzy zgłosili prace reprezentowali:

- Uniwersytet Jagielloński,
- Uniwersytet Pedagogiczny,
- Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
- Uniwersytet Papieski,
- Uniwersytet Rolniczy,
- Politechnikę Świętokrzyską,
- Akademię Górniczo-Hutniczej,
- Małopolską Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Tarnowie,
- Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Tarnowie.

„Nagrodę im. Tadeusza Tertila” w kategorii najlepsza praca magisterska z obszaru nauk humanistycznych i społecznych otrzymała:

Anna Poręba, absolwentka Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie, za pracę *„Kompetencje medialne cyfrowych tubylców”*.

W kategorii najlepsza praca magisterska z obszaru nauk technicznych i przyrodniczych Nagrodę otrzymała:

Katarzyna Olesińska, absolwentka Uniwersytetu Przyrodniczego Lublinie za pracę *„Wykorzystanie testu kielkowania i wczesnego wzrostu roślin do oceny wpływu biowęgla na jakość wybranych gleb w gminie Skrzyszów”*.

Nagrodę im. Tadeusza Tertila w kategorii najlepsza praca licencjacka otrzymała:

Magdalena Kosiba, absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie, za pracę *„Analiza fizykochemiczna kwiatów i owoców tarniny – krzewu, od którego pochodzi nazwa miasta Tarnowa”*.

Kapituła konkursu przyznała również cztery wyróżnienia za prace magisterskie. Otrzymały je: Agata Kaim-Cieśla, absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego, za pracę *„Funkcjonowanie instytucji Kultury w kontekście uczestnictwa w kulturze społeczności lokalnej. Przykład Centrum Sztuki Mościce”*,

Mariola Kucharzyk, absolwentka Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie, za pracę *„Stres w miejscu pracy oraz jego wpływ na motywację w pracy”*,

Kinga Truty, absolwentka Akademii Górniczo-Hutniczej, za pracę *„Kreowanie nowego obszaru turystycznego w Małopolsce w oparciu o turystykę leczniczo-spirytualną”*,

Natalia Banaś, absolwentka Politechniki Świętokrzyskiej, za pracę *„Projekt portu lotniczego w Tarnowie”*.

Gospodarka galanterią promocyjno-reklamową

W 2015 roku w drodze przetargu nieograniczonego zakupił na cele promocyjne galanterię reklamową. Założenia i linie projektowe galanterii promocyjno-reklamowej na rok 2015 opierały się na czterech priorytetach:

Kaski i Odblaski - linia galanterii odblaskowej promująca dobre praktyki związane z bezpieczeństwem i widocznością na drodze pieszych i rowerzystów dzieci oraz dorosłych. Edukacyjne narzędzie budowania marki Bezpieczny Tarnów, przyjazny rowerzystom,

Tarnów Polski Biegun Ciepła – linia galanterii promującej Tarnów i jego walory klimatyczne odnosząca się do pozytywnych emocji i skojarzeń z miastem oraz jego mieszkańcami.

Linia historyczna (edukacyjna) odnosząca się do dziedzictwa Tarnowa w kontekście wybitnych postaci, wydarzeń i rocznic - seria unikatowych, nowoczesnych koszulek z nadrukami hetmana Jana Tarnowskiego, króla Władysława Łokietka, spotkała się z ogromnym zainteresowaniem, szczególnie u młodych odbiorców,

Linia „tarninowa” odnosząca się do nazwy Tarnowa i jego związków z owocem tarniny. Atrakcją okazały się ręcznie robione „tarninowe korale” nawiązujące swoim wyglądem do nieregularnie rozsypanych owoców krzewu tarniny.

20. WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

20.1 Miasta i regiony partnerskie

W latach 1991-2015 podpisano 12 porozumień partnerskich bądź listów intencyjnych z miastami z: Belgii, Węgier, Rosji, Słowacji, Wielkiej Brytanii, Ukrainy, Włoch, Gruzji i jednym regionem węgierskim.

Tabela nr 98: Kontakty międzynarodowe Tarnowa

Miasto/Region	Kraj	Data podpisania porozumienia
Schoten	Belgia	04.04.1991 r.
Kiskőrös	Węgry	06.06.1992 r.
Kotłas	Rosja	11.1995 r.
Trenczyn	Słowacja	13.09.1997 r.
Veszprém (województwo)	Węgry	26.05.2001 r.
Blackburn	Wielka Brytania	06.11.2001 r.
Tarnopol	Ukraina	23.04.2004 r.
Biała Cerkiew	Ukraina	07.09.2007 r.
Winnica	Ukraina	List intencyjny – 05.2006 r.
Casalmaggiore	Włochy	List intencyjny – 10.2006 r.
Veszprém	Węgry	23.10.2012 r.
Gori	Gruzja	17.06.2014 r.

Źródło: Wydział Współpracy Aglomeracyjnej i Międzyregionalnej Urzędu Miasta Tarnowa

Współpraca międzynarodowa i międzyregionalna odbywa się na wielu płaszczyznach. Ze strony Urzędu Miasta Tarnowa jest to wymiana doświadczeń w zakresie organizacji i zarządzania miastem zwłaszcza w dziedzinach kultury, edukacji, sportu i turystyki oraz dziedzin wynikających z potrzeb partnerów lub realizowanych projektów.

Władze samorządowe uczestniczą w wydarzeniach miejskich oraz oficjalnych obchodach świąt państwowych organizowanych przez miasta partnerskie oraz pozostają w stałym kontakcie z jednostką odpowiedzialną za współpracę międzynarodową.

Szpital im. E. Szczeklika i Miejski Szpital Komunalny nr 2 w Tarnopolu rozpoczęły współpracę w lipcu 2014 r. Ma ona na celu wymianę doświadczeń oraz organizację szkoleń w zakresie zarządzania szpitalem i oraz współdziałania w prowadzeniu badań naukowych. 21 listopada 2015 r. w dniu oddania do użytku nowego pawilonu zabiegowo-operacyjnego w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika w Tarnowie uczestniczyła także delegacja z Tarnopola.

Karpacki Wyścig Kurierów, największy kolarski wyścig etapowy dla zawodników do lat 23 w Europie Środkowej, jest jeszcze jedną wspólną inicjatywą Veszprem i Tarnowa. Na przełomie kwietnia i maja 2015 r. uczestnicy wyścigu pokonali trasę wiodącą przez trzy kraje (Polskę, Słowację oraz Węgry), a prolog odbył się właśnie w Tarnowie.

W maju, na zaproszenie mera miasta Winnica, delegacja z Tarnowa uczestniczyła w obchodach Dni Europy pod patronatem Prezydenta Ukrainy i Przewodniczącego Rady Najwyższej Ukrainy. Natomiast w sierpniu, prezydent Tarnowa wziął udział w uroczystej ceremonii wręczenia Miastu Tarnopol Honorowej Tablicy Rady Europy.

Współpraca z partnerami na Węgrzech miała odbicie między innymi w zaproszeniu z miasta Miskolc do udziału w Średniowiecznym Festynie na Zamku w Diósgyőr.

Początkiem września, w Kiskőrös obchodzone jest Święto Narodowości Słowackiej oraz Święto Zbiorów, gdzie w ubiegłym roku delegacja z Tarnowa gościła również w ramach poszukiwania wspólnych płaszczyzn współpracy między miastami.

W październiku 2015 r. w Tarnowie odbyło się spotkanie z grupą badaczy, historyków oraz żołnierzy na czele z zastępcą burmistrza miasta Veszprém, Márią Brányi. Celem wizyty w Tarnowie było odwiedzenie cmentarzy wojennych oraz mogił węgierskich żołnierzy poległych na ziemiach polskich podczas I Wojny Światowej.

Tradycyjnie w listopadzie grupa delegatów z miast partnerskich gościła w Tarnowie w ramach obchodów Święta Niepodległości. Byli to reprezentanci miasta i regionu Veszprém oraz miast Kiskőrös, Trenczyna, Białej Cerkwi oraz Winnicy. Goście wzięli udział w koncercie z okazji 97. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, który odbył się w Centrum Sztuki Mościce. 11 listopada 2015 r. delegacje uczestniczyły w uroczystościach miejskich pod Grobem Nieznanego Żołnierza. Przy tej okazji odbyło się również spotkanie wszystkich delegacji miast partnerskich z Prezydentem Miasta Tarnowa.

Urząd Miasta Tarnowa prowadzi również działania w celu pozyskania nowych miast partnerskich m.in. w Niemczech i Chorwacji.

20.2 Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego

Od wielu lat Tarnów czynnie uczestniczy w kilku związkach, stowarzyszeniach, zrzeszeniach miast, gmin, czy powiatów, które zawiązały się w latach poprzednich. Ostatnią organizacją, do której przystąpił Tarnów była Lokalna Organizacja Turystyczna.

Tabela nr 99: Stowarzyszenia i związki, w których uczestniczy miasto Tarnów

Nazwa Stowarzyszenia	Data przystąpienia	Miejsce publikacji
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski	14.11.1991 r.	Uchwała nr XIX/170/91 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 listopada 1991 roku w sprawie przystąpienia miasta Tarnowa do Stowarzyszenia Gmin Małopolski.
Związek Miast Polskich	29. 07.1993 r.	Uchwała nr XXXVII/452/93 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lipca 1993 roku w sprawie przystąpienia GMT do Związku Miast Polskich.
Stowarzyszenie Forum Rewitalizacji	23.11.2000 r.	Uchwała nr XXX/488/2000 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 listopada 2000 roku w sprawie przystąpienia Miasta Tarnowa do Stowarzyszenia pod nazwą „Forum Rewitalizacji”.
Stowarzyszenie Zdrowe Miasta	22.10.2001 r.	Uchwała nr XLVI/833/2001 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 października 2001 roku w

Polski		sprawie przystąpienia Tarnowa do Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich.
Małopolska Organizacja Turystyczna	18.12.2003 r.	Uchwała nr XVIII/307/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 grudnia 2003 roku w sprawie przystąpienia GMT do Stowarzyszenia „Małopolska Organizacja Turystyczna”
Lokalna Organizacja Turystyczna „TOT”	29.11.2012 r.	Uchwała nr XXVIII/387/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2012 roku w sprawie przystąpienia GMT do Stowarzyszenia pod nazwą Lokalna Organizacja Turystyczna „Tarnowska Organizacja Turystyczna”

Źródło: Kancelaria Prezydenta Miasta Tarnowa

21. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

21.1 Organizacje pozarządowe działające na terenie miasta

Wg stanu na koniec 2015 r. Prezydent Miasta Tarnowa pełnił nadzór formalno-prawny nad 431 stowarzyszeniami, oddziałami terenowymi stowarzyszeń oraz fundacjami mającymi swoją siedzibę na terenie Tarnowa. Zjawisko tworzenia się nowych stowarzyszeń i fundacji na terenie Tarnowa obserwujemy sukcesywnie od kilku lat. W 2015 r. zostało zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym 18 nowych stowarzyszeń i fundacji z siedzibą w Tarnowie (mających osobowość prawną). Nie powstało ani jedno stowarzyszenie zwykłe, natomiast jedno z nich zostało likwidowane przez założycieli. Ponadto dwa stowarzyszenia przeniosły swoje siedziby poza granice Tarnowa.

Tabela nr 100: Stowarzyszenia i fundacje z siedzibą w Tarnowie – stan na koniec 2015 r.

Rodzaj organizacji	2014 r.	2015 r.	Dynamika w %
Stowarzyszenia i oddziały stowarzyszeń	350	357	102,00
Związki stowarzyszeń	3	3	100
Fundacje	42	51	121,42
Stowarzyszenia zwykłe	21	20	95,23
Razem:	416	431	103,60

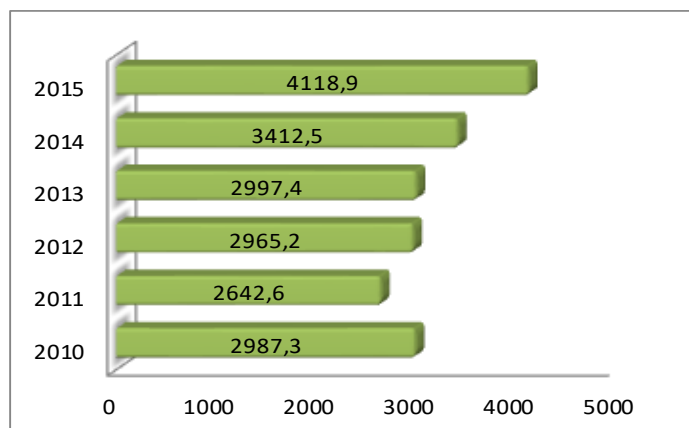
Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

21.2 Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miasto od lat aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Poprzez udzielane dotacje wspiera ich działalność na rzecz mieszkańców Tarnowa, w szczególności na rzecz osób ubogich, starszych, chorych i niepełnosprawnych, uzależnionych i wykluczonych społecznie, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, a także dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych. Wspiera ponadto organizacje wielu imprez i przedsięwzięć sportowych, kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych i turystycznych.

Współpraca Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi w 2015 r. realizowana była w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i zgodnie z uchwalonym przez Radę miejską w Tarnowie „Programem współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2015 rok.”

Wykres nr 27: Wysokość dotacji udzielonych organizacjom pozarządowym i podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w latach 2010 – 2015 (w tys. zł)



Źródło: Samodzielne stanowisko pracy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

Tabela nr 101: Zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2015 r. oraz wysokość udzielonych dotacji

Lp.	Obszar/nazwa zadania publicznego	Kwota dotacji w zł
Pomoc społeczna		
1.	Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym	144.000
2.	Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla organizacji pozarządowych działających na rzecz mieszkańców Tarnowa	8.000
3.	Dożywianie uprawnionych podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie w formie gorących posiłków jednodaniowych	35.500**
4.	Prowadzenie mieszkań chronionych	121.000
5.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu C	62.330**
6.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	830.120**
7.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	1.247.987**
8.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	173.352**
Razem:		2.622.289
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej		
9.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (światlic) z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	108.000

10.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej	549.300
11.	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej z miejscami opieki specjalistycznej	41.400
Razem:		698.700
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym		
12.	Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi zatrzymanymi na terenie miasta Tarnowa	619.520
13.	Prowadzenie punktu konsultacyjnego oraz telefonu zaufania dla mieszkańców w trudnych sytuacjach	24.000
14.	Zapewnienie osobom bezdomnym uzależnionym od alkoholu poradnictwa psychologicznego, mającego na celu zwiększenie ich motywacji do podjęcia leczenia odwykowego oraz wychodzenia z bezdomności	6.000
15.	Prowadzenie abstynencyjnych grup wsparcia	5.991
16.	Organizacja kolonii socjoterapeutycznej dla dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, w których występuje uzależnienie od alkoholu	25.000
17.	Prowadzenie Centrum Terapii Uzależnień w tym prowadzenie punktu konsultacyjno-diagnostycznego dla osób (głównie młodzieży) uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem od narkotyków	58.920
Razem:		739.431
Ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych		
18.	Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych	43.500
19.	Rehabilitacja dzieci i młodzieży	35.500
20.	Edukacja prozdrowotna	21.000
21.	Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych (prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego)	0*
Razem:		100.000
Promocja i organizacja wolontariatu		
22.	Prowadzenie Tarnowskiego Centrum Wolontariatu	12.000
Razem:		12.000
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym		
23.	Rozwój i upowszechnianie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów	50.000
24.	Utworzenie i prowadzenie czterech międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej	270.000
25.	Senioralna Strefa Aktywności Kulturalnej	25.000
26.	Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą	56.580***
Razem:		401.580
Nauka, edukacja, oświata i wychowanie, organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży		
27.	Organizacja cyklu jednodniowych spotkań edukacyjnych ukazujących historię, kulturę regionu i miasta, powiązanych z promowaniem zdrowego stylu życia oraz postaw ekologicznych	6.100
28.	Organizacja przeglądów, konkursów dla dzieci i młodzieży szkolnej uczęszczających do tarnowskich szkół	23.900
29.	Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży polskiej	60.000

	lub Polaków zamieszkałych za granicą, z elementami edukacji, turystyki, ekologii i wychowania patriotycznego	
30.	Prowadzenie centrum systemowego rozwoju dzieci i młodzieży	70.000
31.	Organizacja wolnego czasu młodzieży szkolnej poprzez prowadzenie zajęć pozaszkolnych, w szczególności artystycznych	40.000
32.	Organizacja atrakcyjnych form demokratycznego dyskusowania młodzieży wzmacniających ich większe zaangażowanie społeczne i lepsze rozumienie problemów	25.000
Razem:		225.000
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej		
33.	Sportowe talenty-prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	600.000
34.	Sportowe talenty-prowadzenie w formie wyjazdowych, wakacyjnych zgrupowań sportowych, naboru i selekcji dzieci i młodzieży do klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	66.020
35.	Sportowe talenty-prowadzenie w formie wakacyjnych zgrupowań sportowych na terenie miasta Tarnowa, naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.980
36.	Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	45.000
37.	Niepełnosprawni - sprawni w wodzie - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5.000
38.	Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiąganie przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym	596.900
39.	Organizacja wydarzeń sportowych na terenie miasta Tarnowa o zasięgu ponadlokalnym, w szczególności w wymiarze sportu amatorskiego-masowego	76.500
Razem:		1.393.400
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji		
40.	Realizacja projektów i przedsięwzięć artystycznych tworzących ofertę kulturalną Tarnowa	144.100
41.	Wydawnictwa o Tarnowie	20.000
42.	Miejskie obchody świąt państwowych, patriotycznych i historycznych	15.900
Razem:		180.000
Działalność wspomagająca rozwój Tarnowa, w tym w szczególności promocja marki Miasta, turystyka i krajoznawstwo		
43.	Promocja marki Tarnów Polski Biegun Ciepła - eksponowanie kulturalnych, historycznych, artystycznych i unikatowych atutów miasta poprzez niepowtarzalne i niekonwencjonalne działania promocyjne z zastosowaniem nowoczesnych technik	90.000

	multimedialnych. Tarnów - Europa wielu narodów – promocja marki miasta w kontekście wielowiekowej tradycji otwartości na różne kultury i narodowości	
44.	Promocja marki Tarnów poprzez działania w ramach kampanii Kaski i Odblaski”. „Tarnów – Polski Biegun Ciepła - promocja miasta poprzez organizację imprez turystycznych dla mieszkańców miasta Tarnowa	5.500
Razem:		95.500
45.	Zadania, na które udzielono dotacji w trybie pozakonkursowym	
45.1	Przejażdżki bryczką - promocja i atrakcja turystyczna miasta – w ramach zadania Promocja marki Tarnów	4.500
45.2	Terapia i rehabilitacja dzieci z zespołem Downa i niepełnosprawnościami sprzężonymi	5.000
45.3	"Dajesz pieniądze na ulicy? Nie pomagasz!"	5.000
45.4	„Biała Wstążka”	10.000
45.5	"Nie daj się Dopalić - Tarnowska Kampania Społeczna"	5.000
45.6	Kampania „Stop pijanym kierowcom! Razem dla bezpieczeństwa publicznego”	9.000
45.7	Zabawa mikołajkowa dla dzieci z rodzin i młodzieży	5.000
Razem „małe granty”:		43.500
Łącznie z budżetu GMT:		4.118.911
Łącznie z budżetu państwa:		2.392.489
Łącznie:		6.511.400

Źródło: Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

* Urząd Miasta Tarnowa zawarł umowę wsparcia, której przedmiotem było prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, zadanie w 2015 r. realizowane było bez dotacji, wkład Miasta stanowił sprzęt medyczny i rehabilitacyjny zakupiony w 2010 i 2011 r. o łącznej wartości 141.000 zł

** dotacja udzielona z budżetu państwa

*** w tym 43.200 zł z budżetu państwa

Wybór podmiotów realizujących zadania publiczne wymienione w tabeli w pkt. 1 – 44 odbył się w drodze otwartych konkursów ofert. W pkt. 45 ujęto zadania zlecone do realizacji w trybie pozakonkursowym w ramach art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (przyznanie dotacji na zadanie o charakterze lokalnym, którego realizacja nie trwa dłużej niż 90 dni, a kwota dotacji nie przekracza 10.000 zł na dany projekt).

Wsparcie dla projektów pod patronatem Prezydenta Miasta Tarnowa

W 2015 roku Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Tarnowa zostało objętych 57 przedsięwzięć organizowanych lub współorganizowanych przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego oraz organizacje kultury fizycznej.

Dobre praktyki

Gmina Miasta Tarnowa od lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi w różnych dziedzinach. Niektóre przykłady tej współpracy można określić mianem dobrych praktyk wartych promowania. W 2015 roku do takich działań zaliczały się: Tarnowski Festiwal Kreatywności – KREATOR, Galeria „Aniołowo”, Tarnowska Liga Debatancka, Małopolskie Dni Osób Niepełnosprawnych – Subregion Tarnowski, Międzyosiedlowe Centra Aktywności

Senioralnej, III Tarnowski Dzień Seniora, XX Bieg Sokołów – 11 Listopada, Klub Samopomocy “Wiosna Życia”, Wałowa Str. Art oraz wiele innych.

Szczegółowo informacje zostały zawarte w Sprawozdaniu z realizacji Programu współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2015 rok oraz w Sprawozdaniu z realizacji Wieloletniego programu współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2013 – 2015.

22. OCHRONA KONSUMENTÓW

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r., poz. 184 ze zm.) zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje Miejski Rzecznik Konsumentów (Rzecznik). Kompetencje Rzecznika są przede wszystkim kompetencjami o charakterze doradczym i procesowym. I tak do zadań Rzecznika należą, w szczególności:

- prowadzenie edukacji konsumenckiej,
- zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- ewentualne wytaczanie powództw na rzecz konsumentów oraz wstępowanie, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów,
- przekazywanie na bieżąco delegaturom UOKiK wniosków i sygnalizowanie problemów dotyczących ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań na szczeblach administracji rządowej,
- udzielanie innych form pomocy prawnej w zakresie ochrony praw konsumentów.

Zadaniem Rzecznika jest niesienie pomocy konsumentom. Pomoc ta prowadzona jest przede wszystkim poprzez udzielanie informacji i porad konsumenckich, zarówno osobiście, telefonicznie jak i za pomocą poczty elektronicznej, a także poprzez podejmowanie interwencji u przedsiębiorcy pisemnie bądź telefonicznie. Nadto Rzecznik pomagał w sporządzaniu pism, w tym pism procesowych.

Miejski Rzecznik Konsumentów od 2007 r. jest członkiem Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów działającej przy Prezesie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a od marca 2013 r. Wiceprzewodniczącym Rady Konsultacyjnej ds. Ochrony Konsumentów przy Marszałku Województwa Małopolskiego. Rzecznik uczestniczy również w posiedzeniach Rady Arbitra Bankowego.

W 2015 r. ogółem wpłynęło 518 spraw (w 2014 r. 541), udzielono 19.099 porad (w 2014 r. 19.940) osobiście, przez telefon lub w formie elektronicznej. Podczas porad stawiano także nacisk na element edukacyjny.

Porady dotyczyły przede wszystkim spraw z zakresu reklamacji towarów i usług, spraw telekomunikacyjnych, sprzętu RTV, handlu poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość, i finansowych. Rzecznik wyjaśniał kwestie związane z nadmiernym zadłużeniem, udzielaniem pożyczek i kredytów, e-handlu, turystyki, a także kwestie związane z dostawą energii, gazu, ciepła, jak i nieuczciwymi praktykami rynkowymi.

W roku 2015 Biuro otrzymało ponownie certyfikat „Miejsca przyjaznego maluchom” (poprzednio w latach 2012- 2014).

23 RAPORT W PIGUŁCE

Demografia

W 2015 r. na obszarze 72,38 km² żyło 110.738 mieszkańców, w tym 58.838 kobiet i 51.900 mężczyzn. W porównaniu z rokiem 2014 liczba ludności Tarnowa zmniejszyła się o 893 osoby, w tym o 355 kobiet i o 538 mężczyzn. Na pobyt stały zameldowanych było 108.112 osób, na pobyt czasowy 2.626 osób. Do Tarnowa w 2014 r. przybyło na stałe 817 osób, o 34 mniej niż w roku poprzednim. Odnotowano natomiast spadek, o 78 osób, liczby mieszkańców, którzy wyjechali za granicę.

Największą popularnością, pod względem wzrostu liczby mieszkańców, cieszyły się osiedla: Rzędzin, Gumniska, Klikowa, Krzyż, Koszyce. Zmniejszenie liczby stałych mieszkańców odnotowano na osiedlach: Starówka, Strusina, Piaskówka, Grabówka, Krakowska, Chyszów, Jasna, Westerplatte, Legionów i Zielone.

Władze miasta

Rada Miejska w Tarnowie

W 2015 roku odbyło się 15 sesji Rady Miejskiej w Tarnowie, podczas których podjęto 184 uchwały. Cztery sesje odbyły się w trybie nadzwyczajnym, jedna miała charakter uroczysty.

Komisje Rady Miejskiej odbyły łącznie 120 posiedzeń, zgłosiły 174 wnioski i wystawiły 319 opinii.

Prezydent Miasta Tarnowa

Działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Tarnowa w 2015 r., w Urzędzie Miasta Tarnowa wydano 82.833 decyzji administracyjnych, od których wniesiono 126 odwołań, z czego organ drugiej instancji uchylił 54 decyzje.

W 2015 roku udzielono 141 Honorowych Patronatów Prezydenta Miasta Tarnowa.

Rady Osiedli

Rady Osiedli stanowią jednostki pomocnicze Gminy Miasta Tarnowa, wybierane na okres czteroletniej kadencji przez mieszkańców tych osiedli. Do zakresu działania osiedla należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedla oraz wspieranie organów Miasta w wykonywaniu ich zadań. W 2015 roku w Tarnowie działało 13 Rad Osiedli: Strusina, Rzędzin, Gumniska-Zabłocie, Krakowska, Mościce, Chyszów, Klikowa, Krzyż, Jasna, Westerplatte, Legionów, Koszyce, Zielone.

Ciała doradcze

W 2015 r. przy władzach miejskich działało siedem organów o charakterze opiniodawczo-

doradczym: Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa, Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa, Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa, Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna, Rada Gospodarcza oraz Tarnowska Rada Seniorów

Miejskie jednostki organizacyjne i jednostki powiązane

Zadania własne Gminy Miasta Tarnowa w sferze gospodarki komunalnej, bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, edukacji i kultury, lokalnego transportu zbiorowego i budownictwa komunalnego realizowane były w 2015 r. przez: 86 jednostek budżetowych, jeden zakład budżetowy, cztery miejskie instytucje kultury, jeden publiczny zakład opieki zdrowotnej oraz 10 spółek prawa handlowego. Ogółem na rzecz Gminy Miasta Tarnowa w jednostkach organizacyjnych i jednostkach powiązanych pracowało 7.572 osoby.

Gospodarka

W 2015 r. w Tarnowie działalność prowadziło 11.400 podmiotów gospodarki narodowej. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wynosiła 8.077

Liderami tarnowskich przedsiębiorstw, pod względem przychodów i zatrudnienia, są Grupa Azoty S.A oraz Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Tarnowie.

Kwota udzielonej, w 2015 r., pomocy publicznej wyniosła 20.233.830 zł. W tym 19.325.322 zł stanowi pomoc de minimis udzielona przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie.

Rynek pracy

Na koniec grudnia 2015 roku bez pracy pozostawało 4.571 mieszkańców Tarnowa. Na przestrzeni 2015 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 14,8% tj. o 792 osoby. Stopa bezrobocia w trakcie roku spadła o 1,4 punktu procentowego do poziomu 8,3% na koniec grudnia 2015 r. Średnia stopa bezrobocia w Małopolsce wynosiła 8,4%, natomiast stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 9,8%.

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 5.249 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej od pracodawców z terenu Tarnowa i było to o 1.098 miejsc więcej w porównaniu do 2014 roku.

W 2015 roku na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał środki w wysokości 33.654.300 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Pracy oraz rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

W 2015 roku 324 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podjęło działalność gospodarczą, w tym 230 osób skorzystało z dotacji udzielonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na uruchomienie własnej działalności.

Strategia rozwoju miasta

Realizacja przyjętej w 2011 r. „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2020” przebiega poprzez koncentrację działań w trzech obszarach polityki rozwoju: Rozwój Gospodarczy, Komfort Życia oraz Regionalne Oddziaływanie. Dla każdego z wyżej wymienionych obszarów wskazano cel strategiczny, będący oczekiwanym wyróżnikiem Tarnowa w danym obszarze oraz wyrażający jego pożądany stan w 2020 r.

Przedsięwzięcia uwzględnione w pierwszym obszarze dążą do pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości, a tym samym do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta. Przedsięwzięcia zawarte w drugim obszarze strategicznym dążą do wykreowania odpowiednich warunków zamieszkania i pracy w mieście oraz do ich ciągłego ulepszania i poprawy.

Trzeci obszar strategiczny to przede wszystkim działania mające na celu utwierdzenie pozycji Tarnowa, jako ośrodka regionalnego, silnie oddziałującego na otoczenie. Działania realizowane w tym obrębie dotyczą także mieszkańców z terenów przyległych do Tarnowa.

Finanse i majątek

Finanse

Budżet Miasta Tarnowa na grudzień 2015 r. wyniósł po stronie dochodów 597.164.342,70 zł. Łączne, zrealizowane dochody Miasta Tarnowa wyniosły 587.488.381,66 zł, stanowiąc 98,38 % uchwalonego planu rocznego. Plan wydatków na koniec 2015 r. wyniósł 622.099.029,70 zł. Wydatki zostały wykonane w 96,50% i wyniosły 600.336.391,71 zł.

Na 31 grudnia 2015 r. obciążenie gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek w Narodowym i Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie wynosiło 10.232.784,22 zł, kredytów w bankach krajowych – 231.006.942,95 zł; łącznie 241.239.727,17 zł. W stosunku do 31 grudnia 2014 r. było większe o 10.853.066,00 zł. Od kredytów i pożyczek zostały zapłacone odsetki w łącznej kwocie 5.694.553,88 zł.

Na koniec 2014 roku Gmina Miasta Tarnowa była wyłącznym udziałowcem siedmiu spółek prawa handlowego, mniejszościowym udziałowcem w spółce Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. oraz większościowym akcjonariuszem w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. i Tarnowskim Klasterze Przemysłowym S.A.

Na koniec 2015 r. wszystkie spółki komunalne osiągnęły dodatni wynik finansowy. Kwota zysku wypracowanego przez spółki za 2015 r. wynosi 15.000.000 zł, tj. o 37,4% więcej od sumarycznej kwoty zysku osiągniętego za 2014 r. i 9,5% więcej w porównaniu do 2013 r.

Zyski ze swojej działalności spółki przeznaczają głównie na działalność inwestycyjną.

Spółki komunalne według stanu na koniec 2015 r. zatrudniały 1.387 osób na 1.357,9 etatach. Najwięcej zatrudnionych, 292 osób, było w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym Sp. z o.o.

Majątek

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na koniec 2015 r. wyniosła 1.617.762.812,19 zł, i była wyższa od wartości mienia z końca 2014 r. o 125.919.477,29 zł.

Wielkość zaangażowanego przez Gminę Miasta Tarnowa majątku w spółkach komunalnych wynosi blisko 235.000.000 zł, co stanowi 68,2% łącznej wartości kapitału zakładowego spółek komunalnych. Wartość składników majątkowych spółek komunalnych na koniec 2015 r. kształtowała się na poziomie 656.000.000 zł.

Inwestycje

W 2015 roku wydatki na zadania inwestycyjne wyniosły 41.436.817 zł.

Najwyższe nakłady - 29.133.454 zł - przeznaczono na zadania w zakresie transportu i łączności.

Kwotę wydatkowaną na zadania inwestycyjne należy powiększyć 47.800.000 zł, stanowiących nakłady inwestycyjne spółek miejskich. Najwyższe nakłady inwestycyjne - 16.600.000 zł – poniosło MPEC S.A.

Stan motoryzacji

Stale wzrasta liczba pojazdów zarejestrowanych na terenie miasta. Na koniec roku 2015 zarejestrowanych było ogółem 69.212 pojazdów (w tym, m.in.: 49.593 samochody osobowe, 8.578 samochodów ciężarowych, 302 autobusy). Liczba pojazdów była wyższa w stosunku do roku 2014 o 1.995.

Liczba osób uprawnionych do kierowania pojazdami wyniosła 59.768 (wzrost w stosunku do roku 2014 o 868).

Gospodarka komunalna

Zadania Gminy Miasta Tarnowa z zakresu gospodarki komunalnej obejmują m. in.: gospodarkę wodno-ściekową, utrzymanie zieleni miejskiej, oświetlenie uliczne oraz gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta, a także cmentarnictwo wojenne.

Na terenie miasta Tarnowa obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi do dnia 30 kwietnia 2015 r. realizowała jednostka budżetowa Gminy Miasta Tarnowa - Tarnowski Organizator Komunalny. Od 1 maja 2015 r. zadania te przejął Referat Gospodarki Komunalnej przy Wydziale Infrastruktury Miejskiej Urzędu Miasta Tarnowa i Referat Opłat za Gospodarowania Odpadami Komunalnymi przy Wydziale Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa.

Realizując zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Wydział Infrastruktury Miejskiej oraz Wydział Podatków i Windykacji Urzędu Miasta Tarnowa ogłosił i rozstrzygnął kolejny przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Prace podejmowane na ciekach wodnych polegały na konserwacji, remoncie, regulacji, przebudowie i odbudowie rowów i potoków zlokalizowanych na terenie Tarnowa. W 2015 r. wydano na ten cel kwotę 988.759,57 zł.

Na realizację zadań w zakresie zieleni miejskiej oraz remontów i dobudowy placów zabaw wydatkowo łącznie kwotę 96.266 zł.

Środowisko naturalne

Jakość powietrza w Tarnowie na tle innych miast naszego województwa przedstawia się dobrze. Z przeprowadzonych w 2015 r. pomiarów zanieczyszczeń powietrza w mieście wynika, że wartości dopuszczalne stężeń zanieczyszczeń podstawowych, tj. dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenku azotu, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego w powietrzu są dotrzymanywane, za wyjątkiem tlenków azotu. Stan innych komponentów środowiska w Tarnowie (woda, gleba, hałas) także można ocenić pozytywnie.

W 2015 r. Prezydent Miasta Tarnowa wydał 851 decyzji administracyjnych dotyczących środowiska naturalnego.

Ochrona zdrowia

Gminie Miasta Tarnowa podlegają trzy podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

W 2015 r. Tarnów zajął wysoką, ósmą lokatę w grupie miast w drugiej edycji Rankingu Zdrowia Polski, przeprowadzonego przez Dziennik Gazetę Prawną. W rankingu wybrano 90 najzdrowszych powiatów oraz 35 najzdrowszych miast

W 2015 r. kontynuowano realizację „Miejskiego Programu Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2011-2015”. Program obejmował projekty skierowane do ponad 22.000 mieszkańców Tarnowa na kwotę prawie 1.300.000 zł. W 2015 r. na realizację programów zdrowotnych przeznaczono łącznie 319.028 zł w tym środki Gminy Miasta Tarnowa stanowiły kwotę 207.684 zł i środki Województwa Małopolskiego kwotę 111.344 zł.

Pomoc społeczna

W 2015 r. na rehabilitację zawodową i społeczną ze środków PFRON łącznie wydatkowano kwotę 3.758.976 zł.

Z dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych skorzystało 857 osób niepełnosprawnych. Trzy osoby niepełnosprawne otrzymały środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej, dwie osoby

niepełnosprawne zatrudnione zostały w związku z utworzeniem stanowisk pracy przez pracodawców, którzy otrzymali zwrot kosztów wyposażenia stanowisk.

W 2015 r. Miasto, podobnie jak w poprzednich latach, dofinansowywało usługi przewozowe dla osób niepełnosprawnych. Z usług transportowych skorzystało 2.756 osób.

W ramach „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa” realizowano programy profilaktyczne w placówkach edukacyjnych. W szkoleniach oraz warsztatach udział wzięło: 6.743 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, 187 nauczycieli pedagogów, 1.716 rodziców oraz 471 kandydatów na kierowców.

Na świadczenia rodzinne wydatkowano ponad 18.000.000 złotych, wypłaty dodatków mieszkaniowych wyniosły 6.543.741,75 zł.

Na terenie miasta działało sześć żłobków prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa, posiadających w sumie 400 miejsc oraz trzy niepubliczne żłobki posiadające w sumie 73 miejsca.

Rodziny mieszkające na terenie Tarnowa, w których rodzice (jeden rodzic lub opiekun prawny) mają na utrzymaniu troje bądź więcej dzieci w wieku do lat 18 lub do lat 24 pod warunkiem kontynuowania nauki, objęte zostały programem „Karta Tarnowskiej Rodziny”. W 2015 r. do Programu przystąpiło 720 rodzin, wydano 3.481 karty. Od czerwca 2014 r. rodziny wielodzietne, na mocy rządowego programu dla rodzin wielodzietnych mogą starać się o uzyskanie Karty Dużej Rodziny o zasięgu ogólnopolskim. W 2015 r. wydanych zostało ponad 2.155 kart dla 473 rodzin.

Od czerwca 2014 r. realizowany jest Program „Karta Tarnowskiego Seniora”. W 2015 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 782 osób.

Edukacja

W 2015 r. w szkołach publicznych kształciło się 18.542 uczniów, czyli o 25 uczniów więcej niż rok wcześniej. We wszystkich szkołach niepublicznych w 2015 r. kształciło się średnio miesięcznie 5.092 uczniów (w 2014 r. – 5.188). Łączna liczba przyjętych dzieci do przedszkoli publicznych na rok szkolny 2015/2016 wyniosła 3.067 w tym 375 dzieci sześciolletnich z odroczenia od obowiązku szkolnego. W 2015 r. obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w 24 przedszkolach publicznych realizowało 375 dzieci sześciolletnich, 882 dzieci pięcioletnich (w 2014 r. odpowiednio – w 24 przedszkolach publicznych realizowało 523 dzieci sześciolletnich, 900 dzieci pięcioletnich). Do przedszkoli niepublicznych uczęszczało średnio miesięcznie 790 dzieci (w 2014 r. – 753).

Na sześciu tarnowskich uczelniach studiuje 5.754 osób. Tarnowskie uczelnie zanotowały dalszy spadek studentów o 365 w stosunku do roku ubiegłego

Na dzień 31.12.2015 r. w tarnowskich jednostkach oświatowych zatrudnionych było 2.574 nauczycieli (w 2014 r. 2.730), na 2.650 etatach (w 2014 r. 2.623 etatów), co oznacza spadek o 156 nauczycieli i wzrost o 27,15 etatów.

Kultura

Tarnów to miasto wielu wydarzeń kulturalnych, festiwali, imprez plenerowych, kameralnych, interdyscyplinarnych. W 2015 r. nakłady na kulturę w budżecie miasta wyniosły 11.036.400 zł. Najważniejsze wydarzenia artystyczne w Tarnowie w roku 2015 to: Festiwal Paschalny „Musica Poetica”, Tarnowska Nagroda Filmowa, Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”, Zderzenia – święto miasta, Azoty Tarnów Grand Festiwal, Ogólnopolski Festiwal Komedi „TALIA”, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”, Festiwal 7th Grupa Azoty Jazz Contest Tarnów 2013, Festiwal Art-Fest.

Sport, turystyka i rekreacja

W 2015 r. w Tarnowie działało ponad 100 podmiotów związanych z kulturą fizyczną, sportem i rekreacją.

Samorząd kontynuował systemy nagradzania wybitnych osiągnięć sportowych w formie stypendiów i nagród. Na stypendia i nagrody przeznaczono w 2015 r. kwotę 130.000 zł. Ufundowano 135 stypendiów sportowych, 52 nagrody oraz 15 wyróżnień.

Z organizowanych przez Miasto form wypoczynku w czasie ferii zimowych i wakacji skorzystało łącznie prawie 50 tys. dzieci i młodzieży. Z budżetu Miasta przeznaczono na ten cel 448.666 zł.

W sportowych rozgrywkach międzyszkolnych udział wzięło 12.000 uczniów.

Bezpieczeństwo publiczne

Komenda Miejska Policji w Tarnowie obejmuje swoim działaniem obszar 1 416 km².

W porównaniu do 2014 r. odnotowano spadek ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych, przy jednoczesnym wzroście ich wykrywalności, która wynosi 80,0% (wzrost o 2,7%). Nastąpił spadek liczby wypadków i wzrost liczby kolizji drogowych. Wypadków odnotowano 195 (w 2014 r. - 203), kolizji 2.220 (w 2014 r. - 2.165). W 2015 roku liczba wypadków po raz pierwszy spadła poniżej 200.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej Tarnowie w 2015 r. interweniowali 13.382 razy. Najczęściej interwencje dotyczyły naruszania przepisów drogowych, zakłócania spokoju i ciszy nocnej, wybryków chuligańskich oraz spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Ujawniono ogółem 10.532 wykroczeń, w których 2.109 sprawców ukarano mandatami karnymi na kwotę 211.700 złotych, sporządzono 749 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego oraz pouczono 7.674 osoby. Strażnicy wystawili 2.452 patroli samodzielnych oraz 571 wspólnych z Policją.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie odnotowała ogółem 819 zdarzeń (wzrost w porównaniu z 2014 r. o 13), w tym 190 pożarów (w 2014 r. - 176).

Infrastruktura informatyczna

W 2015 roku zakończono prace nad dokumentacją projektu „Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji” (TGIS). Dokumentacja ta zostanie wykorzystana do aplikowania o Fundusze Unijne z wielu programów planowanych do uruchomienia już w roku 2016.

Kontynuowano utrzymanie trzech ważnych projektów informatycznych, współfinansowanych ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego: „Rozbudowa i zwiększenie dostępności do sieci szerokopasmowych systemu EduNet w Tarnowie”, „Platforma zintegrowanych usług publicznych dla mieszkańców miasta Tarnowa z elementami karty mieszkańca” oraz „Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej wspomagającego zarządzanie Gminą Miasta Tarnowa”.

W Gminie Miasta Tarnowa, do końca 2015 r., Państwowy Zasób Geodezyjny i Kartograficzny i Ewidencja Gruntów i Budynków zarządzane były różnymi systemami informatycznymi. Po wymianie systemu informatycznego nowo zgłaszane dane obecnie są rejestrowane zgodnie z obowiązującymi standardami.

Promocja miasta

Nadrzędnym celem Tarnowa jest ustawiczne budowanie i wzmacnianie spontanicznie rozpoznawalnej marki Tarnów wokół haseł „Tarnów – Polski Biegun Ciepła” (Tarnów – the Polish Hot Spot) czy „Tarnów Pierwsze Niepodległe” oraz umacnianie wizerunku Tarnowa, jako miasta wielu kultur, przyjaznego i gościnnego dla innych narodowości, nacji i religii – miasta bezpiecznego i otwartego na Europę, promującego pozytywne wartości wśród

tarnowian, jak również wśród społeczności międzynarodowej w kontekście społecznym, gospodarczym i kulturowym.

Jednym z priorytetów z były działania związane z ogłoszeniem na 2015 r. przez Radę Miejską w Tarnowie Roku 25-lecia Odrodzonego Samorządu Tarnowa.

26 stycznia 2015 r. powołano zespół roboczy ds. współpracy z Diecezjalnym Zespołem ds. Organizacji Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016. UMT włączył się w pomoc organizacyjną przy szkoleniach animatorów i wolontariuszy ŚDM.

Nowym narzędziem komunikacji społecznej jest codzienny serwis informacyjny „TAR NOW – informacje z pierwszej ręki”- newsletter wewnętrzny, zewnętrzny oraz dla mediów informujący o działaniu UMT oraz jego jednostek organizacyjnych.

Promocja miasta miała miejsce również podczas imprez o charakterze lokalnym i ogólnopolskim, w tym także poprzez sport. Działania promocyjne w 2015 r. były ukierunkowane na budowanie marki Tarnów również w aspekcie turystycznym – we współpracy z Tarnowskim Centrum Informacji.

Organizacje pozarządowe

Wg stanu na koniec 2015 r. Prezydent Miasta Tarnowa pełnił nadzór formalno-prawny nad 431 stowarzyszeniami, oddziałami terenowymi stowarzyszeń oraz fundacjami mającymi swoją siedzibę na terenie Tarnowa. W 2015 r. zostało zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym 18 nowych stowarzyszeń i fundacji z siedzibą w Tarnowie. Organizacje pozarządowe wykonywały zadania publiczne w sferach: kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, promocji miasta, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, edukacji, ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej. Ogólna kwota dotacji dla organizacji pozarządowych wyniosła 6.511.400 zł.

Ochrona konsumentów

W 2015 r. do Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów ogółem wpłynęło 518 spraw (w 2014 r. 541), udzielono 19.099 porad (w 2014 r. 19.940) osobiście, przez telefon lub w formie elektronicznej. Porady dotyczyły przede wszystkim spraw z zakresu reklamacji towarów i usług, spraw telekomunikacyjnych, sprzętu RTV, handlu poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość. Rzecznik wyjaśniał kwestie związane z nadmiernym zadłużeniem, udzielaniem pożyczek i kredytów, e-handlu, turystyki, a także kwestie związane z dostawą energii, gazu, ciepła, jak i nieuczciwymi praktykami rynkowymi.

24. Spis tabel i wykresów

24.1 Spis tabel

TABELA NR 1: DANE Z EWIDENCJI GRUNTÓW I BUDYNKÓW.....	7
TABELA NR 2: ZESTAWIENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	9
I ZMIAN PLANÓW UCHWALONYCH W 2015 R.	9
TABELA NR 3: ZESTAWIENIE PODJĘTYCH W 2015 R. PROCEDUR PLANISTYCZNYCH	11
TABELA NR 4: ZESTAWIENIE WYDANYCH POZWOLEŃ NA BUDOWĘ OBIEKTÓW BUDOWLANYCH.....	12
TABELA NR 5: LICZBA LUDNOŚCI TARNOWA W LATACH 2014 – 2015.....	12

TABELA NR 6: MIGRACJA W LATACH 2014 – 2015	13
TABELA NR 7: LICZBA STAŁYCH MIESZKAŃCÓW W OSIEDLACH W LATACH 2014 – 2015.....	13
TABELA NR 8: GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W LATACH 2014 – 2015.....	14
TABELA NR 9: PRZYROST NATURALNY W LATACH 2014 – 2015.....	14
TABELA NR 10: WYBRANE POZYCJE Z EWIDENCJI PROWADZONYCH.....	14
PRZEZ URZĄD STANU CYWILNEGO	14
TABELA NR 11 : PRACE KOMISJI RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE W ROKU 2015.....	15
TABELA NR 12: WYKAZ TARNOWSKICH SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH ORAZ JEDNOSTEK POWIĄZANYCH.....	26
TABELA NR 21: WIELKOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH SKŁADNIKÓW MIENIA	71
TABELA NR 22: WPŁYWY I WYDATKI W MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY MIASTA TARNOWA	75
TABELA NR 23: REALIZACJA UCHWAŁY W LATACH 2014 I 2015	75
TABELA NR 24: WIELKOŚĆ INWESTYCJI W SPÓLKACH ZREALIZOWANYCH W 2015 R.	80
TABELA NR 25: STAN EWIDENCJI PROWADZONYCH W WYDZIALE KOMUNIKACJI UMT	85
TABELA NR 26: SZCZEGÓŁOWY WYKAZ EWIDENCJI POJAZDÓW	86
TABELA NR 27: KOSZT ROBÓW WYKONANYCH PRZEZ MIEJSKI ZARZĄD CMENTARZY	93
TABELA NR 28: DECYZJE ADMINISTRACYJNE DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA NATURALNEGO	95
W LATACH 2014 – 2015.....	95
TABELA NR 29: PROGRAMY ZDROWOTNE REALIZOWANE PRZY WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI LECZNICZYMI W 2015 R.	102
TABELA NR 30: ZADANIA REALIZOWANE W OBSZARZE DZIAŁALNOŚCI NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I EDUKACJI PROZDROWOTNEJ W 2015 R.....	103
TABELA NR 31: WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW PFRON W LATACH 2014-2015	106
TABELA NR 32: DOFINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI WTZ W 2015 R.	109
TABELA NR 33: REALIZACJA USŁUG OPIEKUŃCZYCH I SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH.....	110
TABELA NR 34: PODMIOTY REALIZUJĄCE USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE.....	110
TABELA NR 35: PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	111
TABELA NR 36: DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO PUNKTU KONSULTACYJNEGO PROFILAKTYKI... I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	112
TABELA NR 37: DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	112
TABELA NR 38: NAJWAŻNIEJSZE PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE	113
W TARNOWSKICH SZKOŁACH	113
TABELA NR 39: LICZBA PRZYJĘTYCH WNIOSKÓW O USTALENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	117
TABELA NR 40: WYKONANIE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH.....	118
TABELA NR 41: ZREALIZOWANE RODZAJE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH WRAZ Z DODATKAMI	118
TABELA NR 42: WYKONANIE ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO.....	120
TABELA NR 43: ZADANIA DOFINANSOWANE W 2015 R. W RAMACH PROGRAMU „MALUCH”...	120
TABELA NR 44: WYKAZ ŻŁOBKÓW NIEPUBLICZNYCH WRAZ Z LICZBĄ MIEJSC DLA DZIECI..	121

TABELA NR 45: ŚRODKI FINANSOWE PRZEZNACZONE NA POMOC DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH I WYCHOWUJĄCYCH SIĘ W NICH DZIECI	123
TABELA NR 46: PROGRAM „NIEBIESKA KARTA”	126
TABELA NR 47: DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH KONTRAKTÓW SOCJALNYCH.....	130
TABELA NR 49: ŚRODKI WYDATKOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ NA REALIZACJĘ ZADAŃ W 2015 R.....	132
TABELA NR 50: LICZBA OSÓB, KTÓRYM W 2015 R. PRYZNANO ŚWIADCZENIA	133
TABELA NR 51: REALIZOWANE ŚWIADCZENIA MATERIALNE WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH FINANSOWANIE	133
TABELA NR 52: ZASIŁKI DLA OPIEKUNÓW	135
TABELA NR 53: WNIOSKI O PRYZNANIE DODATKU ENERGETYCZNEGO.....	135
TABELA NR 54: DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ.....	136
TABELA NR 55: DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO ZESPOŁU DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	144
TABELA NR 56: LICZBA SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH PUBLICZNYCH, DLA KTÓRYCH GMINA MIASTA TARNOWA JEST ORGANEM PROWADZĄCYM W LATACH 2014 I 2015	146
TABELA NR 57: LICZBA SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH NIEPUBLICZNYCH W LATACH 2014 I 2015	146
TABELA NR 58: LICZBA DZIECI I MŁODZIEŻY UCZĄCEJ SIĘ W TARNOWSKIM SYSTEMIE EDUKACJI OGÓŁEM W ROKU SZKOLNYM 2014/2015 I 2015/2016.....	146
TABELA NR 59: LICZBA STUDENTÓW TARNOWSKICH SZKÓŁ WYŻSZYCH W 2014 I 2015 R.....	147
TABELA NR 60: LICZBA STUDENTÓW TARNOWSKICH SZKÓŁ WYŻSZYCH W 2014 I 2015 R.....	148
WG RODZAJÓW STUDIÓW	148
TABELA NR 61: LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH OBJĘTYCH POMOCĄ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ W ROKU SZKOLNYM 2013/2014 I 2014/2015	154
TABELA NR 62: DZIAŁANIA GMINY MIASTA TARNOWA W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO 2014 I 2015.....	155
TABELA NR 63: NADZOROWANE PRZEZ MIASTO PLACÓWKI ZAJMUJĄCE SIĘ SZKOLNICTWEM SPECJALNYM W LATACH 2014/2015 I 2015/2016.....	156
TABELA NR 64: STYPENDIA SOCJALNE PRYZNANE W LATACH 2014 I 2015.....	158
TABELA NR 65: ROZLICZENIE KOŃCOWE - FINANSOWE I MERYTORYCZNE - ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH W ROKU 2015 NA DOFINANSOWANIE PRACODAWCOM KOSZTÓW PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW W RAMACH ŚRODKÓW PRZEKAZYWANYCH Z FUNDUSZU PRACY	160
TABELA NR 66: ODZNACZENIA, NAGRODY I WYRÓŻNIENIA PRACOWNIKÓW OŚWIATY W 2014 I 2015R.....	160
TABELA NR 67: NAGRODY PREZYDENTA TARNOWA DLA PRACOWNIKÓW OŚWIATY W 2014 I 2015 R.....	160
TABELA NR 68: ZESTAWIENIE UMÓW DOTYCZĄCYCH ORGANIZOWANYCH FORM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO ZAWARTYCH W 2015 R. PRZEZ WYDZIAŁ EDUKACJI.....	162
TABELA NR 69: FINANSOWANIE ROZWOJU SPORTU NA TERENIE GMINY MIASTA TARNOWA	180
TABELA NR 70: PROGRAMY I PLANY WIELOLETNIE.....	181
TABELA NR 71: UCZNIOWSKIE KLUBY SPORTOWE.....	182
TABELA NR 72: OGNISKA TKKF	185
TABELA NR 73: TOWARZYSTWA SPORTOWE.....	185

TABELA NR 74: ZWIĄZKI SPORTOWE.....	186
TABELA NR 75: KLUBY SPORTOWE	186
TABELA NR 76: NAJWAŻNIEJSZE PRZEDSIĘWZIĘCIA SPORTOWE W 2015 R.....	188
TABELA NR 77: REALIZACJA CZĘŚCI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI, ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA TARNOWA NA ROK 2015	189
TABELA NR 78: PROGRAMY „FERIE ZIMOWE TARNÓW 2015” I „LATO W MIEŚCIE BEZPIECZNE WAKACJE TARNÓW 2015”	192
TABELA NR 80: MODERNIZACJA MIEJSKIEJ BAZY SPORTOWEJ	194
TABELA NR 81: REALIZACJA WIELOLETNICH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH	195
TABELA NR 82: UDZIAŁ TCI W IMPREZACH PROMOCYJNYCH W 2014 R.....	199
TABELA NR 83: LICZBA SPORZĄDZONYCH NIEBIESKICH KART.....	207
TABELA NR 84: GŁÓWNE PRZYCZYNY WYPADKÓW I KOLIZJI SPOWODOWANYCH PRZEZ KIERUJĄCYCH.....	209
TABELA NR 85: PORÓWNANIE LICZBY ZDARZEŃ N ATERENIE TARNOWA W LATACH 2014 – 2015	211
TABELA NR 86: SYSTEM KIEROWANIA URZĘDEM MIASTA TARNOWA OD DNIA 31 GRUDNIA 2015	216
TABELA NR 87: SZKOLENIA PRACOWNIKÓW URZĘDU MIASTA TARNOWA W 2015 R.	217
TABELA NR 88: KONTROLE WEWNĘTRZNE ZREALIZOWANE PRZEZ WYDZIAŁ AUDYTU I KONTROLI URZĘDU MIASTA TARNOWA W 2015 ROKU.....	226
TABELA NR 89: KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ NAJWYŻSZĄ IZBĄ KONTROLI W URZĘDZIE MIASTA TARNOWA.....	228
TABELA NR 90: KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ WOJEWODĘ MAŁOPOLSKIEGO	229
W URZĘDZIE MIASTA TARNOWA	229
TABELA NR 91: KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ WOJEWODĘ MAŁOPOLSKIEGO W POZOSTAŁYCH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH GMINY MIASTA TARNOWA	229
TABELA NR 92: KONTROLE PRZEPROWADZONE W URZĘDZIE MIASTA TARNOWA PRZEZ.....	231
MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	231
TABELA NR 93: KONTROLE PRZEPROWADZONE W 2015 R. W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH GMINY MIASTA TARNOWA PRZEZ KURATORIUM OŚWIATY	231
TABELA NR 94: KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ KOMISJĘ REWIZYJNĄ RADY MIEJSKIEJ	232
W ROKU 2015.....	232
TABELA NR 95: KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ REGIONALNĄ IZBĘ OBRACHUNKOWĄ	233
W ROKU 2015.....	233
TABELA NR 96: POZOSTAŁE KONTROLE ZEWNĘTRZNE PRZEPROWADZONE W ROKU 2015	233
W URZĘDZIE MIASTA TARNOWA.....	233
TABELA NR 97: POZOSTAŁE KONTROLE ZEWNĘTRZNE PRZEPROWADZONE W ROKU 2015 W POZOSTAŁYCH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH GMINY MIASTA TARNOWA	234
TABELA NR 98: KONTAKTY MIĘDZYNARODOWE TARNOWA	244
TABELA NR 99: STOWARZYSZENIA I ZWIĄZKI, W KTÓRYCH UCZESTNICZY MIASTO TARNÓW	245

TABELA NR 100: STOWARZYSZENIA I FUNDACJE Z SIEDZIBĄ W TARNOWIE – STAN NA KONIEC 2015 R. 246

TABELA NR 101: ZADANIA PUBLICZNE REALIZOWANE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE I PODMIOTY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO W 2015 R. ORAZ WYSOKOŚĆ UDZIELONYCH DOTACJI 247

24.2. Spis wykresów

WYKRES NR 1: POZIOM BEZROBOCIA W TARNOWIE W LATACH 2014-2015.....	40
WYKRES NR 2: STOPA BEZROBOCIA W MAŁOPOLSCE – STAN NA 31 GRUDNIA 2015 R.	41
WYKRES NR 3: LICZBA OFERT PRACY W TARNOWIE W LATACH 2014-2015	41
WYKRES NR 4: LICZBA OSÓB PODEJMUJĄCYCH ZATRUDNIENIE W LATACH 2014-2015	42
WYKRES NR 5: BEZROBOTNI MIESZKAŃCY, KTÓRZY PODJĘLI DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W LATACH 2014-2015	42
WYKRES NR 6: LICZBA OSÓB ZWOLNIONYCH W RAMACH ZWOLNIEŃ GRUPOWYCH W LATACH 2014-2015	43
WYKRES NR 7: FINANSOWANIE PROGRAMÓW NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ.....	44
WYKRES NR 8: OSOBY BEZROBOTNE I POSZUKUJĄCE PRACY Z MIASTA TARNOWA ZAKTYWIZOWANE W RAMACH PROGRAMÓW WSPARCIA FINANSOWANYCH Z EFS I FP W LATACH 2014 I 2015	45
WYKRES NR 9: LICZBA STWIERDZONYCH PRZESTĘPSTW W SIEDMIU WYBRANYCH KATEGORIACH (KATEGORIE NAJWAŻNIEJSZYCH PRZESTĘPSTW W ODCZUCIU SPOŁECZNYM, DECYDUJĄCE O TZW. POCZUCIU BEZPIECZEŃSTWA).....	204
WYKRES NR 10: PRZESTĘPSTWA OGÓŁEM.....	205
WYKRES NR 11: PRZESTĘPSTWA O CHARAKTERZE KRYMINALNYM	205
WYKRES NR 12: CZYNY NIELETNICH W SIEDMIU WYBRANYCH KATEGORIACH PRZESTĘPSTW	206
WYKRES NR 13: WYPADKI I KOLIZJE DROGOWE W LATACH 2014 - 2015.....	208
WYKRES NR 14: ŚMIERTLNE OFIARY WYPADKÓW DROGOWYCH W LATACH 2014 - 2015.....	208
WYKRES NR 15: LICZBA ZDARZEŃ NA TERENIE TARNOWA W LATACH 2014 - 2015.....	212
WYKRES NR 16: DZIAŁANIA KONTROLNO – ROZPOZNAWCZE NA TERENIE TARNOWA W LATACH 2014 - 2015	212
WYKRES NR 17: WYNIKI OCENY PUNKTOWEJ POSZCZEGÓLNYCH KRYTERIÓW	218
WYKRES NR 18: OCENA OGÓLNEGO POZIOMU ŚWIADCZENIA USŁUG PRZEZ UMT.....	221
WYKRES NR 19: OCENA CZYTELNOŚCI INFORMACJI O ZASADACH ZAŁATWIANIA SPRAW	221
WYKRES NR 20: ŹRÓDŁA INFORMACJI O MIEJSCU I SPOSOBIE ZAŁATWIANIA SPRAW W UMT	221
WYKRES NR 21: RODZAJ SPRAWY I POSTĘP W JEJ ZAŁATWIANIU.....	222
WYKRES NR 22: ZMIANA W SKUTECZNOŚCI ZAŁATWIANIA SPRAW W UMT.....	222
WYKRES NR 23: OCENA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW JAKOŚCI OBSŁUGI INTERESANTÓW	222
WYKRES NR 24: WYKORZYSTANIE INTERNETU W ZAŁATWIANIU SPRAW W UMT.....	223
WYKRES NR 25: WIEDZA NA TEMAT MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA INTERNETU W ZAŁATWIANIU SPRAW W UMT	223
WYKRES NR 26: WIEDZA NA TEMAT ZMIAN WPROWADZONYCH W UMT	224

24.3. Skróty użyte w opracowaniu

BWA - Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie
CCW – Centralna Ciepła Woda
COPOW - Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie
DPS - Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie i Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie
EFS - Europejski Fundusz Społeczny
EGiB – Ewidencja Gruntów i Budynków
FP - Fundusz Pracy
FRKF - Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej
KIS – Klub Integracji Społecznej
KMP - Komenda Miejska Policji w Tarnowie
KM PSP – Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej
MBP - Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie
MCM – Mościckie Centrum Medyczne Spółka z o.o. w Tarnowie
MKA - Małopolska Karta Aglomeracyjna
MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
MSIT - Małopolski System Informacji Turystycznej
MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie
MOT - Małopolska Organizacja Turystyczna
MPEC - Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie
MPGK - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie
MPK - Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Tarnowie
MRM – Młodzieżowa Rada Miejska
MRPO - Małopolski Regionalny Program Operacyjny
MWSE – Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Tarnowie
MZB - Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie
MZC - Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OIK - ośrodek interwencji kryzysowej
PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Pogotowie Opiekuńcze - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” w Tarnowie
POKL - Program Operacyjny Kapitał Ludzki
POT – Polska Organizacja Turystyczna
PPP – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
PSIT – Polski System Informacji Turystycznej
PSZOK - punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych
PUK – Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o.o w Tarnowie
PUP - Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie
PWSZ - Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie
PZGiK - Państwowy Zasób Geodezyjny i Kartograficzny
Rzecznik - Miejski Rzecznik Konsumentów w Tarnowie
SAG - Strefa Aktywności Gospodarczej
SM – Straż Miejska w Tarnowie
SOSW – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie
SOWdOP - Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy

Spółeczna Rada – Powiatowa Spółeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa
SPPT - Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna
SSE - Tarnowska Podstrefa Specjalnej Strefy Ekonomicznej
Strategia - „Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2020”
ŚDM – Światwe Dni Młodzieży Kraków 2016
Tarnów, Miasto, GMT - Gmina Miasta Tarnowa
TBS - Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
TCI - Tarnowskie Centrum Informacji
TCK - Tarnowskie Centrum Kultury
Teatr - Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie
TGiS - Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji
TIO – Tarnowska Inicjatywa Oświatowa
TNF - Tarnowska Nagroda Filmowa
TOK - Tarnowski Organizator Komunalny
TOT – Tarnowska Organizacja Turystyczna
TOIKiWOP - Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Tarnowie
TOSiR - Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji
TRS – Tarnowska rada Seniorów
TW - Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.
UOKiK - Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Urząd, UMT - Urząd Miasta Tarnowa
WFOŚ i GW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie
WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej
ZPS – Zespół Przychodni Specjalistycznych Spółka z o.o. w Tarnowie
ZSB – Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie
ZSM-E – Zespół Szkół Mechaniczo – Elektrycznych w Tarnowie
ZSS – Zespół Szkół Sportowych w Tarnowie
ZSSP – Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych
ZST – Zespół Szkół Technicznych w Tarnowie